

IES Val do Tea

Departamento de Artes Plásticas

Programación didáctica– Curso 2021-2022

Índice

Introdución.....	4
Contextualización.....	5
Alumnado por niveis e materias	
Educación plástica, visual e audiovisual.....	7
Educación plástica, visual e audiovisual – 1º de ESO.....	12
Educación plástica, visual e audiovisual – 3º de ESO.....	29
Educación plástica, visual e audiovisual – 4º de ESO.....	45
Debuxo artístico I - 1º de Bacharelato - Modalidade de Artes.....	60
Cultura audiovisual I - 1º de Bacharelato - Modalidade de Artes.....	69
Fundamentos da Arte I - 1º de Bacharelato - Modalidade de Artes.....	83
Volume - 1º de Bacharelato - Modalidade de Artes.....	114
Debuxo técnico I - 1º de Bacharelato - Modalidade de Ciencias.....	127
Debuxo artístico II - 2º de Bacharelato - Modalidade de Artes.....	141
Cultura audiovisual II - 2º de Bacharelato - Modalidade de Artes.....	152
Fundamentos da Arte II - 2º de Bacharelato - Modalidade de Artes.....	169
Deseño - 2º de Bacharelato - Modalidade de Artes.....	213
Debuxo técnico II - 2º de Bacharelato - Modalidade de Ciencias.....	228
Protocolo de adaptación ao contexto da COVID-19	241
Materiais e recursos didácticos.....	244
Espazos e materiais	
Recursos didácticos	
Acreditación de coñecementos para determinadas materias de bacharelato.....	251
Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.....	252
Táboas para recollida da información.....	255
Medidas de atención á diversidade.....	259

<u>Actividades complementarias e extraescolares.....</u>	<u>261</u>
<u>Plan lector.....</u>	<u>262</u>
<u>Grupos por materias, niveis e horas lectivas do departamento.....</u>	<u>270</u>
<u>Membros do departamento e distribución de horas lectivas.....</u>	<u>271</u>

Introdución

Este Proxecto Didáctico redáctase coa intención de que os alumnos e profesores do Departamento de Debuxo do IES Val do Tea dispoñan dun documento de traballo suficientemente claro, ordenado e detallado, así como unha referencia común para desenvolver os labores de clase e a aprendizaxe dos contidos propios da área de Educación plástica, visual e audiovisual na ESO e das materias propias do Bacharelato nas modalidades de Artes e de Ciencias.

Este documento é una ferramenta de traballo que define o marco do noso traballo, é una guía que pode, debe e ten que ser modificada en función das situacións coas que se atope ao longo do presente curso. Sempre dentro do marco legislativo vixente, a programación didáctica poderá sufrir modificacións previo acordo dos membros do departamento.

O documento foi elaborado adaptado á Lei Orgánica de Mellora da Calidade Educativa. Neste curso escolar o departamento está formado por o xefe do curso anterior, unha profesora definitiva que se incorpora este no e un profesor interino, que comparte horario cunha materia afín. Incorpórase como nova materia a de debuxo artístico de 2º de bacharelato.

Para a elaboración desta programación tivéronse en conta a lexislación vixente, as recomendacións da inspección educativa, as directrices acordadas na Comisión de coordinación pedagóxica do centro, as directrices actuais da CIUG e as experiencias dos cursos anteriores.

A programación didáctica que se presenta neste documento terase que adecuar ás circunstancias do departamento. Dous profesores do departamento somos definitivos e o terceiro membro é interino.

Tamén foron tidas en conta as posibilidades e aproveitamento dos recursos humanos: profesorado dispoñible, número de alumnos por aula, capacidade e actitudes previsibles dos alumnos, etc. E tamén as posibilidades e aproveitamento dos recursos materiais: aulas, mobiliario, material e ferramentas específicas, medios audiovisuais e das TIC, material didáctico, etc. e o orzamento do departamento, cun conxunto de materias que precisan de moito material específico.

Contextualización

Ponteareas é un Concello, capital de comarca, do sur de Pontevedra, a 25 km de Vigo, con preto de 23.000 habitantes. As parroquias, semi-rurais, en xeral dependen economicamente do campo, da industria local e próxima, e do pequeno comercio na vila. Moitas destas parroquias contan con centros culturais e zonas deportivas apropiados para conmemoracións ou o desenvolvemento de actividades de información e promoción. O IES Val do Tea está situado na zona urbana da vila.

Neste centro impártense ensinanzas de ESO, Bacharelato (todas as modalidades) e ESA, e acolle, ademais, unha extensión da EOI de Vigo. En total estudan no centro 543 alumnos e alumnas nas seguintes ensinanzas: cursan na ESO 307alumnos/as, cursan bacharelato 173 alumnos/as, e cursan ESA 63alumnos/as. Por outra banda, o persoal docente está constituído por un total de 50 docentes, 1 orientadora, 1 responsable de pedagogía terapéutica; no tocante ao persoal non docente, este componse de 2 administrativos/as, 3 conserxes e 3 profesionais de limpeza. Ademais, conta con servizo propio de cafetería.

O clima de convivencia no centro é, en xeral, positivo. As relacións de convivencia entre o profesorado son boas. A conflitividade e a violencia entre o alumnado non é especialmente destacable. Neste marco, tanto o profesorado como o alumnado móstrase, en termos xerais, receptivo ás iniciativas e actividades a prol da mellora da convivencia e da igualdade.

Ponteareas ten unha gran tradición artística, especialmente no eido musical e plástico. Este e o terceiro ano de implantación no centro do Bacharelato de Artes, opción que ven tendo moi boa acollida e que completa a oferta educativa nesa etapa.

Dadas as características maioritarias do alumnado do IES Val do Tea, (entorno, nivel de estudos dos pais e nais, ocupación dos mesmos, etc) recollidas no PEC, a programación deberá ter en conta as seguintes consideracións:

Na ESO deberá darse prioridade, na programación da aula e na avaliación, a aspectos como:

- Espertar o interese e a curiosidade por todo o relacionado coa creación sexa do tipo que sexa mediante a aportación constante de exemplos e propostas de tarefas e actividades relacionadas con aspectos da vida cotiá e da actualidade.
- Promover actividades que fomenten a adquisición de hábitos de traballo, de indagación crítica, de buscas e análises de información e de cooperación cos compañeiros/as e o entorno.
- Favorecer o razoamento e a comprensión, en lugar da memorización, dos conceptos relacionados coa lectura de imaxes.
- Valorar o uso axeitado a cada circunstancia do tipo de linguaxe máis indicada en cada caso (expresión oral e escrita, utilización de símbolos, fotografías, formas tridimensionais, imaxes en movemento, debuxos, etc.).

En Bacharelato:

- Deberá proseguirse o labor de relacionar a materia estudada cos avances tecnolóxicos e científicos.
- Valorar a importancia do debuxo técnico para a evolución tecnolóxica da sociedade.
- Ter en conta as orientacións da CIUG.
- Desenvolver a capacidade creativa para expresarse correctamente coa linguaxe visual gráficoplástica.
- Comprender as relacións da linguaxe visual e plástica con outras linguaxes, así como coas novas tecnoloxías, adaptándoas ás súas posibilidades e necesidades expresivas.
- Representar correctamente formas, aplicando diferentes métodos descritivos.
- Planificar conxuntamente diferentes procesos de realización de obras, adoptando actitudes positivas e desterrando todo signo de intolerancia ou discriminación.
- Valorar e apreciar as producións dos demais aínda que difiran dos gustos propios, educando a sensibilidade.
- Aumentar os recursos expresivos para encontrar mellores e axeitadas solucións plásticas, apreciando as posibilidades que ofrece a investigación dos procedementos e técnicas.
- Recoñecer que o feito artístico tamén se atopa no contorno e non só nos museos.
- Valorar e apreciar o material, propio e da aula, manténdoo en perfecto estado de uso e conservación.

Alumnado por niveis e materias

Nivel e materia	Grupo	Alumnos
1º ESO -Educación plástica, visual e audiovisual	A	24
	B	22
	C	21
3º ESO -Educación plástica, visual e audiovisual	A	17
	B	24
	C	16
	P	4
4º ESO -Educación plástica, visual e audiovisual	A	3
	B	11
	C	11
1º Bacharelato - Cultura audiovisual I	D	28
1º Bacharelato - Fundamentos da Arte I	D	28
1º Bacharelato - Debuxo artístico I	D	27
1º Bacharelato - Volume	D	27
1º Bacharelato – Debuxo técnico I	A	12
2º Bacharelato - Cultura audiovisual II	D	19
2º Bacharelato - Fundamentos da Arte II	D	19
2º Bacharelato - Debuxo artístico II	D	10
2º Bacharelato - Deseño	D	19
2º Bacharelato – Debuxo técnico II	A	6
Alumnos con materias pendentas		
De 2º de ESO con EPVA de 1º de ESO	A	1
	B	1
	P	1
De 2º de Bacharelato con Debuxo Técnico I	A	1
De 2º de Bacharelato con Fundamentos da Arte I	C	1
De 2º de Bacharelato con Cultura Audiovisual I	C	1
Total		354 alumnos

Educación plástica, visual e audiovisual

Introdución

O punto de referencia da área de Educación plástica e visual atópase no mundo cotiá das imaxes no que vive o alumnado. A relación dos alumnos coa súa contorna na actualidade, no que a experiencia visual e as múltiples imaxes transmitidas polos medios, forman parte da súa vida cotiá, condiciona a orientación da materia que conforma esta área. Os alumnos, co uso das novas tecnoloxías dos teléfonos móbiles e tabletas, son creadores habituais de imaxes, de mensaxes gráficas e de mensaxes audiovisuais. Compre dotalos das habilidades para empregar de forma axeitada estas ferramentas. O ensino das materias que forman esta área fundaméntase en tres preceptos básicos: *saber ver, saber facer e saber ser*.

O primeiro concepto, *saber ver*, fai referencia á necesidade de educar a percepción do alumnado. Este non se pode limitar a ser un espectador pasivo da realidade que lle circunda, non debe limitarse a recoller información visual exterior dun xeito irreflexivo, recibindo unicamente impresións subxectivas, emocións e sensacións sen examinar de xeito cualitativo dita información. Ensinando ao alumnado a saber ver, este non só dará unha resposta ao estímulo emocional das imaxes, senón que tamén será capaz de analizarlas obxectivamente, exercendo a súa capacidade intelectual e crítica máis alá do seu gusto persoal. Polo tanto, terá que ser capaz de avaliar a información visual en termos máis obxectivos, chegando a conclusións persoais positivas ou negativas, segundo teña establecida a súa escala de valores. Escala que é preciso que asuma dun xeito responsable e útil.

Temos que ter en conta que o mundo no que se desenvolven o noso alumnado é un mundo no que a información visual é capital, e non podemos deixar que ao rematar a etapa non teña un coñecemento básico desa linguaxe visual, plástica e audiovisual. Compre que aprenda as leis, normas, regras, etc., que configuran a "sintaxe visual" que cada día forma parte da súa existencia. É preciso aclarar tamén neste punto que o coñecemento desas regras e códigos visuais non busca crear analistas de imaxes; a finalidade será contribuir a súa formación estética, cultivando a súa sensibilidade para que poda disfrutar do entorno visual e por suposto dos chamados feitos artísticos.

Este estudo das mensaxes visuais, é imprescindible facelo tanto dende o punto de vista do observador (receptor) como do creador (emisor). Dende o punto de vista do emisor sae o segundo concepto no que se fundamenta esta área: *saber facer*.

Non se trata, por suposto, de facer artistas (nin é o obxectivo nin hai horas lectivas para logralo), senón que temos que ir á procura de que os alumnos sexan capaces de manifestarse con imaxinación e tamén desenvolvan unha actitude creativa e aberta dentro do mundo visual e plástico. Trátase de que o alumno sexa capaz de realizar tanto representacións obxectivas como aquelas que requiran un maior grado de subxectividade. Para que o alumno obteña esta competencia expresiva, compre darlle os coñecementos imprescindibles, non só conceptuais, senón tamén aqueles que lle permitan expresar, sen grandes trabas, todo o seu potencial creativo. Eses coñecementos de procedemento específicos —que condicionan as ideas antes expostas— estarían noutro nivel que abrangue o dominio dos materiais e técnicas precisos para desenvolver as creacións plásticas. Escollendo técnicas sinxelas e prácticas que permitan o desenvolvemento das destrezas, se poden cubrir as posibilidades de expresión e comunicación que o alumno a este nivel educativo poda demandar.

Por último, e non por elo menos importantes, están os aspectos de sensibilidade, respecto, actitude aberta, tolerancia, etc. que integrados dentro do mundo visual e plástico, deben ser asimilados polos alumnos como unha parte máis da súa formación como persoas que viven en sociedade. Este é o terceiro precepto da educación o *saber ser*.

Tendo en conta que a materia de Educación plástica, visual e audiovisual só ten dúas sesións semanais en 1º de ESO, non existe a materia en 2º de ESO e en 3º de ESO son tamén só dúas sesións, rematando nese nivel a formación obrigatoria, non é doado acadar unha gran competencia, chamémoslle "artística", no nosos alumnado. Tampouco contamos con agrupamentos específicos nin temos diversificada a nosa materia. O pouco interese que ten a administración pola educación artística do alumnado dá como resultado que moitos adultos deste país carecen dunha mínima competencia gráfico-plástica.

Obxectivos xerais da Educación Plástica, Visual e Audiovisual na educación secundaria.

A educación plástica, visual e audiovisual contribuirá, segundo define a lexislación actual, a desenvolver nos alumnos e nas alumnas as capacidades que lles permitan:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

- n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
- ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.
- o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

Contribución da Educación Plástica, Visual e Audiovisual ao desenvolvemento das competencias clave.

A materia de Educación plástica, visual e audiovisual, polo seu carácter teórico-práctico e integrador, permite o desenvolvemento de todas as competencias clave.

Conciencia e expresións culturais. O desenvolvemento desta competencia está directamente relacionado coa materia de Educación plástica visual e audiovisual xa que integra actividades e procesos creativos que permiten afondar nos aspectos estéticos e culturais do panorama artístico actual, favorecéndose, deste xeito, a sensibilidade artística e a alfabetización estética. A través da identificación e experimentación cos elementos expresivos de diversos materiais, soportes, ferramentas e técnicas de expresión, o alumnado poderá tomar conciencia das súas propias necesidades creativas e artísticas, favorecendo a creación dunha linguaxe persoal e desenvolvendo a capacidade de analizar e comprender a importancia da actividade artística, en todas as súas formas, como medio comunicativo e expresivo.

Comunicación lingüística. Será desenvolvida durante todo o curso a través dos bloques de contidos, xa que os alumnos terán que comprender a través de apuntamentos e explicar os coñecementos adquiridos, tanto de xeito oral coma escrita, ao mesmo tempo que aprenden a usar un amplo vocabulario específico da materia.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía. A adquisición da competencia matemática prodúcese a través da aplicación do razoamento matemático e do pensamento lóxico e espacial, para explicar e describir a realidade a través da linguaxe simbólica, así coma afondamento no coñecemento de aspectos espaciais da realidade coa xeometría e a representación obxectiva das formas. Coa utilización de procedementos relacionados co método científico, como a observación, a experimentación e o descubrimento e a reflexión posterior, potenciando o pensamento crítico, contribuírase á adquisición das competencias básicas en Ciencia e Tecnoloxía, desenvolvendo tamén destrezas que permiten empregar e manipular diferentes ferramentas tecnolóxicas.

Competencia dixital. Desenvolverase a través do uso das Tecnoloxías da información e da comunicación, como medio de procura e selección de información, utilizándoa de xeito crítico e reflexivo, así coma a súa transmisión en diferentes soportes para a realización de proxectos. Tamén proporciona

destrezas no uso de aplicacións ou programas informáticos para a creación ou manipulación de imaxes e documentos audiovisuais, amosándolles un panorama creativo máis cotiá e actual.

Aprender a aprender. Potenciarase a través da investigación, experimentación e aplicación práctica dos contidos por parte do alumnado, integrando unha pescuda persoal das súas propias formas de expresión no proceso creativo, participando de xeito autónomo na resolución de problemas e organizando a súa propia aprendizaxe a través da xestión do tempo e a información. O alumnado desenvolverá a capacidade de superar os obstáculos coa fin de culminar a aprendizaxe con éxito, fomentando a motivación, a confianza nun mesmo, e aplicando o aprendido a diversos contextos.

Competencias sociais e cívicas. A través do traballo en equipo fomentaranse actitudes de respecto, tolerancia, cooperación, flexibilidade e favorecerase a adquisición de habilidades sociais. O traballo con ferramentas propias da linguaxe visual proporciona experiencias directamente relacionadas coa diversidade de respostas ante un mesmo estímulo e a aceptación das diferenzas. Os alumnos elaboran e expoñen os seus propios proxectos enfocados á resolución dun problema, de xeito que deben desenvolver a súa capacidade de comunicarse construtivamente e con respecto, expresando e comprendendo puntos de vista diferentes.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor. Un proxecto creativo require planificar, xestionar e tomar decisións; por iso os contidos da materia promoven a iniciativa, a innovación, a autonomía e a independencia, como factores que contribúen á aprendizaxe eficaz e ao desenvolvemento persoal do alumnado. Igualmente, foméntase a habilidade para traballar tanto individualmente como de xeito colaborativo e asumir responsabilidades; potenciando a capacidade de pensar de xeito creativo, o pensamento crítico e o sentido da responsabilidade.

Educación plástica, visual e audiovisual – 1º de ESO

Obxectivos específicos desta materia e nivel :

- Observar, percibir, comprender e interpretar de xeito crítico as imaxes e sons do contorno natural e cultural, sendo sensible ás súas cualidades plásticas, estéticas e funcionais.
- Aprezar os valores culturais e estéticos, identificando, interpretando e valorando os contidos; enténdelos como parte da diversidade cultural, contribuíndo ao seu respecto, conservación e mellora.
- Comprender as relacións da linguaxe plástica, visual e audiovisual con outras linguaxes e elixir a fórmula expresiva máis axeitada en función das necesidades de comunicación.
- Analizar e entender as mensaxes visuais e audiovisuais que de xeito constante invaden o noso entorno máis próximo.
- Expresarse con creatividade, mediante as ferramentas da linguaxe plástica, visual e audiovisual, e saber relacionalas con outros ámbitos do coñecemento.
- Utilizar a linguaxe plástica para representar emocións e sentimentos, vivencias e ideas, contribuíndo á comunicación, reflexión crítica e respecto entre as persoas.
- Utilizar as diversas técnicas plásticas, visuais e audiovisuais e as tecnoloxías da información e a comunicación para aplicarlas nas propias creacións.
- Representar corpos e espazos simples mediante o uso da perspectiva, as proporcións e a representación das cualidades das superficies e o detalle de xeito que sexan eficaces para a comunicación.
- Reflexionar sobre o uso responsable e moderado da rede a valorar o seu potencial como ferramenta de investigación, creación e difusión cun emprego axeitado e planificado.
- Facer uso de hábitos como a observación, atención, precisión e pulcritude, reflexión, análise crítica e revisión nas distintas fases de elaboración dunha obra individual ou colectiva.
- Relacionarse con outras persoas participando en actividades de grupo con flexibilidade e responsabilidade, favorecendo o diálogo, a colaboración e a comunicación.

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Didáctica

Metodolóxica

Secuenciación

Temporalización

Criterios de avaliación

Procedemento de avaliación

Probas extraordinarias

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 1º curso			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
Bloque 1. Expresión plástica			
b f n	B1.1. Elementos configurativos da imaxe: punto, liña e plano. B1.2. Aprecio do uso que os/as artistas fan do punto, a liña e o plano para aplicalo ás propias composicións.	B1.1. Identificar os elementos configuradores da imaxe.	Trimestre 1º Unidade 1 Elementos configuradores da imaxe 12 sesións
b f n	B1.3. O punto como o elemento máis sinxelo na comunicación visual. B1.4. Posibilidades gráficas e expresivas da liña en relación ao seu trazado, o seu grosor ou a súa velocidade. B1.5. Calidades do plano como elemento compositivo e como construtor de volume.	B1.2. Experimentar coas variacións formais do punto, o plano e a liña.	
a c d n o	B1.6. Elementos de expresión plástica: liña, textura e cor.	B1.3. Expresar emocións utilizando distintos elementos configurativos e recursos gráficos: liña, puntos, cores, texturas, claroscuros, etc.	
a f n	B1.7. Composición: elementos. B1.8. O ritmo na composición.	B1.4. Identificar e aplicar os conceptos de equilibrio, proporción e ritmo en composicións básicas.	Trimestre 1º Unidade 2 A composición e o ritmo visual 4 sesións
a	B1.9. A cor coma fenómeno físico e visual. Mestura aditiva e mestura subtractiva.	B1.5. Experimentar coas cores primarias e secundarias.	Trimestre 1º

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 1º curso			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
c d n	B1.10. Círculo cromático. Cores complementarias.		Unidade 3 A cor 6 sesións
a c f o	B1.11. Texturas naturais e artificiais. Capacidade expresiva das texturas.	B1.6. Transcribe texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de <i>frottage</i> , utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas.	Trimestre 1º Unidade 4 A textura 4 sesións
b c e f g n	B1.12. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas.	B1.7. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas: témpera, lapis de grafito e de cor; colaxe.	Todo o curso Técnicas artísticas Unidade transversal técnica que se desenvolve ao longo de todas as unidades. Todo o curso.
Bloque 2. Comunicación audiovisual			
a c d e f	B2.1. Imaxe e a comunicación visual. Iconicidade. Graos de iconicidade. Imaxe figurativa e imaxe abstracta.	B2.1. Recoñecer os graos de iconicidade en imaxes presentes no ámbito comunicativo.	Trimestre 2º Unidade 5 Iconicidade

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 1º curso			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
			4 sesións
a c f l o	B2.2. Comunicación visual. Símbolos e iconas.	B2.2. Distinguir e crear tipos de imaxes segundo a súa relación significante-significado: símbolos e iconas.	Trimestre 2º Unidade 6 Comunicación gráfica 4 sesións
c f g i h o	B2.3. O cómic: medio de expresión. Linguaxe do cómic.	B2.3. Analizar e realizar cómics aplicando os recursos de adecuadamente.	Trimestre 2º Unidade 7 A banda deseñada 8 sesións
a c e h ñ o	B2.4. Comunicación visual: características e elementos que interveñen nela.	B2.4. Diferenciar e analizar os elementos que interveñen nun acto de comunicación.	Trimestre 2º Unidade 8 Funcións da imaxe e do audiovisual 4 sesións
a d e f	B2.5. Funcións das mensaxes na comunicación visual e audiovisual.	B2.5. Recoñecer as funcións da comunicación.	

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 1º curso			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
h o			
Bloque 3. Debuxo técnico			
b n o	B3.1. Elementos xeométricos fundamentais: punto, liñas e direccións. Posicións relativas entre rectas: paralelas, cortantes e perpendiculares.	B3.1. Comprender e empregar os conceptos espaciais do punto, a liña e o plano.	Trimestre 3º Unidade 9 Fundamentos do debuxo técnico. Trazados xeométricos elementais. 9 sesións
b f n o	B3.2. Manexo da escuadra e cartabón para o trazado de paralelas, perpendiculares e rectas a 45º.	B3.2. Construír distintos tipos de rectas, utilizando a escuadra e o cartabón, despois de repasar previamente estes conceptos.	
b n o	B3.3. Circunferencia e círculo. A circunferencia como lugar xeométrico básico no plano.	B3.3. Coñecer con fluidez os conceptos de circunferencia, círculo e arco.	
b f n o	B3.4. Manexo do compás. Dividir a circunferencia en dous, catro, seis ou oito partes iguais, usando o compás. Realizar motivos decorativos co manexo do compás.	B3.4. Utilizar o compás, realizando exercicios variados para familiarizarse con esta ferramenta.	
b o	B3.5. Ángulos. Clasificación de ángulos y posicións relativas. B3.6. Trazado de ángulos con escuadra e cartabón.	B3.5. Comprender o concepto de ángulo e bisectriz e a clasificación de ángulos agudos, rectos e obtusos.	
b f	B3.7. Realizar operacións con ángulos. Medidas angulares. Transporte de medidas angulares.	B3.6. Estudar a suma e a resta de ángulos, e comprender a forma de medilos.	

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 1º curso			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
o			
bo	B3.8. Bisectriz dun ángulo. A bisectriz como lugar xeométrico básico no plano.	B3.7. Estudar o concepto de bisectriz e o seu proceso de construción.	
bfgo	B3.9. Concepto de medida. Operacións con segmentos coa axuda da regra ou utilizando o compás.	B3.8. Diferenciar claramente entre recta e segmento tomando medidas de segmentos coa regra ou utilizando o compás.	
bo	B3.10. Mediatriz dun segmento. A mediatriz como lugar xeométrico básico no plano.	B3.9. Trazar a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón.	
bfgo	B3.11. Teorema de Tales. Aplicacións do teorema de Tales para dividir un segmento en partes iguais e para a escala dun polígono.	B3.10. Estudar as aplicacións do teorema de Tales.	
bgfo	B3.12. Lugares xeométricos fundamentais. Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana.	B3.11. Coñecer lugares xeométricos e defínilos.	
bono	B3.13. Triángulos. Clasificación dos triángulos en función dos seus lados e dos seus ángulos. Propiedade fundamental dos triángulos.	B3.12. Comprender a clasificación dos triángulos en función dos seus lados e dos seus ángulos.	Trimestre 3º
bfno	B3.14. Construción de triángulos.	B3.13. Construír triángulos coñecendo tres dos seus datos (lados ou ángulos).	Unidade 10 Triángulos 6 sesións

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 1º curso			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
o			
b f	B3.15. Liñas e puntos notables dos triángulos. Alturas, medianas, bisectrices e mediatrices dos triángulos.	B3.14. Analizar as propiedades de puntos e rectas característicos dun triángulo.	
b f	B3.16. Triángulo rectángulo: características e construción dun.	B3.15. Coñecer as propiedades xeométricas e matemáticas dos triángulos rectángulos, e aplicarlas con propiedade á construción destes.	
b n	B3.17. Cuadriláteros: clasificación e propiedades.	B3.16. Coñecer os tipos de cuadriláteros.	Trimestre 3º Unidade 11 Cuadriláteros 5 sesións
b f n	B3.18. Construción de cuadriláteros.	B3.17. Executar as construcións máis habituais de paralelogramos.	
b f n	B3.19. Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación dos polígonos.	B3.18. Clasificar os polígonos en función dos seus lados, recoñecendo os regulares e os irregulares.	Trimestre 3º Unidade 12 Polígonos regulares 4 sesións
b f n o	B3.20. Construción de polígonos regulares inscritos nunha circunferencia.	B3.19. Estudar a construción dos polígonos regulares inscritos na circunferencia.	

1º ESO					Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación					
1ª Avaliación						Estándares de aprendizaxe avaliados	Grao mínimo consecución	Peso na cualificación	Instrumentos		
Temas	Identif. contidos	Identif. criterios	Identificación Estándar	Competencias clave	Exposición oral				Traballo práctico individual	Caderno de artista	Observación
	B1.1	B1.1.	EPVAB1.1.1	CCEC	Identifica e valora a importancia do punto, a liña e o plano, analizando de xeito oral e escrito imaxes e producións gráfico plásticas propias e alleas.	50%	10%	20%	70%		10%
	B1.3	B1.2.	EPVAB1.2.1.	CAA	Analiza os ritmos lineais mediante a observación de elementos orgánicos na paisaxe, nos obxectos e en composicións artísticas, empregándoos como inspiración en creacións gráfico-plásticas.	50%	40%		60%	20%	20%
	B1.1	B1.1.	EPVAB1.2.2 EPVAB1.2.3.	CSIEE	Experimenta co punto, a liña e o plano co concepto de ritmo, aplicándoos de forma libre e espontánea.	80%	20%		70%	10%	20%
				CCEC	Experimenta co valor expresivo da liña e o punto e as súas posibilidades tonais, aplicando distintos graos de dureza, distintas posicións do lapis de grafito ou de cor (tumbado ou vertical) e a presión exercida na aplicación, en composicións a man alzada, estruturadas xeometricamente ou máis libres e espontáneas.	50%					
	B2.4.	B2.4.	EPVAB2.4.1.	CSC	Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación visual.	50%	30%		60%	20%	20%
	B2.5	B2.5	EPVAB2.5.1.	CCL	Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación audiovisual.	50%					
			EPVAB2.5.2.	CD	Distingue a función ou funcións que predominan en mensaxes visuais e audiovisuais.	50%					
	B1.2	B1.2.	EPVAB1.1.1.	CCEC	Identifica e valora a importancia do punto, a liña e o plano,	50%					

				analizando de xeito oral e escrito imaxes e producións gráfico plásticas propias e alleas.						
B1.4	B1.2.	EPVAB1.2.1.	CSIEE	Analiza os ritmos lineais mediante a observación de elementos orgánicos na paisaxe, nos obxectos e en composicións artísticas, empregándoos como inspiración en creacións gráfico-plásticas.	50%					
B1.12	B1.7	EPVAB1.7.1. EPVAB1.7.2 EPVAB1.7.3 EPVAB1.7.4. EPVAB1.7.5. EPVAB1.7.6. EPVAB1.7.7.	CCL CCEC CAA CSC	<p>Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas.</p> <p>Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas.</p> <p>Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compoñendoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos.</p> <p>Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.</p> <p>Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.</p>	80%	Son estándares que se evalúan dentro das porcentaxes de todos os traballos.	25%	25%	25%	25%

1º ESO					Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación					
2ª Avaliación						Estándares de aprendizaxe avaliados	Grao mínimo consecución	Peso na cualificación	Instrumentos		
Temas	Identif. contidos	Identif. criterios	Identificación Estándar	Competencias clave	Exposición oral				Traballo práctico individual	Caderno de artista	Observación
	B1.5		EPVAB1.2.2.	CCEC	Experimenta co punto, a liña e o plano co concepto de ritmo, aplicándoos de forma libre e espontánea.	50%					
	B1.7 B1.8	B1.4.	EPVAB1.4.1.	CAA	Analiza, identifica e explica oralmente, por escrito e graficamente, o esquema compositivo básico de obras de arte e obras propias, atendendo aos conceptos de equilibrio, proporción e ritmo.	50%	30%		70%	20%	10%
			EPVAB1.4.2	CSIEE	Realiza composicións básicas con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito.	50%					
			EPVAB1.4.3	CCEC CSIEE	Realiza composicións modulares con diferentes procedementos gráfico-plásticos en aplicacións ao deseño téxtil, ornamental, arquitectónico ou decorativo.	50%					
			EPVAB1.4.4	CCL	Representa obxectos illados e agrupados do natural ou do ámbito inmediato, proporcionándoos en relación coas súas características formais e en relación co seu ámbito.	80%	30%		70%	20%	10%
	B1.6	B1.3.	EPVAB1.3.1.	CCEC	Realiza composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas, puntos, texturas, cores, etc.).	50%					
	B2.1	B2.1	EPVAB2.1.1.	CCL	Diferencia imaxes figurativas de abstractas.	50%	40%		70%	20%	10%
			EPVAB2.1.2	CCL	Recoñece graos de iconicidade nunha serie de imaxes.	50%					

		EPVAB2.1.3.	CCS	Crea imaxes con distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema.	50%					
B2.2	B2.2	EPVAB2.2.1.	CCL	Distingue símbolos de iconas.	50%	100% / 50%				
		EPVAB2.2.2	CCL	Deseña símbolos e iconas.	50%					
B1.9	B1.5	EPVAB1.5.1	CSC	Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e subtractiva e as cores complementarias.	50%	40%	70%	20%	10%	
B1.10	B1.5	EPVAB1.5.1	CSC	Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e subtractiva e as cores complementarias.	50%					
B3.1.	B3.1.	EPVAB3.1.1.	CAA	Traza as rectas que pasan por cada par de puntos, usando a regra, e resalta o triángulo que se forma.	100%	20%	80%	10%	10%	
B3.2	B3.2.	EPVAB3.2.1.	CMCCT	Traza rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadra e cartabón con suficiente precisión.	100%					
B3.3.	B3.3.	EPVAB3.3.1.	CD	Constrúe unha circunferencia lobulada de seis elementos, utilizando o compás	100%					
B3.4	B3.4.	EPVAB3.4.1.	CMCCT	Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita.	100%					
B1.11	B1.6.	EPVAB1.6.1.	CSIEE	Transcribe texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas.	50%	40%	50%	40%	10%	
						100% / 50%				
B1.12	B1.7	EPVAB1.7.1	CCL	Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade.	80%	Son estándares que se evalúan dentro das porcentaxes de cada traballo.	25%	25%	25%	25%
		EPVAB1.7.2	CCEC							
		EPVAB1.7.3	CAA	Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas.						
		EPVAB1.7.4.	CSC							
		EPVAB1.7.5		Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes						

			<p>EPVAB1.7.6.</p> <p>EPVAB1.7.7.</p>	<p>formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas.</p> <p>Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais.</p> <p>Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos.</p> <p>Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.</p> <p>Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.</p>							
--	--	--	---------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

1º ESO					Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación						
3ª Avaliación						Estándares de aprendizaxe avaliados	Grao mínimo consecución	Peso na cualificación	Instrumentos			
Temas	Identif. contidos	Identif. criterios	Identificación Estándar	Competencias clave	Exposición oral				Traballo práctico individual	Caderno de artista	Observación	
	B3.5	B3.5	EPVAB3.5.1.	CSIEE	Identifica os ángulos de 30º, 45º, 60º e 90º na escuadra e no cartabón.	50%	Repartirase equitativamente e entre todas as láminas.	80%	Cada lámina terá a súa calificación individual e a nota será a media de todas as notas.	10%	Terase en conta a continuidade do caderno coma diario de artista e a aplicación creativa do contido ó debuxo técnico	10%
	B3.6					50%						
	B3.7	B3.6	EPVAB3.6.1.	CMCCT	Suma ou resta ángulos positivos ou negativos con regra e compás.	50%						
	B3.8	B3.7	EPVAB3.7.1.	CCEC	Constrúe a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás.	50%						
	B3.9	B3.8	EPVAB3.8.1.	CMCCT	Suma ou resta segmentos, sobre unha recta, medindo coa regra ou utilizando o compás.	50%						
	B3.10	B3.9	EPVAB3.9.1.	CMCCT	Traza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón.	50%						
	B3.11	B3.10	EPVAB3.10.1. EPVAB3.10.2.	CCEC	Divide un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales. Escala un polígono aplicando o teorema de Thales.	50%						
	B3.12	B3.11	EPVAB3.11.1.	CMCCT	Explica, verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisección, circunferencia, esfera, rectas paralelas,	50%						
	B3.13	B3.12	EPVAB3.12.1.	CCEC	Clasifica calquera triángulo, observando os seus lados e os seus ángulos.	50%						
	B3.14	B3.13	EPVAB3.13.1.	CAA	Constrúe un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres	50%						

				lados, utilizando correctamente as ferramentas.						
B3.15	B3.14	EPVAB3.14.1.	CSIEE	Determina o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes.	50%					
B3.16	B3.15	EPVAB3.15.1.	CMCCT	Debuxa un triángulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto.	50%					
B3.17	B3.16	EPVAB3.16.1.	CCEC	Clasifica correctamente calquera cuadrilátero.	50%					
B3.18	B3.17	EPVAB3.17.1.	CAA	Constrúe calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal.	50%					
B3.19	B3.18	EPVAB3.18.1.	CCEC	Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.	50%					
B3.20	B3.19	EPVAB3.19.1.	CMCCT	Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia.	50%					

O proceso para avaliar cada estándar de aprendizaxe mediante os instrumentos de avaliación aplicando as porcentaxes reflectidas nas táboas superiores é moi . Para poder facelo, as preguntas dos exames deberían incluír todos os estándares correspondentes, e o sistema de cualificación destas probas non sería polo tanto nin operativo, nin obxectivo, nin xusto. Non se pode preguntar todo para poder avaliálo todo. Polo tanto debemos entender as distintas cifras de porcentaxes das táboas superiores como unhas referencias que nos serven para darlle distintos pesos específicos aos distintos estándares.

A hora de achar a cualificación do alumnado aplicarase a seguinte ponderación para a materia de Educación Plástica , Visual e Audiovisual I:

- Traballo diario.....50%
- Actitude.....20%
- Probas.....30%

Avaliación 1º de ESO, EPVA	Inicial, continua e final.
Procedemento de avaliación inicial	En que data se realizará?
	Durante as primeiras semanas do curso
	En que consistirá? (proba tipo test, preguntas e respostas, confección de mapas, gráficas, etc, relacionados cos estándares)
	Debuxo libre con tempo limitado (20 minutos), debuxo de línea contínua sen mirar o papel, debuxo copa/cara e debuxo do revés
	Cales serán as consecuencias dos resultados?
Procedemento avaliación continua	Deteción de dificultades e capacidades e adaptación da materia as mesmas. Non terán cualificación numérica pero si son de entrega obrigatoria
	Con que temporalización se farán probas escritas (cada tema, dous, tres, cantas por trimestre ou avaliación, etc.?)
	As características propias da materia fan que non se requira de probas escritas. Os alumnos realizan os traballos prácticos na aula, polo que poden ser avaliados por observación directa da súa evolución, dificultades etc.
	Como se cualifican as probas, traballos individuais ou colectivos, traballo no caderno, observación. Ponderación, redondeo... Explícaráselle aos alumnos ao comezo de cada traballo cal vai ser o mínimo exisible, os prazos de entrega e as partes do traballo que poden ampliar e cómo. Ao non ter probas escritas, o traballo práctico leva o peso da cualificación pero sempre reservando un mínimo do 10% para a observación diaria, onde se terá en conta a limpeza, puntualidade nas entregas, capacidade resolutive do alumno fronte as dificultades, respecto polo traballo dos compañeiros, etc. O diario ou caderno de artista terá tamén un mínimo do 10% da nota na avaliación. Esta será superior nos traballos que requiran dunha reflexión persoal máis profunda, íntima e individual. Informárase aos alumnos no momento de plantexar o traballo do peso específico do caderno nesa actividade concreta. Para facilitar a avaliación por observación directa os alumnos realizarán todos os traballos na aula. O traballo en casa realizarase de xeito excepcional, consensuado co grupo-clase e baixo condicións moi concretas que se definirán en cada caso.

	<p>Como se fai a media de cada unha das avaliacións? Ponderación, redondeo...</p> <p>A media faise por ponderación, normalmente, 70% traballo practico, 20% observación directa e 10% diario de artista.</p> <p>Que aspectos se van a valorar dentro da observación do traballo na aula?</p> <p>Limpeza, puntualidade nas entregas, capacidade resolutive do alumnado fronte ás dificultades, respecto polo traballo alleo, creatividade, orixinalidade, etc.</p> <p>Como se recupera unha proba non superada?</p> <p>Non hai probas escritas. O alumnado que entregue un traballo que non acada os mínimos pode volver a facelo. É máis habitual que o alumnado non supere o mínimo por non entregar un traballo. Neste caso se permitirá entregalo fora de prazo cunha carga na nota do 10%</p> <p>Como se recupera unha avaliación non superada?</p> <p>Entregando de novo os traballos desa avaliación.</p>
Procedemento de avaliación final	<p>Cómo se acada a nota da avaliación final? Media, ponderación redondeo?</p> <p>A nota final será o resultado da media das tres avaliacións previas.</p> <p>No caso de alta discrepancia entre as notas dunha e outra avaliación terase en conta a evolución do alumnado durante o curso. Analizaranse de xeito individual os motivos desta discrepancia. Terase en conta de xeito positivo o esforzo e actitude de superación do alumnado. Terase en conta de xeito negativo o abandono de xeito evidente da materia, ou entregar como seus, traballos feitos por outra persoa.</p>
Recuperación ordinaria xuño	<p>O alumnado será examinado dos estándares de aprendizaxe considerados mínimos esixibles, non superados ao longo do curso</p>
Recuperación extraordinaria xuño	<p>O alumnado será examinado dos estándares de aprendizaxe considerados mínimos esixibles de toda a materia</p>

Educación plástica, visual e audiovisual – 3º de ESO

Obxectivos xerais da educación secundaria

A educación plástica, visual e audiovisual contribuirá, segundo define a lexislación actual, a desenvolver nos alumnos e nas alumnas as capacidades que lles permitan:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- i) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.
- n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
- ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

Máis en concreto os obxectivos específicos desta materia e nivel serán os seguintes:

- Recoñecer a importancia da linguaxe visual e audiovisual nos medios de comunicación.
- Valorar a expresión plástica como medio de expresión artística.
- Recoñecer, comprender e valorar as manifestacións da cultura galega.
- Sensibilizar ao alumnado ante o goce artístico.
- Desenvolver o pensamento lóxico e matemático na representación do espazo, empregando a proporción e a perspectiva.
- Planificar e reflexionar individual e colectivamente sobre o deseño dun obxecto.
- Establecer unha actitude positiva ante os novos retos, distinguindo e valorando erros e acertos.
- Comprender as relacións da linguaxe plástica, visual e audiovisual con outras linguaxes e elixir a fórmula expresiva máis axeitada en función das necesidades de comunicación.
- Analizar e entender as mensaxes visuais e audiovisuais que de xeito constante invaden o noso entorno máis próximo.
- Expresarse con creatividade, mediante as ferramentas da linguaxe plástica, visual e audiovisual, e saber relacionalas con outros ámbitos do coñecemento, con emoción, ideas e sentimentos
- Utilizar a linguaxe plástica para representar emocións e sentimentos, vivenzas e ideas, contribuíndo á comunicación, reflexión crítica e respecto persoal.
- Utilizar as diversas técnicas plásticas, visuais e audiovisuais e as tecnoloxías da información e a comunicación para aplicalas nas propias creacións.
- Representar corpos e espazos simples mediante o uso da perspectiva, as proporcións e a representación das cualidades das superficies e o detalle de xeito que sexan eficaces para a comunicación.
- Reflexionar sobre o uso responsable e moderado da rede a valorar o seu potencial como ferramenta de investigación, creación e difusión cun emprego axeitado e planificado.
- Facer uso de hábitos como a observación, atención, precisión e pulcritude, reflexión, análise crítica e revisión nas distintas fases de elaboración dunha obra individual ou colectiva.
- Relacionarse con outras persoas participando en actividades de grupo con flexibilidade e responsabilidade, favorecendo o diálogo, a colaboración e a comunicación.

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Didáctica

Metodolóxica

Secuenciación

Temporalización

Criterios de avaliación

Procedemento de avaliación

Avaliación de alumnado con materia pendente

Probas extraordinarias

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 3º curso			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
Bloque 1. Expresión plástica			
b c d f g n	B1.1. Proceso creativo. Métodos creativos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño.	B1.1. Coñecer e aplicar os métodos creativos gráfico-plásticos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño.	Trimestre 1º Unidade 1 O proceso creativo 2 sesións
b d f g n	B1.2. O proceso creativo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	B1.2. Crear composicións gráfico-plásticas persoais e colectivas.	
a c d f n	B1.3. A imaxe como representación da realidade. Iconicidade na imaxe gráfica. Niveis de iconicidade. B1.4. O bosquexo ou apuntamento como estudo previo ao resultado final.	B1.3. Debuxar con distintos niveis de iconicidade da imaxe.	Trimestre 1º Unidade 2 Iconicidade 4 sesións
a c d f n	B1.5. Natureza da cor. Cor luz e cor pigmento. B1.6. Temperatura da cor. B1.7. Simbolismo da cor.	B1.4. Identificar e diferenciar as propiedades da cor luz e a cor pigmento.	Trimestre 1º Unidade 3 Cor e luz 6 sesións
e g o	B2.5. Imaxe en movemento: posibilidades expresivas.	B2.3. Coñecer os fundamentos da imaxe en movemento e explorar as súas posibilidades expresivas.	

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 3º curso			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
a c d f h	B2.6. Linguaxe visual. Signo visual. Significante e significado.	B2.4. Identificar signifiante e significado nun signo visual.	Trimestre 1º Unidade 5 Lectura da imaxe 6 sesións
a c f h ñ	B2.7. Linguaxe da imaxe. Aprender a ler a imaxe. B2.8. Denotación e connotación.	B2.5. Describir, analizar e interpretar unha imaxe, distinguindo os seus aspectos denotativo e connotativo.	
e l n ñ o	B2.9. Fotografía. A fotografía como medio de comunicación.	B2.6. Analizar e realizar fotografías comprendendo e aplicando os fundamentos desta.	Trimestre 2º Unidade 6 A fotografía 4 sesións
a c d e h	B2.10. Linguaxes visual e audiovisual: funcións e códigos.	B2.7. Utilizar de xeito axeitado as linguaxes visual e audiovisual con distintas funcións.	Trimestre 2º Unidade 7 Comunicación visual e audiovisual 4 sesións
a c d e o	B2.11. Recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais.	B2.8. Identificar e recoñecer as linguaxes visuais apreciando os estilos e as tendencias, valorando, e respectando do patrimonio histórico e cultural, e gozando del.	
a c d	B2.12. Publicidade: principais recursos visuais empregados nela.	B2.9. Identificar e empregar recursos visuais como as figuras retóricas na linguaxe publicitaria.	Trimestre 2º Unidade 8 A publicidade

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 3º curso			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
e o			2 sesións
a c d f h i	B2.13. Cine. O cine como medio de comunicación.	B2.10. Apreciar a linguaxe do cine analizando obras de xeito crítico, situándoas no seu contexto histórico e sociocultural, e reflexionando sobre a relación da linguaxe cinematográfica coa mensaxe da obra.	Trimestre 2º Unidade 9 O cine 6 sesións
e g i	B2.14. Linguaxe multimedia como ferramenta de traballo.	B2.11. Comprender os fundamentos da linguaxe multimedia, valorar as achegas das tecnoloxías dixitais e ser capaz de elaborar documentos mediante este.	Trimestre 2º Unidade 10 A linguaxe multimedia 4 sesións
Bloque 3. Debuxo técnico			
b f g	B3.1. Lugares xeométricos fundamentais. Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana.	B3.1. Coñecer lugares xeométricos e definilos.	Trimestre 3º Unidade 11 Fundamentos do debuxo xeométrico 4 sesións
b f n	B3.2. Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación dos polígonos.	B3.2. Clasificar os polígonos en función dos seus lados, recoñecendo os regulares e os irregulares.	Trimestre 3º Unidade 12 Polígonos 4 sesións
b f n	B3.3. Construción de polígonos regulares dado o lado.	B3.3. Estudar a construción de polígonos regulares coñecendo o lado.	
b e f g	B3.4. Tanxencias e enlaces. Propiedades e consideracións xeométricas das tanxencias.	B3.4. Comprender as condicións dos centros e as rectas tanxentes en distintos casos de tanxencia e enlaces.	Trimestre 3º Unidade 13 Tanxencias e enlaces 6 sesións

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 3º curso			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
b e f g	B3.5. Tanxencias e enlaces en curvas técnicas: óvalos e ovoídes.	B3.5. Comprender a construción do óvalo e do ovoíde básicos, aplicando as propiedades das tanxencias entre circunferencias.	
b f o	B3.6. Propiedades e características das tanxencias en óvalos e ovoídes.	B3.6. Analizar e estudar as propiedades das tanxencias nos óvalos e nos ovoídes.	
b f g n	B3.7. Enlaces en curvas técnicas. Espirais: propiedades e características.	B3.7. Aplicar as condicións das tanxencias e enlaces para construír espirais de dous, tres, catro e cinco centros.	
b f g n	B3.8. Redes modulares: cadrada e triangular. B3.9. Concepto de simetría, xiro e translación aplicado as composicións modulares.	B3.8. Estudar os conceptos de simetrías, xiros e translacións aplicándoos ao deseño de composicións con módulos.	Trimestre 3º Unidade 14 Modulación do plano 4 sesións
b f n o	B3.10. Representación obxectiva de sólidos. Introducción aos sistemas de medida e sistemas perspectivivos. Vistas diédricas dun sólido.	B3.9. Comprender o concepto de proxección e aplicalo ao debuxo das vistas de obxectos, con coñecemento da utilidade das anotacións, practicando sobre as tres vistas de obxectos sinxelos e partindo da análise das súas vistas principais.	Trimestre 3º Unidade 15 A tridimensionalidade no plano. Introdución á perspectiva 6 sesións
1. 2. 3. 4.	5. B3.11. Introducción ás axonometrías e ás súas características. Axonometría cabaleira aplicada a volumes sinxelos.	6. B3.10. Comprender e practicar o procedemento da perspectiva cabaleira aplicada a volumes elementais.	
7. 8. 9. 10. o	11. B3.12. Axonometría isométrica aplicada a volumes sinxelos.	12. B3.11. Comprender e practicar os procesos de construción de perspectivas isométricas de volumes sinxelos.	

3º ESO					Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación					
1ª Avaliación						Estándares de aprendizaxe avaliados	Grao mínimo consecución	Peso na cualificación	Instrumentos		
Tem as	Identif. contidos	Identif. criterios	Identificación Estándar	Competencias clave	Exposición oral				Traballo práctico individual	Caderno de artista	Observación
	B1.2	B1.2	EPVAB1.2.1.	CSIEE	Reflexiona e avalía, oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	50%	5%				
	B1.3 B1.4.	B1.3	EPVAB1.3.1.	CCEC	Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquexos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.	50%	40%				
	B1.5 B1.6 B1.7	B1.4	EPVAB1.4.1. EPVAB1.4.2. EPVAB1.4.3.	CSIEE CSC	Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas. Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor.	60%	40%				
	B1.8.	B1.5	EPVAB1.5.1. EPVAB1.5.2. EPVAB1.5.3. EPVAB1.5.4.	CCL CSIEE CAA CCEC	Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas.	80%	Son estándares que se evalúan dentro das porcentaxes				

			<p>EPVAB1.5.5.</p> <p>EPVAB1.5.6.</p>	CSC	<p>Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, es-tampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas.</p> <p>Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais.</p> <p>Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos.</p> <p>Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.</p>		<p>de cada traballo.</p>					
--	--	--	---------------------------------------	-----	--	--	-------------------------------------	--	--	--	--	--

3º ESO					Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación					
2ª Avaliación						Estándares de aprendizaxe avaliados	Grao mínimo consecución	Peso na cualificación	Instrumentos		
Temas	Identif. contidos	Identif. criterios	Identificación Estándar	Competencias clave	Exposición oral				Traballo práctico individual	Caderno de artista	Observación
	B2.1 B2.2	B2.1	EPVAB2.1.1.	CAA	Analiza as causas polas que se produce unha ilusión óptica aplicando coñecementos dos procesos perceptivos.	50%	10%		40%	20%	20%
	B2.3 B2.4	B2.2	EPVAB2.2.1. EPVAB2.2.2.	CSC CCEC	Identifica e clasifica ilusiões ópticas segundo as leis da Gestalt. Deseña ilusiões ópticas baseándose nas leis da Gestalt.	50%					
	B2.6	B2.4	EPVAB2.4.1.	CCL	Distingue significante e significado nun signo visual.	50%	10%		40%	20%	20%
	B2.7 B2.8	B2.5	EPVAB2.5.1. EPVAB2.5.2.	CCL CCEC	Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elementos. Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións e interpretando o seu significado.	50%					
	B2.9	B2.6	EPVAB2.6.1. EPVAB2.6.2.	CCL CD	Identifica encadramentos e puntos de vista nunha fotografía. Realiza fotografías con distintos encadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas.	50%	30%		40%	20%	20%
	B2.10	B2.7	EPVAB2.7.1.	CCL	Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, <i>storyboard</i> , realización, etc.), e valora de xeito crítico os	50%					

				resultados.						
B2.11	B2.8	EPVAB2.8.1.	CSC CSC	Identifica os recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais.	50%					
B2.12	B2.9	EPVAB2.9.1.	CCL	Deseña unha mensaxe publicitaria utilizando recursos visuais como as figuras retóricas.	50%					
B2.13	B2.10	EPVAB2.10.1.	CCEC	Reflexiona criticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe.	50%					
B2.5	B2.3	EPVAB2.3.1.	CD	Elabora unha animación con medios dixitais e/ou analóxicos.	50%	50%		50%	10%	20%
B2.14	B2.11	EPVAB2.11.1.	CD	Elabora documentos multimedia para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado.	50%					
B1.8.	B1.5	EPVAB1.5.1. EPVAB1.5.2. EPVAB1.5.3. EPVAB1.5.4. EPVAB1.5.5. EPVAB1.5.6.	CCL CAA CMCCT CA CSIEE CSC	Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compoñendoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e	80%	Son estándares que se evalúan dentro das porcentaxes de cada traballo.	25%	25%	25%	25%

3º ESO					Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación						
3ª Avaliación						Estándares de aprendizaxe avaliados	Grao mínimo consecución	Peso na cualificación	Instrumentos			
Temas	Identif. contidos	Identif. criterios	Identificación Estándar	Competencias clave	Exposición oral				Traballo práctico individual	Caderno de artista	Observación	
											Observación	
					aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.							
	B3.1	B3.1	EPVAB3.1.1.	CCL	Explica verbalmente ou por escrito os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).	50%	Repartirase equitativamente entre todas as láminas.	80%	Cada lámina terá a súa calificación individual e a nota será a media de todas as notas.	10%	Terase en conta a continuidade do caderno coma diario de artista e a aplicación creativa do contido ó debuxo técnico	
	B3.2	B3.2	EPVAB3.2.1.	CCA	Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando clara-mente se é regular ou irregular.	50%						
	B3.3	B3.3	EPVAB3.3.1.	CMCCT	Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado.	50%						
	B3.4	B3.4	EPVAB3.4.1. EPVAB3.4.2.	CMCCT CCA	Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas.	50%						
	B3.5	B3.5	EPVAB3.5.1.	CMCCT	Constrúe correctamente un óvalo regular, coñecendo o diámetro maior.	50%						
	B3.6	B3.6	EPVAB3.6.1.	CSIEE	Constrúe varios tipos de óvalos e ovoides, segundo os diámetros coñecidos.	50%						

B3.7	B3.7	EPVAB3.7.1.	CMCCT	Constrúe correctamente espirais de dous, tres, catro e cinco centros.	50%					
B3.8	B3.8	EPVAB3.8.1.	CD	Executa deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos.	50%					
B3.9	B3.9	EPVAB3.9.1.	CMCCT	Debuxa correctamente as vistas principais de volumes frecuentes, identificando as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas.	50%					
B3.10	B3.10	EPVAB3.10.1.	CMCCT	Constrúe a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos.	50%					
B3.11	B3.11	EPVAB3.11.1.	CCEC	Realiza perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas.	50%					

Avaliación 3º de ESO, EPVA	Inicial, continua e final.
Procedemento de avaliación inicial	En que data se realizará?
	Durante as primeiras semanas do curso
	En que consistirá? (proba tipo test, preguntas e respostas, confección de mapas, gráficas, etc, relacionados cos estándares)
	Debuxo libre con tempo limitado (20 min.), debuxo de línea contínua sen mirar o papel, debuxo copia/cara e debuxo do revés
	Cales serán as consecuencias dos resultados? Deteción de dificultades e capacidades e adaptación da materia as mesmas. Non terán cualificación numérica pero si son de entrega obrigatoria
Procedemento avaliación continua	Con que temporalización se farán probas escritas (cada tema, dous, tres, cantas por trimestre ou avaliación, etc.?)
	As características propias da materia fan que non se requira de probas escritas. Os alumnos realizan os traballos prácticos na aula, polo que poden ser avaliados por observación directa da súa evolución, dificultades etc.
	Como se cualifican as probas, traballos individuais ou colectivos, traballo no caderno, observación. Ponderación, redondeo...
	Explícaráselle aos alumnos ao comezo de cada traballo cal vai ser o mínimo exisíble, os prazos de entrega e as partes do traballo que poden ampliar e cómo. Ao non ter probas escritas, o traballo práctico leva o peso da cualificación pero sempre reservando un mínimo do 10% para a observación diaria, onde se terá en conta a limpeza, puntualidade nas entregas, capacidade resolutiva do alumno fronte as dificultades, respecto polo traballo dos compañeiros, etc. O diario ou caderno de artista terá tamén un mínimo do 10% da nota na avaliación. Esta será superior nos traballos que requiran dunha reflexión persoal máis profunda, íntima e individual. Informárase aos alumnos no momento de plantexar o traballo do peso específico do caderno nesa actividade concreta. Para facilitar a avaliación por observación directa os alumnos realizarán todos os traballos na aula. O traballo en casa realizarase de xeito excepcional, consensuado co grupo-clase e baixo condicións moi concretas que se definirán en cada caso.
	Como se fai a media de cada unha das avaliacións? Ponderación, redondeo...

	<p>A media faise por ponderación, normalmente, 70% traballo practico, 20% observación directa e 10% diario de artista.</p> <p>Que aspectos se van a valorar dentro da observación do traballo na aula?</p> <p>Limpeza, puntualidade nas entregas, capacidade resolutive do alumnado fronte ás dificultades, respecto polo traballo alleo, creatividade, orixinalidade, etc.</p> <p>Como se recupera unha proba non superada?</p> <p>Non hai probas escritas. O alumnado que entregue un traballo que non acada os mínimos pode volver a facelo. É máis habitual que o alumnado non supere o mínimo por non entregar un traballo. Permitiranse entregas fora de prazo penalizadas un 10%.</p> <p>Como se recupera unha avaliación non superada?</p> <p>Entregando de novo os traballos desa avaliación.</p>
Procedemento de avaliación final	<p>Cómo se acada a nota da avaliación final? Media, ponderación redondeo?</p> <p>A nota final será o resultado da media das tres avaliacións previas. No caso de alta discrepancia entre as notas dunha e outra avaliación terase en conta a evolución do alumnado durante o curso. Analizaranse de xeito individual os motivos desta discrepancia. Terase en conta de xeito positivo o esforzo e actitude de superación do alumnado. Terase en conta de xeito negativo o abandono de xeito evidente da materia, ou entregar como seus, traballos feitos por outra persoa.</p> <p>Será imprescindible entregar todas as láminas. Para cualificación positiva o serán a media das láminas.</p>
Recuperación ordinaria xuño	<p>O alumnado será examinado dos estándares de aprendizaxe considerados mínimos esixibles, non superados ao longo do curso</p>
Recuperación extraordinaria xuño	<p>O alumnado será examinado dos estándares de aprendizaxe considerados mínimos esixibles de toda a materia</p>

Materia pendiente EPVA de 1º ESO

Para o alumnado con materia pendiente de Educación plástica, visual e audiovisual o Departamento programará as actividades para cada trimestre. Ao alumnado se lle entregará un conxunto de exercicios temporalizados e coas datas límite de entrega para cada unha das avaliacións. O Xefe do Departamento estará a súa disposición para explicar e aclarar cantas dúbidas teñan e así poder seguir de xeito máis polo miúdo o proceso de elaboración dos traballos. Se o alumnado así o demandara, o Xefe do departamento realizará no tempo de lecer sesións de reforzo ou axuda para este alumnado.

O alumnado será avaliado segundo os criterios de avaliación e o seu grao mínimo de consecución tal como queda reflectido nas táboas das páxinas da programación. Procederá a cualificar ao alumnado por trimestre a partir dos traballos entregados. Se o alumnado, seguindo este procedemento, fora avaliado positivamente nas dúas primeiras avaliacións non terá que facer o exame final ordinario no mes de abril. Se non entregara os traballos, ou fora avaliado negativamente nalgún dos distintos trimestres e non acadara a nota mínima de 5, terá que facer, de xeito obrigatorio a proba ordinaria de abril. A data de convocatoria para dita proba, así coma as datas límite de entrega serán postas en coñecemento do alumnado durante o primeiro mes de curso. Cada alumno recibirá o conxunto de actividades cun índice de referencia na que constarán as instrucións para facelas, as datas límite de entrega por trimestre e da proba final, asinando un “recibí” conforme.

Educación plástica, visual e audiovisual – 4º de ESO

Obxectivos xerais da educación secundaria

A educación plástica, visual e audiovisual contribuirá, segundo define a lexislación actual, a desenvolver nos alumnos e nas alumnas as capacidades que lles permitan:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.
- n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

Máis en concreto os **obxectivos específicos** desta materia e nivel serán os seguintes:

- Observar, percibir, comprender e interpretar de xeito crítico as imaxes e sons do contorno natural e cultural, sendo sensible ás súas cualidades plásticas, estéticas e funcionais.
- Aprezar os valores culturais e estéticos, identificando, interpretando e valorando os contidos; entendelos como parte da diversidade cultural, contribuíndo ao seu respecto, conservación e mellora.
- Comprender as relacións da linguaxe plástica, visual e audiovisual con outras linguaxes e elixir a fórmula expresiva máis axeitada en función das necesidades de comunicación.
- Analizar e entender as mensaxes visuais e audiovisuais que de xeito constante invaden o noso entorno máis próximo.
- Expresarse con creatividade, mediante as ferramentas da linguaxe plástica, visual e audiovisual, e saber relacionalas con outros ámbitos do coñecemento.
- Utilizar a linguaxe plástica para representar emocións e sentimentos, vivencias e ideas, contribuíndo á comunicación, reflexión crítica e respecto entre as persoas.
- Utilizar as diversas técnicas plásticas, visuais e audiovisuais e as tecnoloxías da información e a comunicación para aplicarlas nas propias creacións.
- Representar corpos e espazos simples mediante o uso da perspectiva, as proporcións e a representación das cualidades das superficies e o detalle de xeito que sexan eficaces para a comunicación.
- Reflexionar sobre o uso responsable e moderado da rede a valorar o seu potencial como ferramenta de investigación, creación e difusión cun emprego axeitado e planificado.
- Facer uso de hábitos como a observación, atención, precisión e pulcritude, reflexión, análise crítica e revisión nas distintas fases de elaboración dunha obra individual ou colectiva.
- Relacionarse con outras persoas participando en actividades de grupo con flexibilidade e responsabilidade, favorecendo o diálogo, a colaboración e a comunicación.

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Metodoloxía didáctica

Secuenciación

Temporalización

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe

Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación

Avaliación de alumnado con materia pendente

Probas extraordinarias

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
Bloque 1. Expresión plástica			
13. 14. 15. 16. 17.	18. B1.1. A linguaxe plástica e visual na creación da composición artística.	19. B1.1. Realizar composicións creativas, individuais e en grupo, que evidencien as capacidades expresivas da linguaxe plástica e visual, desenvolvendo a creatividade e expresándoa preferentemente coa subxectividade da súa linguaxe persoal ou empregando os códigos, a terminoloxía e os procedementos da linguaxe visual e plástica, co fin de enriquecer as súas posibilidades de comunicación.	20. Primeira avaliación. 21. Unidade 1. 22. Linguaxe plástica.
24. 25. 26. 27.	28. B1.2. Leis da composición. 29. B1.3. Leis da composición: movemento, ritmo e liñas de forza. 30. B1.4. Cor como ferramenta simbólica.	31. B1.2. Realizar obras plásticas experimentando e utilizando diferentes soportes e técnicas, tanto analóxicas coma dixitais, valorando o esforzo de superación que supón o proceso creativo.	23. Setembro-Outubro.
32. 33. 34. 35. 36.	37. B1.5. Técnicas de expresión gráfico-plásticas. Experimentación con diversos materiais. 38. B1.6. Interese pola investigación sobre materiais, soportes, técnicas e ferramentas con fins concretos, así como a utilización das tecnoloxías da información nas creación propias. 39. B1.7. Iniciativa, creatividade e autoesixencia no proceso de produción propio.	40. B1.3. Elixir os materiais e as técnicas máis axeitadas para elaborar unha composición sobre a base duns obxectivos prefixados e da autoavaliación continua do proceso de realización.	41. Unidade 2. 42. Técnicas de expresión gráfico-plástica. 43. Novembro.
44. 45. 46. 47. 48.	49. B1.8. Seguimento do proceso de creación: bosquexo, proxecto, presentación final e avaliación (reflexión propia e avaliación colectiva). 50. B1.9. Elaboración de proxectos plásticos de forma cooperativa.	51. B1.4. Realizar proxectos plásticos que comporten unha organización de forma cooperativa, valorando o traballo en equipo coma fonte de riqueza na creación artística.	52.
53. 54. 55. 56.	57. B1.10. Lectura e valoración de obras artísticas e imaxes en distintos soportes. 58. B1.11. Análise de distintas obras de arte situándoas na época, na técnica e no estilo aos que pertencen. Valoración do patrimonio artístico.	59. B1.5. Recoñecer en obras de arte a utilización de elementos e técnicas de expresión, apreciar os estilos artísticos, valorar o patrimonio artístico e cultural como un medio de comunicación e satisfacción individual e colectiva, e contribuír á súa conservación a través do respecto e divulgación das obras de arte.	60. Unidade 3. 61. Lectura de imaxes. 62. Decembro
Bloque 2. Debuxo técnico			

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
63. 64. 65. 66. 67.	68. B2.1. Utensilios de debuxo técnico: estudo e manexo. 69. B2.2. Trazados xeométricos: cuadriláteros, polígonos regulares e división da circunferencia. 70. B2.3. Tanxencias e enlaces. 71. B2.4. Aplicación dos procedementos de trazado de cuadriláteros, polígonos, tanxencias e enlaces no deseño de motivos xeométricos.	72. B2.1. Analizar a configuración de deseños realizados con formas xeométricas planas, creando composicións onde interveñan diversos trazados xeométricos, utilizando con precisión e limpeza os materiais de debuxo técnico.	73. Segunda avaliación. 74. Unidade 4. 75. Xaneiro.
76. 77. 78. 79.	80. B2. 5. Interpretación das pezas a través das súas vistas diédricas. 81. B2.6. Trazado, medidas e posición correctas das vistas de pezas sinxelas. Liñas vistas e ocultas. Esbozo á man alzada e con utensilios de debuxo técnico. 82. B2.7. Perspectiva cabaleira. Posición dos eixes e coeficiente de redución. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas. 83. B2.8. Sistema axonométrico: isometría. Posición dos eixes. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas. 84. B2.9. Perspectiva cónica central. 85. B2.10. Perspectiva cónica oblicua. 86. B2.11. Análise das posibilidades da posición do punto de vista.	87. B2.2. Diferenciar e utilizar os sistemas de representación gráfica, recoñecendo a utilidade do debuxo de representación obxectiva no ámbito das artes, a arquitectura, o deseño e a enxeñaría.	
88. 89. 90. 91.	92. B2.12. Debuxo asistido por computador. Trazado de pezas planas e tridimensionais sinxelas.	93. B2.3. Utilizar programas de debuxo por computador para construír trazados xeométricos e pezas sinxelas nos sistemas de representación.	
Bloque 3. Fundamentos do deseño			
94. 95. 96. 97. 98. 99.	100. B3.1. Análise das linguaxes visuais cotiás (arte, deseño, publicidade, etc.). 101. B3. 2. Fases do proceso de deseño. 102. B3.3. Análise da estética e a funcionalidade do deseño industrial de obxectos. 103. B3.4. Análise da estética e funcionalidade do feísmo arquitectónico.	104. B3.1. Percibir e interpretar criticamente as imaxes e as formas do seu ámbito cultural, con sensibilidade cara ás súas calidades plásticas, estéticas e funcionais, e apreciando o proceso de creación artística, en obras propias e alleas, e distinguir e valorar as súas fases.	105. Unidade 5. 106. Deseño. 107. Febreiro.
108.	112. B3.5. Campos de aplicación do deseño.	113. B3.2. Identificar os elementos que forman a estrutura da linguaxe do deseño.	

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
109. 110. 111.			
114. 115. 116. 117.	118. B3.6. Deseño de composicións modulares utilizando trazados xeométricos. 119. B3.7. Compoñentes da imaxe corporativa: nome, cor, tipografía, logotipo, deseño, etc. 120. B3.8. Secuenciación e elaboración de proxectos creativos adaptados ás áreas do deseño. 121. B3.9. Informática ao servizo dos proxectos de deseño. 122. B3.10. Planificación dun proxecto artístico.	123. B3.3. Realizar composicións creativas que evidencien as calidades técnicas e expresivas da linguaxe do deseño adaptándoas ás áreas, e valorando o traballo en equipo para a creación de ideas orixinais.	124. Marzo.
Bloque 4. Linguaxe audiovisual e multimedia			
125. 126. 127. 128.	129. B4.1. Tipos de planos cinematográficos. Análise dos factores expresivos e a súa simboloxía. 130. B4.2. Realización dun <i>storyboard</i> .	131. B4.1. Identificar os elementos que forman a estrutura narrativa e expresiva básica da linguaxe audiovisual e multimedia, e describir correctamente os pasos necesarios para a produción dunha mensaxe audiovisual, e valorando o labor de equipo.	132. Terceira avaliación. 133. Unidade 6. 134. Linguaxe audiovisual.
136. 137. 138. 139.	140. B4.3. Estudo de planos, angulacións e movementos de cámara no cine. 141. B4.4. Criterios estéticos na elaboración de fotografías. 142. B4.5. Finalidade expresiva das imaxes fotoxornalísticas.	143. B4.2. Recoñecer os elementos que integran as linguaxes audiovisuais e as súas finalidades	135. Abril.
144. 145. 146. 147.	148. B4.6. Creación dixital de imaxes. 149. B4.7. Deseño dun proxecto publicitario. 150. B4.8. Desenvolvemento dun proxecto persoal.	151. B4.3. Realizar composicións creativas a partir de códigos utilizados en cada linguaxe audiovisual, amosando interese polos avances tecnolóxicos vinculados a estas linguaxes.	152. Unidade 7. 153. Creación dixital. 154. Mai-Xuño.
158. 159. 160.	165. B4.9. Análise crítica da linguaxe publicitaria.	166. B4.4. Amosar unha actitude crítica ante as necesidades de consumo creadas pola publicidade, rexeitando os elementos desta que supoñan discriminación sexual, social ou racial.	155. Unidade 8. 156. Publicidade. 157. Xuño.

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
161. 162. 163. 164.			

4º ESO					Estándares de aprendizaxe Indicadores de logro	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación							
1ª Avaliación						Estándares de aprendizaxe avaliáveis	Grao mínimo consecucion	Peso na cualificación	Instrumentos				
Tem a	Identif. contidos	Identif. criterios	Identificación estándares	Competencias clave						Exposición	Traballo individual	Caderno artista	
	B2.1	B2.1	B2.1.1	CAA CMCCT	Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo.	70%	25%		50%	20%		30%	
	B2.2		B2.1.2	CAA CMCCT	Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión os materiais de debuxo técnico.	50%	75%	Cada lámina terá a súa cualificación individual e a nota será a media de todas as notas. Valorarase a limpeza, exactitude e puntualidade na entrega das láminas	10%	Terase en conta a continuidade do caderno coma diario de artista e a aplicación creativa do contido ó debuxo técnico		10%	
	B3.6	B3.3	B3.3.1	CSIEE CCEC	Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo.	50%	100%						10%
	B3.1	B3.1	B3.1.1	CSIEE CCEC	Coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual.	70%	50%						10%
	B3.2		B3.1.2	CCEC	Observa e analiza os obxectos do contorno na súa	70%	25%						10%

	B3.3				vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal.							
	B3.4											
	B3.5	B3.2	B3.2.1	CSIEE	Identifica e clasifica obxectos en función da familia ou a rama do deseño.	70%	25%					10%
	B2.3	B2.1	B2.1.3	CAA CMCCT	Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces.	50%	50%					10%
	B2.4		B2.1.4	CAA CMCCT	Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplicación á creación de deseños persoais.	50%	50%					10%
	B3.8	B3.3	B3.3.3	CSIEE CCEC	Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas.	70%	50%	25%	45%			10%
	B3.9		B3.3.4	CSIEE CCEC CD	Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño.	50%	25%					80%
	B3.10		B3.3.5	CSIEE CCEC	Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos e respecta o realizado por compañeiros e compañeiras.	70%	25%					80%
	B1.1	B1.1	B1.1.1	CCEC	Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando os elementos da linguaxe plástica e visual.	70%	30%	35%	35%			10%
	B1.2	B1.2	B1.2.1	CCEC	Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas con precisión.	50%	30%	35%	35%			10%
	B1.3		B1.2.2	CCEC	Estuda e explica o movemento e as liñas de forza dunha imaxe.	50%	20%					80%

	B1.4		B1.2.3	CCEC	Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor.	70%	20%	70%				10%
4º ESO					Estándares de aprendizaxe Indicadores de logro	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación						
2ª Avaliación						Estándares de aprendizaxe avaliados	Grao mínimo consecución	Peso na cualificación	Instrumentos			
Tem a	Identif. contidos	Identif. criterios	Identificación estándares	Competencias clave	Exposición				Traballo individual	Caderno artista		
	B1.5	B1.3	B1.3.1	CSIEE CCEC	Cofece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos.	50%	25%		70%	20%		10%
	B1.6			B1.3.2	CSIEE CCEC CAA CD	Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	50%	25%		70%		
	B1.7											
	B1.8	B1.4	B1.4.1	CSIEE	Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo.	70%	25%		70%			
	B1.9			CCEC								
	B1.10	B1.5	B1.5.1	CSIEE CCEC	Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos.	50%	10%					
	B1.11											
	B2.5	B2.2	B2.2.1	CAA	Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas	50%	30%	35%	35%			

			CMCCT	vistas principais.							
B2.6		B2.2.2	CAA CMCCT	Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas.	50%	35%	70%				
B2.7		B2.2.3	CAA CMCCT	Debuxa perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado.	50%	35%	35%	35%			

4º ESO					Estándares de aprendizaxe Indicadores de logro	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación							
3ª Avaliación						Estándares de aprendizaxe avaliáveis	Grao mínimo consecucion	Peso na cualificación	Instrumentos				
Tema	Identif. contidos	Identif. criterios	Identificación estándares	Competencias clave	Exposición				Traballo individual	Caderno artista		Observación	
	B4.1	B4.1	B4.1.1	CD CSIEE CCEC	Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos.	50%	20%		70%		20%		10%
	B4.2		B4.1.2	CSIEE	Realiza un storyboard a modo de guión para a secuencia dunha película.	50%	30%			70%			
	B4.3	B4.2	B4.2.1	CD CSIEE CCEC	Ve películas cinematográficas nas que identifica e analiza os planos, as angulacións e os movementos de cámara.	60%	20%		70%				
	B4.4		B4.2.2	CD CSIEE CCEC	Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterios estéticos.	50%	15%		70%				
	B4.5		B4.2.3	CD CSIEE CCEC	Compila imaxes de prensa e analiza as súas finalidades.	70%	15%		70%				
	B2.9 B2.10	B2.2	B2.2.4	CA	Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado.	70%	90%	35%		35%			

	B2.11			CMCCT									
	B2.12	B2.3	B2.3.1	CA CMCCT	Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos.	50%	10%						
	B4.5	B4.3	B4.3.1	CD CSIEE CCEC	Elabora imaxes dixitais utilizando programas de debuxo por computador.	50%	10%					70%	
	B4.5		B4.3.2	CD CSIEE CCEC	Proxecta un deseño publicitario utilizando os elementos da linguaxe gráfico-plástica.	50%	50%					70%	
	B4.5		B4.3.3	CD CSIEE CCEC	Realiza un proxecto persoal seguindo o esquema do proceso de creación.	70%	10%						
	B4.5		B4.4	B4.4.1	CD CSIEE CCEC	Analiza elementos publicitarios cunha actitude crítica desde o coñecemento dos elementos que os compoñen.	50%	30%	35%	35%			

Avaliación 4º de ESO, EPVA	Inicial, continua e final.
Procedemento de avaliación inicial	En que data se realizará?
	Durante as primeiras semanas do curso
	En que consistirá? (proba tipo test, preguntas e respostas, confección de mapas, gráficas, etc, relacionados cos estándares)
	Debuxo libre con tempo limitado (20 minutos), debuxo de línea contínua sen mirar o papel, debuxo copa/cara e debuxo do revés
	Cales serán as consecuencias dos resultados?
Procedemento avaliación continua	Deteción de dificultades e capacidades e adaptación da materia as mesmas. Non terán cualificación numérica pero si son de entrega obrigatoria
	Con que temporalización se farán probas escritas (cada tema, dous, tres, cantas por trimestre ou avaliación, etc.?)
	As características propias da materia fan que non se requira de probas escritas. Os alumnos realizan os traballos prácticos na aula, polo que poden ser avaliados por observación directa da súa evolución, dificultades etc.
	Como se cualifican as probas, traballos individuais ou colectivos, traballo no caderno, observación. Ponderación, redondeo...
	Explicaráselle aos alumnos ao comezo de cada traballo cal vai ser o mínimo exisíble, os prazos de entrega e as partes do traballo que poden ampliar e cómo. Ao non ter probas escritas, o traballo práctico leva o peso da cualificación pero sempre reservando un mínimo do 10% para a observación diaria, onde se terá en conta a limpeza, puntualidade nas entregas, capacidade resolutive do alumno fronte as dificultades, respecto polo traballo dos compañeiros, etc. O diario ou caderno de artista terá tamén un mínimo do 10% da nota na avaliación. Esta será superior nos traballos que requiran dunha reflexión persoal máis profunda, íntima e individual. Informárase aos alumnos no momento de plantexar o traballo do peso específico do caderno nesa actividade concreta. Para facilitar a avaliación por observación directa os alumnos realizarán todos os traballos na aula. O traballo en casa realizarase de xeito excepcional, consensuado co grupo-clase e baixo condicións moi concretas que se definirán en cada caso.

	<p>Como se fai a media de cada unha das avaliacións? Ponderación, redondeo...</p> <p>A media faise por ponderación, normalmente, 70% traballo practico, 20% observación directa e 10% diario de artista.</p> <p>Que aspectos se van a valorar dentro da observación do traballo na aula?</p> <p>Limpeza, puntualidade nas entregas, capacidade resolutive do alumnado fronte ás dificultades, respecto polo traballo alleo, creatividade, orixinalidade, etc.</p> <p>Como se recupera unha proba non superada?</p> <p>Non hai probas escritas. O alumnado que entregue un traballo que non acada os mínimos pode volver a facelo. É máis habitual que o alumnado non supere o mínimo por non entregar un traballo. Permitirans entregas fóra de prazo penalizadas un 10%</p> <p>Como se recupera unha avaliación non superada?</p> <p>Entregando de novo os traballos desa avaliación.</p>
Procedemento de avaliación final	<p>Cómo se acada a nota da avaliación final? Media, ponderación redondeo?</p> <p>A nota final será o resultado da media das tres avaliacións previas. No caso de alta discrepancia entre as notas dunha e outra avaliación terase en conta a evolución do alumnado durante o curso. Analizaranse de xeito individual os motivos desta discrepancia. Terase en conta de xeito positivo o esforzo e actitude de superación do alumnado. Terase en conta de xeito negativo o abandono de xeito evidente da materia, ou entregar como seus, traballos feitos por outra persoa.</p> <p>Será imprescindible entregar todas as láminas. Para cualificación positiva o serán a media das láminas.</p>
Recuperación ordinaria xuño	O alumnado será examinado dos estándares de aprendizaxe considerados mínimos esixibles, non superados ao longo do curso
Recuperación extraordinaria xuño	O alumnado será examinado dos estándares de aprendizaxe considerados mínimos esixibles de toda a materia

Materia pendiente EPVA de 3º ESO

Para o alumnado con materia pendiente de Educación plástica, visual e audiovisual o Departamento programará as actividades para cada trimestre. Ao alumnado se lle entregará un conxunto de exercicios temporalizados e coas datas límite de entrega para cada unha das avaliacións. O Xefe do Departamento estará a súa disposición para explicar e aclarar cantas dúbidas teñan e así poder seguir de xeito máis polo miúdo o proceso de elaboración dos traballos. Se o alumnado así o demandara, o Xefe do departamento realizará no tempo de lecer sesións de reforzo ou axuda para este alumnado.

O alumnado será avaliado segundo os criterios de avaliación e o seu grao mínimo de consecución tal como queda reflectido nas táboas das páxinas da programación. Procederá a cualificar ao alumnado por trimestre a partir dos traballos entregados. Se o alumnado, seguindo este procedemento, fora avaliado positivamente nas dúas primeiras avaliacións non terá que facer o exame final ordinario no mes de abril. Se non entregara os traballos, ou fora avaliado negativamente nalgún dos distintos trimestres e non acadara a nota mínima de 5, terá que facer, de xeito obrigatorio a proba ordinaria de abril. A data de convocatoria para dita proba, así coma as datas límite de entrega serán postas en coñecemento do alumnado durante o primeiro mes de curso. Cada alumno recibirá o conxunto de actividades cun índice de referencia na que constarán as instrucións para facelas, as datas límite de entrega por trimestre e da proba final, asinando un “recibí” conforme.

Debuxo artístico I- 1º de Bacharelato

Modalidade de Artes

Introdución

Partindo das destrezas e dos coñecementos adquiridos polo alumnado na materia de Educación Plástica, Visual e Audiovisual, da educación secundaria obrigatoria, en bacharelato afondarase nas destrezas e no conceptos do debuxo como ferramenta do pensamento que participa no proceso creativo, comunicativo, plástico e visual, contribuíndo a adquirir as competencias necesarias para a formación permanente da persoa. Neste senso atopamos nesta materia alumnado cunha formación moi dispar xa que a súa procedencia é moi variada e o xeito de cursar a materia da ESO varía moito duns centro a outros. Non existe a obrigatoriedade de cursar previamente Educación plástica, visual e audiovisual en 4º de ESO, polo que chega alumnado que só a cursou en 1º e 3º de ESO, e as súas destrezas e coñecementos son insuficientes para bacharelato.

A materia Debuxo Artístico I achega coñecementos teóricos, técnicos e estéticos, fomentando un pensamento diverxente. A aprendizaxe estética debe realizarse sobre bases teóricas e prácticas, fomentando a creatividade, o espírito de investigación e a formación permanente.

De xeito gradual e secuencial, os coñecementos e as destrezas adquiridos en Debuxo Artístico I deben ser a base sobre a que se asente Debuxo Artístico II no seguinte curso. Ensinarase e aplicarase o principio de partir do particular para o xeral, para que o alumnado vaia adquirindo as habilidades e os conceptos para construír aprendizaxes significativas, mediante o deseño de proxectos globais.

En Debuxo Artístico I, o alumnado traballa a materia de forma máis obxectiva, para dedicar o segundo curso a aspectos máis subxectivos, desenvolvendo o seu potencial creador orientado cara ás múltiples alternativas formativas artísticas máis acordes cos seus intereses.

Ao traballar de xeito creativo, o alumnado desenvolve a capacidade crítica aplicándoa ás súas propias creacións e ás dos seus compañeiros; valora o feito artístico e goza del, sensibilizándose cara ao contorno para a satisfacción estética e como aspecto motivador para o seu desenvolvemento creativo, potenciando a competencia de conciencia e expresión cultural. O coñecemento dos antecedentes artísticos e as achegas de artistas ao debuxo, ás artes plásticas e ao deseño, en xeral, a través da historia, e sobre todo a presenza e a función do debuxo nas manifestacións artísticas contemporáneas. O coñecemento da evolución e a súa valoración positiva do debuxo artístico como linguaxe expresiva e comunicativa reforzará as súas aplicacións nunha sociedade cada vez máis tecnolóxica e inmediata.

Existe un importante número de alumnos que entran no bacharelato artístico como base para estudar posteriormente titulacións de deseño gráfico, asimesmo manifestan moito interese polo *manga* xaponés. Por outra banda hai tamén unha parte importante do alumnado que escolle esta modalidade sen ter moi claro o que quere facer, matricúlanse no bacharelato artístico simplemente porque gústalles debuxar e dáselles mellor que á media. Moito deste tipo de alumnado ten unha visión da modalidade e en concreto desta materia como un taller artístico no que veñen a expresarse e disfrutar do mundo das imaxes. É difícil polo tanto atopar un equilibrio entre o teórico e o técnico, por unha banda; e o expresivo e máis lúdico pola outra.

Obxectivos Debuxo artístico I

Tal como recolle a lexislación, a materia de Debuxo Artístico I do bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado determinadas capacidades:

- b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
- p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

O ensino da materia de Debuxo Artístico no 1º curso do bacharelato terá como obxectivo concreto o desenvolvemento das seguintes capacidades do alumnado:

- Interpretar as formas desde diferentes formulacións estéticas e significativas, realizando modificacións que leven a resultados diverxentes respecto das formas iniciais.
- Comprender e valorar a importancia do estudo do natural das formas orgánicas.
- Aplicar as variables da forma na composición, experimentando coas relacións entre os elementos gráfico-plásticos desta.
- Desenvolver a memoria visual e retentiva, mediante a realización de exercicios que potencien os mecanismos perceptivos e expresivos ao servizo da representación artística.
- Coñecer, apreciar e empregar de forma axeitada as posibilidades expresivas das distintas técnicas e materiais, utilizándoas con orde e eficacia.
- Desenvolver a sensibilidade artística, concienciándose da necesidade do equilibrio entre emoción e razón, necesario para a aprendizaxe do debuxo artístico.
- Utilizar conscientemente os coñecementos adquiridos como medio de expresión das propias ideas e como recurso para comprender mellor as expresións plásticas alleas.

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Didáctica

Metodolóxica

Secuenciación

Temporalización

Criterios de avaliación

Procedemento de avaliación

Probas extraordinarias

Debuxo Artístico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación/Temp. Unidade didáctica
Bloque 1. O debuxo como ferramenta						
b d i m n p	B1.1. Diferentes modos de ver e debuxar. Debuxo e función.	B1.1. Valorar a importancia do debuxo como ferramenta do pensamento e fin en si mesmo, a través da historia da arte, no proceso creativo, con fins artísticos, tecnolóxicos ou científicos.	DA1.B1.1.1. Valora e coñece a importancia do debuxo artístico , as súas aplicacións e as súas manifestacións a través da historia e na actualidade , co estudo e a observación de obras e artistas significativos/as.	CSC CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	Unidade 1 6 sesións Setembro 1ª avaliación
			DA1.B1.1.2. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica , de forma oral e escrita, en postas en común ou probas individuais, aplicada a producións propias ou alleas.	CCL	Láminas Bloc de debuxo Vocabulario	
d i m n	B1.2. Expresión da subxectividade.	B1.2. Utilizar con criterio os materiais e a terminoloxía específica.	DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado.	CSIEE CCEC	Exposición teórica Imaxes Bloc de debuxo	Unidade 2 13 sesións Outubro 1ª avaliación
i m n	B1.3. Materiais, utensilios e soportes básicos. B1.4. Introducción ás técnicas secas e á súa aplicación.	B1.3. Amosar unha actitude autónoma e responsable, respectando as producións propias e alleas, así como o espazo de traballo e as pautas indicadas para a realización de actividades, achegando á aula todos os materiais necesarios.	DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado , e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	CSC	Bloc de debuxo	
			DA1.B1.3.2. Amosa unha actitude autónoma e responsable, respectando o traballo propio e alleo.	CSIEE	Exposición teórica Vocabulario	
Bloque 2. Liña e forma						
b i m n d	B2.1. Elementos básicos na configuración da forma. A liña como elemento configurador.	B2.1. Describir graficamente obxectos naturais ou artificiais, amosando a comprensión da súa estrutura interna.	DA1.B2.1.1. Utiliza a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume , movemento, espazo e sensacións subxectivas.	CSIEE CCEC	Exposición teórica Bloc de debuxo Imaxes	Unidade 3 5 sesións Novembro 1ª avaliación
			DA1.B2.1.2. Representa formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura interna.	CSIEE CCEC	Bloc de debuxo Análise gráfico	
b	B2.2. A perspectiva intuitiva	B2.2. Empregar a liña para a	DA1.B2.2.1. Comprende e representa as formas desde	CSIEE	Exposición teórica	Unidade 4

Debuxo Artístico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación/Temp. Unidade didáctica
i m n d g	e a súa aplicación no debuxo artístico.	configuración de formas e transmisión de expresividade.	distintos puntos de vista.	CCEC	Perspectiva cónica	8 sesións Novembro-Decembro
			DA1.B2.2.2. Describe graficamente as formas atendendo ás súas proporcións, relacionándoas con formas xeométricas simples.	CMCCT	Imaxes Bloc de debuxo	
Bloque 3. A composición e os seus fundamentos						
b i m n d g	B3.1. Composición intuitiva. Concepto de equilibrio visual.	B3.1. Elaborar composicións analíticas, descritivas e expresivas con diferentes graos de iconicidade.	DA1.B3.1.1. Selecciona os elementos gráficos esenciais para a representación da realidade observada segundo a función que se persiga (analítica ou subxectiva) e o seu grao de iconicidade.	CSIEE CCEC	Exposición teórica Composición Imaxes Bloc de debuxo	Unidade 5 5 sesións Decembro 2ª avaliación
b i m n d g	B3.2. Psicoloxía da forma. Leis visuais que rexen as relacións entre as formas do cadro.	B3.2. Aplicar as leis básicas da percepción visual ao representar distintos volumes xeométricos ou orgánicas dentro dun espazo compositivo, atendendo ás proporcións e á perspectiva.	DA1.B3.2.1. Relaciona e representa as formas no plano atendendo ás leis visuais asociativas, ás organizacións compositivas , ao equilibrio e ás direccións visuais en composicións cunha finalidade expresiva, analítica ou descritiva.	CAA	Exposición teórica Imaxes Bloc de debuxo	Unidade 6 6 sesións Xaneiro 2ª avaliación
Bloque 4. A luz. O claroscuro e a textura						
b i m n d g	B4.1. A mancha como elemento configurador do volume. O claroscuro.	B4.1. Representar o volume de obxectos e espazos tridimensionais mediante a técnica do claroscuro.	DA1.B4.1.1. Representa o volume, o espazo e a textura aplicando técnicas gráfico-plásticas mediante valores lumínicos.	CSIEE CCEC	Exposición teórica Imaxes Bloc de debuxo	Unidade 7 6 sesións Febreiro 2ª avaliación
b i	B4.2. A construción das sombras . Valores tonais.	B4.2. Valorar a influencia da luz como configuradora de formas e o seu valor expresivo.	DA1.B4.2.1. Cofece o valor expresivo e configurador da luz, en valores tanto acromáticos como cromáticos, e explicar verbalmente eses valores en obras propias e	CCL CSIEE	Exposición teórica Imaxes	Unidade 8 4 sesións

Debuxo Artístico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación/Temp. Unidade didáctica
m n d g p			alleas.	CCEC	Análise gráfico Bloc de debuxo	Febreiro-Marzo 2ª avaliación
b i m n d g	B4.3. Iluminación. Tipos de luz e o seu comportamento.	B4.3. Explorar as posibilidades expresivas da textura visual e o claroscuro	DA1.B4.3.1. Observa e utiliza a textura visual con procedementos gráfico-plásticos, con fins expresivos e configuradores, en obras propias e alleas.	CD CCEC	Exposición teórica Imaxes Bloc de debuxo	Unidade 9 6 sesións Marzo
Bloque 5. A cor						
b i m n d g	B5.1. Teoría da cor. Natureza. Dimensións e comportamento da cor. B5.2. Expresividade da cor.	B5.1. Coñecer e aplicar os fundamentos teóricos sobre a cor e as relacións cromáticas, tanto na expresión gráfico-plástica como na análise de diversas manifestacións artísticas.	DA1.B5.1.1. Aplica a cor seguindo as dimensións desta (valor-luminosidade, saturación-intensidade e croma-ton) na representación de composicións e formas naturais e artificiais.	CSIEE CCEC	Exposición teórica Círculo cromático Bloc de debuxo	Unidade 10 8 sesións Abril 3ª avaliación
			DA1.B5.1.2. Demostra o coñecemento, con explicacións orais, escritas e gráficas, dos fundamentos teóricos da cor en composicións e estudos cromáticos.	CCL CCEC	Bloc de debuxo Cor	
			DA1.B5.1.3. Aplica de maneira expresiva a cor na obra plástica persoal.	CCEC	Imaxes Van Gogh, Mondrian...	Unidade 11 8 sesións Abril-Maio

Debuxo Artístico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación/Temp. Unidade didáctica
			DA1.5.1.4. Analiza o uso da cor observando as producións artísticas de referencia en todas as súas manifestacións.	CSIEE CCEC	Matisse... Pintura exipcia	3ª avaliación
			DA1.B5.1.5. Representa os matices cromáticos, a partir de observación do natural , mediante a mestura de cores primarias.	CSIEE CD	Exposición teórica Imaxes Impresionismo Bloc de debuxo	Unidade 12 6 sesións Maio Exame recuperación final

Nas seguintes táboas quedan recollidas as porcentaxes para cada aspecto de avaliación. Na parte correspondente aos instrumentos de avaliación aparecen tres columnas referidas ao bloc, ostraballos e o cadeno de artista. Para o traballo diario na aula o alumnado terá un bloc de esbozo para debuxo. Neste bloc céntranse as actividades do curso e é o documento principal de avaliación. Ademais deste bloc o alumnado fará exercicios noutros soportes (outros tipos de papeis, papel en cores, papeis especiais, etc) que conforman os chamados traballos. Por último, cada alumno terá un pequeno bloc ou libreta para facer debuxos diarios fóra da aula, de xeito que o debuxo constitúa unha actividade cotiá.

No bloc recolleranse os exercicios técnicos e exercicios de expresión creativa do alumnado na aula, e estarán feitos baixo a supervisión e corrección do profesorado. Os chamados traballos faranse nas mesmas condicións, mentras que o caderno de artista será totalmente libre para a expresión e práctica do alumnado sen a supervisión durante a súa elaboración, agas se o alumnado o demandara. Recoméndase ao alumnado que debuxe de cotío, máis aló da actividade regrada na aula e como unha forma de entretenemento e práctica do debuxo. Aquí poderán experimentar con distintas técnicas, xogar co mundo gráfico, copiar, inventar, pegar, etc.

Debuxo artístico I. 1º de bacharelato

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación.

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe para superar a materia.

Debuxo artístico I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación			
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación		
		Caderno de artista	Traballos	Bloc
Bloque 1. O debuxo como ferramenta				
DA1.B1.1.1. Valora e coñece a importancia do debuxo artístico, as súas aplicacións e as súas manifestacións a través da historia e na actualidade, co estudo e a observación de obras e artistas significativos/as.	50%	30%	30%	40%
DA1.B1.1.2. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica, de forma oral e escrita, en postas en común ou probas individuais, aplicada a producións propias ou alleas.	30%	30%	-	70%
DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado.	75%	30%	30%	40%
DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	50%	-	50%	50%
DA1.B1.3.2. Amosa unha actitude autónoma e responsable, respectando o traballo propio e alleo.	80%	-	50%	50%
Bloque 2. Liña e forma				
DA1.B2.1.1. Utiliza a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume, movemento, espazo e sensacións subxectivas.	100%	30%	30%	40%
DA1.B2.1.2. Representa formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura interna.	50%	30%	30%	40%
DA1.B2.2.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista.	100%	30%	30%	40%
DA1.B2.2.2. Describe graficamente as formas atendendo ás súas proporcións, relacionándoas con formas xeométricas simples.	100%	30%	30%	40%

Bloque 3. A composición e os seus fundamentos				
DA1.B3.1.1. Selecciona os elementos gráficos esenciais para a representación da realidade observada segundo a función que se persiga (analítica ou subxectiva) e o seu grao de iconicidade.	50%	30%	30%	40%
DA1.B3.2.1. Relaciona e representa as formas no plano atendendo ás leis visuais asociativas, ás organizacións compositivas, ao equilibrio e ás direccións visuais en composicións cunha finalidade expresiva, analítica ou descritiva.	100%	30%	30%	40%
Bloque 4. A luz. O claroscuro e a textura				
DA1.B4.1.1. Representa o volume, o espazo e a textura aplicando técnicas gráfico-plásticas mediante valores lumínicos.	100%	30%	30%	40%
DA1.B4.2.1. Coñece o valor expresivo e configurador da luz, en valores tanto acromáticos como cromáticos, e explicar verbalmente eses valores en obras propias e alleas.	100%	30%	30%	40%
DA1.B4.3.1. Observa e utiliza a textura visual con procedementos gráfico-plásticos, con fins expresivos e configuradores, en obras propias e alleas.	50%	30%	30%	40%
Bloque 5. A cor				
DA1.B5.1.1. Aplica a cor seguindo as dimensións desta (valor-luminosidade, saturación-intensidade e croma-ton) na representación de composicións e formas naturais e artificiais.	100%	30%	30%	40%
DA1.B5.1.2. Demostra o coñecemento, con explicacións orais, escritas e gráficas, dos fundamentos teóricos da cor en composicións e estudos cromáticos.	50%	30%	30%	40%
DA1.B5.1.3. Aplica de maneira expresiva a cor na obra plástica persoal.	80%	30%	30%	40%
DA1.5.1.4. Analiza o uso da cor observando as producións artísticas de referencia en todas as súas manifestacións.	50%	-	50%	50%
DA1.B5.1.5. Representa os matices cromáticos, a partir de observación do natural, mediante a mestura de cores primarias.	75%	-	50%	50%

O proceso para avaliar cada estándar de aprendizaxe mediante os instrumentos de avaliación aplicando as porcentaxes reflectidas nas táboas superiores é moi complexo . Para poder facelo, as preguntas dos exames deberían incluír todos os estándares correspondentes, e o sistema de cualificación destas probas non sería polo tanto nin operativo, nin obxectivo, nin xusto. Non se pode preguntar todo para poder avaliálo todo. Polo tanto debemos entender as distintas cifras de porcentaxes das táboas superiores como unhas referencias que nos serven para darlle distintos pesos específicos aos distintos estándares.

A hora de achar a cualificación do alumnado aplicarase a seguinte ponderación para a materia de Debuxo Artístico I

Bloc, caderno de Artista.....70%

Traballos e probas.....30%

Cultura audiovisual- 1º de Bacharelato

Modalidade de Artes

Obxectivos

Tal como recolle a lexislación, a materia de Cultura Audiovisual I do bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado determinadas capacidades:

- b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

O ensino da materia de Cultura Audiovisual I no 1º curso do bacharelato terá como obxectivo concreto o desenvolvemento das seguintes capacidades do alumnado:

- Dotar ao alumnado da capacidade de analizar, relacionar, comprender e interpretar os elementos que conforman a cultura audiovisual na que se atopan.
- Coñecer e comprender os elementos básicos da sintaxe visual.
- Comprender a importancia dos medios de comunicación na nosa sociedade.
- Comprender e apreciar a tecnoloxía da comunicación ao longo da historia.
- Recoñecer as diferenzas entre imaxe e realidade.
- Valorar a expresividade do son no medio audiovisual.
- Distinguir entre información, arte, propaganda e sedución nas mensaxes publicitarias.
- Recoñecer os diferentes xéneros e características dos medios de comunicación.

- Desenvolver unha actitude crítica e creativa fronte as mensaxes audiovisuais recibidas.
- Concienciarse da necesidade do equilibrio entre liberdade de expresión e o exercicio dos dereitos individuais.
- Empregar a linguaxe audiovisual para a elaboración de mensaxes con diferentes finalidades.

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Didáctica metodolóxica

Secuenciación

Temporalización

Criterios de avaliación

Procedemento de avaliación

Probas extraordinarias

Cultura Audiovisual I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
Bloque 1. Imaxe e significado						
b d g h n	B1.1. Imaxe representada: funcións e forma. Funcións da imaxe.	B1.1. Explicar as funcións da imaxe representada: simbólica, relixiosa, lúdica, decorativa, xerárquica, educativa, etc.	CA1B1.1.1. Analiza imaxes da historia da arte e explica as funcións ás que estaban destinadas.	CCL	Exposición teórica. Imaxes. Presentación. Recopilación de imaxes. Exame.	1º Trimestre Unidade 1 Lectura da imaxe Funcións da imaxe Iconicidade Medios audiovisuais Pintura e fotografía 26 sesións
b d g h n	B1.2. Evolución da construción de imaxes fixas ao longo da historia da arte Formas de representación.	B1.2. Recoñecer e diferenciar as principais formas de representación icónica: simbolismo, realismo, expresionismo, naturalismo, idealismo e abstracción.	CA1B1.2.1. Compara imaxes da historia da arte (por exemplo: hieratismo exipcio, helenismo grego, simbolismo románico, dramatismo barroco, realismo decimonónico, etc.) e establece as súas diferenzas formais.	CCEC		
b d g h n	B1.3. Medios audiovisuais: características principais. Arte e fotografía	B1.3. Analizar as características principais da fotografía, o son, o cine, a televisión e os produtos dixitais en internet.	CA1B1.3.1. Analiza as similitudes nos tratamentos formais entre a arte tradicional e a fotografía. CA1B1.3.2. Compara o tratamento formal da pintura e a fotografía do século XIX: retrato, paisaxe, eventos históricos, etc.	CCEC CCEC		
b d g h i n	B1.4. Evolución dos medios e das linguaxes audiovisuais. Linguaxe dos novos medios. Comparativa histórica dos fitos da fotografía, o cine, a televisión, a radio, o multimedia e os novos medios. O mundo audiovisual como representación do mundo real. Funcións da imaxe. B1.5. Transcendencia da valoración expresiva e estética	B1.4. Valorar a importancia da evolución dos medios e das linguaxes audiovisuais nos medios de comunicación nas sociedades actuais, e a interrelación creativa que brindan as tecnoloxías da información e da comunicación.	CA1B1.4.1. Explica as principais características dos sistemas audiovisuais, as súas relacións e as súas diferenzas. CA1B1.4.2. Establece as diferenzas entre imaxe e realidade, e as súas diversas formas de representación. CA1B1.4.3. Analiza os avances que se produciron ao longo da historia no campo das tecnoloxías da información e da comunicación, e na evolución estética das mensaxes audiovisuais. CA1B1.4.4. Valora os contidos multimedia e dos novos	CCL CCEC CMCCT CD	Exposición teórica. Imaxes. Presentación.	1º Trimestre Unidade 2 Evolución dos medios e das linguaxes audiovisuais. 4 sesións

Cultura Audiovisual I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
	das imaxes e da observación crítica das mensaxes. Historia do audiovisual.		medios na representación da realidade.			
Bloque 2. A imaxe fixa e a súa capacidade expresiva						
b d g n	B2.1. Características propias da imaxe fotográfica, en relación a outras imaxes fixas. O medio fotográfico.	B2.1. Recoñecer as propiedades diferenciadoras da imaxe fotográfica.	CA1B2.1.1. Establece as diferenzas entre imaxe pousada, instantánea, e captura do movemento.	CD	Exposición teórica. Presentación. Análise gráfica.	1º Trimestre Unidade 3 A imaxe fotográfica. 10 sesións
b d g m n	B2.2. Encadramento na imaxe fixa. Tipos de planos e angulacións.	B2.2. Analizar as composicións fotográficas, valorando a disposición dos elementos dentro do espazo físico da imaxe.	CA1B2.2.1. Realiza fotografías de primeiro plano, plano detalle, panorámicas, picados e contrapicados, analiza os resultados obtidos e valora a súa correspondencia gráfica con traballos similares de artistas coñecidos/as.	CD	Exposición teórica. Presentación. Traballo presentación.	
b d g h i m n	B2.3. Fotografía en branco e negro: características principais. Fotógrafos en branco e negro. Reportaxe en branco e negro.	B2.3. Analizar a capacidade expresiva da imaxe en branco e negro, e a súa utilización como alternativa á fotografía en cor.	CA1B2.3.1. Analiza a obra gráfica de fotógrafos/as que traballen en branco e negro, como Martín Chambi, Irvin Penn, Cecil Beaton, Ansel Adams, etc. CA1B2.3.2. Realiza dous tratamentos de elaboración dixital a unha mesma composición, en branco e negro e en cor, e analiza o resultado estético e semántico diferente.	CCEC CD	Exposición teórica. Comentario imaxes. Presentación. Reportaxe B/N.	1º Trimestre Unidade 3.1 Fotografía en B/N. 4 sesións
b d g h i n	B2.4. Fotografía en cor: características principais. RGB. Fotógrafos e cor.	B2.4. Analizar a composición da cor a través do sistema RGB.	CA1B2.4.1. Analiza o sistema RGB de construción da cor. CA1B2.4.2. Compara a obra dos/das principais fotógrafos/as e artistas no tratamento da cor, como Ernst Haas, Andy Warhol, Howard Schatz, Ouka Lele, etc.	CMCCT CCEC	Exposición teórica. Presentación. Comentario imaxes. Manipulación da cor.	1º Trimestre Unidade 3.2 Fotografía e cor. 4 sesións
b d	B2.4. Fotografía en cor: características principais.	B2.5. Analizar o uso da cor na imaxe fixa: saturación, matiz, investimento,	CA1B2.5.1. Realiza composicións en cor e altera o cromatismo mediante tratamento dixital, e logo analiza os	CD		

Cultura Audiovisual I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
g i m n	Manipulación da cor.	etc.	resultados obtidos.			
b d g h n	B2.5. A fotografía como instrumento de denuncia social e o seu uso como imaxe do poder político. Fotografía denuncia. Reportaxe e realidade.	B2.6. Identificar os patróns icónicos da fotografía como instrumento de difusión da inxustiza social.	CA1B2.6.1. Analiza a obra e a transcendencia social dos traballos de Dorothea Lange, Sabastião Salgado, Kevin Carter, Manuel Pérez Barriopedro, Cristina García Rodero, Gervasio Sánchez, etc.	CSC	Exposición teórica. Presentación. Comentario imaxes. Visionado vídeos. Realización fotografías. Exame.	2º Trimestre Unidade 3.3 A imaxe como instrumento. 8 sesións
b d g h m n	B2.5. A fotografía como instrumento de denuncia social e o seu uso como imaxe do poder político. Historia da imaxe e do poder. manipulación e propaganda.	B2.7. Analizar as formas de expresar o poder político a través dos tempos, e a imaxe oficial a través de escultura ou a pintura, e valorar as similitudes entre a imaxe clásica e a fotográfica.	CA1B2.7.1. Realiza unha composición en que se analicen as formas de expresar o poder político a través dos tempos (faraóns, emperadores, reis, presidentes, etc.), e analiza as similitudes entre a imaxe clásica e a fotográfica.	CSC		
b d g h n	B2.6. Fotografía de moda. Condicionantes plásticos e económicos. Obra gráfica de Mario Testino, Jaume de Laiguana e Eugenio Recuenco. Fotografía de estudio. Fotografía comercial.	B2.8. Expor e comentar as claves plásticas da obra de fotógrafos/as da moda.	CA1B2.8.1. Explica as claves plásticas e compositivas da obra fotográfica e/ou videográfica de Mario Testino, Jaume de Laiguana e Eugenio Recuenco, etc.	CCL		
b d g h n	B2.7. Realidade paradoxal. Obra gráfica de Chema Madoz. Fotografía e reflexión. Fotografía e xogo visual.	B2.9. Reflexionar acerca da relación entre a imaxe e a realidade xurdida na obra gráfica de Chema Madoz.	CA1B2.9.1. Comenta a creación plástica de Chema Madoz, analizando o xogo entre a realidade e a percepción paradoxal desta na súa obra.	CAA		
b	B2.8. Elementos expresivos e	B2.10. Analizar as funcións da imaxe	CA1B2.10.1. Analiza os elementos espaciais, as	CCEC		

Cultura Audiovisual I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
d g h i n	usos da imaxe fixa. Códigos que configuran as linguaxes. B2.9. Función ilustradora da imaxe (imaxe e texto). B2.10. Composición de imaxes fixas. Ritmo visual. B2.11. Narración mediante imaxes fixas (carteis, historieta gráfica e presentacións). Guión da historieta. Elaboración de historias gráficas mediante imaxes de uso público. A fotografía na publicidade. B2.12. Técnicas dixitais no deseño, na manipulación e creación de imaxes. B2.13. Tratamento de imaxes dixitais. Fotonovela. Narración con imaxe fixa.	fixa empregadas para satisfacer as necesidades expresivas da sociedade actual, e aplicalas na elaboración de imaxes dixitais.	características básicas, o significado e o sentido empregados na lectura de imaxes fixas.		Análise gráfica. Realización dunha fotonovela. Traballo cooperativo.	Unidade 4 Elementos expresivos da imaxe fixa. 10 sesións
			CA1B2.10.2. Analiza as funcións do ritmo na composición de imaxes fixas.	CCEC		
			CA1B2.10.3. Valora os usos da imaxe fotográfica nos medios de comunicación e nos novos medios.	CSC		
			CA1B2.10.4. Recoñece e valora que se respecte a autoría na elaboración e na distribución de fotografías por internet.	CSC		
			CA1B2.10.5. Analiza os sistemas actuais dixitais de captación e tratamento fotográfico.	CD		
Bloque 3. A imaxe en movemento e a súa capacidade expresiva						
b d g i n	B3.1. Fundamentos perceptivos da imaxe en movemento. Ilusión de movemento. Xoguetes ópticos.	B3.1. Analizar a técnica de exposición de imaxes fixas para simular movemento, desde o principio do cine, pasando pola televisión, ata a imaxe dixital actual.	CA1B3.1.1. Diferenza as principais características técnicas dos sistemas cine PAL e NTSC na reprodución de imaxes.	CMCCT	Exposición teórica. Imaxes. Realización dun fenaquistoscopio.	2º Trimestre Unidade 5 Fundamentos da técnica cinematográfica. 12 sesións
b d g	B3.2. Composición expresiva do cadro de imaxe no cine e en televisión. Función da	B3.2. Analizar as funcións e as características comunicativas da imaxe en movemento empregadas	CA1B3.2.1. Analiza os elementos espaciais e temporais, as características básicas, o significado e o sentido na lectura de imaxes en movemento.	CCEC	Visionado de fragmentos cinematográficos.	2º Trimestre Unidade 6 A imaxe no audiovisual.

Cultura Audiovisual I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
h n	iluminación. Iluminación.	para satisfacer as necesidades expresivas da sociedade actual, e aplicalas na elaboración de producións dixitais sinxelas.	CA1B3.2.2. Identifica e analiza os elementos expresivos e estéticos utilizados nas producións audiovisuais (película cinematográfica, programa de televisión, etc.).	CSIEE	Análise. Comentario. Exercicio práctico de iluminación.	10 sesións
b d g i n	B3.3. Características técnicas da imaxe cinematográfica e videográfica, da imaxe televisiva e dos audiovisuais. 3D. Captación e edición audiovisual.	B3.3. Diferenciar a calidade da imaxe obtida por diferentes medios dixitais no relativo a resolución, brillo, luminosidade, etc.	CA1B3.3.1. Valora a función da iluminación como compoñente expresivo na construción do plano de imaxe.	CCEC		
			CA1B3.3.2. Identifica os sistemas técnicos de captación e edición dixital en producións audiovisuais.	CD		
			CA1B3.3.3. Analiza as características dos sistemas de captación e proxección de imaxes en 3D	CSIEE		
b d g h i n	B3.4. Sistemas de captación de imaxes en movemento. Sistemas tradicionais analóxicos e modernos sistemas dixitais. Formatos dixitais de vídeo.	B3.4. Analizar as características técnicas necesarias para a creación de efectos: cámara rápida, lenta e <i>bullet time</i> .	CA1B3.4.1. Analiza pezas videográficas ou cinematográficas en que se apliquen efectos de movemento (intencionados ou técnicos).	CMCCT	Visionado. Comentario e análise técnico.	
b d g h i n	B3.5. Características expresivas da velocidade de reprodución de imaxes: cine mudo; cámara lenta; <i>bullet time</i> . Buster Keaton e Charles Chaplin. Sam Pekimpah. <i>Koyaanitatsy</i> . Hermanos Wachoskyy.	B3.5. Valorar os resultados expresivos obtidos ao alterar a velocidade de reprodución das imaxes en movemento.	CA1B3.5.1. Realiza modificacións en pezas videográficas alterando a velocidade de reprodución e os parámetros relacionados co tamaño de imaxe, e analiza o resultado obtido.	CD	Visionado. Comentario e análise técnico e formal.	
Bloque 4. Narrativa audiovisual						
b d	B4.1. Narración da imaxe en movemento. Plano e	B4.1. Relacionar a construción do plano de imaxe e a súa capacidade	CA1B4.1.1. Relaciona os elementos formais do plano e a súa consecuencia narrativa.	CAA	Visionado de fragmentos de	3º Trimestre 3º Trimestre

Cultura Audiovisual I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
g n	secuencia. O plano e a secuencia.	narrativa.			películas. Comentario e análise técnico, formal e narrativo.	Unidade 7 Narración con imaxes. Linguaxe cinematográfica. 20 sesións
b d g h n	B4.2. Planos de imaxe. Movimentos de cámara. B4.3. Diálogo no cine: plano e contraplano. B4.4. Plano secuencia. Secuencia con cortes e plano secuencia. <i>La soga.</i>	B4.2. Diferenciar os principais tipos de plano de imaxe.	CA1B4.2.1. Analiza nunha obra cinematográfica a construción narrativa dos planos e a secuencia.	CAA		
			CA1B4.2.2. Comenta a construción do plano-contraplano nun diálogo, a partir dunha obra cinematográfica.	CMCCT		
			CA1B4.2.3. Explica a complexidade técnica da construción dun plano secuencia, utilizando, entre outras pezas posibles, "A soga" de Alfred Hitchcock; "Sede de mal" de Orson Welles e "Son Cuba" de Mikhail Kalatofov.	CD		
b d g h n	B4.5. Relacións espazo-temporais na narración audiovisual. <i>Flashforward</i> e <i>flashback</i> . <i>Memento</i> . <i>Sospechosos habituales</i> . <i>Atraco perfecto</i> .	B4.3. Analizar a importancia narrativa do <i>flashback</i> na construción narrativa cinematográfica.	CA1B4.3.1. Comenta a transcendencia narrativa do flashback en obras cinematográficas de relevancia.	CSIEE	Visionado de fragmentos de películas. Comentario e análise técnico, formal e narrativo.	
			CA1B4.3.2. Analiza o significado narrativo do <i>flashback</i> en series para televisión.	CAA		
b d g h n	B4.6. Literatura e guión cinematográfico. Sinopsis. Escaleta. Guión literario. Secuencia. Guión técnico. <i>Storyboard</i> .	B4.4. Identificar en obras cinematográficas de relevancia a súa estrutura narrativa.	CA1B4.4.1. Analiza a estrutura narrativa de obras significativas da historia do cine.	CCL	Exposición. Análise narrativo.	3º Trimestre Unidade 8 proceso creativo no audiovisual. 14 sesións
b d g h n	B4.7. Montaxe audiovisual. Edición de imaxe e son.	B4.5. Recoñecer as diferenzas entre a realidade e a representación que ofrecen as imaxes en movemento, analizando os aspectos narrativos dos produtos audiovisuais e	CA1B4.5.1. Identifica e analiza os elementos técnicos, expresivos e estéticos utilizados nas producións audiovisuais, e aplícalos na valoración de diversos produtos (película cinematográfica, programa de televisión, etc.).	CAA	Visionado de fragmentos audiovisuais. Análise técnico, formal e narrativo.	
			CA1B4.5.2. Especifica a tipoloxía de xénero, a	CSC		

Cultura Audiovisual I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
		aplicando criterios expresivos.	intencionalidade comunicativa e os códigos expresivos empregados na realización de películas e programas de televisión, a partir da súa visión e da súa análise.			
b d g h n	B4.8. Xéneros cinematográficos. Xéneros televisivos. Cine de ficción e documental. Cine de animación. Os xéneros.	B4.6. Identificar e analizar os elementos técnicos, expresivos e estéticos utilizados nas producións audiovisuais.	CA1B4.6.1. Analiza producións multimedia interactivas e de novos medios, identificando as características dos produtos e as súas posibilidades.	CCEC	Exposición teórica. Presentación. Análise narrativa. Realización de comentario.	Unidade 9 Os xéneros do audiovisual. Interactividade e multimedia. 10 sesións
b d g h n	B4.9. Narrativa dos produtos interactivos.	B4.7. Identificar as posibilidades das tecnoloxías da información e da comunicación, con especial atención aos medios de comunicación de libre acceso, como internet	CA1B.4.7.1. Identifica e explica as posibilidades das tecnoloxías da información e da comunicación, con especial atención aos medios de comunicación de libre acceso, como internet.	CCEC		

Cultura audiovisual I. 1º de bacharelato

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación.

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe para superar a materia.

Cultura audiovisual I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
Bloque 1. Imaxe e significado	-		
CA1B1.1.1. Analiza imaxes da historia da arte e explica as funcións ás que estaban destinadas.	100%	40%	60%
CA1B1.2.1. Compara imaxes da historia da arte (por exemplo: hieratismo exipcio, helenismo grego, simbolismo románico, dramatismo barroco, realismo decimonónico, etc.) e establece as súas diferenzas formais.	50%	40%	60%
CA1B1.3.1. Analiza as similitudes nos tratamentos formais entre a arte tradicional e a fotografía.	100%	40%	60%
CA1B1.3.2. Compara o tratamento formal da pintura e a fotografía do século XIX: retrato, paisaxe, eventos históricos, etc.	100%	40%	60%
CA1B1.4.1. Explica as principais características dos sistemas audiovisuais, as súas relacións e as súas diferenzas.	25%	40%	60%
CA1B1.4.2. Establece as diferenzas entre imaxe e realidade, e as súas diversas formas de representación.	50%	40%	60%
CA1B1.4.3. Analiza os avances que se produciron ao longo da historia no campo das tecnoloxías da información e da comunicación, e na evolución estética das mensaxes audiovisuais.	25%	40%	60%
CA1B1.4.4. Valora os contidos multimedia e dos novos medios na representación da realidade.	25%	40%	60%
CA1B1.1.1. Analiza imaxes da historia da arte e explica as funcións ás que estaban destinadas.	100%	40%	60%
Bloque 2. A imaxe fixa e a súa capacidade expresiva	-		
CA1B2.1.1. Establece as diferenzas entre imaxe pousada, instantánea, e captura do movemento.	100%	40%	60%
CA1B2.2.1. Realiza fotografías de primeiro plano, plano detalle, panorámicas, picados e contrapicados, analiza os resultados obtidos e valora a súa correspondencia gráfica con traballos similares de artistas coñecidos/as.	100%	40%	60%
CA1B2.3.1. Analiza a obra gráfica de fotógrafos/as que traballen en branco e negro, como Martín Chambi, Irvin Penn, Cecil Beaton, Ansel Adams, etc.	100%	40%	60%

Cultura audiovisual I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
CA1B2.3.2. Realiza dous tratamentos de elaboración dixital a unha mesma composición, en branco e negro e en cor, e analiza o resultado estético e semántico diferente.	50%	40%	60%
CA1B2.4.1. Analiza o sistema RGB de construción da cor.	100%	40%	60%
CA1B2.4.2. Compara a obra dos/das principais fotógrafos/as e artistas no tratamento da cor, como Ernst Haas, Andy Warhol, Howard Schatz, Ouka Lele, etc.	50%	40%	60%
CA1B2.5.1. Realiza composicións en cor e altera o cromatismo mediante tratamento dixital, e logo analiza os resultados obtidos.	100%	40%	60%
CA1B2.6.1. Analiza a obra e a transcendencia social dos traballos de Dorothea Lange, Sabastião Salgado, Kevin Carter, Manuel Pérez Barriopedro, Cristina García Rodero, Gervasio Sánchez, etc.	100%	40%	60%
CA1B2.7.1. Realiza unha composición en que se analicen as formas de expresar o poder político a través dos tempos (faraóns, emperadores, reis, presidentes, etc.), e analiza as similitudes entre a imaxe clásica e a fotográfica.	100%	40%	60%
CA1B2.8.1. Explica as claves plásticas e compositivas da obra fotográfica e/ou videográfica de Mario Testino, Jaume de Laiguana e Eugenio Recuenco, etc.	25%	40%	60%
CA1B2.9.1. Comenta a creación plástica de Chema Madoz, analizando o xogo entre a realidade e a percepción paradoxal desta na súa obra.	50%	40%	60%
CA1B2.10.1. Analiza os elementos espaciais, as características básicas, o significado e o sentido empregados na lectura de imaxes fixas.	100%	40%	60%
CA1B2.10.2. Analiza as funcións do ritmo na composición de imaxes fixas.	50%	40%	60%
CA1B2.10.3. Valora os usos da imaxe fotográfica nos medios de comunicación e nos novos medios.	50%	40%	60%
CA1B2.10.4. Recoñece e valora que se respecte a autoría na elaboración e na distribución de fotografías por internet.	25%	40%	60%
CA1B2.10.5. Analiza os sistemas actuais dixitais de captación e tratamento fotográfico.	25%	40%	60%
Bloque 3. A imaxe en movemento e a súa capacidade expresiva	-		
CA1B3.1.1. Diferenza as principais características técnicas dos sistemas cine PAL e NTSC na reprodución de imaxes.	25%	40%	60%
CA1B3.2.1. Analiza os elementos espaciais e temporais, as características básicas, o significado e o sentido na lectura de imaxes en movemento.	50%	40%	60%
CA1B3.2.2. Identifica e analiza os elementos expresivos e estéticos utilizados nas producións audiovisuais (película cinematográfica, programa de televisión, etc.).	50%	40%	60%
CA1B3.3.1. Valora a función da iluminación como compoñente expresivo na construción do plano de imaxe.	100%	40%	60%

Cultura audiovisual I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
CA1B3.3.2. Identifica os sistemas técnicos de captación e edición dixital en producións audiovisuais.	25%	40%	60%
CA1B3.3.3. Analiza as características dos sistemas de captación e proxección de imaxes en 3D	25%	40%	60%
CA1B3.4.1. Analiza pezas videográficas ou cinematográficas en que se apliquen efectos de movemento (intencionados ou técnicos).	100%	40%	60%
CA1B3.5.1. Realiza modificacións en pezas videográficas alterando a velocidade de reprodución e os parámetros relacionados co tamaño de imaxe, e analiza o resultado obtido.	25%	40%	60%
Bloque 4. Narrativa audiovisual	-		
CA1B4.1.1. Relaciona os elementos formais do plano e a súa consecuencia narrativa.	100%	40%	60%
CA1B4.2.1. Analiza nunha obra cinematográfica a construción narrativa dos planos e a secuencia.	50%	40%	60%
CA1B4.2.2. Comenta a construción do plano-contraplano nun diálogo, a partir dunha obra cinematográfica.	100%	40%	60%
CA1B4.2.3. Explica a complexidade técnica da construción dun plano secuencia, utilizando, entre outras pezas posibles, "A sogra" de Alfred Hitchcock; "Sede de mal" de Orson Welles e "Son Cuba" de Mikhail Kalatofov.	50%	40%	60%
CA1B4.3.1. Comenta a transcendencia narrativa do flashback en obras cinematográficas de relevancia.	100%	40%	60%
CA1B4.3.2. Analiza o significado narrativo do <i>flashback</i> en series para televisión.	50%	40%	60%
CA1B4.4.1. Analiza a estrutura narrativa de obras significativas da historia do cine.	100%	40%	60%
CA1B4.5.1. Identifica e analiza os elementos técnicos, expresivos e estéticos utilizados nas producións audiovisuais, e aplícalos na valoración de diversos produtos (película cinematográfica, programa de televisión, etc.).	25%	40%	60%
CA1B4.5.2. Especifica a tipoloxía de xénero, a intencionalidade comunicativa e os códigos expresivos empregados na realización de películas e programas de televisión, a partir da súa visión e da súa análise.	50%	40%	60%
CA1B4.6.1. Analiza producións multimedia interactivas e de novos medios, identificando as características dos produtos e as súas posibilidades.	25%	40%	60%
CA1B.4.7.1. Identifica e explica as posibilidades das tecnoloxías da información e da comunicación, con especial atención aos medios de comunicación de libre acceso, como internet.	50%	40%	60%

O proceso para avaliar cada estándar de aprendizaxe mediante os instrumentos de avaliación aplicando as porcentaxes reflectidas nas táboas superiores é moi complexo . Para poder facelo, as preguntas dos exames deberían incluír todos os estándares correspondentes, e o sistema de cualificación destas probas non sería polo tanto nin operativo, nin obxectivo, nin xusto. Non se pode preguntar todo para poder avalialo todo. Polo tanto debemos entender as distintas cifras de porcentaxes das táboas superiores como unhas referencias que nos serven para darlle distintos pesos específicos aos distintos estándares.

A hora de achar a cualificación do alumnado aplicarase a seguinte ponderación para a materia de Cultura Audiovisual I

Prácticas.....60%

Exames.....30%

Participación.....10%

A cualificación positiva será maior ou igual a 5.

Haberá recuperacións por trimestre e recuperación ordinaria de xuño.

As medias faranse a partir da nota mínima 4.

Na recuperación extraordinaria de xuño entrará toda a materia.

Fundamentos da Arte I - 1º de Bacharelato

Modalidade de Artes

Introducción

A materia de Fundamentos da Arte pretende proporcionar ao/á estudante unha visión de conxunto dalgúns dos fitos máis sobresalientes das disciplinas relacionadas coas artes plásticas, audiovisuais e musicais, e coa danza, así como as artes decorativas, a vestimenta, etc. Recolle as principais manifestacións artísticas e culturais desenvolvidas desde a Antigüidade ata os nosos días, así como as ideas que as promoveron, a súa linguaxe artística e os/as artistas máis sobresalientes de cada época. Con ela trátase de transcender o estudo da historia da arte como simple sucesión de fases ou historicismos, para chegar á comprensión profunda da atmosfera cultural, estética e social imperante en cada época, que determina a produción artística resultante e a intencionalidade dos/das creadores/as fronte ás súas obras.

A través do estudo das manifestacións artísticas do ser humano preténdese que o alumnado afonde nun modo de coñecemento do mundo non discursivo e, xa que logo, non baseado en ámbitos de investigación que procedan unicamente de métodos sistemáticos, racionais e propositivos.

O devandito suposto pode resultar contraditorio coa forte sistematización da materia coa que estamos a tratar. Porén, cremos que resulta útil para simplificar a complexa tarefa de abordar o que é a arte e cales son os seus elementos fundamentais, sobre todo en alumnos e alumnas que empezan a súa formación neste campo dentro do sistema educativo. Tratarase de que o/a estudante consiga comprender as creacións artísticas e culturais que o/a rodean estudando a súa orixe, a idea de partida, e relacionándoas co tempo en que se crearon, así como a súa plasmación como obra creativa a través das formas e as técnicas da disciplina de que se trate.

Daquela, na docencia desta materia combinaranse polo menos tres parámetros fundamentais: as explicacións sobre a arte a partir da súa orixe como idea conceptual, o tratamento formal co que o/a artista traballou a idea, e os condicionantes históricos, sociais e empresariais que a rodean. O desenvolvemento cronolóxico da creación artística deberá ser parte fundamental da organización dos contidos ao longo dos dous anos de impartición, tendo presente que a base esencial desta materia é de contido plástico, máis que de contido histórico. Será tarefa do/da docente combinar ambos os dous, de xeito que o/a alumno/a obteña unha visión global e interrelacionada das obras de arte.

O obxectivo final da materia de Fundamentos da Arte é o de fomentar a capacidade de análise, xuízo e crítica persoal do alumnado, así como contribuír á súa formación como futuro/a artista e creador/a plástico/a.

Obxectivos

Tal como recolle a lexislación, a materia de Fundamentos da Arte I do bacharelato na modalidade de Artes contribuír á desenvolver no alumnado determinadas capacidades:

- b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
- h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
- p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

Para aproximar ao alumnado ao coñecemento integral das máis importantes aportacións á creación artística ao longo da historia, farase especial fincapé na valoración e incorporación de mulleres artistas ao elenco, habitualmente masculino, de personalidades tradicionalmente consideradas. Artistas silenciadas como Hildegarda de Bingen, Sofonisa Argensola, Artemisa Gentileschi, Clara Peeters, Luisa Ignacia Roldán,....

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Didáctica metodolóxica

Secuenciación

Temporalización

Criterios de avaliación

Procedemento de avaliación

Probas extraordinarias

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
Bloque 1. As orixes das imaxes artísticas						
b d e n	B1.1. Arte rupestre: as imaxes e a súa representación simbólica.	B1.1. Analizar a temática da escultura e pintura rupestres.	FA1B1.1.1. Identifica as imaxes rupestres e relaciónaaas coas imaxes tribais ou étnicas do mundo.	CSC CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica Análise xeográfica Bloc de debuxo	Unidade 1 6 sesións Setembro 1ª avaliación
b d e n	B1.1. Arte rupestre: as imaxes e a súa representación simbólica.	B1.2. Debater acerca das posibles explicacións simbólicas das imaxes rupestres.	FA1B1.2.1. Relaciona as imaxes cun posible significado iconolóxico.	CCEC		
b d e h n p	B1.2. Arte rupestre: características da pintura.	B1.3. Recoñecer as características principais da pintura rupestre.	FA1B1.3.1. Compara as imaxes prehistóricas coas imaxes de grupos étnicos da actualidade, establecendo posibles paralelismos.	CD CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	Unidade 2 4 sesións Outubro 1ª avaliación
			FA1B1.3.2. Relaciona a iconografía rupestre con composicións de artistas actuais.	CAA CCEC		
b d e h i n p	B1.3. Arte rupestre: técnicas de pintura e escultura.	B1.4. Explicar as características técnicas da pintura rupestre a partir de exemplos relevantes da Península Ibérica.	FA1B1.4.1. Analiza, a partir de fontes historiográficas, a técnica da arte rupestre e a súa posible aplicación na actualidade.	CMCCT CCEC		
b d e n	B1.2. Construcións megalíticas. Stonehenge: mito e realidade.	B1.5. Analizar Stonehenge e os labores de recreación efectuados no século XX no monumento.	FA1B1.5.1. Analiza Stonehenge e debate acerca da súa autenticidade simbólica e histórica.	CCL CCEC	Análise gráfica Bloc de debuxo	Unidade 3 6 sesións Outubro 1ª avaliación
Bloque 2. As grandes culturas da Antigüidade: Exipto; Mesopotamia e Persia; China						
b d e n	B2.1. Feitos artísticos relevantes: restos arqueolóxicos. B2.2. Exipto. B2.3. China. B2.4. Mesopotamia e Persia.	B2.1. Identificar a arte exipcia en relación con outras culturas diferentes.	FA1B2.1.1. Recoñece as imaxes dos restos arqueolóxicos relevantes e sitúaaas na cultura correspondente.	CD CCEC	Análise gráfica Análise xeográfica	Unidade 4 3 sesións Outubro

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
b d e n	B2.2. Exipto. B2.5. Cultura sedentaria e agrícola, arquitectura e obra civil.	B2.2. Analizar a posible relación entre o modo de vida e a arte exipcia.	FA1B2.2.1. Relaciona o tipo de vida sedentario co auxe da arquitectura e das obras públicas.	CCEC	Exposición teórica Imaxes	7 sesións Outubro- novembro 1ª avaliación
			FA1B2.2.2. Infíre a relación entre a escultura oficial e o seu patrocinador e asóciaa co tipo de imaxe para representar.	CAA CCEC		
			FA1B2.2.3. Establece unha relación causa-forma entre a estrutura política e a plasmación plástica que dela se fai.	CSC CCEC		
b d e n	B2.6. Rixidez narrativa e rixidez política. B2.7. O idealismo como forma de representación na arte exipcia. Faraón-deus. B2.8. Culto aos mortos, inmortalidade e resurrección en Exipto. Mito de Isis.	B2.3. Explicar a iconoloxía exipcia relacionando a imaxe co poder político.	FA1B2.3.1. Analiza a relación entre o culto a Isis e o seu posible enlace coa relixión xudeo-cristiá.	CCEC		
b d e n	B2.9. Esquemmatización narrativa: pintura.	B2.4. Identificar a técnica narrativa das pinturas exipcias.	FA1B2.4.1. Explica a organización narrativa das pinturas exipcias.	CCL CCEC	Análise gráfica Bloc de debuxo	
b d e n	B2.10. Escultura exipcia. B2.11. Moblaxe e obxectos suntuarios.	B2.5. Comparar as pezas escultóricas segundo o seu material e súa finalidade: pedra, madeira, obxectos suntuarios, sarcófagos, etc.	FA1B2.5.1. Analiza as pezas escultóricas exipcias.	CCEC	Análise gráfica Bloc de debuxo	
b d e i n	B2.12. Pintura á encáustica.	B2.6. Experimentar a técnica da encáustica.	FA1B2.6.1. Aplica a técnica da encáustica a un traballo concreto.	CMCCT CCEC		
b d e n	B2.2. Exipto. B2.3. China. B2.4. Mesopotamia e Persia.	B2.7. Recoñecer a tipoloxía das culturas encravadas no Oriente Medio, a exipcia e a chinesa.	FA1B2.7.1. Compara a cronoloxía e a iconografía das culturas persa, exipcia e chinesa.	CAA CCEC	Análise gráfica Análise xeográfica	Unidade 5 2 sesións Novembro 1ª avaliación
b d	B2.13. Escultura en terracota chinesa.	B2.8. Recoñecer a escultura en terracota dos guerreiros de Xian, do mausoleo do	FA1B2.8.1. Identifica a concepción formal das esculturas do mausoleo fronte a outras obras arqueolóxicas.	CCEC	Exposición teórica	

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
e n		primeiro emperador Qin.			Imaxes	
b d e n	B2.3. China. B2.13. A escultura en terracota chinesa.	B2.9. Relacionar as claves políticas e artísticas dos guerreiros de Xian.	FA1B2.9.1. Relaciona a creación do mausoleo do primeiro emperador Qin coa historia da China e a súa transcendencia política e social.	CCEC		
b d e i n	B2.14. Escultura en terracota.	B2.10. Relacionar a técnica da escultura en terracota con usos actuais similares.	FA1B2.10.1. Recoñece e explica a técnica da terracota.	CMCCT CCEC		
b d e n	B2.15. Idealismo e naturalismo: escultura.	B2.11. Analizar nas culturas antigas a diferenza entre imaxes idealistas e naturalistas, e a súa posible relación coa finalidade da peza.	FA1B2.11.1. Describe as diferenzas entre a escultura idealista e a escultura naturalista.	CAA CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	
Bloque 3. A orixe de Europa. Grecia						
b d e n	B3.1. Grecia entre Exipto e Persia.	B3.1. Analizar comparativamente a arte arcaica grega e a arte exipcia fronteiriza.	FA1B3.1.1. Relaciona o nacemento da cultura grega coa influencia das culturas de Exipto e Persia.	CAA CCEC	Análise xeográfica Análise cronolóxica Bloc	Unidade 6 2 sesións Novembro 1ª avaliación
b d e n	B3.2. Política e arte: o Partenón.	B3.2. Identificar a arquitectura grega. Orixes formais e sociais.	FA1B3.2.1. Identifica os elementos esenciais da arquitectura grega.	CSC CCEC		
b d e n	B3.3. Arquitectura grega. Elementos constitutivos.	B3.3. Explicar convenientemente as partes esenciais da arquitectura grega.	FA1B3.3.1. Comenta as diferenzas entre as tres épocas esenciais da arquitectura grega.	CCEC	Exposición teórica Análise gráfica	Unidade 7 1 sesión Novembro
b d e n	B3.4. Evolución da forma desde o hieratismo exipcio: arte arcaica, clásica e helenística. B3.5. Arte helenística: naturalismo e expresividade, emoción e tensión	B3.4. Diferenciar as etapas na arte grega a partir das peculiaridades de cada etapa reflectidas nunha creación determinada.	FA1B3.4.1. Describe as diferenzas entre as tres ordes clásicas: dórica, xónica e corintia.	CCEC	Análise gráfica Bloc	4 sesións Novembro 1ª avaliación

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
	dramática.					
b d e h n	B3.6. Escultura grega. Apoloxía do corpo humano. Forza e sensualidade B3.7. Relixión e arte. Fidias. B3.8. Influencia da arte grega na historia.	B3.5. Diferenciar as características da escultura grega. Relacionar a arte grega con outras culturas ou aplicacións posteriores	FA1B3.5.1. Analiza a simboloxía das deidades gregas. FA1B3.5.2. Describe a relación entre a escultura grega, romana, renacentista e neoclásica.	CSIEE CCEC CCL CCEC	Análise gráfica Bloc	Unidade 8 3 sesións Decembro 1ª avaliación
b d e i n	B3.9. Cerámica grega: iconoloxía, recursos ornamentais. Técnicas: negro sobre vermello. Andócides. Vermello sobre negro.	B3.6. Describir a técnica da cerámica grega.	FA1B3.6.1. Compara a evolución cronolóxica da cerámica grega.	CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	1 sesión Decembro 1ª avaliación
b d e n	B3.10. Obxectos da cultura grega: figuras, ferramentas e xoias.	B3.7. Identificar a tipoloxía da xoiaría grega en relación con outras culturas.	FA1B3.7.1. Compara restos arqueolóxicos de xoias e obxectos nas culturas coetáneas á cultura grega.	CCEC		
b d e h n p	B3.11. Teatro grego: arquitectura, temas e recursos iconográficos.	B3.8. Valorar o teatro grego e a súa influencia no teatro posterior.	FA1B3.8.1. Describe as características do teatro grego e a súa influencia no teatro actual.	CD CCEC		
Bloque 4. O imperio occidental: Roma						
b d e h n	B4.1. Roma. A gran cultura mediterránea. B4.2. Arte etrusca. Elementos identificativos.	B4.1. Valorar a importancia da cultura romana no mediterráneo e a súa transcendencia histórica posterior.	FA1B4.1.1. Relaciona o nacemento da cultura romana e a influencia grega. FA1B4.1.2. Sitúa no mapa do Mediterráneo as culturas grega, romana e fenicia.	CAA CCEC CCEC	Exposición teórica Análise xeográfica Análise cronolóxica	Unidade 9 2 sesións Decembro 2ª avaliación
b d e h n	B4.3. A estrutura política romana e a súa relación coa arte. B4.4. Clasicismo e idealización nas esculturas e nos bustos de emperadores	B4.2. Explicar a importancia do latín como lingua común europea e a súa transcendencia na arte.	FA1B4.2.1. Relaciona a expansión política e artística romana co emprego do latín e o dereito romano.	CSC CCEC		

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
b d e n p	B4.5.Arquitectura romana.	B4.3. Identificar as obras arquitectónicas da cultura romana a partir da identificación visual dos seus elementos principais.	FA1B4.3.1. Identifica os elementos arquitectónicos esenciais da cultura romana.	CCEC	Exposición teórica Análise gráfica Bloc	Unidade 10 5 sesións Decembro
b d e n	B4.6.A basílica. B4.7.Obra civil e obras públicas romanas.	B4.4. Relacionar a basílica romana coas igrexas cristiás posteriores, analizando os planos das plantas de diferentes edificios.	FA1B4.4.1. Compara as basílicas do imperio romano e as igrexas construídas posteriormente.	CCEC	Exposición teórica Imaxes	6 sesións Xaneiro 2ª avaliación
b d e n	B4.5.Arquitectura romana.	B4.5. Valorar a importancia técnica dos edificios romanos.	FA1B4.5.1. Relaciona o Panteón de Agripa coa catedral do Vaticano. La Muralla Romana de Lugo	CMCCT CCEC	Análise gráfica A Muralla de Lugo	
b d e i n	B4.8. Pintura romana. Técnica do fresco.	B4.6. Analizar a técnica da pintura ao fresco e a do mosaico.	FA1B4.6.1. Describe as técnicas do mosaico e da pintura ao fresco.	CMCCT CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	Unidade 11 2 sesións Xaneiro 2ª avaliación
b d e h n p	B4.9. Literatura e o teatro romano.	B4.7. Relacionar o teatro romano e o teatro grego	FA1B4.7.1. Relaciona o teatro actual cos teatros grego e romano.	CD CCEC		
b d e h n	B4.10. Artes aplicadas: moblaxe, obxectos e vestimenta.	B4.8. Comparar as artes aplicadas da cultura romana coas efectuadas noutros momentos e noutras culturas.	FA1B4.8.1. Establece a relación entre a historia de Pompeia e Herculano, e a súa influencia na arte europea posterior. FA1B4.8.2. Comenta a vestimenta romana e a súa aplicación na historia da arte posterior.	CSIEE CCEC CCL CCEC		
Bloque 5. A arte prerrománica						
b d	B5.1. Fin do imperio romano de occidente. Arianismo.	B5.1. Identificar as claves expresivas da arte visigoda.	FA1B5.1.1. Identifica os principais monumentos do prerrománico español.	CCEC	Exposición teórica	Unidade 12 1 sesión

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
e n	B5.2. Arquitectura: perda da técnica arquitectónica romana. B5.3. Arte prerrománica asturiana. B5.4. Escultura: relevos nos capiteis.		FA1B5.1.2. Compara a escultura romana e visigoda.	CAA CCEC	Imaxes	Xaneiro
b d e n	B5.1. Fin do imperio romano de occidente. Arianismo. B5.2. Arquitectura: perda da técnica arquitectónica romana.	B5.2. Relacionar a situación social e a arte aplicada.	FA1B5.2.1. Recoñece as claves políticas que levan á decadencia do imperio romano.	CSC CCEC		
			FA1B5.2.2. Relaciona a fin do imperio romano e a disgregación artística europea.	CSIEE CCEC		
			FA1B5.2.3. Compara a pintura visigoda e romana anterior.	CCEC		
b d e n	B5.3. Arte prerrománica asturiana.	B5.3. Analizar os templos visigodos e as súas características principais.	FA1B5.3.1. Identifica as principais características dos templos visigodos a partir de fontes historiográficas de exemplos representativos.	CD CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	2 sesión Febreiro
b d e n	B5.4. Arte árabe na Península Ibérica. Islamismo. Arco de ferradura. Arte mozárabe.	B5.4. Diferenciar a arte cristiá e a árabe na Península Ibérica.	FA1B5.4.1. Relaciona o arco de ferradura e o seu emprego na arte árabe da Península Ibérica.	CCEC		
b d e i n	B5.5. Técnicas construtivas e motivos iconográficos.	B5.5. Analizar a técnica do artesoadado das cubertas de madeira nas igrexas españolas.	FA1B5.5.1. Recoñece as principais características dos artesoadados de madeira en exemplos representativos.	CCEC		
b d e n	B5.6. Códices miniados. Ilustración en pergameo. Técnicas. Iconografía medieval. Pergameos e códices.	B5.6. Describir a técnica da pintura e escritura sobre pergameo. Motivos iconográficos.	FA1B5.6.1. Analiza o Libro da Apocalipse e a súa aplicación á arte de todos os tempos.	CCL CCEC	Análise gráfica	2 sesión Febreiro 2ª avaliación
			FA1B5.6.2. Recoñece a técnica da pintura e escritura sobre pergameo.	CCEC		
			FA1B5.6.3. Identifica e explica as características da iconografía medieval a partir de códices e pergameos representativos.	CCEC		
b	B5.7. Xoiaría visigoda.	B5.7. Explicar a técnica construtiva da	FA1B5.7.1. Explica a técnica da xoiaría visigoda a partir de fontes	CMCCT		

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
d e i n		xoiaría visigoda. Técnica cloisonné e a súa aplicación posterior.	historiográficas que reflectan pezas representativas.	CCEC		
b d e n p	B5.8. Arte dos pobos do norte de Europa. Normandos.	B5.8. Identificar as claves expresivas da arte do norte de Europa, tanto en España como no resto do continente.	FA1B5.8.1. Identifica a arte dos pobos do norte de Europa e os elementos similares localizados en España.	CCEC		
Bloque 6. O Románico, arte europea						
b d e h n p	B6.1. Creación e difusión do románico. Orde Beneditina.	B6.1. Explicar a relación da orde Beneditina e a expansión da arte románica.	FA1.B6.1.1. Relaciona a obra dos frades beneditinos e a internacionalización da arte románica. O Canto Gregoriano.	CSIEE CCEC	Exposición teórica Imaxes Música na aula Análise gráfica Análise xeográfica	Unidade 13 3 sesións Febreiro 2ª avaliación
			FA1.B6.1.2. Relaciona o Camiño de Santiago e a súa importancia relixiosa coa aplicación da arte románica.	CSC CCEC		
b d e n p	B6.2. Arquitectura: características e edificios representativos.	B6.2. Identificar os elementos románicos na arquitectura, nomeadamente nos edificios relixiosos.	FA1.B6.2.1. Comenta a evolución da arte naturalista romana á arte simbólica románica.	CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	Unidade 14 4 sesións Febreiro 2ª avaliación
			FA1.B6.2.2. Recoñece as principais características da arquitectura románica, identificando visualmente os elementos que a diferencian.	CCEC		
			FA1.B6.2.3. Describe os elementos románicos das igrexas españolas máis representativas, indicando posibles engadidos posteriores.	CCEC		
b d e n	B6.3. O milenarismo e a súa influencia na arte.	B6.3. Comentar o mito ou a realidade da teoría milenarista da fin do mundo.	FA1.B6.3.1. Comenta a identificación entre época románica e as teorías milenaristas da fin do mundo xurdidas no romanticismo.	CCL CCEC		
b d e n	B6.4. Pintura románica. Características iconolóxicas. B6.5. Simbolismo románico: luz; mandorla; pantocrátor.	B6.4. Relacionar a iconoloxía medieval e a súa plasmación gráfica.	FA1.B6.4.1. Recoñece a importancia da luz na iconografía da arquitectura románica.	CCEC		

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
	Xerarquización.					
b d e n p	B6.6. Escultura: imaxes relixiosas; capiteis; pórticos.	B6.5. Explicar a finalidade iconográfica da escultura relixiosa e a forma consecuenta con este obxectivo.	FA1.B6.5.1. Explica os elementos formais da escultura románica.	CCEC	Exposición teórica Imaxes	Unidade 15 2 sesións Marzo
b d e n	B6.7. Esquemmatización na representación figurativa: pintura e escultura.	B6.6. Comparar a escultura e a pintura románicas coas creacións anteriores e posteriores.	FA1.B6.6.1. Identifica a iconografía románica.	CCEC	Exposición teórica Imaxes	2 sesións Marzo 2ª avaliación
b d e n	B6.8. Roupa, moblaxe e costumes: vida cotiá.	B6.7. Identificar os obxectos e os elementos característicos da vida cotiá na Idade Media, nomeadamente a vestimenta.	FA1.B6.7.1. Compara a vida cotiá das cidades en época románica coa vida cotiá do Imperio Romano, valorando a calidade de vida e os costumes de unhas e outras.	CD CCEC		
b d e n	B6.9. Pintura románica: narrativa.	B6.8. Comparar a estrutura narrativa románica e bizantina.	FA1.B6.8.1. Comenta a organización narrativa a partir de obras representativas.	CCEC		
b d e n	B6.10. Pintura románica: características formais.	B6.9. Relacionar a pintura románica con técnicas similares posteriores.	FA1.B6.9.1. Relaciona elementos formais da plástica románica con creacións posteriores.	CAA CCEC		
Bloque 7. O Gótico						
b d e n	B7.1. Desenvolvemento económico europeo. Auxe das cidades. B7.2. Gótico: arte europea. Extensión xeográfica.	B7.1. Analizar as claves sociais e técnicas da orixe do Gótico.	FA1.B7.1.1. Analiza a situación económica europea no século XIII e a súa relación co nacemento do Gótico.	CSIEE CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	Unidade 16 4 sesións Marzo 2ª avaliación
b d e n	B7.3. Arquitectura: edificios públicos e relixiosos. B7.4. Catedral gótica: características.	B7.2. Diferenciar as catedrais góticas doutras anteriores e posteriores.	FA1.B7.2.1. Comenta os elementos góticos e a súa aplicación ás catedrais españolas máis representativas.	CCEC		

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
b d e n	B7.4. Catedral gótica: características. B7.5. Bóveda oxival: rosetón e pináculos. B7.6. Escultura gótica: características.	B7.3. Identificar e nomear correctamente as claves principais da arte gótica: escultura, vidreiras policromadas e arcadas.	FA1.B7.3.1. Identifica e nomea correctamente os elementos principais da arte gótica a partir de fontes historiográficas de mostras representativas.	CCL CCEC		
b d e n	B7.7. Etapas do Gótico: inicial, pleno e florido.	B7.4. Relacionar a arte gótica e a súa revisión no século XIX.	FA1.B7.4.1. Identifica a tipoloxía gótica en edificios cronoloxicamente posteriores, nomeadamente no Neogótico do século XIX.	CAA CCEC		
b d e i n	B7.8. As vidreiras policromadas góticas.	B7.5. Explicar o proceso técnico da creación de vidreiras policromadas.	FA1.B7.5.1. Analiza o proceso de fabricación e instalación das vidreiras policromadas nas catedrais máis representativas.	CMCCT CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	Unidade 17 4 sesións Marzo
b d e n	B7.9. Escultura: evolución desde a arte románica.	B7.6. Comparar e identificar correctamente a escultura gótica fronte á románica.	FA1.B7.6.1. Explica o cambio formal da escultura románica á gótica.	CCEC		
b d e i n	B7.10. Pintura gótica. Pintura sobre táboa: técnica. Estucado. Dourado.	B7.7. Identificar o proceso técnico da pintura sobre táboa, a preparación e os resultados.	FA1.B7.7.1. Identifica os elementos da pintura gótica a partir de fontes historiográficas.	CD CCEC		
b d e i n	B7.11. Técnica da pintura ao tempero	B7.8. Describir a técnica de pintura ao tempero.	FA1.B7.8.1. Comenta o proceso de fabricación e aplicación da pintura ao tempero.	CSIEE CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	2 sesións Marzo 2ª avaliación
b d e n	B7.12. Vestimentas e costumes.	B7.9. Analizar a vestimenta gótica nas imaxes relixiosas e civís da época.	FA1.B7.9.1. Identifica os elementos característicos da vestimenta gótica a partir de fontes historiográficas.	CD CCEC		

Bloque 8. O Renacemento

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
b d e h n	B8.1. Renacemento: estilo identificador da cultura europea. B8.2. Etapas: Trecento, Quattrocento e Cinquecento. B8.3. Expansión do Renacemento desde Italia ao resto de Europa. B8.4. Florencia (os Medici) e Roma (o papado).	B8.1. Valorar a importancia histórica do estilo do renacemento e a súa transcendencia posterior.	FA1.B8.1.1. Analiza a orixe do Renacemento en Italia.	CAA CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	Unidade 18 2 sesións Abril
			FA1.B8.1.2. Relaciona as etapas da implantación do Renacemento e a cronoloxía gótica en Europa.	CSC CCEC		
b d e n	B8.5. Arquitectura do renacemento: tipoloxía e edificios principais.	B8.2. Identificar as claves técnicas da arquitectura renacentista e a súa relación coa cultura romana.	FA1.B8.2.1. Comenta a importancia da cultura romana na arte do Renacemento.	CCEC CCL	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	2 sesións Abril
b d e i n	B8.6. Proporción áurea.	B8.3. Recoñecer a proporción áurea nalgún elemento de estilo renacemento: arquitectura, moblaxe, etc.	FA1.B8.3.1. Analiza a relación dos elementos arquitectónicos aplicando a proporción áurea.	CMCCT CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	2 sesións Abril 2ª avaliación
b d e n	B8.7. Pintura: da representación xerárquica medieval á visión realista: de Giotto di Bondone a Piero della Francesca e Masaccio. B8.8. Canon renacentista: Sandro Boticelli. B8.9. Leonardo da Vinci: vida e obras. B8.10. Pintura de Raffaello Sanzio.	B8.4. Identificar as principais obras de artistas do Renacemento italiano.	FA1.B8.4.1. Identifica os cambios na pintura desde o Gótico ata o Renacemento.	CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	Unidade 19 5 sesións Abril
			FA1.B8.4.2. Recoñece as principais pinturas do Renacemento e a súa autoría.	CCEC		
			FA1.B8.4.3. Analiza a vida e a obra de Leonardo da Vinci.	CSIEE CCEC		
			FA1.B8.4.4. Explica a obra de Raffaello Sanzio, nomeadamente "A escola de Atenas" e os retratos de "La Fornarina" e de "Baltasar de Castiglione".	CCEC		
b d e n	B8.11. Colorido veneciano: Tiziano e Tintoretto. Veronese.	B8.5. Comparar a pintura veneciana e a do resto de Europa.	FA1.B8.5.1. Compara a evolución da pintura do primeiro Renacemento ata o colorido veneciano.	CCEC		
b d e	B8.12. Escultura do Renacemento. Donatello e outros autores emblemáticos.	B8.6. Identificar as esculturas e os traballos en volume máis emblemáticos do Renacemento.	FA1.B8.6.1. Identifica as esculturas e os traballos en volume máis emblemáticos do renacemento.	CCEC	Exposición teórica Imaxes	2 sesións Abril

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
n					Análise gráfica	
b d e n	B8.13. Vestimentas do Renacemento a través da pintura.	B8.7. Analizar as vestimentas da época, nomeadamente na pintura.	FA1.B8.7.1. Analiza as vestimentas reflectidas nos cadros de Veronese.	CD CCEC	Exposición teórica Imaxes	1 sesión Abril 3ª avaliación
b d e i n	B8.14. Perspectiva cónica.	B8.8. Recoñecer as claves técnicas da perspectiva cónica.	FA1.B8.8.1. Describe con detalle o cadro "O lavatorio" de Jacopo Robusti "Tintoretto" e a aplicación técnica da perspectiva cónica.	CMCCT CCEC		
b d e h i n	B8.15. Pintura ao óleo: técnica.	B8.9. Explicar as claves técnicas da pintura ao óleo, referenciando o seu uso en aplicación sobre lenzo.	FA1.B8.9.1. Describe a técnica da pintura ao óleo sobre lenzo e relaciónaa coa pintura anterior sobre táboa.	CMCCT CCEC		
b d e i n	B8.15. Pintura ao óleo: técnica.	B8.10. Valorar a diferenza da técnica da pintura ao tempero e a pintura ao óleo.	FA1.B8.10.1. Debate acerca das características da pintura ao tempero e ao óleo.	CCL CCEC		
Bloque 9. Michelangelo Buonarroti						
b d e n	B9.1. Biografía e a relación co seu ámbito. Relación cos Medici e con Xulio II.	B9.1. Explicar a relación de mecenado entre Michelangelo, os Medici e o papa Xulio II.	FA1.B9.1.1. Comenta a relación dos mecenas e a arte, especialmente entre os Medici, Xulio II e Michelangelo.	CCL CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	Unidade 20 3 sesións Maio
b d e h n	B9.2. O artista total e a súa relevancia social. B9.3. Obra de Michelangelo como pintor, escultor e arquitecto. B9.4. Arquitectura: San Pedro do Vaticano.	B9.2. Analizar a importancia do concepto de artista total.	FA1.B9.2.1. Recoñece a importancia histórica da obra en conxunto de Michelangelo. FA1.B9.2.2. Analiza a obra arquitectónica, escultórica e pictórica de Michelangelo.	CAA CCEC CD CCEC		
b	B9.5. Pintura. Capela Sixtina:	B9.3. Describir as claves iconolóxicas e	FA1.B9.3.1. Comenta o proceso da creación da pintura ao	CCEC		

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
d e h i n	concepción iconolóxica e iconográfica. B9.6. Pintura ao fresco.	iconográficas nos frescos da Capela Sixtina.	fresco da Capela Sixtina.		teórica Imaxes Análise gráfica	Maio 3ª avaliación
b d e h n	B9.7. Escultura: evolución persoal; obras representativas.	B9.4. Identificar as claves evolutivas na escultura de Michelangelo.	FA1.B9.4.1. Analiza a evolución iconográfica da escultura de Michelangelo, remarcando dun modo especial as esculturas do final da súa vida.	CSIEE CCEC		
Bloque 10. O Renacemento en España						
b d e n	B10.1. Renacemento en España: implantación e cronoloxía. B10.2. Fitos históricos españois: Reis Católicos; Carlos V; Filipe II e a súa relación coa arte. B10.3. Características peculiares da arte española de finais do século XV e do século XVI. Do plateresco a Juan de Herrera.	B10.1. Relacionar a cronoloxía do Renacemento español co italiano.	FA1.B10.1.1. Resume os principais feitos históricos relacionados coa arte española.	CCL CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	Unidade 21 2 sesións Maio
b d e n	B10.4. Pintores renacentistas e a súa presenza na corte española: Pedro de Berruguete, Tiziano, Hieronymus Bosch e El Greco.	B10.2. Identificar a relación entre a sociedade da época e as artes plásticas.	FA1.B10.2.1. Explica a relación entre o emperador Carlos V e Tiziano. FA1.B10.2.2. Explica a relación errada entre Filipe II e El Greco.	CSIEE CCEC CSIEE CCEC		
b d e n	B10.5. Arquitectura: Pazo de Carlos V. O Escorial. Fachada da Universidade de Salamanca.	B10.3. Recoñecer as principais obras arquitectónicas do Renacemento español.	FA1.B10.3.1. Identifica a tipoloxía do edificio renacentista, referenciada a edificios emblemáticos españois.	CAA CCEC		
b d e n	B10.6. Escultura: retablos. Alonso González Berruguete.	B10.4. Comparar a técnica escultórica da Península Ibérica e do resto de Europa.	FA1.B10.4.1. Compara a escultura relixiosa española coa escultura italiana coetánea. FA1.B10.4.2. Analiza a expresividade na obra de Berruguete.	CCEC CCEC		
b	B10.4. Pintores renacentistas e a	B10.5. Distinguir as obras pictóricas máis	FA1.B10.5.1. Comenta a obra de Hieronymus Bosch e a súa	CSIEE	Exposición	

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
de n	súa presenza na corte española: Pedro de Berruguete, Tiziano, Hieronymus Bosch e El Greco.	importantes do renacemento español.	relación coa monarquía española.	CCEC	teórica Imaxes Análise gráfica	Maio 3ª avaliación
			FA1.B10.5.2. Analiza a obra pictórica de El Greco e a súa relación coa iconoloxía bizantina.	CCEC		
bcde n	B10.7. Sofonisba Anguissola, pintora.	B10.6. Comparar a obra pictórica de Sofonisba Anguissola coa pintura coetánea.	FA1.B10.6.1. Analiza a obra da pintora Sofonisba Anguissola.	CSC CCEC		
bd e n	B10.8. Música renacentista. Instrumentos: compositores.	B10.7. Identificar as claves musicais da música renacentista.	FA1.B10.7.1. Recoñece os instrumentos musicais do Renacemento.	CD CCEC		
			FA1.B10.7.2. Analiza a obra musical de Tomás Luis de Victoria.	CCEC		
bd e n	B10.9. Moblaxe e o vestiario.	B10.8. Recoñecer os obxectos cotiáns e os vestiarios do renacemento.	FA1.B10.8.1. Identifica a tipoloxía do moble do Renacemento: arcas, arquetas, mobles bargueños e cadeiras de frades.	CCEC		
			FA1.B10.8.2. Analiza os traxes dos personaxes dos cadros do Renacemento, nomeadamente na obra de Sánchez Coello.	CCEC		
Bloque 11. O Barroco						
bd e n	B11.1. Orixe. Crise política europea. Guerra dos Trinta Anos. Política española. B11.2. Concilio de Trento e a súa importancia no cambio iconográfico nas imaxes relixiosas. B11.3. Púlpito da catedral de San Pedro. Columna salomónica. B11.4. Imaxinaría española: técnica e temática.	B11.1. Recoñecer as claves da arte barroca.	FA1.B11.1.1. Relaciona a situación política europea coa evolución do Renacemento cara ao Barroco.	CAA CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	Unidade 22 1 sesión Maio 3ª avaliación
			FA1.B11.1.2. Analiza as instrucións emanadas do Concilio de Trento acerca do xeito de representar nas igrexas.	CSC CCEC		
			FA1.B11.1.3. Analiza o púlpito da basílica de San Pedro e os seus elementos identificativos.	CCEC		
			FA1.B11.1.4. Analiza as peculiaridades da imaxinaría española, canto a temática e técnica.	CCEC		
bd e n	B11.5. Características da arquitectura barroca. B11.6. Borromini. Bernini. Catedral de Murcia.	B11.2. Utilizar correctamente o vocabulario técnico aplicado aos elementos arquitectónicos.	FA1.B11.2.1. Identifica as principais características da arquitectura barroca.	CCL CCEC		
b	B11.7. Exceso, desequilibrio	B11.3. Identificar a asimetría en elementos	FA1.B11.3.1. Relaciona a arte barroca europea e a arte colonial	CCEC		

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
d e n	manierista e asimetría na arte barroca.	da arte barroca e doutras culturas diferentes.	hispanoamericana.			
			FA1.B11.3.2. Compara o barroco con creacións formais recargadas ou barroquistas posteriores.	CCEC		
b d e n	B11.8. Fachadas das igrexas barrocas.	B11.4. Comparar as fachadas renacentistas e barrocas en España.	FA1.B11.4.1. Describe e compara fachadas das igrexas máis representativas da arte barroca.	CCEC		
b d e n	B11.9. Escultura barroca. Bernini.	B11.5. Identificar as obras máis representativas da escultura barroca, en relación cos autores correspondentes.	FA1.B11.5.1. Comenta os principais traballos de Gian Lorenzo Bernini escultor e a súa evolución desde a escultura de Michelangelo Buonarroti.	CCEC		
			FA1.B11.5.2. Analiza a obra "A éxtase de Santa Teresa" e a súa relación con artistas posteriores, por exemplo Dalí.	CCEC		
b d e n	B11.10. Imaxinaría española: Gregorio Fernández, Alonso Cano e Pedro de Mena.	B11.6. Distinguir a escultura hispánica da do resto de Europa.	FA1.B11.6.1. Identifica as principais obras da imaxinaría relixiosa española.	CCEC		
b d e n	B11.10. Imaxinaría española: Gregorio Fernández, Alonso Cano e Pedro de Mena.	B11.7. Comparar a escultura monocromática e a escultura policromada.	FA1.B11.7.1. Compara a escultura de Bernini e de Gregorio Fernández.	CCEC		
b d e n	B11.11. Pintura barroca. B11.12. Tenebrismo: Caravaggio e Ribera. B11.13. Naturalismo: Valdés Leal e Murillo. B11.14. Realismo: Diego de Silva Velázquez. B11.15. Pintura flamenga: Rubens e Rembrandt. B11.16. Costumismo holandés: Vermeer e Carel Fabritius	B11.8. Identificar a pintura barroca, comparando os estilos, por países.	FA1.B11.8.1. Identifica os principais pintores barrocos.	CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	Unidade 23 2 sesións Maio
			FA1.B11.8.2. Analiza o tratamento da perspectiva en "As Meninas" de Velázquez.	CD CCEC		
			FA1.B11.8.3. Compara a técnica pictórica de Velázquez coa pintura impresionista posterior.	CCEC		
			FA1.B11.8.4. Analiza a obra pictórica de Peter Paul Rubens e Rembrandt Harmenszoon van Rijn.	CCEC		
			FA1.B11.8.5. Explica a pintura costumista holandesa: tratamento pictórico, tamaño do lenzo e técnica.	CSIEE CCEC		
b	B11.12. Tenebrismo: Caravaggio.	B11.9. Comparar a iluminación tenebrista	FA1.B11.9.1. Relaciona a Michelangelo Merisi da Caravaggio con	CCEC		

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
d e n		no barroco e en culturas posteriores.	José de Ribera, Juan de Valdés Leal e Diego de Silva Velázquez.			
b d e n	B11.17. Músicos importantes: Antonio Vivaldi, Claudio Monteverdi, George Friedrich Händel, J. S. Bach, Georg P. Telemann, Jean-Philippe Rameau e Domenico Scarlatti.	B11.10. Recoñecer a música barroca e a súa evolución desde a música renacentista.	FA1.B11.10.1. Recoñece a tipoloxía musical da música barroca.	CCEC	Exposición teórica Música na aula	1 sesión Maio 3ª avaliación
			FA1.B11.10.2. Identifica as pezas máis recoñecibles dos compositores desta época: Vivaldi, Monteverdi, Händel, J. S. Bach, Telemann, Rameau e Scarlatti.	CCEC		
b d e n	B11.18. Música. Nacemento da ópera. B11.19. Elementos compositivos da ópera: música, libreto, escenografía, atrezzo e vestuario.	B11.11. Valorar o nacemento da ópera e a súa transcendencia posterior.	FA1.B11.11.1. Describe os principais compoñentes dunha ópera.	CCEC		
b d e n	B11.20. Moblaxe, indumentaria e artes decorativas do barroco.	B11.12. Identificar a moblaxe e as artes decorativas do barroco.	FA1.B11.12.1. Compara a moblaxe e os traxes do Renacemento cos da época barroca.	CAA CCEC		
b d e i n	B11.21. Caixa escura.	B11.13. Analizar o proceso técnico da caixa escura.	FA1.B11.13.1. Relaciona a caixa escura pictórica coa caixa fotográfica.	CMCCT CCEC		
			FA1.B11.13.2. Comenta o uso da caixa escura, en relación coa obra de Carel Fabritius e outros posibles.	CCEC		
Bloque 12. O Rococó. Francia e o resto de Europa						
b d e n	B12.1. Orixe. Absolutismo político da monarquía francesa. O "Rei Sol" Luís XIV. Luís XV. B12.2. Refinamento sensual. Elegancia. B12.3. Arquitectura. Pazo de Versalles.	B12.1. Comparar a arte barroca e o Rococó, e establecer similitudes e diferenzas.	FA1.B12.1.1. Identifica a orixe do Rococó.	CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	Unidade 24 2 sesións Xuño
			FA1.B12.1.2. Relaciona a situación política francesa e o Rococó.	CCEC		
			FA1.B12.1.3. Analiza a evolución do Barroco ao Rococó.	CAA CCEC		
b d	B12.4. A pintura rococó, relixiosa e profana.	B12.2. Diferenciar a temática relixiosa e a temática profana.	FA1.B12.2.1. Compara a pintura barroca e a pintura rococó.	CCEC		
			FA1.B12.2.2. Analiza a temática do barroco relixioso e a pintura	CCEC		

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
e n	B12.5. Pintores rococós: Watteau, Fragonard e Boucher.		galante francesa.			
			FA1.B12.2.3. Analiza o cadro "L'escarpolette" (O bambán), de Jean-Honoré Fragonard.	CCEC		
b c d e n	B12.6. Marie-Louise-Élisabeth Vigée-Lebrun, pintora.	B12.3. Comparar as obras pictóricas de Marie-Louise-Élisabeth Vigée-Lebrun e os pintores masculinos da súa época.	FA1.B12.3.1. Compara as obras pictóricas de Marie-Louise-Élisabeth Vigée-Lebrun e os pintores masculinos da súa época.	CSC CCEC		
b d e n	B12.7. Pintura rococó en España. Anton Rafael Mengs e Francisco de Goya.	B12.4. Valorar as similitudes e as diferenzas entre a obra pictórica de Anton Rafael Mengs e pintores posteriores, por exemplo Francisco de Goya.	FA1.B12.4.1. Relaciona a obra de Anton Rafael Mengs e os pintores europeos do seu tempo.	CCEC		
			FA1.B12.4.2. Compara as obras de Mengs coas de Goya e establece posibles influencias.	CCEC		
b d e n	B12.8. Imaxinaría española.	B12.5. Comparar o tratamento iconolóxico dos motivos relixiosos entre Gregorio Fernández e Salzillo.	FA1.B12.5.1. Analiza a obra de Francisco Salzillo.	CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	1 sesión Xuño
			FA1.B12.5.2. Compara o tratamento iconolóxico dos motivos relixiosos entre Gregorio Fernández e Salzillo.	CAA CCEC		
b d e n	B12.9. Música. Mozart: obras principais; óperas.	B12.6. Analizar a obra musical de Mozart: análise, identificación de fragmentos de obras máis populares e comparación con obras doutros autores e doutras épocas.	FA1.B12.6.1. Analiza a obra musical de Wolfgang Amadeus Mozart.	CCL CCEC	Exposición teórica Música na aula	1 sesión Xuño
			FA1.B12.6.2. Recoñece partes importantes dos traballos máis coñecidos de Mozart.	CD CCEC		
			FA1.B12.6.3. Compara as óperas de Mozart con outras de diferentes épocas.	CCEC		
			FA1.B12.6.4. Compara o "Réquiem" de Mozart con obras doutros autores.	CCEC		
b d e n	B12.10. Composicións musicais máis representativas: partes.	B12.7. Describir as partes das composicións musicais.	FA1.B12.7.1. Describe as partes das composicións musicais máis representativas: oratorios, misas, concertos, sonatas e sinfonías.	CCEC		
b d	B12.11. Moblaxe e decoración de interiores. Estilo Luís XV.	B12.8. Analizar as claves estilísticas do estilo rococó, especialmente en vestuarios	FA1.B12.8.1. Analiza a moblaxe rococó.	CSIEE CCEC	Exposición teórica	1 sesión Xuño

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
e n	B12.12. Indumentaria e artes decorativas. B12.13. Manufacturas reais europeas. Porcelana de Sèvres, Meissen e O Bo Retiro. A Real Fábrica de Vidro de La Granja de San Ildefonso (Segovia). B12.14. Xoiaría do século XVIII.	e moblaxe en España e en Europa.	FA1.B12.8.2. Identifica o estilo Luís XV en moblaxe.	CCEC	Imaxes	3ª avaliación
			FA1.B12.8.3. Compara os vestidos da corte francesa co resto de traxes europeos.	CCEC		
			FA1.B12.8.4. Describe o vestuario das clases altas, medias e baixas no século XVIII.	CCL CCEC		
b d e i n p	B12.15. Técnica da cerámica: porcelana e louza. B12.16. Características da cerámica europea e da oriental.	B12.9. Recoñecer a importancia artística da cerámica, e nomeadamente da porcelana, valorando a evolución desde a louza ata as figuras desta época.	FA1.B12.9.1. Analiza a tipoloxía da cerámica europea.	CSIEE CCEC		
			FA1.B12.9.2. Describe a evolución da louza ata a porcelana.	CMCCT CCEC		
			FA1.B12.9.3. Identifica a tipoloxía da cerámica europea en relación á cerámica oriental.	CCEC		
b d e i n	B12.17. Técnica do vidro soprado.	B12.10. Explicar o modo de fabricación do vidro soprado.	FA1.B12.10.1. Identifica as características da fabricación do vidro.	CMCCT CCEC		
			FA1.B12.10.2. Describe o proceso de fabricación do vidro soprado.	CD CCEC		
Bloque 13. O Neoclasicismo						
b d e n	B13.1. Orixe política do neoclasicismo: Luís XVI. B13.2. Arquitectura. Recursos formais gregos, romanos e renacentistas. B13.3. Influencia de Palladio. B13.4. Estilo Imperio en Francia. B13.5. Edificios notables: Ópera de París, Capitolio en Washington e Congreso dos Deputados en Madrid.	B13.1. Identificar as claves do neoclasicismo arquitectónico.	FA1.B13.1.1. Compara a situación política francesa de Luís XVI e o estilo artístico que o relaciona.	CCEC	Exposición teórica Imaxes	Unidade 25 1 sesión Xuño
			FA1.B13.1.2. Relaciona a vida de Napoleón e o estilo Imperio.	CCEC		
			FA1.B13.1.3. Compara os edificios neoclásicos en Europa, e determina as diferenzas e as semellanzas.	CAA CCEC		
			FA1.B13.1.4. Identifica os principais edificios neoclásicos europeos e americanos.	CCEC		
b d e	B13.6. Volta ao clasicismo renacentista.	B13.2. Valorar a transcendencia do neoclasicismo dentro da cultura europea.	FA1.B13.2.1. Analiza as causas da volta ao clasicismo arquitectónico.	CSIEE CCEC		

Fundamentos da Arte I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
n						
b d e n	B13.7. Auxe do orientalismo. Comercio con Oriente. Chinoiseries.	B13.3. Recoñecer os elementos da cultura oriental que se van incorporando progresivamente á cultura europea.	FA1.B13.3.1. Infire a partir do auxe do comercio con Oriente o crecente gusto orientalizante da moda europea.	CSC CCEC		
b d e n	B13.8. Características formais da escultura: sensualidade e dinamismo. Relación coa danza. B13.9. Obras escultóricas e autores salientables: Canova e Carpeaux.	B13.4. Comparar as obras escultóricas dos artistas europeos máis salientables.	FA1.B13.4.1. Compara a obra de Antonio Canova coa escultura anterior.	CCEC		
			FA1.B13.4.2. Recoñece os principais traballos de Canova e Carpeaux.	CCEC		
			FA1.B13.4.3. Compara a escultura de Canova e Carpeaux.	CCEC		
b d e n	B13.10. Pintura neoclásica en Francia: Jean Louis David e Jean Auguste Dominique Ingres. B13.11. Auxe da pintura inglesa: Thomas Lawrence, Joshua Reynolds e George Romney.	B13.5. Comparar o tratamento pictórico de pintores coetáneos, por exemplo Jean Louis David e Jean Auguste Dominique Ingres.	FA1.B13.5.1. Compara a obra pictórica dos pintores europeos máis salientables, por exemplo Jean Louis David, Jean Auguste Dominique Ingres.	CCEC	Exposición teórica Imaxes Análise gráfica	1 sesión Xuño 3ª avaliación
b c d e n	B13.11. Auxe da pintura inglesa: Thomas Lawrence, Joshua Reynolds e George Romney. B13.12. Emma Hamilton e a moda da época.	B13.6. Identificar as obras pictóricas máis importantes dos pintores ingleses.	FA1.B13.6.1. Explica a obra pictórica dos principais pintores ingleses: Thomas Lawrence, Joshua Reynolds e outros.	CCEC		
			FA1.B13.6.2. Analiza a relación artística e persoal entre Emma Hamilton, George Romney e o almirante Nelson.	CCL CCEC		
			FA1.B13.6.3. Relaciona a influencia entre Emma Hamilton e a moda da época.	CSIEE CCEC		
b d e n	B13.13. Moblaxe en Francia: estilos Luís XV, Luís XVI e Imperio B13.14. Xoiaría. Reloxos. Vestuario. Porcelana.	B13.7. Discernir entre a moblaxe Luís XV e a Luís XVI.	FA1.B13.7.1. Compara a tipoloxía entre a moblaxe Luís XV, a Luís XVI e a Imperio.	CD CCEC		

Fundamentos da Arte I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación			
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación		
		Exames	Traballos	Bloc
Bloque 1. As orixes das imaxes artísticas	-			
FA1B1.1.1. Identifica as imaxes rupestres e relaciónaas coas imaxes tribais ou étnicas do mundo.	50%	60%	-	40%
FA1B1.2.1. Relaciona as imaxes cun posible significado iconolóxico.	100%	60%	-	40%
FA1B1.3.1. Compara as imaxes prehistóricas coas imaxes de grupos étnicos da actualidade, establecendo posibles paralelismos.	25%	-	50%	50%
FA1B1.3.2. Relaciona a iconografía rupestre con composicións de artistas actuais.	100%	-	50%	50%
FA1B1.4.1. Analiza, a partir de fontes historiográficas, a técnica da arte rupestre e a súa posible aplicación na actualidade.	5%	-	100%	-
FA1B1.5.1. Analiza Stonehenge e debate acerca da súa autenticidade simbólica e histórica.	100%	-	50%	50%
Bloque 2. As grandes culturas da Antigüidade: Exipto; Mesopotamia e Persia; China	-			
FA1B2.1.1. Recoñece as imaxes dos restos arqueolóxicos relevantes e sitúaa na cultura correspondente.	100%	-	50%	50%
FA1B2.2.1. Relaciona o tipo de vida sedentario co auxe da arquitectura e das obras públicas.	100%	-	50%	50%
FA1B2.2.2. Infíre a relación entre a escultura oficial e o seu patrocinador e asóciaa co tipo de imaxe para representar.	5%	-	100%	-
FA1B2.2.3. Establece unha relación causa-forma entre a estrutura política e a plasmación plástica que dela se fai.	5%	-	100%	-
FA1B2.3.1. Analiza a relación entre o culto a Isis e o seu posible enlace coa relixión xudeo-cristiá.	5%	-	50%	50%
FA1B2.4.1. Explica a organización narrativa das pinturas exipcias.	100%	60%		
FA1B2.5.1. Analiza as pezas escultóricas exipcias.	100%	-	50%	50%
FA1B2.6.1. Aplica a técnica da encáustica a un traballo concreto.	5%	-	100%	-
FA1B2.7.1. Compara a cronoloxía e a iconografía das culturas persa, exipcia e chinesa.	100%	-	50%	50%
FA1B2.8.1. Identifica a concepción formal das esculturas do mausoleo fronte a outras obras arqueolóxicas.	5%	-	100%	-
FA1B2.9.1. Relaciona a creación do mausoleo do primeiro emperador Qin coa historia da China e a súa transcendencia política e social.	5%	-	100%	-

Fundamentos da Arte I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación			
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación		
		Exames	Traballos	Bloc
FA1B2.10.1. Recoñece e explica a técnica da terracota.	100%	-	50%	50%
FA1B2.11.1. Describe as diferenzas entre a escultura idealista e a escultura naturalista.	100%	60%	-	40%
Bloque 3. A orixe de Europa. Grecia	-			
FA1B3.1.1. Relaciona o nacemento da cultura grega coa influencia das culturas de Exipto e Persia.	50%	-	50%	50%
FA1B3.2.1. Identifica os elementos esenciais da arquitectura grega.	100%	60%	-	40%
FA1B3.3.1. Comenta as diferenzas entre as tres épocas esenciais da arquitectura grega.	100%	-	50%	50%
FA1B3.4.1. Describe as diferenzas entre as tres ordes clásicas: dórica, xónica e corintia.	100%	60%	-	40%
FA1B3.5.1. Analiza a simboloxía das deidades gregas.	50%	-	50%	50%
FA1B3.5.2. Describe a relación entre a escultura grega, romana, renacentista e neoclásica.	5%	-	100%	-
FA1B3.6.1. Compara a evolución cronolóxica da cerámica grega.	100%	-	50%	50%
FA1B3.7.1. Compara restos arqueolóxicos de xoias e obxectos nas culturas coetáneas á cultura grega.	5%	-	100%	-
FA1B3.8.1. Describe as características do teatro grego e a súa influencia no teatro actual.	5%	-	100%	-
Bloque 4. O imperio occidental: Roma	-			
FA1B4.1.1. Relaciona o nacemento da cultura romana e a influencia grega.	100%	-	50%	50%
FA1B4.1.2. Sitúa no mapa do Mediterráneo as culturas grega, romana e fenicia.	50%	-	50%	50%
FA1B4.2.1. Relaciona a expansión política e artística romana co emprego do latín e o dereito romano.	5%	-	100%	-
FA1B4.3.1. Identifica os elementos arquitectónicos esenciais da cultura romana.	100%	60%	-	40%
FA1B4.4.1. Compara as basílicas do imperio romano e as igrexas construídas posteriormente.	100%	60%		
FA1B4.5.1. Relaciona o Panteón de Agripa coa catedral do Vaticano.La Muralla Romana de Lugo	100%	60%	-	40%

Fundamentos da Arte I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación			
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación		
		Exames	Traballos	Bloc
FA1B4.6.1. Describe as técnicas do mosaico e da pintura ao fresco.	100%	60%	-	40%
FA1B4.7.1. Relaciona o teatro actual cos teatros grego e romano.	5%	-	100%	-
FA1B4.8.1. Establece a relación entre a historia de Pompeia e Herculano, e a súa influencia na arte europea posterior.	100%	60%	-	40%
FA1B4.8.2. Comenta a vestimenta romana e a súa aplicación na historia da arte posterior.	10%	-	100%	-
Bloque 5. A arte prerrománica	-			
FA1B5.1.1. Identifica os principais monumentos do prerrománico español.	100%	60%	-	40%
FA1B5.1.2. Compara a escultura romana e visigoda.	5%	-	100%	-
FA1B5.2.1. Recoñece as claves políticas que levan á decadencia do imperio romano.	100%	60%	-	40%
FA1B5.2.2. Relaciona a fin do imperio romano e a disgregación artística europea.	100%	60%	-	40%
FA1B5.2.3. Compara a pintura visigoda e romana anterior.	10%	-	100%	-
FA1B5.3.1. Identifica as principais características dos templos visigodos a partir de fontes historiográficas de exemplos representativos.	100%	-	100%	-
FA1B5.4.1. Relaciona o arco de ferradura e o seu emprego na arte árabe da Península Ibérica.	100%	60%	-	40%
FA1B5.5.1. Recoñece as principais características dos artesoados de madeira en exemplos representativos.	10%	-	100%	-
FA1B5.6.1. Analiza o Libro da Apocalipse e a súa aplicación á arte de todos os tempos.	10%	-	100%	-
FA1B5.6.2. Recoñece a técnica da pintura e escritura sobre pergameo.	10%	-	100%	-
FA1B5.6.3. Identifica e explica as características da iconografía medieval a partir de códices e pergameos representativos.	100%	60%	-	40%
FA1B5.7.1. Explica a técnica da xoiaría visigoda a partir de fontes historiográficas que reflectan pezas representativas.	5%	-	100%	-
FA1B5.8.1. Identifica a arte dos pobos do norte de Europa e os elementos similares localizados en España.	10%	-	100%	-
Bloque 6. O Románico, arte europea	-			

Fundamentos da Arte I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación			
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación		
		Exames	Traballos	Bloc
FA1.B6.1.1. Relaciona a obra dos frades beneditinos e a internacionalización da arte románica. O Canto Gregoriano.	100%	-	100%	-
FA1.B6.1.2. Relaciona o Camiño de Santiago e a súa importancia relixiosa coa aplicación da arte románica.	100%	-	100%	-
FA1.B6.2.1. Comenta a evolución da arte naturalista romana á arte simbólica románica.	5%	-	100%	-
FA1.B6.2.2. Recoñece as principais características da arquitectura románica, identificando visualmente os elementos que a diferencian.	100%	60%	-	40%
FA1.B6.2.3. Describe os elementos románicos das igrexas españolas máis representativas, indicando posibles engadidos posteriores.	100%	60%	-	40%
FA1.B6.3.1. Comenta a identificación entre época románica e as teorías milenaristas da fin do mundo xurdidas no romanticismo.	5%	-	100%	-
FA1.B6.4.1. Recoñece a importancia da luz na iconografía da arquitectura románica.	50%	-	100%	-
FA1.B6.5.1. Explica os elementos formais da escultura románica.	100%	60%	-	40%
FA1.B6.6.1. Identifica a iconografía románica.	100%	60%	-	40%
FA1.B6.7.1. Compara a vida cotiá das cidades en época románica coa vida cotiá do Imperio Romano, valorando a calidade de vida e os costumes de unhas e outras.	5%	-	100%	-
FA1.B6.8.1. Comenta a organización narrativa a partir de obras representativas.	5%	-	100%	-
FA1.B6.9.1. Relaciona elementos formais da plástica románica con creacións posteriores.	50%	-	50%	50%
Bloque 7. O Gótico	-			
FA1.B7.1.1. Analiza a situación económica europea no século XIII e a súa relación co nacemento do Gótico.	10%	-	50%	50%
FA1.B7.2.1. Comenta os elementos góticos e a súa aplicación ás catedrais españolas máis representativas.	100%	60%	-	40%
FA1.B7.3.1. Identifica e nomea correctamente os elementos principais da arte gótica a partir de fontes historiográficas de mostras representativas.	100%	-	100%	-
FA1.B7.4.1. Identifica a tipoloxía gótica en edificios cronoloxicamente posteriores, nomeadamente no Neogótico do século XIX.	50%	-	100%	-
FA1.B7.5.1. Analiza o proceso de fabricación e instalación das vidreiras policromadas nas catedrais máis representativas.	100%	60%	-	40%

Fundamentos da Arte I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación			
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación		
		Exames	Traballos	Bloc
FA1.B7.6.1. Explica o cambio formal da escultura románica á gótica.	25%	-	50%	50%
FA1.B7.7.1. Identifica os elementos da pintura gótica a partir de fontes historiográficas.	5%	-	100%	-
FA1.B7.7.2. Explica o proceso técnico da pintura sobre táboa.	25%	-	50%	50%
FA1.B7.8.1. Comenta o proceso de fabricación e aplicación da pintura ao tempero.	50%	-	50%	50%
FA1.B7.9.1. Identifica os elementos característicos da vestimenta gótica a partir de fontes historiográficas.	5%	-	100%	-
Bloque 8. O Renacemento	-			
FA1.B8.1.1. Analiza a orixe do Renacemento en Italia.	50%	60%	-	40%
FA1.B8.1.2. Relaciona as etapas da implantación do Renacemento e a cronoloxía gótica en Europa.	100%	60%	-	40%
FA1.B8.2.1. Comenta a importancia da cultura romana na arte do Renacemento.	100%	60%	-	40%
FA1.B8.3.1. Analiza a relación dos elementos arquitectónicos aplicando a proporción áurea.	100%	60%	-	40%
FA1.B8.4.1. Identifica os cambios na pintura desde o Gótico ata o Renacemento.	50%	-	50%	50%
FA1.B8.4.2. Recoñece as principais pinturas do Renacemento e a súa autoría.	25%	-	50%	50%
FA1.B8.4.3. Analiza a vida e a obra de Leonardo da Vinci.	50%	60%	-	40%
FA1.B8.4.4. Explica a obra de Raffaello Sanzio, nomeadamente "A escola de Atenas" e os retratos de "La Fornarina" e de "Baltasar de Castiglione".	10%	-	100%	-
FA1.B8.5.1. Compara a evolución da pintura do primeiro Renacemento ata o colorido veneciano.	5%	-	100%	-
FA1.B8.6.1. Identifica as esculturas e os traballos en volume máis emblemáticos do renacemento.	100%	60%	-	40%
FA1.B8.7.1. Analiza as vestimentas reflectidas nos cadros de Veronese.	5%	-	100%	-
FA1.B8.8.1. Describe con detalle o cadro "O lavatorio" de Jacopo Robusti "Tintoretto" e a aplicación técnica da perspectiva cónica.	100%	60%	-	40%
FA1.B8.9.1. Describe a técnica da pintura ao óleo sobre lenzo e relaciónaa coa pintura anterior sobre táboa.	25%	-	50%	50%

Fundamentos da Arte I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación			
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación		
		Exames	Traballos	Bloc
FA1.B8.10.1. Debate acerca das características da pintura ao tempero e ao óleo.	10%	-	100%	-
Bloque 9. Michelangelo Buonarroti	-			
FA1.B9.1.1. Comenta a relación dos mecenas e a arte, especialmente entre os Medici, Xulio II e Michelangelo.	5%	-	100%	-
FA1.B9.2.1. Recoñece a importancia histórica da obra en conxunto de Michelangelo.	100%	60%	-	40%
FA1.B9.2.2. Analiza a obra arquitectónica, escultórica e pictórica de Michelangelo.	100%	60%	-	40%
FA1.B9.3.1. Comenta o proceso da creación da pintura ao fresco da Capela Sixtina.	100%	60%	-	40%
FA1.B9.4.1. Analiza a evolución iconográfica da escultura de Michelangelo, remarcando dun modo especial as esculturas do final da súa vida.	50%	-	50%	50%
Bloque 10. O Renacemento en España	-			
FA1.B10.1.1. Resume os principais feitos históricos relacionados coa arte española.	5%	-	100%	-
FA1.B10.2.1. Explica a relación entre o emperador Carlos V e Tiziano.	25%	-	50%	50%
FA1.B10.2.2. Explica a relación errada entre Filipe II e El Greco.	5%	-	100%	-
FA1.B10.3.1. Identifica a tipoloxía do edificio renacentista, referenciada a edificios emblemáticos españois.	100%	60%	-	40%
FA1.B10.4.1. Compara a escultura relixiosa española coa escultura italiana coetánea.	5%	-	100%	-
FA1.B10.4.2. Analiza a expresividade na obra de Berruguete.	10%	-	100%	-
FA1.B10.5.1. Comenta a obra de Hieronymus Bosch e a súa relación coa monarquía española.	100%	60%	-	40%
FA1.B10.5.2. Analiza a obra pictórica de El Greco e a súa relación coa iconoloxía bizantina.	100%	60%	-	40%
FA1.B10.6.1. Analiza a obra da pintora Sofonisba Anguissola.	5%	-	100%	-
FA1.B10.7.1. Recoñece os instrumentos musicais do Renacemento.	5%	-	100%	-
FA1.B10.7.2. Analiza a obra musical de Tomás Luis de Victoria.	10%	-	100%	-

Fundamentos da Arte I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación			
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación		
		Exames	Traballos	Bloc
FA1.B10.8.1. Identifica a tipoloxía do moble do Renacemento: arcas, arquetas, mobles bargueños e cadeiras de frades.	5%	-	100%	-
FA1.B10.8.2. Analiza os traxes dos personaxes dos cadros do Renacemento, nomeadamente na obra de Sánchez Coello.	5%	-	100%	-
Bloque 11. O Barroco	-			
FA1.B11.1.1. Relaciona a situación política europea coa evolución do Renacemento cara ao Barroco.	5%	-	100%	-
FA1.B11.1.2. Analiza as instrucións emanadas do Concilio de Trento acerca do xeito de representar nas igrexas.	100%	-	50%	50%
FA1.B11.1.3. Analiza o púlpito da basílica de San Pedro e os seus elementos identificativos.	25%	-	50%	50%
FA1.B11.1.4. Analiza as peculiaridades da imaxinaría española, canto a temática e técnica.	5%	-	100%	-
FA1.B11.2.1. Identifica as principais características da arquitectura barroca.	100%	60%	-	40%
FA1.B11.3.1. Relaciona a arte barroca europea e a arte colonial hispanoamericana.	5%	-	100%	-
FA1.B11.3.2. Compara o barroco con creacións formais recargadas ou barroquistas posteriores.	10%	-	100%	-
FA1.B11.4.1. Describe e compara fachadas das igrexas máis representativas da arte barroca.	100%	60%	-	40%
FA1.B11.5.1. Comenta os principais traballos de Gian L. Bernini escultor e a súa evolución desde a escultura de Michelangelo Buonarroti.	100%	60%	-	40%
FA1.B11.5.2. Analiza a obra "A éxtase de Santa Teresa" e a súa relación con artistas posteriores, por exemplo Dalí.	25%	-	50%	50%
FA1.B11.6.1. Identifica as principais obras da imaxinaría relixiosa española.	5%	-	100%	-
FA1.B11.7.1. Compara a escultura de Bernini e de Gregorio Fernández.	5%	-	100%	-
FA1.B11.8.1. Identifica os principais pintores barrocos.	100%	60%	-	40%
FA1.B11.8.2. Analiza o tratamento da perspectiva en "As Meninas" de Velázquez.	100%	60%	-	40%
FA1.B11.8.3. Compara a técnica pictórica de Velázquez coa pintura impresionista posterior.	5%	-	100%	-
FA1.B11.8.4. Analiza a obra pictórica de Peter Paul Rubens e Rembrandt Harmenszoon van Rijn.	100%	60%	-	40%

Fundamentos da Arte I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación			
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación		
		Exames	Traballos	Bloc
FA1.B11.8.5. Explica a pintura costumista holandesa: tratamento pictórico, tamaño do lenzo e técnica.	25%	-	50%	50%
FA1.B11.9.1. Relaciona a Michelangelo Merisi da Caravaggio con José de Ribera, Juan de Valdés Leal e Diego de Silva Velázquez.	50%	60%	-	40%
FA1.B11.10.1. Recoñece a tipoloxía musical da música barroca.	100%	60%	-	40%
FA1.B11.10.2. Identifica as pezas máis recoñecibles dos compositores: Vivaldi, Monteverdi, Händel, J. S. Bach, Telemann, Rameau e Scarlatti.	5%	-	100%	-
FA1.B11.11.1. Describe os principais compoñentes dunha ópera.	5%	-	100%	-
FA1.B11.12.1. Compara a moblaxe e os traxes do Renacemento cos da época barroca.	5%	-	100%	-
FA1.B11.13.1. Relaciona a caixa escura pictórica coa caixa fotográfica.	100%	60%	-	40%
FA1.B11.13.2. Comenta o uso da caixa escura, en relación coa obra de Carel Fabritius e outros posibles.	50%	-	50%	50%
Bloque 12. O Rococó. Francia e o resto de Europa	-			
FA1.B12.1.1. Identifica a orixe do Rococó.	5%	-	100%	-
FA1.B12.1.2. Relaciona a situación política francesa e o Rococó.	100%	60%	-	40%
FA1.B12.1.3. Analiza a evolución do Barroco ao Rococó.	10%	-	100%	-
FA1.B12.2.1. Compara a pintura barroca e a pintura rococó.	100%	60%	-	40%
FA1.B12.2.2. Analiza a temática do barroco relixioso e a pintura galante francesa.	5%	-	100%	-
FA1.B12.2.3. Analiza o cadro "L'escarpolette" (O bambán), de Jean-Honoré Fragonard.	10%	-	100%	-
FA1.B12.3.1. Compara as obras pictóricas de Marie-Louise-Élisabeth Vigée-Lebrun e os pintores masculinos da súa época.	5%	-	100%	-
FA1.B12.4.1. Relaciona a obra de Anton Rafael Mengs e os pintores europeos do seu tempo.	100%	60%	-	40%
FA1.B12.4.2. Compara as obras de Mengs coas de Goya e establece posibles influencias.	5%	-	100%	-
FA1.B12.5.1. Analiza a obra de Francisco Salzillo.	5%	-	100%	-

Fundamentos da Arte I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación			
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación		
		Exames	Traballos	Bloc
FA1.B12.5.2. Compara o tratamento iconolóxico dos motivos relixiosos entre Gregorio Fernández e Salzillo.	5%	-	100%	-
FA1.B12.6.1. Analiza a obra musical de Wolfgang Amadeus Mozart.	100%	-	100%	-
FA1.B12.6.2. Recoñece partes importantes dos traballos máis coñecidos de Mozart.	50%	60%	-	40%
FA1.B12.6.3. Compara as óperas de Mozart con outras de diferentes épocas.	10%	-	100%	-
FA1.B12.6.4. Compara o "Réquiem" de Mozart con obras doutros autores.	10%	-	100%	-
FA1.B12.7.1. Describe as partes das composicións musicais máis representativas: oratorios, misas, concertos, sonatas e sinfonías.	5%	-	100%	-
FA1.B12.8.1. Analiza a moblaxe rococó.	100%	60%	-	40%
FA1.B12.8.2. Identifica o estilo Luís XV en moblaxe.	5%	-	100%	-
FA1.B12.8.3. Compara os vestidos da corte francesa co resto de traxes europeos.	5%	-	100%	-
FA1.B12.8.4. Describe o vestuario das clases altas, medias e baixas no século XVIII.	100%	60%	-	40%
FA1.B12.9.1. Analiza a tipoloxía da cerámica europea.	100%	60%	-	40%
FA1.B12.9.2. Describe a evolución da louza ata a porcelana.	5%	-	100%	-
FA1.B12.9.3. Identifica a tipoloxía da cerámica europea en relación á cerámica oriental.	5%	-	100%	-
FA1.B12.10.1. Identifica as características da fabricación do vidro.	5%	-	100%	-
FA1.B12.10.2. Describe o proceso de fabricación do vidro soprado.	25%	-	50%	50%
Bloque 13. O Neoclasicismo				
FA1.B13.1.1. Compara a situación política francesa de Luís XVI e o estilo artístico que o relaciona.	100%	60%	-	40%
FA1.B13.1.2. Relaciona a vida de Napoleón e o estilo Imperio.	100%	60%	-	40%
FA1.B13.1.3. Compara os edificios neoclásicos en Europa, e determina as diferenzas e as semellanzas.	5%	-	100%	-

Fundamentos da Arte I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación			
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación		
		Exames	Traballos	Bloc
FA1.B13.1.4. Identifica os principais edificios neoclásicos europeos e americanos.	5%	-	100%	-
FA1.B13.2.1. Analiza as causas da volta ao clasicismo arquitectónico.	5%	-	100%	-
FA1.B13.3.1. Infíre a partir do auxe do comercio con Oriente o crecente gusto orientalizante da moda europea.	5%	-	100%	-
FA1.B13.4.1. Compara a obra de Antonio Canova coa escultura anterior.	25%	-	50%	50%
FA1.B13.4.2. Recoñece os principais traballos de Canova e Carpeaux.	50%	60%	-	40%
FA1.B13.4.3. Compara a escultura de Canova e Carpeaux.	5%	-	50%	50%
FA1.B13.5.1. Compara a obra dos pintores europeos máis salientables, por exemplo Jean Louis David, Jean Auguste Dominique Ingres.	100%	60%	-	40%
FA1.B13.6.1. Explica a obra pictórica dos principais pintores ingleses: Thomas Lawrence, Joshua Reynolds e outros.	5%	-	100%	-
FA1.B13.6.2. Analiza a relación artística e persoal entre Emma Hamilton, George Romney e o almirante Nelson.	5%	-	100%	-
FA1.B13.6.3. Relaciona a influencia entre Emma Hamilton e a moda da época.	5%	-	100%	-
FA1.B13.7.1. Compara a tipoloxía entre a moblaxe Luís XV, a Luís XVI e a Imperio.	5%	-	100%	-

O proceso para avaliar cada estándar de aprendizaxe mediante os instrumentos de avaliación aplicando as porcentaxes reflectidas nas táboas superiores é materialmente imposible. Para poder facelo as preguntas dos exames deberían incluír todos os estándares correspondentes, e o sistema de cualificación destas probas non sería polo tanto nin operativo, nin obxectivo nin, xusto. Non se pode preguntar todo para poder avalialo todo. Polo tanto debemos entender as distintas cifras de porcentaxes das táboas superiores como unhas referencias que nos serven para darlle distintos pesos específicos aos distintos estándares.

A hora de achar a cualificación do alumnado aplicarase a seguinte ponderación para a materia de Fundamentos da Arte I:

Probas.....70%

Traballos..... 20%

Participación e iniciativas.....10%

Volume- 1º de Bacharelato

Modalidade de Artes

Obxectivos

Tal como recolle a lexislación, a materia de Volume do bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado determinadas capacidades:

- a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
- b) Consolidar unha madurez persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
- f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
- m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
- p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

O ensino da materia de Volume no 1º curso do bacharelato terá como obxectivo concreto o desenvolvemento das seguintes capacidades do alumnado:

- Coñecer e comprender a linguaxe tridimensional.
- Acadar un dominio básico no manexo expresivo da linguaxe tridimensional, coñecendo as técnicas e características dos materiais comúns.
- Empregar os procesos de percepción respecto ás manifestacións tridimensionais, tanto da natureza coma as da elaboración humana.
- Interiorizar as sensacións producidas por estímulos de carácter volumétrico.
- Desenvolver destreza analítica e sintética no estudo de obxectos volumétricos.
- Potenciar unha actitude reflexiva, afastada de prexuízos na valoración dos obxectos.
- Analizar o contorno na procura de configuracións susceptibles de seren tratadas como mensaxes de carácter tridimensional.
- Desenvolver unha actitude creativa e reflexiva respecto ás cuestións formais e conceptuais da cultura visual na sociedade actual.
- Potenciar a capacidade de confrontar os coñecementos adquiridos coa información obtida pola percepción.
- Harmonizar os coñecementos teórico-prácticos para emitir valoracións construtivas e autocríticas.

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Didáctica metodolóxica

Secuenciación

Temporalización

Criterios de avaliación

Procedemento de avaliación

Probas extraordinarias

Volume. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
Bloque 1. Técnicas e materiais de configuración						
a b i m n	B1.1. Materiais e ferramentas básicas para a creación de pezas tridimensionais: uso e coidado. B1.2. Cálculo e planificación de necesidades de material. B1.3. Fases da realización de obras tridimensionais. Planificación e organización dos procesos en función da técnica empregada. B1.4. Materiais tradicionais e novos materiais na produción escultórica, artesá e de produtos de uso cotián. 167. As diferentes técnicas de traballo tridimensional. A aplicación artesanal e no deseño de obxectos de materias novos e tradicionais	B1.1. Identificar e utilizar correctamente os materiais e as ferramentas básicos para a elaboración de composicións tridimensionais, establecendo unha relación lóxica entre eles, e elixir os máis adecuados ás características formais, funcionais e estéticas da peza que cumpra realizar.	VO.B1.1.1. Identifica, almacena, conserva e prepara en condicións óptimas de utilización os materiais propios da súa actividade.	CMCCT	Exposición teoría Vocabulario 168.	Unidade 1 12 sesións Setembro-Outubro 1ª avaliación
			VO.B1.1.2. Coñece, mantén e utiliza as ferramentas e a maquinaria específicas do taller de volume en condicións de seguridade e hixiene.	CMCCT		
			VO.B1.1.3. Estima consumos e calcula volumes para optimizar o material necesario para a realización de cada peza.	CMCCT	Realización de pezas escultóricas	
			VO.B1.1.4. Planifica e organiza as fases de realización dunha peza volumétrica en función da técnica seleccionada.	CAA CSIEE	Realización práctica dunha peza tridimensional.	
b d i m n	B1.5. Técnicas básicas de escultura e de creación doutras obras tridimensionais. B1.1. Materiais e ferramentas básicas para a creación de pezas tridimensionais: uso e coidado. 169. Paso do plano ó volume, paso da liña ó volume. 170. O bulto redondo. 171. Técnica sustrativa. Técnica aditiva.	B1.2. Coñecer as principais técnicas de realización volumétrica, seleccionar as máis adecuadas e aplicarlas con destreza e eficacia á resolución de problemas de configuración espacial.	VO.B1.2.1. Desenvolve as técnicas básicas de configuración tridimensional con solvencia e en condicións de hixiene e seguridade.	CMCCT	Demostración a través da planificación de bocetos no bloc de clase e posterior realización dunha peza, utilizando diversas técnicas.	Unidade 2 12 sesións Outubro-Novembro 1ª avaliación
			VO.B1.2.2. Valora e utiliza de forma creativa e acorde coas intencións plásticas as posibilidades técnicas e expresivas dos diversos materiais, acabamentos e tratamentos cromáticos.	CSIEE		
			VO.B1.2.3. Explica, utilizando con propiedade a terminoloxía específica , as características de diversos métodos e técnicas do volume e a súa relación cos	CCL	Análise por escrito dos traballos, describindo procesos e	

Volume. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
			materiais utilizados.		técnicas.	
b d i m n	B1.6. Técnicas básicas de reprodución escultórica.	B1.3. Coñecer e desenvolver con destreza as técnicas básicas de reprodución escultórica.	VO.B1.3.1. Desenvolve as técnicas básicas de reprodución escultórica con solvencia e en condicións de hixiene e seguridade.	CMCCT	173. Realización das pezas segundo os parámetros e as técnicas requeridos.	
Bloque 2. Elementos de configuración formal e espacial						
b h i m n	B2.1. Elementos fundamentais da linguaxe bidimensional e tridimensional: punto e liña, plano, forma, espazo cheo e baleiro, textura, cor, luz, movemento, etc.	B2.1. Identificar os elementos que forman a estrutura da linguaxe tridimensional, manexando a linguaxe da forma volumétrica e utilizándoa de xeito creativo na ideación e na realización de obra orixinal e composicións de índole funcional, decorativa ou ornamental.	VO.B2.1.1. Identifica os principais elementos da linguaxe visual presentes en producións tridimensionais , sexan estas escultóricas ou obxectos do contorno cotiá.	CCL	174. Análise dos exercizos de volume realizados na aula e comparación con obras de artistas recoñecidos. 175. Análise de obxectos da contorna.	Unidade 3 5 sesións Novembro 1ª avaliación
b h i m n	B2.2. Estrutura, forma e tratamento das superficies nas creacións tridimensionais. Aspectos decorativos. B2.3. Tipos de formas: xeométricas e orgánicas, naturais e artificiais. Concavidade e convexidade.	B2.2. Analizar e elaborar, a través de transformacións creativas, alternativas tridimensionais a obxectos de referencia.	VO.B2.2.1. Analiza os elementos formais e estruturais de obxectos escultóricos sinxelos, e reproducíelos fielmente, seleccionando a técnica e o material máis adecuados.	CCL CCEC	176. Traballo de aula	
b h i m n	B2.4. Composición nas creacións tridimensionais: fundamentos. B2.5. Aspectos comunicativos. B2.6. Obras e contorno: posición espacial, iluminación, etc. Obras que interactúan coa espectador/a.	B2.3. Realizar composicións creativas que evidencien a comprensión e a aplicación dos fundamentos compositivos da linguaxe tridimensional.	VO.B2.3.1. Realiza composicións tridimensionais , seleccionando e utilizando equilibradamente os principais elementos da linguaxe tridimensional.	CCEC	177. Realización de formas tridimensionais utilizando principios modulares. Formas predefinidas ou desenrols.	Unidade 4 6 sesións Novembro-Dembro 1ª avaliación
			VO.B2.3.2. Modifica os aspectos comunicativos dunha peza tridimensional, reelaborándoa con diferentes técnicas, materiais, formatos e	CCEC	Modificar as pezas doutros compañeiros ou de artistas	

Volume. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
			acabamentos.		recoñecidos, traballo en equipo.	
			VO.B2.3.3. Experimenta coa iluminación e a posición espacial de diferentes pezas volumétricas , e valora de xeito argumentado a influencia que exercen sobre a súa percepción.	CCEC	178. Exposición das pezas realizadas nos exercicios de aula con diferentes tipos de iluminación. Analise por escrito no cuaderno de aula.	
			VO.B2.3.4. Idea e elabora alternativas compositivas á configuración tridimensional dun obxecto ou dunha peza de carácter escultórico, para dotala de diferentes significados.	CAA	179. Exposición teoría 180. Imaxes 181. Láminas 182. Traballo con pezas tridimensionais na aula. Traballo con formas ritmo e módulos.	Unidade 5 3 sesións Decembro 2ª avaliación
			VO.B2.3.5. Aplica as leis de composición creando esquemas de movementos e ritmos , empregando as técnicas e materiais con precisión.	CCEC		
b h i m n	B2.3. Composición nas creacións tridimensionais: fundamentos. B2.5. Aspectos comunicativos. B2.7. Coherencia entre idea, forma e materia.	B2.4. Compoñer os elementos formais establecendo relacións coherentes e unificadas entre idea, forma e materia.	VO.B2.4.1. Descompón un obxecto ou unha peza de carácter escultórico en unidades elementais e reorganízalas elaborando novas composicións plasticamente expresivas, equilibradas e orixinais.	CCEC	Ensamblaxes Bocetos Interpretación volumétrica	Unidade 6 6 sesións Xaneiro 2ª avaliación
b h i m n	B2.8. Proporción e canon en diferentes culturas e períodos artísticos. B2.2. Estrutura, forma e tratamento das superficies nas creacións tridimensionais. Aspectos decorativos.	B2.5. Comprender a relación entre forma e proporción nas obras escultóricas e relacionala cos canons de proporción de diferentes culturas e períodos artísticos, analizando e comparando as diferenzas canto a linguaxe compositiva existentes entre as realizacións volumétricas en relevo e as exentas.	VO.B2.5.1. Analiza e le imaxes de diferentes obras de escultóricas , identificando os principais elementos compositivos e diferenciando os aspectos decorativos dos estruturais.	CCEC	Exposición teoría Imaxes Análise gráfica	
Bloque 3. Análise da representación tridimensional						

Volume. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
e h n	B3.1. Configuración tridimensional de obras escultóricas e funcionais. B3.2. Forma e función nos obxectos de uso cotián.	B3.1. Explorar con iniciativa as posibilidades plásticas e expresivas da linguaxe tridimensional, e utilízalas de xeito creativo na ideación e na realización de obra orixinal e composicións de índole funcional, decorativa e ornamental.	VO.B3.1.1. Describe, utilizando con propiedade a terminoloxía propia da materia, os aspectos máis notables da configuración tridimensional de obxectos de uso cotián e a relación que se establece entre a súa forma e a súa función.	CCL CSC	Análise por escrito e a través do debuxo de obxectos. Utilizando papel de calco, vexetal e papel normal.	Unidade 7 10 sesións Xaneiro-Febrero 2ª avaliación
i m n	B3.3. Análise de obxectos de uso cotián: estrutura e forma. B3.4. Comunicación das obras tridimensionais: mensaxe. B3.5. Graos de iconicidade.	B3.2. Analizar desde o punto de vista formal obxectos presentes na vida cotiá, identificando e apreciando os aspectos máis notables da súa configuración e a relación que se establece entre a súa forma e a súa estrutura.	VO.B3.2.1. Analiza os elementos formais, funcionais e estruturais de pezas tridimensionais sinxelas, e reproducéas fielmente utilizando a técnica máis adecuada.	CCEC	Análise e reprodución a escala.	
			VO.B3.2.2. Identifica o grao de iconicidade de representacións volumétricas e relaciónao coas súas funcións comunicativas.	CSC	Análise dos traballos realizados na aula.	
h i m n	B3.6. Creación de formas tridimensionais a partir de superficies planas, por medio de superposicións, cortes, abatements, cambios de dirección e outras transformacións. B3.7. Redes e patróns repetitivos tridimensionais.	B3.3. Comprender e aplicar os procesos de abstracción inherentes a calquera representación, valorando as relacións que se establecen entre a realidade e as configuracións, tridimensionais elaboradas a partir dela.	VO.B3.3.1. Xera elementos volumétricos, prescindindo dos aspectos accidentais e plasmando as súas características estruturais básicas.	CCEC	Realización de formas acudindo ao máis elemental a través da utilización do material mínimo e o uso do armazón.	
			VO.B3.3.2. Idea e elabora alternativas á representación dun obxecto ou dunha peza escultórica sinxela, que evidencien a comprensión dos distintos graos de iconicidade das representacións tridimensionais.	CAA	Traballo coa desestructuración da forma, deconstrución vs 'construción.	
h i m n p	B3.4. Comunicación das obras tridimensionais: mensaxe.	B3.4. Crear configuracións tridimensionais dotadas de significado nas que se estableza unha relación coherente entre a imaxe e o seu contido.	VO.B3.4.1. Utiliza os medios expresivos, as técnicas e os materiais en función do significado e os aspectos comunicativos de cada obra.	CCEC	Análise dos exercicios despois de feitos recurrido a funcionalidade e intención primarias e valorando o nivel de consecución.	
a	B3.8. Disciplinas de creación tridimensional	B3.5. Desenvolver unha actitude	VO.B3.5.1. Emite xuízos de valor	CCL		

Volume. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
b f h n p	<p>artística: escultura, instalacións, arte de acción, ilustración tridimensional, "paper cut", etc.</p> <p>B3.9. Disciplinas de creación tridimensional funcional: deseño de obxectos, deseño de moda, xoiaría, deseño de espazos, etc.</p> <p>B3.10. Producción industrial e artesanal de pezas tridimensionais.</p> <p>B3.11. Producción artesanal tradicional e modernización das formas na creación contemporánea.</p> <p>B3.12. Producción artesanal e deseño de produtos en Galicia. A cerámica de Sargadelos.</p>	reflexiva crítica e creativa en relación coas cuestións formais e conceptuais da cultura visual da sociedade da que forma parte.	argumentados respecto da produción tridimensional propia e allea con base nos seus coñecementos sobre a materia, o contorno, o seu gusto persoal e a súa sensibilidade.	CSC		
Bloque 4. O volume no proceso de deseño						
b d f g h i l m n p	<p>B4.1. Proxecto. Fases e metodoloxía de traballo desde a ideación á obra final.</p> <p>B4.2. Características técnicas dos produtos segundo o seu uso e a súa intencionalidade estética.</p> <p>B4.3. Compilación e tratamento da información necesaria para planificar un proxecto e levar a termo unha peza tridimensional.</p> <p>B4.4. Información gráfica necesaria para plasmar un proxecto en dúas e tres dimensións: bosquexo, planos, maquetas.</p> <p>B4.5. Presentación de creacións tridimensionais propias e alleas, acompañadas de información gráfica e técnica. Exposición e defensa de proxectos.</p> <p>B4.6. Comunicación de ideas en dúas e tres dimensións.</p>	B4.1. Valorar a metodoloxía xeral de proxección, identificando e relacionando os elementos que interveñen na configuración formal dos obxectos e na súa funcionalidade, para resolver problemas de configuración espacial de obxectos tridimensionais de forma creativa, lóxica e racional, adecuando os materiais á súa función estética e práctica.	<p>VO.B4.1.1. Desenvolve proxectos escultóricos sinxelos en función de condicionantes e dos requisitos específicos previamente determinados, utilizando a metodoloxía xeral de proxección.</p> <p>VO.B4.1.2. Determina as características técnicas segundo o tipo de produto e as súas intencións expresivas funcionais e comunicativas.</p> <p>VO.B4.1.3. Compila e analiza información relacionada con distintos aspectos do proxecto que se vaia desenvolver, para realizar propostas creativas e realizables, achegando</p>	<p>CD CSIEE</p> <p>CMCCT</p> <p>CD CAA CSIEE</p>	<p>183. Desenvolvemento de distintos proxectos utilizando unha metodoloxía progresiva, primeiro pequenos proxectos que aumentan en dificultade. Aplicación da planificación e análise posterior.</p> <p>Maquetas Análise gráfica Escultura</p> <p>184. Análise, valoración, sentido crítico, valoración técnica, valoración subxetiva e obxectiva.</p>	Unidade 9 8 sesións Marzo-Abril 3ª avaliación

Volume. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
			solucións diversas e creativas ante un problema de deseño tridimensional, potenciando o desenvolvemento do pensamento diverxente.		Comparación con distintas variantes.	
			VO.B4.1.4. Planifica o proceso de realización desde a primeira fase de ideación ata a elaboración da obra final.	CSIEE CSC	Presentación de plan de traballo de cara a proxectos complexos.	
			VO.B4.1.5. Debuxa ou interpreta a información gráfica, tendo en conta as características e os parámetros técnicos e estéticos do produto, para o seu posterior desenvolvemento.	CMCCT	Debuxo dos exercicios de volume realizados na aula para a súa comparación coa representación bidimensional e o análise.	Unidade 10 8 sesións Maio 3ª avaliación
			VO.B4.1.6. Desenvolve bosquexos, maquetas ou modelos de proba para visualizar a peza tridimensional e valorar a viabilidade da súa execución.	CAA	Imaxes Maquetas	
			VO.B4.1.7. Realiza a peza definitiva e presenta o proxecto básico, incorporando a información gráfica e técnica.	CD CCEC		Unidade 11 12 sesións Maio-Xuño 3ª avaliación
			VO.B4.1.8. Expón e presenta con corrección os proxectos , argumentándoos e defendéndoos con base nos seus aspectos formais, funcionais, estéticos e comunicativos.	CCL CD CSIEE		
a b c h i l m	B4.7. Proceso de traballo. Traballo en equipo para a produción de obras tridimensionais.	B4.2. Colaborar na realización de proxectos plásticos en grupo, valorando o traballo en equipo como unha fonte de riqueza na creación artística.	VO.B4.2.1. Planifica o traballo, coordínase, participa activamente, e respecta e valora as realizacións do resto de integrantes do grupo nun traballo de equipo.	CSC	Exposición teoría Traballo final Maqueta de arquitectura	

Volume. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secuenciación Temporalización
n						

Volume - 1º de bacharelato

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación.

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe para superar a materia.

Volume Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
Bloque 1. Técnicas e materiais de configuración	-		
VO.B1.1.1. Identifica, almacena, conserva e prepara en condicións óptimas de utilización os materiais propios da súa actividade.	50%	10%	90%
VO.B1.1.2. Coiñece, mantén e utiliza as ferramentas e a maquinaria específicas do taller de volume en condicións de seguridade e hixiene.	100%	10%	90%
VO.B1.1.3. Estima consumos e calcula volumes para optimizar o material necesario para a realización de cada peza.	100%	10%	90%
VO.B1.1.4. Planifica e organiza as fases de realización dunha peza volumétrica en función da técnica seleccionada.	100%	10%	90%
VO.B1.2.1. Desenvolve as técnicas básicas de configuración tridimensional con solvencia e en condicións de hixiene e seguridade.	100%	10%	90%
VO.B1.2.2. Valora e utiliza de forma creativa e acorde coas intencións plásticas as posibilidades técnicas e expresivas dos diversos materiais, acabamentos e tratamentos cromáticos.	100%	10%	90%
VO.B1.2.3. Explica, utilizando con propiedade a terminoloxía específica , as características de diversos métodos e técnicas do volume e a súa relación cos materiais utilizados.	100%	10%	90%
VO.B1.3.1. Desenvolve as técnicas básicas de reprodución escultórica con solvencia e en condicións de hixiene e seguridade.	50%	10%	90%
Bloque 2. Elementos de configuración formal e espacial	-		
VO.B2.1.1. Identifica os principais elementos da linguaxe visual presentes en producións tridimensionais , sexan estas escultóricas ou obxectos do contorno cotiá.	100%	10%	90%
VO.B2.2.1. Analiza os elementos formais e estruturais de obxectos escultóricos sinxelos, e reproducéos fielmente, seleccionando a técnica e o material máis adecuados.	50%	10%	90%
VO.B2.3.1. Realiza composicións tridimensionais , seleccionando e utilizando equilibradamente os principais elementos da linguaxe tridimensional.	100%	10%	90%
VO.B2.3.2. Modifica os aspectos comunicativos dunha peza tridimensional, reelaborándoa con diferentes técnicas, materiais, formatos e acabamentos.	25%	10%	90%

Volume Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
VO.B2.3.3. Experimenta coa iluminación e a posición espacial de diferentes pezas volumétricas , e valora de xeito argumentado a influencia que exercen sobre a súa percepción.	100%	10%	90%
VO.B2.3.4. Idea e elabora alternativas compositivas á configuración tridimensional dun obxecto ou dunha peza de carácter escultórico, para dotala de diferentes significados.	50%	10%	90%
VO.B2.3.5. Aplica as leis de composición creando esquemas de movementos e ritmos , empregando as técnicas e materiais con precisión.	100%	10%	90%
VO.B2.4.1. Descompón un obxecto ou unha peza de carácter escultórico en unidades elementais e reorganízalas elaborando novas composicións plasticamente expresivas, equilibradas e orixinais.	100%	10%	90%
VO.B2.5.1. Analiza e le imaxes de diferentes obras de escultóricas , identificando os principais elementos compositivos e diferenciando os aspectos decorativos dos estruturais.	100%	10%	90%
Bloque 3. Análise da representación tridimensional	-		
VO.B3.1.1. Describe, utilizando con propiedade a terminoloxía propia da materia, os aspectos máis notables da configuración tridimensional de obxectos de uso cotián e a relación que se establece entre a súa forma e a súa función.	100%	10%	90%
VO.B3.2.1. Analiza os elementos formais, funcionais e estruturais de pezas tridimensionais sinxelas, e reproducéas fielmente utilizando a técnica máis adecuada.	100%	10%	90%
VO.B3.2.2. Identifica o grao de iconicidade de representacións volumétricas e relaciónao coas súas funcións comunicativas.	50%	10%	90%
VO.B3.3.1. Xera elementos volumétricos, prescindindo dos aspectos accidentais e plasmando as súas características estruturais básicas.	25%	10%	90%
VO.B3.3.2. Idea e elabora alternativas á representación dun obxecto ou dunha peza escultórica sinxela, que evidencien a comprensión dos distintos graos de iconicidade das representacións tridimensionais.	25%	10%	90%
VO.B3.4.1. Utiliza os medios expresivos, as técnicas e os materiais en función do significado e os aspectos comunicativos de cada obra.	100%	10%	90%
VO.B3.5.1. Emite xuízos de valor argumentados respecto da produción tridimensional propia e allea con base nos seus coñecementos sobre a materia, o contorno, o seu gusto persoal e a súa sensibilidade.	100%	10%	90%
Bloque 4. O volume no proceso de deseño	-		
VO.B4.1.1. Desenvolve proxectos escultóricos sinxelos en función de condicionantes e dos requisitos específicos previamente determinados, utilizando a metodoloxía xeral de proxección.	100%	10%	90%
VO.B4.1.2. Determina as características técnicas segundo o tipo de produto e as súas intencións expresivas funcionais e comunicativas.	100%	10%	90%

Volume Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
VO.B4.1.3. Compila e analiza información relacionada con distintos aspectos do proxecto que se vaia desenvolver, para realizar propostas creativas e realizables, achegando solucións diversas e creativas ante un problema de deseño tridimensional, potenciando o desenvolvemento do pensamento diverxente.	100%	10%	90%
VO.B4.1.4. Planifica o proceso de realización desde a primeira fase de ideación ata a elaboración da obra final.	25%	10%	90%
VO.B4.1.5. Debuxa ou interpreta a información gráfica, tendo en conta as características e os parámetros técnicos e estéticos do produto, para o seu posterior desenvolvemento.	50%	10%	90%
VO.B4.1.6. Desenvolve bosquejos, maquetas ou modelos de proba para visualizar a peza tridimensional e valorar a viabilidade da súa execución.	100%	10%	90%
VO.B4.1.7. Realiza a peza definitiva e presenta o proxecto básico, incorporando a información gráfica e técnica.	100%	10%	90%
VO.B4.1.8. Expón e presenta con corrección os proxectos , argumentándoos e defendéndoos con base nos seus aspectos formais, funcionais, estéticos e comunicativos.	100%	10%	90%
VO.B4.2.1. Planifica o traballo, coordínase, participa activamente, e respecta e valora as realizacións do resto de integrantes do grupo nun traballo de equipo.	25%	10%	90%

Debuxo técnico I- 1º de Bacharelato

Modalidade de Ciencias

Introdución

O debuxo técnico constitúese nunha ferramenta de descrición obxectiva das formas e as súas relacións espaciais. É polo tanto unha linguaxe universal ao servizo da ciencia, da arte e da técnica na que debe presidir a racionalidade e cunha "gramática", baséase na xeometría métrica e proxectiva, nos sistemas de representación e as normas que emanan dos organismos competentes, con base universal nas normas ISO que por medio das AENOR-UNE se implantan en España.

A materia se estrutura en tres grandes bloques formativos:

- 1 Xeometría e debuxo técnico ou xeometría plana.
- 2 Sistemas de representación ou xeometría proxectiva e descritiva.
- 3 Debuxo técnico normalizado.

O debuxo técnico, xa que logo, emprégase como medio de comunicación en calquera proceso de investigación ou proxecto que se valla dos aspectos visuais das ideas e das formas para visualizar o que se estea a deseñar e, de ser o caso, definir dun xeito claro e exacto o que se desexa producir; é dicir, como linguaxe universal nos seus dous niveis de comunicación: comprender ou interpretar a información codificada, e expresarse ou elaborar información comprensible polas persoas destinatarias.

O alumnado, ao adquirir competencias específicas na interpretación de documentación gráfica elaborada de acordo coa norma nos sistemas de representación convencionais, pode coñecer mellor o mundo. Isto require, ademais do coñecemento das principais normas de debuxo, un desenvolvemento avanzado da súa visión espacial, entendida como a capacidade de abstracción para, por exemplo, visualizar ou imaxinar obxectos tridimensionais representados mediante imaxes planas.

Ademais de comprender a complexa información gráfica que nos rodea, cómpre que o estudante aborde a representación de espazos ou obxectos de calquera tipo e elabore documentos técnicos normalizados que plasmen as súas ideas e os seus proxectos, relacionados tanto co deseño gráfico como coa ideación de espazos arquitectónicos ou coa fabricación artesanal ou industrial de pezas e conxuntos.

Durante este curso trabállarase coas competencias relacionadas co debuxo técnico como linguaxe de comunicación e instrumento básico para a comprensión, análise e representación da realidade.

No primeiro bloque, desenvolverase durante o curso os elementos necesarios para resolver problemas de configuración de formas, ao tempo que se analiza a súa presenza na natureza e na arte ao longo da historia, e as súas aplicacións ao mundo científico e técnico.

De xeito análogo, o bloque dedicado aos sistemas de representación desenvolve os fundamentos, as características e as aplicacións das axonometrías, das perspectivas cónicas e dos sistemas diédrico e de planos cotados. Este bloque débese abordar de xeito integrado para permitir descubrir as relacións entre

sistemas e as vantaxes e os inconvenientes de cada un. Ademais, é conveniente potenciar a utilización do debuxo a man alzada como ferramenta de comunicación de ideas e análise de problemas de representación.

O terceiro bloque (sobre a normalización) pretende dotar o/a estudante dos procedementos para simplificar, unificar e obxectivar as representacións gráficas. Este bloque está nomeadamente relacionado co proceso de elaboración de proxectos, obxecto do derradeiro bloque, polo que, aínda que a secuencia establecida sitúa este bloque de maneira específica no primeiro curso, a súa condición de linguaxe universal fai que a súa utilización sexa unha constante ao longo da etapa. O proxecto ten como obxectivo principal que o/a estudante mobilice e interrelacione os elementos adquiridos ao longo de toda a etapa e que os empregue para elaborar e presentar de xeito individual e colectivo os bosquexos, esbozos e planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño gráfico, industrial ou arquitectónico.

Obxectivos Debuxo técnico I - 1º de Bacharelato

Tal como recolle a lexislación, a materia de Debuxo técnico do bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado determinadas capacidades:

- b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a linguacastelá.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
- m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación

O ensino da materia de Debuxo técnico no 1º curso do bacharelato terá como obxectivo concreto o desenvolvemento das seguintes capacidades do alumnado:

- Utilizar axeitadamente e con destreza tanto os instrumentos como a terminoloxía específica do debuxo técnico.
- Valorar a importancia que ten o correcto acabado e a presentación do debuxo no referido á diferenciación dos distintos trazos que o configuran, a súa exactitude e a limpeza e o coidado do soporte.
- Considerar o debuxo técnico como unha linguaxe científica, valorando a necesidade de coñecer a súa sintaxe para poder expresar e comprender a información.
- Coñecer e comprender os principais fundamentos da xeometría métrica aplicada para resolver problemas de configuración e descrición de formas no plano.
- Comprender e empregar os sistemas de representación para resolver problemas xeométricos no espazo e representar figuras tridimensionais no plano.
- Valorar a universalidade da normalización no debuxo técnico e aplicar as principais normas UNE e ISO referidas á obtención, posición e acoutamento das vistas das formas descritas.
- Conseguir a destreza e a rapidez necesarias ao empregar o esbozo e a perspectiva a man alzada como medios de expresión gráfica.
- Planificar e reflexionar sobre o proceso de realización de calquera construción xeométrica tanto de forma individual como colectiva, sendo capaces de establecer con flexibilidade e responsabilidade as relacións necesarias naquelas actividades que requiran dun traballo colectivo.
- Integrar os coñecementos de debuxo técnico dentro dos procesos tecnolóxicos e en aplicacións da vida cotiá, revisando e valorando o estado de consecución do proxecto ou actividade sempre que sexa necesario.
- Interesarse polas novas tecnoloxías e os programas de deseño, utilizando e valorando as súas posibilidades na elaboración dos planos técnicos dun proxecto.

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Didáctica metodolóxica

Secuenciación

Temporalización

Criterios de avaliación

Procedemento de avaliación

Probas extraordinarias

Debuxo Técnico 1º de Bacharelato. Modalidade de Ciencias.

Debuxo Técnico I. 1º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secueciación Temporalización	
Bloque 1. Xeometría e debuxo técnico							
b d e g i l m	B1.1. Trazados xeométricos. B1.2. Instrumentos e materiais do debuxo técnico. B1.3. Recoñecemento da xeometría na natureza. B1.4. Identificación de estruturas xeométricas na arte. B1.5. Valoración da xeometría como instrumento para o deseño gráfico, industrial e arquitectónico. B1.6. Trazados fundamentais no plano. B1.7. Operacións con segmentos. B1.8. Mediatriz. B1.9. Paralelismo e perpendicularidade. B1.10. Determinación de lugares xeométricos. Aplicacións. B1.11. Elaboración de formas baseadas en redes modulares. B1.12. Circunferencia e círculo. B1.13. Ángulos. B1.14. Trazado de polígonos regulares. B1.15. Resolución gráfica de cuadriláteros e polígonos. B1.16. Representación de formas planas. B1.17. Trazado de formas proporcionais. B1.18. Resolución gráfica de triángulos. B1.19. Determinación, propiedades e aplicacións dos seus puntos notables.	B1.1. Resolver problemas de configuración de formas poligonais sinxelas no plano coa axuda de utensilios convencionais de debuxo sobre taboleiro, aplicando os fundamentos da xeometría métrica de acordo cun esquema paso a paso e/ou unha figura de análise elaborada previamente.	DT1.B1.1.1. Deseña, modifica ou reproduce formas baseadas en redes modulares cadradas coa axuda do escuadro e o cartabón, utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas.	CSIEE	Exposición de conceptos Presentacións Exercicios Delineación Deseño creativo	1º Trimestre Unidade 1 Fundamentos do debuxo xeométrico. Delineación 12 sesións	
			DT1.B1.1. 2. Determina coa axuda de regra e compás os principais lugares xeométricos de aplicación aos trazados fundamentais no plano, e comproba graficamente o cumprimento das condicións establecidas.	CMCCT			
			DT1.B1.1.3. Relaciona as liñas e os puntos notables de triángulos, cuadriláteros e polígonos coas súas propiedades, e identifica as súas aplicacións.	CAA	Exposición de conceptos Presentacións Análise gráfico Exercicios Exame		1º Trimestre Unidade 2 As formas poligonais 12 sesións
			DT1.B1.1.4. Comprende as relacións métricas dos ángulos da circunferencia e o círculo, describe as súas propiedades e identifica as súas posibles aplicacións.	CAA			
			DT1.B1.1.5. Resolve triángulos coa axuda de regra e compás, aplicando as propiedades das súas liñas e os puntos notables, e os principios xeométricos elementais, e xustifica o procedemento utilizado.	CMCCT			
			DT1.B1.1.6. Deseña, modifica ou reproduce cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, itinerario ou relacións de semellanza.	CSIEE			

Debuxo Técnico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secueciación Temporalización
	B1.20. Proporcionalidade e semellanza. B1.21. Análise de trazado de formas poligonais por triangulación, radiación e itinerario. B1.22. Construción e utilización de escalas gráficas. B1.23. Transformacións xeométricas elementais: xiro, translación, simetría homotecia e afinidade. Identificación de invariantes. Aplicacións.		DT1.B1.1.7. Reproduce figuras proporcionais determinando a razón idónea para o espazo de debuxo dispoñible, construíndo a escala gráfica correspondente en función da apreciación establecida e utilizándoa coa precisión requirida.	CSIEE	Exposición de conceptos Presentacións Análise Ejercicios Exame	1º Trimestre Unidade 3 Proporcionalidade e semellanza 14 sesións
			DT1.B1.1.8. Comprende as características das transformacións xeométricas elementais (xiro, translación, simetría, homotecia e afinidade), identificando as súas invariantes, e aplícaas para a resolución de problemas xeométricos e para a representación de formas planas.	CAA	Exposición de conceptos Presentacións Análise Ejercicios Exame	1º Trimestre Unidade 4 Transformacións xeométricas 10 sesións
b d e g i l	B1.24. Tanxencias e enlaces. B1.25. Resolución de problemas básicos de tanxencias e enlaces. Aplicacións. B1.26. Construción de curvas técnicas, óvalos, ovoides e espirais. B1.27. Aplicacións da xeometría ao deseño arquitectónico e industrial. B1.28. Xeometría e novas tecnoloxías. B1.29. Aplicacións de debuxo vectorial en 2D. B1.30. Ejercicios de aplicación de trazado de tanxencias e enlaces.	B1.2. Debuxar curvas técnicas e figuras planas compostas por circunferencias e liñas rectas, aplicando os conceptos fundamentais de tanxencias, resaltar a forma final determinada e indicar graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.	DT1.B1.2.1. Identifica as relacións entre puntos de tanxencia, centros e raios de circunferencias, analizando figuras compostas por enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia.	CMCCT	Exposición de conceptos Presentacións Análise gráfico Ejercicios Diseño creativo Exame	2º Trimestre Unidade 5 Tanxencia e enlaces. Curvas técnicas 16 sesións
			DT1.B1.2.2. Resolve problemas básicos de tanxencias coa axuda de regra e compás, aplicando con rigor e exactitude as súas propiedades intrínsecas, e utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas.	CAA		
			DT1.B1.2.3. Aplica os coñecementos de tanxencias á construción de óvalos, ovoides e espirais, e relaciona a súa forma coas principais aplicacións no deseño arquitectónico e industrial.	CSIEE		
			DT1.B1.2.4. Deseña a partir dun bosquejo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas que conteñan enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os	CSIEE		

Debuxo Técnico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secueciación Temporalización
			puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.			
Bloque 2. Sistemas de representación						
b d e g i l	<p>B2.1. Fundamentos dos sistemas de representación.</p> <p>B2.2. Sistemas de representación na arte.</p> <p>B2.3. Evolución histórica dos sistemas de representación.</p> <p>B2.4. Sistemas de representación e debuxo técnico. Ámbitos de aplicación.</p> <p>B2.5. Vantaxes e inconvenientes. Criterios de selección.</p> <p>B2.6. Clases de proxección.</p> <p>B2.7. Sistemas de representación e novas tecnoloxías.</p> <p>B2.8. Aplicacións de debuxo vectorial en 3D.</p> <p>B2.9. Sistema diédrico.</p> <p>B2.10. Procedementos para a obtención das proxeccións diédricas.</p> <p>B2.11. Disposición normalizada.</p> <p>B2.12. Reversibilidade do sistema. Número de proxeccións suficientes.</p> <p>B2.13. Representación e identificación de puntos, rectas e planos. Posicións no espazo. Paralelismo e perpendicularidade. Pertenza e intersección.</p> <p>B2.14. Proxeccións diédricas de sólidos e espazos sinxelos.</p> <p>B2.15. Seccións planas. Determinación da súa verdadeira magnitude.</p> <p>B2.16. Procedementos para a</p>	<p>B2.1. Relacionar os fundamentos e as características dos sistemas de representación coas súas posibles aplicacións ao debuxo técnico, seleccionando o sistema axeitado ao obxectivo previsto, e identificar as vantaxes e os inconvenientes en función da información que se desexe amosar e dos recursos dispoñibles.</p>	<p>DT1.B2.1.1. Identifica o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos, e determina as características diferenciais e os elementos principais do sistema.</p>	CCL	<p>Exposición de conceptos</p> <p>Presentacións</p> <p>Análise gráfico</p>	<p>2º Trimestre</p> <p>Unidade 6</p> <p>Fundamentos dos sistemas de representación</p> <p>2 sesións</p>
			<p>DT1.B2.1.2. Establece o ámbito de aplicación dos principais sistemas de representación, e ilustra as súas vantaxes e os seus inconvenientes mediante o debuxo a man alzada dun mesmo corpo xeométrico sinxelo.</p>	CCL		
			<p>DT1.B2.1.3. Selecciona o sistema de representación idóneo para a definición dun obxecto ou espazo, analizando a complexidade da súa forma, a finalidade da representación, a exactitude requirida e os recursos informáticos dispoñibles.</p>	CD		
			<p>DT1B2.1.4. Comprende os fundamentos do sistema diédrico e describe os procedementos de obtención das proxeccións e a súa disposición normalizada.</p>	CMCCT	<p>Exposición de conceptos</p> <p>Presentacións</p> <p>Análise gráfico</p> <p>Esercicios</p> <p>Exame</p>	<p>2º Trimestre</p> <p>Unidade 7</p> <p>Sistema diédrico</p> <p>22 sesións</p>
			<p>DT1.B2.1.5. Comprende o funcionamento do sistema diédrico, relacionando os seus elementos, convencionalismos e notacións coas proxeccións necesarias para representar inequivocamente a posición de puntos, rectas e planos, e resolve problemas de pertenza, intersección e verdadeira magnitude.</p>	CAA		
			<p>DT1.B2.1.6. Deseña ou reproduce formas</p>	CSIEE		

Debuxo Técnico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secueciación Temporalización
	<p>obtención e disposición das proxeccións diédricas.</p> <p>B2.17. Visualización e debuxo a man alzada de axonometrías a partir das vistas principais de pezas sinxelas.</p> <p>B2.18. Seccións planas. Determinación da súa verdadeira magnitude.</p>		<p>tridimensionais sinxelas, debuxando a man alzada as súas vistas principais no sistema de proxección ortogonal establecido pola norma de aplicación, dispoñendo as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco.</p>			
			DT1.B2.1.7. Visualiza no espazo perspectivo formas tridimensionais sinxelas definidas suficientemente polas súas vistas principais, debuxando a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras).	CMCCT		
			DT1.B2.1.8. Determina seccións planas de obxectos tridimensionais sinxelas, visualizando intuitivamente a súa posición mediante perspectivas a man alzada, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude.	CCEC		
b d e g i l	B2.19. Sistema de planos cotados: aplicacións.	B2.2. Representar formas tridimensionais sinxelas a partir de perspectivas, fotografías, pezas reais ou espazos do contorno próximo, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados, dispoñendo de acordo coa norma as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco.	DT1.B2.2.1. Comprende o funcionamento do sistema de planos cotados como unha variante do sistema diédrico que permite rendibilizar os coñecementos adquiridos, ilustra as súas principais aplicacións mediante a resolución de problemas sinxelos de pertenza e intersección e obtén perfís dun terreo a partir das súas curvas de nivel.	CAA	Exposición de conceptos Presentacións Análise gráfico Exercicios Exame	3º Trimestre Unidade 8 Sistema de planos cotados 6 sesións
b d e g i l	<p>B2.20. Sistema axonométrico.</p> <p>B2.21. Fundamentos do sistema. Disposición dos eixes e utilización dos coeficientes de redución.</p> <p>B2.22. Sistema axonométrico ortogonal, perspectivas isométricas, dimétricas e trimétricas.</p> <p>B2.23. Sistema axonométrico oblicuo:</p>	B2.3. Debuxar perspectivas de formas tridimensionais a partir de pezas reais ou definidas polas súas proxeccións ortogonais, seleccionando a axonometría axeitada ao propósito da representación, dispoñendo a posición dos eixes en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e utilizando, de ser o caso, os coeficientes de redución	<p>DT1.B2.3.1. Realiza perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre taboleiro, representando as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses, simplificando o seu trazado.</p>	CCEC		3º Trimestre Unidade 9 Sistema axonométrico 14 sesións
			DT1.B2.3.2. Realiza perspectivas cabaleiras ou	CCEC		

Debuxo Técnico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secueciación Temporalización
	perspectivas cabaleiras e militares. B2.24. Aplicación do óvalo isométrico como representación simplificada de formas circulares.	determinados.	planimétricas (militares) de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoño a súa orientación para simplificar o seu trazado.			
b d e g i l	B2.25. Sistema cónico central. B2.26. Elementos do sistema. Plano do cadro e cono visual. B2.27. Determinación do punto de vista e orientación das caras principais. B2.28. Paralelismo. Puntos de fuga. Puntos métricos. B2.29. Representación simplificada da circunferencia. B2.30. Sistema cónico oblicuo. B2.31. Representación simplificada da circunferencia. B2.32. Representación de sólidos nos diferentes sistemas.	B2.4. Debuxar perspectivas cónicas de formas tridimensionais a partir de espazos do contorno ou definidas polas súas proxeccións ortogonais, e valorar o método seleccionado, considerando a orientación das caras principais respecto do plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final.	DT1.B2.4.1. Comprende os fundamentos da perspectiva cónica e clasifica a súa tipoloxía en función da orientación das caras principais respecto ao plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final, determinando o punto principal, a liña do horizonte, os puntos de fuga e os seus puntos de medida.	CCL	Exposición de conceptos Presentacións Análise gráfico Exercicios Exame	3º Trimestre Unidade 10 Sistema cónico 12 sesións
			DT1.B2.4.2. Debuxa coa axuda de utensilios de debuxo perspectivas cónicas centrais de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoño a súa orientación para simplificar o seu trazado.	CSIEE		
			DT1.B2.4.3. Representa formas sólidas ou espaciais con arcos de circunferencia en caras horizontais ou verticais, debuxando perspectivas cónicas oblicuas coa axuda de utensilios de debuxo, simplificando a construción das elipses perspectivas mediante o trazado de polígonos circunscritos, trazándoas a man alzada ou coa axuda de patróns de curvas.	CMCCT		
Bloque 3. Normalización						
b d e g i l	B3.1. Elementos da normalización consonte a normativa.	B3.1. Valorar a normalización como convencionalismo para a comunicación universal que permite simplificar os métodos de produción, asegurar a calidade dos produtos, posibilitar a súa distribución e garantir a súa utilización polo destinatario final.	DT1.B3.1.1. Describe os obxectivos e os ámbitos de utilización das normas UNE, EN e ISO, e relaciona as específicas do debuxo técnico coa súa aplicación para a elección e a dobra de formatos, para o emprego de escalas, para establecer o valor representativo das liñas, para dispor as vistas e para a cotación.	CCL	Exposición de conceptos Presentacións Análise gráfico Exercicios Delineación	3º Trimestre Unidade 11 Normalización 8 sesións

Debuxo Técnico I. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Didáctica metodolóxica	Secueciación Temporalización
b d e g i l	B3.2. Proxecto: necesidade e ámbito de aplicación das normas. B3.3. Formatos. Dobra de planos. B3.4. Vistas. Liñas normalizadas. B3.5. Aplicacións da normalización. B3.6. Escalas. Cotación. B3.7. Debuxo industrial. B3.6. Escalas. Cotación. B3.8. Debuxo arquitectónico. B3.9. Cortes e seccións.	B3.2. Aplicar as normas nacionais, europeas e internacionais relacionadas cos principios xerais de representación, formatos, escalas, cotación e métodos de proxección ortográficos e axonométricos, considerando o debuxo técnico como linguaxe universal, valorando a necesidade de coñecer a súa sintaxe e utilizándoo de forma obxectiva para a interpretación de planos técnicos e a elaboración de bosquejos, esquemas, esbozos e planos.	DT1.B3.2.1. Obtén as dimensións relevantes de corpos ou espazos representados utilizando escalas normalizadas.	CSIEE	Exame	
			DT1.B3.2.2. Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispóndoas axeitadamente e diferenciando o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas.	CAA		
			DT1.B3.2.3. Cota pezas industriais sinxelas identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma.	CMCCT		
			DT1.B3.2.4. Cota espazos arquitectónicos sinxelos identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma.	CMCCT		
			DT1.B3.2.5. Representa obxectos con ocas mediante cortes e seccións, aplicando as normas básicas correspondentes.	CSIEE		

Debuxo técnico - 1º de bacharelato

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación.

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe para superar a materia.

Debuxo técnico I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
Bloque 1. Xeometría e debuxo técnico	-		
DT1.B1.1.1. Deseña, modifica ou reproduce formas baseadas en redes modulares cadradas coa axuda do escuadro e o cartabón, utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas.	100%	20%	80%
DT1.B1.1. 2. Determina coa axuda de regra e compás os principais lugares xeométricos de aplicación aos trazados fundamentais no plano, e comproba graficamente o cumprimento das condicións establecidas.	100%	90%	10%
DT1.B1.1.3. Relaciona as liñas e os puntos notables de triángulos, cuadriláteros e polígonos coas súas propiedades, e identifica as súas aplicacións.	50%	90%	10%
DT1.B1.1.4. Comprende as relacións métricas dos ángulos da circunferencia e o círculo, describe as súas propiedades e identifica as súas posibles aplicacións.	100%	90%	10%
DT1.B1.1.5. Resolve triángulos coa axuda de regra e compás, aplicando as propiedades das súas liñas e os puntos notables, e os principios xeométricos elementais, e xustifica o procedemento utilizado.	100%	90%	10%
DT1.B1.1.6. Deseña, modifica ou reproduce cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, itinerario ou relacións de semellanza.	100%	90%	10%
DT1.B1.1.7. Reproduce figuras proporcionais determinando a razón idónea para o espazo de debuxo dispoñible, construíndo a escala gráfica correspondente en función da apreciación establecida e utilizándoa coa precisión requirida.	100%	90%	10%
DT1.B1.1.8. Comprende as características das transformacións xeométricas elementais (xiro, translación, simetría, homotecia e afinidade), identificando as súas invariantes, e aplícaa para a resolución de problemas xeométricos e para a representación de formas planas.	50%	50%	50%
DT1.B1.2.1. Identifica as relacións entre puntos de tanxencia, centros e raios de circunferencias, analizando figuras compostas por enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia.	100%	90%	10%
DT1.B1.2.2. Resolve problemas básicos de tanxencias coa axuda de regra e compás, aplicando con rigor e exactitude as súas propiedades intrínsecas, e utilizando	100%	90%	10%

Debuxo técnico I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas.			
DT1.B1.2.3. Aplica os coñecementos de tanxencias á construción de óvalos, ovoides e espirais, e relaciona a súa forma coas principais aplicacións no deseño arquitectónico e industrial.	50%	90%	10%
DT1.B1.2.4. Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas que conteñan enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.	25%	-	100%
Bloque 2. Sistemas de representación	-		
DT1.B2.1.1. Identifica o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos, e determina as características diferenciais e os elementos principais do sistema.	100%	20%	80%
DT1.B2. 1. 2. Establece o ámbito de aplicación dos principais sistemas de representación, e ilustra as súas vantaxes e os seus inconvenientes mediante o debuxo a man alzada dun mesmo corpo xeométrico sinxelo.	25%	20%	80%
DT1.B2.1.3. Selecciona o sistema de representación idóneo para a definición dun obxecto ou espazo, analizando a complexidade da súa forma, a finalidade da representación, a exactitude requirida e os recursos informáticos dispoñibles.	50%	20%	80%
DT1B2.1.4. Comprende os fundamentos do sistema diédrico e describe os procedementos de obtención das proxeccións e a súa disposición normalizada.	100%	90%	10%
DT1.B2.1.5. Comprende o funcionamento do sistema diédrico, relacionando os seus elementos, convencionismos e notacións coas proxeccións necesarias para representar inequivocamente a posición de puntos, rectas e planos, e resolve problemas de pertenza, intersección e verdadeira magnitude.	100%	90%	10%
DT1.B2.1.6. Deseña ou reproduce formas tridimensionais sinxelas, debuxando a man alzada as súas vistas principais no sistema de proxección ortogonal establecido pola norma de aplicación, dispoñendo as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco.	50%	50%	50%
DT1.B2.1.7. Visualiza no espazo perspectivo formas tridimensionais sinxelas definidas suficientemente polas súas vistas principais, debuxando a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras).	100%	90%	10%
DT1.B2.1.8. Determina seccións planas de obxectos tridimensionais sinxelos, visualizando intuitivamente a súa posición mediante perspectivas a man alzada, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude.	50%	50%	50%
DT1.B2.2.1. Comprende o funcionamento do sistema de planos cotados como unha variante do sistema diédrico que permite rendibilizar os coñecementos adquiridos, ilustra as súas principais aplicacións mediante a resolución de problemas sinxelos de pertenza e intersección e obtén perfís dun terreo a partir das súas curvas de nivel.	50%	20%	80%

Debuxo técnico I Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
DT1.B2.3.1. Realiza perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre taboleiro, representando as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses, simplificando o seu trazado.	100%	90%	10%
DT1.B2.3.2. Realiza perspectivas cabaleiras ou planimétricas (militares) de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo a súa orientación para simplificar o seu trazado.	100%	90%	10%
DT1.B2.4.1. Comprende os fundamentos da perspectiva cónica e clasifica a súa tipoloxía en función da orientación das caras principais respecto ao plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final, determinando o punto principal, a liña do horizonte, os puntos de fuga e os seus puntos de medida.	50%	90%	10%
DT1.B2.4.2. Debuxa coa axuda de utensilios de debuxo perspectivas cónicas centrais de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo a súa orientación para simplificar o seu trazado.	50%	90%	10%
DT1.B2.4.3. Representa formas sólidas ou espaciais con arcos de circunferencia en caras horizontais ou verticais, debuxando perspectivas cónicas oblicuas coa axuda de utensilios de debuxo, simplificando a construción das elipses perspectivas mediante o trazado de polígonos circunscritos, trazándoas a man alzada ou coa axuda de patróns de curvas.	50%	90%	10%
Bloque 3. Normalización	-		
DT1.B3.1.1. Describe os obxectivos e os ámbitos de utilización das normas UNE, EN e ISO, e relaciona as específicas do debuxo técnico coa súa aplicación para a elección e a dobra de formatos, para o emprego de escalas, para establecer o valor representativo das liñas, para dispor as vistas e para a cotación.	25%	90%	10%
DT1.B3.2.1. Obtén as dimensións relevantes de corpos ou espazos representados utilizando escalas normalizadas.	100%	10%	90%
DT1.B3.2.2. Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispóndoas axeitadamente e diferenciando o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas.	25%	10%	90%
DT1.B3.2.3. Cota pezas industriais sinxelas identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma.	50%	90%	10%
DT1.B3.2.4. Cota espazos arquitectónicos sinxelos identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma.	25%	10%	90%
DT1.B3.2.5. Representa obxectos con ocios mediante cortes e seccións, aplicando as normas básicas correspondentes.	25%	10%	90%

Procedemento de cualificación específico de Debuxo Técnico I

Se realizarán exercicios de avaliación cunha periodicidade entre unha e tres veces por avaliación, sempre en función das unidades expostas, a súa carga lectiva e extensión das propias unidades. Isto quere dicir que se farán exames nos que se avalíe só unha unidade e outros nos que se podan avaliar máis de unha unidade. O anterior xustifícase na diferente extensión e carga lectiva das distintas unidades.

En primeiro de bacharelato a metodoloxía comprenderá unha primeira fase de exposición teórica e visualización de exemplos, unha segunda fase de resolución de exercicios de dificultade progresiva e por último a realización de probas de avaliación. A resolución de exercicios alternará o traballo na aula coa corrección na pizarra xunto con exercicios recollidos polo profesor e que serán documentos de avaliación. Esta estrutura variará en determinadas unidades coa elaboración de proxectos creativos de índole técnico como experimentación dos contidos máis ala do clásico exercicio, ditos proxectos serán tamén documentos de avaliación.

A cualificación de cada trimestre será positiva sempre que tódalas probas de avaliación foran superadas. A cualificación será a media aritmética dos exames, tendo en conta que se achará dita media dos exames cunha cualificación igual ou superior a 3,5. Non se aplicará a media matemática dos resultados; cando por exemplo, un alumno teña un exercicio cualificado cun oito (8) e outro cualificado cun dous (2) non obterá a cualificación media de cinco (5). Tamén serán instrumentos de avaliación os exercicios recollidos polo profesor, a asistencia diaria ás clases, a toma cotiá de apuntes e o cumprimento dos prazos fixados para a entrega dos exercicios. Todos estes instrumentos son obxectivos e medibles cara á cualificación final de cada avaliación e da final de curso.

A duración das probas de avaliación será dun mínimo de 50 minutos e un máximo de 90 minutos. Se as probas non foran superadas, se faran probas de recuperación coas mesmas características que as ordinarias. Ó rematar o curso poderá facerse unha proba final extraordinaria, para que os alumnos que non superaron nin recuperaron os contidos das anteriores avaliacións o podan facer, así mesmo, neste exercicio se poderá facer, para os alumnos que queiran, unha proba para mellorar a súa cualificación final.

Debuxo artístico II- 2º de Bacharelato

Modalidade de Artes

Introdución

Partindo das destrezas e dos coñecementos adquiridos polo alumnado na materia de Debuxo artístico I de 1º de bacharelato, neste segundo curso afondarase nas destrezas e nos conceptos do debuxo como ferramenta do pensamento que participa no proceso creativo, comunicativo, plástico e visual, contribuíndo a adquirir as competencias necesarias para a formación permanente da persoa. Sendo o segundo ano que cursan esta materia, os alumnos poden perfeccionar as súas destrezas e experimentar dun xeitao máis expresivo e menos técnico que o ano anterior.

A materia Debuxo Artístico II achega coñecementos teóricos, técnicos e estéticos, fomentando un pensamento diverxente. A aprendizaxe estética debe realizarse sobre bases teóricas e prácticas, fomentando a creatividade, o espírito de investigación e a formación permanente.

De xeito gradual e secuencial, os coñecementos e as destrezas adquiridos en Debuxo Artístico II aséntanse nas de Debuxo Artístico I. Ensinarase e aplicarase o principio de partir do particular para o xeral, para que o alumnado vaia perfeccionando as habilidades e os conceptos para construír aprendizaxes significativas, mediante o deseño de proxectos pessoais e globais.

En Debuxo Artístico I, o alumnado traballou a materia de forma máis obxectiva, para dedicar este segundo curso a aspectos máis subxectivos, desenvolvendo o seu potencial creador orientado cara ás múltiples alternativas formativas artísticas máis acordes cos seus intereses.

Ao traballar de xeito creativo, o alumnado desenvolve a capacidade crítica aplicándoa ás súas propias creacións e ás dos seus compañeiros; valora o feito artístico e goza del, sensibilizándose cara ao contorno para a satisfacción estética e como aspecto motivador para o seu desenvolvemento creativo, potenciando a competencia de conciencia e expresión cultural. O coñecemento dos antecedentes artísticos e as achegas de artistas ao debuxo, ás artes plásticas e ao deseño, en xeral, a través da historia, e sobre todo a presenza e a función do debuxo nas manifestacións artísticas contemporáneas. O coñecemento da evolución e a súa valoración positiva do debuxo artístico como linguaxe expresiva e comunicativa reforzará as súas aplicacións nunha sociedade cada vez máis tecnolóxica e inmediata.

Existe un importante número de alumnos que entran no bacharelato artístico como base para estudar posteriormente titulacións de deseño gráfico, asimesmo manifestan moito interese polo *manga* xaponés. Ao rematar este curso os alumnos que superaron o curso poderán facer as probas de acceso á universidade. Por decisión da administración, que carece de sensibilidade artística, de perspectiva artística e que non se dá conta do significado da formación artística e do peso que esta ten na vida e na sociedade, decidiu suprimir o exame desta materia nas probas de acceso á universidade, eso despois de quitarlle un 25% de tempo semanal.

Os nosos obxectivos non se centran tanto como no pasado na preparación destas probas, e permite unha maior liberdade á hora de programar as actividades.

Debuxo artístico II- 2º de Bacharelato

Obxectivos

Tal como recolle a lexislación, a materia de Debuxo Artístico II do bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado determinadas capacidades:

- b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacíficamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
- p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

O ensino da materia de Debuxo Artístico no 2º curso do bacharelato terá como obxectivo concreto o desenvolvemento das seguintes capacidades do alumnado:

- Interpretar as formas desde diferentes formulacións estéticas e significativas, realizando modificacións que leven a resultados diverxentes respecto das formas iniciais.
- Comprender e valorar a importancia do estudo do natural das formas orgánicas.
- Aplicar as variables da forma na composición, experimentando coas relacións entre os elementos gráfico-plásticos desta.
- Desenvolver a memoria visual e retentiva, mediante a realización de exercicios que potencien os mecanismos perceptivos e expresivos ao servizo da representación artística.
- Coñecer, apreciar e empregar de forma axeitada as posibilidades expresivas das distintas técnicas e materiais, utilizándoas dunha maneira ordenada e eficaz.
- Desenvolver a sensibilidade artística, concienciándose da necesidade do equilibrio entre emoción e razón, necesario para a aprendizaxe do debuxo artístico.

- Utilizar conscientemente os coñecementos adquiridos como medio de expresión das propias ideas e como recurso para comprender mellor as expresións plásticas alleas.
- Expresarse de xeito libre por medio da creación de imaxes.

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Metodoloxía didáctica

Secuenciación

Temporalización

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe

Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación

Avaliación de alumnado con materia pendente

Probas extraordinarias

Debuxo Artístico II. 2º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación temporalización	
Bloque 1. A forma. Estudo e transformación							
185. b 186. i 187. m 188. n 189. d 190. g	191. B1.1. Percepción e descrición obxectiva da forma.	192. B1.1. Desenvolve a destreza debuxística con distintos niveis de iconicidade.	193. DA2.B1.1.1. Interpreta e aplica formas ou obxectos atendendo a diversos graos de iconicidade, con diferentes técnicas gráficas e segundo as súas funcións comunicativas (ilustrativas, descritivas, ornamentais ou subxectivas).	194. CSIEE 195. CCEC	196. Exposición. teoría. 197. Imaxes. 198. Análise gráfica	199. Unidade 1 200. Percepción e interpretación da forma. 201. 1ª Avaliación 202. Setembro-outubro.	
203. b 204. i 205. m 206. n 207. d 208. g	209. B1.2. Modelo analítico e modelo sintético. 210. B1.3. Retentiva e memoria visual. Consideracións mnemotécnicas.	211. B1.2. Interpretar unha forma ou un obxecto segundo as súas intencións comunicativas.	212. DA2.B1.1.2. Analiza a configuración das formas naturais e artificiais discriminando o esencial das súas características formais, mediante a execución gráfica e a discusión verbal e escrita.	213. CCEC 214. CD	215. Bloc debuxo.		
Bloque 2: A expresión da subxectividade							
216. b 217. i 218. m 219. n 220. d 221. g	222. B2.1. Psicoloxía da forma e a composición. Estudo e aplicación dos elementos compositivos que rexen a intención expresiva das creacións plásticas.	223. B2.1. Desenvolver a capacidade de representación das formas mediante a memoria e a retentiva visual.	224. DA2.B2.1.1. Representa formas aprendidas mediante a percepción visual e táctil atendendo ás súas características formais esenciais.	225. CSIEE 226. CCEC	227. Bloc debuxo. 228. Imaxes.	229. Unidade 2 230. Representación, composición e expresión. 231. 1ª Avaliación 232. Novembro-diciembre	
233. b 234. i 235. m 236. n 237. d 238. g 239. p	240. B2.2. Comportamento e interrelación das formas tridimensionais no espazo.	241. B2.2. Elaborar imaxes con distintas funcións expresivas utilizando a memoria e a retentiva visual.	242. DA2.B2.2.1. Expresa sentimentos e valores subxectivos mediante a representación de composicións figurativas e abstractas de formas e cores (funcións expresivas). 247. DA2.B2.2.2. Experimenta con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distintas representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición.	243. CCL 244. CCEC 248. CAA	245. Bloc debuxo. 246. Imaxes.		
249. b 250. i 251. m 252. n	255. B2.3. Valor expresivo da luz e da cor. 256. B2.4. Ruptura da tradición	257. B2.3. Investigar sobre a expresividade individual, coa linguaxe propia da expresión gráfico-plástica.	258. DA2.B2.3.1. Analiza de forma verbal e escrita, individual e colectivamente, obras propias ou alleas, atendendo aos seus valores subxectivos.	259. CCL	260. Bloc debuxo.	261. Unidade 3 262. Luz e cor.	

Debuxo Artístico II. 2º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación temporalización	
253. 254.	d g	figurativa e nacemento de novas interpretacións da realidade.				263. 264.	2ª Avaliación Xaneiro-febreiro
Bloque 3. Debuxo e perspectiva							
265. 266. 267. 268. 269. 270. 271.	b i m n d g p	272. B3.1. Valoracións da aparencia formal respecto ao punto de vista perceptivo. 273. B3.2. Representación da forma con fins expresivos.	274. B3.1. Representar graficamente con diferentes niveis de iconicidade, as formas, illadas ou nunha composición, o contorno inmediato, interiores e exteriores, expresando as características espaciais e de proporcionalidade, e valores lumínicos e cromáticos.	275. DA2.B3.1.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista. 283. DA2.B3.1.2. Observa o contorno como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista. 286. DA2.B3.1.3. Representa os obxectos illados ou nun contorno coñecendo os aspectos estruturais da forma, a posición e o tamaño dos seus elementos.	276. CSC 284. CSIEE 285. CCEC 287. CSIEE 288. CCEC	277. Bloc debuxo. 278. Imaxes.	279. Unidade 4 280. Volume, espazo e perspectiva. 281. 2ª Avaliación 282. Marzo
Bloque 4. O corpo humano como modelo							
289. 290. 291. 292. 293. 294.	b i m n d g	295. B4.1. Análise da figura humana. Relacións de proporcionalidade.	296. B4.1. Analizar as relacións de proporcionalidade da figura humana.	297. DA2.B4.1.1. Comprende a figura humana como un elemento de estudo gráfico e expresivo, mediante a observación e a reflexión de obras propias e alleas. 305. DA2.B4.1.2. Analiza a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade mediante a observación do natural ou con modelos estáticos.	298. CCEC 306. CMCCT 307. CCEC	299. Análise gráfica. 300. Bloc debuxo. 308. Imaxes.	301. Unidade 5 302. Proporción e representación da figura humana. 303. 3ª Avaliación 304. Abril-maio
309. 310. 311. 312. 313. 314.	b i m n d g	315. B4.2. Nocións básicas de anatomía artística. 316. B4.3. Estudo e representación do movemento da figura humana.	317. B4.2. Representar a figura humana e o seu contorno, identificando as relacións de proporcionalidade entre o conxunto e as súas partes.	318. DA2.B4.2.1. Representa a figura humana atendendo á expresión global das formas que a compoñen e á articulación e a orientación da estrutura que a define.	319. CSIEE 320. CCEC		
321.	b	327. B4.4. Antropometría.	328. B4.3. Experimentar cos	329. DA2.B4.3.1. É capaz de representar e	330. CAA		

Debuxo Artístico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación temporalización
322. 323. 324. 325. 326.	i m n d g	Relacións da figura humana co espazo arquitectónico e co contorno natural.	recursos gráfico-plásticos para representar o movemento e a expresividade da figura humana.	captar o movemento da figura humana de forma gráfico-plástica aplicando diferentes técnicas.		
			331. DA2.B4.3.2. Elabora imaxes con distintos procedementos gráfico-plásticos e diversas funcións expresivas coa figura humana como suxeito.	332. CSIEE 333. CCEC		
Bloque 5. O debuxo no proceso creativo						
334. 335. 336. 337. 338. 339.	b i m n d g	340. B5.1. Técnicas secas máis comúns e a súa aplicación no proceso creativo.	341. B5.1. Coñecer e aplicar as ferramentas dixitais de debuxo e as súas aplicacións na creación gráfico-plástica.	342. DA2.B5.1.1. Coñece e aplica as ferramentas do debuxo artístico dixital utilizando as TIC en procesos creativos.	343. CD	344. Análise gráfica. 345. Exposición teórica. 346. Bloc debuxo.
347. 348.						Unidade xeral 1 Técnicas secas. 349. Durante todo o curso.
350. 351. 352. 353. 354. 355.	b i m n d g	356. B5.2. Introducción ás técnicas húmidas e a súa aplicación no proceso creativo. Emprego das ferramentas TIC nos procesos creativos.	357. B5.2. Valorar a importancia do debuxo como ferramenta do pensamento e do coñecemento da súa terminoloxía, dos materiais e dos procedementos para desenvolver o proceso creativo con fins artísticos, tecnolóxicos ou científicos, así como as posibilidades das TIC.	358. DA2.B5.2.1. Valora a importancia do debuxo artístico nos procesos proxectivos elaborando proxectos conxuntos con outras disciplinas artísticas ou non do mesmo nivel ou externos.	359. CSC	
				363. DA2.B5.2.2. Demostra creatividade e autonomía nos procesos artísticos, propondo solucións gráfico-plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima.	364. CSIEE 365. CCEC	
				366. DA2.B5.2.3. Está orientado/a e coñece as posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores/as, científicos/as e técnicos/as.	367. CMCCT 368. CAA	
				369. DA2.B5.2.4. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica en postas en común dos seus proxectos individuais ou colectivos, fomentando a participación activa e a crítica construtiva.	370. CCL	
						360. Unidade xeral 2 Técnicas húmidas e técnicas TIC. 362. Durante todo o curso.

Debuxo Artístico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación temporalización
			371. DA2.B5.2.5. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas.	372. CAA 373. CSIEE 374. CCEC 375. CCL		
376. b 377. i 378. m 379. n 380. d 381. g	382. B5.3. Actitude creativa	383. B5.3. Amosar unha actitude autónoma e responsable, respectando as producións propias e alleas, así como o espazo de traballo e as pautas indicadas para a realización de actividades, achegando á aula todos os materiais necesarios.	384. DA2.B5.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	385. CSC		386. Unidade xeral 3 387. Creatividade e respecto. 388. Durante todo o curso.

Debuxo artístico II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación			
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación		
		Exames	Traballos	Bloc
Bloque 1. A forma. Estudo e transformación	-			
389. DA2.B1.1.1. Interpreta e aplica formas ou obxectos atendendo a diversos graos de iconicidade, con diferentes técnicas gráficas e segundo as súas funcións comunicativas (ilustrativas, descritivas, ornamentais ou subxectivas).	50%	-	30%	70%
390. DA2.B1.1.2. Analiza a configuración das formas naturais e artificiais discriminando o esencial das súas características formais, mediante a execución gráfica e a discusión verbal e escrita.	75%	-	30%	70%
Bloque 2: A expresión da subxectividade	-			
391. DA2.B2.1.1. Representa formas aprendidas mediante a percepción visual e táctil atendendo ás súas características formais esenciais.	50%	-	50%	50%
392. DA2.B2.2.1. Expresa sentimentos e valores subxectivos mediante a representación de composicións figurativas e abstractas de formas e cores (funcións expresivas).	75%	-	50%	50%
393. DA2.B2.2.2. Experimenta con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distintas representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición.	50%	-	30%	70%
394. DA2.B2.3.1. Analiza de forma verbal e escrita, individual e colectivamente, obras propias ou alleas, atendendo aos seus valores subxectivos.	75%	50%	25%	25%
Bloque 3. Debuxo e perspectiva	-			
395. DA2.B3.1.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista.	75%	-	50%	50%
396. DA2.B3.1.2. Observa o contorno como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista.	80%	-	75%	25%
Bloque 4. O corpo humano como modelo	-			
397. DA2.B4.1.1. Comprende a figura humana como un elemento de estudo gráfico e expresivo, mediante a observación e a reflexión de obras propias e alleas.	100%	-	30%	70%
398. DA2.B4.1.2. Analiza a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade mediante a observación do natural ou con modelos estáticos.	80%	-	30%	70%
399. DA2.B4.2.1. Representa a figura humana atendendo á expresión global das formas que a compoñen e á articulación e a orientación da estrutura que a define.	80%	-	30%	70%
400. DA2.B4.3.1. É capaz de representar e captar o movemento da figura humana de forma gráfico-plástica aplicando diferentes técnicas.	75%	-	30%	70%

Debuxo artístico II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación			
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación		
			Exames	Traballos	Bloc
Bloque 5. O debuxo no proceso creativo					
401.	DA2.B5.1.1. Coñece e aplica as ferramentas do debuxo artístico dixital utilizando as TIC en procesos creativos.	50%	-	50%	50%
402.	DA2.B5.2.1. Valora a importancia do debuxo artístico nos procesos proxectivos elaborando proxectos conxuntos con outras disciplinas artísticas ou non do mesmo nivel ou externos.	75%	25%	50%	50%
403.	DA2.B5.2.2. Demostra creatividade e autonomía nos procesos artísticos, propondo solucións gráfico-plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima.	50%	-	50%	50%
404.	DA2.B5.2.3. Está orientado/a e coñece as posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores/as, científicos/as e técnicos/as.	75%	25%	50%	50%
405.	DA2.B5.2.4. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica en postas en común dos seus proxectos individuais ou colectivos, fomentando a participación activa e a crítica construtiva.	75%	50%	25%	25%
406.	DA2.B5.2.5. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas.	75%	-	50%	50%
407.	DA2.B5.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	75%	-	50%	50%

O proceso para avaliar cada estándar de aprendizaxe mediante os instrumentos de avaliación aplicando as porcentaxes reflectidas nas táboas superiores é moi complexo . Para poder facelo, as preguntas dos exames deberían incluír todos os estándares correspondentes, e o sistema de cualificación destas probas non sería polo tanto nin operativo, nin obxectivo, nin xusto. Non se pode preguntar todo para poder avalialo todo. Polo tanto debemos entender as distintas cifras de porcentaxes das táboas superiores como unhas referencias que nos serven para darlle distintos pesos específicos aos distintos estándares.

A hora de achar a cualificación do alumnado aplicarase a seguinte ponderación para a materia de Debuxo Artístico I

Bloc, caderno de Artista.....70%

Traballos e probas.....30%

Alumnado coa materia pendente de Debuxo Artístico I

Para a avaliación de materias pendentes do bacharelato programaranse actividades de xeito periódico con reunións para a coordinación das mesmas, entrega de material, explicacións e resolucións de dúbidas e entrega de traballos. Programaránse de xeito acordado co alumnado os exames de avaliación.

O desenvolvemento destas materias farase segundo a programación correspondente das materias, pero tendo en conta que ao non poder asistir ás sesións como se cursaran de xeito ordinario, dito desenvolvemento verase simplificado e polo tanto reducido.

Os instrumentos de avaliación aplicaranse en función do grao mínimo de consecución, xa que ao cursaren ao mesmo tempo 2º de Bacharelato nestas materias moitos dos contidos xa os repasarán na aula e os aspectos máis significativos poderán aprendelos no día a día. Elimínanse todos os contidos referentes ao manexo de ferramentas TIC e utilización de *software* específico así como a realización destas actividades. Esta eliminación está xustificada pola imposibilidade de desenvolver ditos contidos prácticos ao non dispoñer de horas nas aulas de informática.

Realizarase un exame de toda a materia en abril.

Cultura Audiovisual II- 2º de Bacharelato

Modalidade de Artes

Introdución

Esta materia pretende iniciar aos estudantes na fabricación das súas propias imaxes e dos seus propios produtos audiovisuais, de natureza tanto estática (como a fotografía) como dinámica (como o vídeo). Para isto cómpre que o alumnado estea en situación de analizar, relacionar e comprender os elementos que forman parte da cultura audiovisual do noso tempo.

A cantidade de información que circula na actualidade, construída a partir de elementos técnicos audiovisuais (fotografía, cine, vídeo, televisión e mesmo radio) é dunha importancia e dunha magnitude dunhas dimensións que nunca se deron na historia da humanidade. A sociedade moderna ten como un dos seus sinais de identidade a presenza de imaxes dixitais en practicamente calquera actividade que desenvolva.

A historia do século XX non se pode concibir sen o uso da imaxe e o son como ferramentas de datación e avaliación dos feitos acontecidos; analizar calquera fito histórico e non recorrer a algún tipo de imaxe fotográfica ou cinematográfica asociada é unha tarefa difícil de concibir na mentalidade actual.

O século XXI presenta na súa cabeceira unha nova revolución social nas comunicacións: a era dixital e internet. Estes dous elementos están a supor un cambio tal nos comportamentos sociais que custa aventurar cara a onde camiñan as novas xeracións nadas dentro deste sistema de información e intercambio de datos. Por primeira vez na historia practicamente todo o mundo, en todos os países, ten ferramentas de recepción e envío de información no instante, información que se constrúe coas ferramentas que esta materia trata de analizar para facilitar a aprendizaxe.

Unha circunstancia recente xurdida das novas plataformas dixitais é a posibilidade de publicar na rede produtos construídos con moi poucos medios técnicos e á marxe da industria dedicada á produción dixital. Estas producións individuais poden ser vistas e/ou escoitadas por millóns de persoas. Por vez primeira na historia, os creativos poden alcanzar o recoñecemento da súa obra sen pasar polo filtro da industria audiovisual. Este apoio inicial serve como indicativo de calidade para unha posterior integración de novos creadores dentro da industria audiovisual. Por outra banda, a facilidade de exposición do material ("subir á rede") non supón un aumento da calidade do creado; moi ao contrario, a realidade indícanos que a posibilidade ilimitada de xerar fotos, vídeos, blogs e páxinas web sen a axuda do criterio razoado da industria está a inundar o mercado audiovisual de produtos de calidade moi deficiente. Resulta pertinente, xa que logo, que os alumnos e as alumnas entendan a importancia do proceso creativo e a súa relación inescusable coa industria que se encarga de xestionalo.

Outra das novidades que presenta o mundo dixital actual, que o diferencia das súas orixes (sistemas analóxicos), é a posibilidade de xeración de imaxes artificiais ou alteradas dun modo dificilmente distinguible da imaxe obtida por pura impresión da realidade. Os modernos sistemas dixitais de edición permiten crear ou modificar a realidade da imaxe cunha calidade dificilmente distinguible da simple plasmación da realidade nun fotograma de celuloide.

Por tanto, faise necesario e pertinente facilitarlle ao alumnado ferramentas técnicas e educativas que lle axuden a xestionar a marea de datos, información, imaxes, sons e posibilidades creativas que diariamente recibe en case todos os ámbitos nos que se desenvolve a súa vida. A intensidade e a efectividade que conseguen as creacións plásticas realizadas en soporte dixital son, indubidablemente, dunha forza impresionante, posto que combinan sabia ou atinadamente imaxes, música e mensaxes sonoras.

Trátase, daquela, de que o alumnado comprenda e analice a cultura audiovisual da sociedade na que vive e os medios de produción utilizados para xerala; deste xeito, poderá ser quen de desenvolver un sentido crítico e persoal, para ordenar a información recibida e temperar a intensidade da potencia icónica que o mundo audiovisual xera.

A adquisición de competencias para a análise dos elementos expresivos e técnicos, e a dotación de conciencia crítica, debe servir para crear unha cidadanía máis responsable, crítica e participativa.

Esta materia ten un carácter propedéutico necesario e básico para o seu desenvolvemento en etapas posteriores, xa sexa en estudos universitarios de comunicación audiovisual e publicidade, belas artes, etc., ou xa nos de formación profesional de imaxe e son e nas ensinanzas artísticas.

Neste sentido, o ensino desta materia estrutúrase en dous camiños paralelos e complementarios. O primeiro deles é a análise dos produtos que se presentan por medios dixitais: aprender a ver, a escoitar, a discernir o que se di, como se di e por que se lle presenta ao espectador dun xeito determinado. O segundo é a creación por parte do alumnado de produtos audiovisuais; aprender o proceso creativo dos produtos audiovisuais é, probablemente, unha das mellores ferramentas para o desenvolvemento persoal e humano, que lles podemos facilitar aos alumnos e ás alumnas para a comprensión dos contidos que reciben por medios dixitais. Neste segundo curso centrarémonos máis na elaboración de produtos audiovisuais, afondando no uso do audio e nas novas tecnoloxías

O alumnado necesitará saber ler os produtos audiovisuais para comprender a súa mensaxe e, de xeito complementario, empezar a xerar produtos dixitais, co fin de se comunicar e coñecer mellor a realidade da cultura audiovisual.

Neste segundo curso, o alumnado analizará a importancia da función expresiva da imaxe, o son e a música no proceso de creación de audiovisuais e, así mesmo, comprenderá a organización da produción de audiovisuais e as características dos novos medios e das mensaxes publicitarias, co fin de valorar e realizar produtos audiovisuais sinxelos.

Malia non ser a situación ideal, este curso contamos coa posibilidade de traballar en dúas sesións semanais na aula de informática.

Cultura Audiovisual II- 2º de Bacharelato

Obxectivos

Tal como recolle a lexislación, a materia de Cultura Audiovisual do bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado determinadas capacidades:

- b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

O ensino da materia de Cultura Audiovisual II no 2º curso do bacharelato terá como obxectivo concreto o desenvolvemento das seguintes capacidades do alumnado:

- Dotar ao alumnado da capacidade de analizar, relacionar, comprender e interpretar os elementos que conforman a cultura audiovisual na que se atopan.
- Coñecer e comprender os elementos básicos da sintaxe audiovisual.
- Comprender a importancia dos medios de comunicación na nosa sociedade.
- Comprender e apreciar a tecnoloxía da comunicación ao longo da historia.
- Recoñecer as diferenzas entre imaxe e realidade.
- Valorar a expresividade do son no medio audiovisual.
- Distinguir entre información, arte, propaganda e sedución nas mensaxes publicitarias.
- Recoñecer os diferentes xéneros e características dos medios de comunicación.
- Desenvolver unha actitude crítica e creativa fronte as mensaxes audiovisuais recibidas.

- Concienciarse da necesidade do equilibrio entre liberdade de expresión e o exercicio dos dereitos individuais.
- Empregar a linguaxe audiovisual para a elaboración de mensaxes con diferentes finalidades.
- Capacitar ao alumnado para superar as probas de acceso á Universidade.

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Metodoloxía didáctica

Secuenciación

Temporalización

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe

Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación

Avaliación de alumnado con materia pendente

Probas extraordinarias

Cultura Audiovisual II. 2º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Actividades Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización	
Bloque 1. Integración de son e imaxe na creación de audiovisuais e novos medios							
408. 409. 410.	d g i	411. B1.1. Función expresiva do son: características técnicas.	412. B1.1. Analizar as características técnicas do son, como a lonxitude e a frecuencia de onda, e o timbre.	413. CA2B1.1.1. Explica as características físicas do son, e o proceso de creación e difusión.	414. CM CCT	415. Explicación.	416. Primeira avaliación
420. 421. 422. 423.	d g i m	424. B1.2. Gravación do son: tipos esenciais de microfonía.	425. B1.2. Diferenciar os sistemas de captación microfónica a partir das necesidades de obtención do son	426. CA2B1.2.1. Realiza gravacións de son con aparellos sinxelos e valora os resultados obtidos.	427. CD 428. CA A	429. Presentación 430. Grabación e edición dun relato sonoro con locución, efectos sonoros, música e silencio.	417. Unidade 1. 418. O son no audiovisual. 419. 18 sesións
431. 432. 433. 434. 435.	b d g i m	436. B1.3. A gravación e difusión musical. Sistemas monofónicos, estereofónicos, dolby surround, 5.1, mp3 e outros posibles.	437. B1.3. Diferenciar as características técnicas principais de gravación e difusión de sons a través de diferentes sistemas (monofónicos, estereofónicos, dolby surround, 5.1, mp3, etc.).	438. CA2B1.3.1. Realiza edición dixital, convertendo pezas musicais dun sistema de son a outro (mono-estéreo, PCM wav, aiff-mp3) e avalía os resultados (tamaño, calidade, destino final, etc.).	439. CD	440. Manexo dun editor de son como o Audacity. 441. Cambiar formato e comparar peso.	
442. 443. 444. 445. 446. 447.	b d g i m n	448. B1.4. A relación perceptiva entre imaxe e son: diálogos, voz en off, efectos especiais e música.	449. B1.4. Explicar a relación entre a imaxe e o son.	450. CA2B1.4.1. Constrúe pezas audiovisuais combinando imaxe e son, que integren voz en off, pezas musicais e efectos na narración visual.	451. CD	452. Prácticas de edición de audio con Audacity. 453. Elaboración dun relato audiovisual con imaxe e sons (voz en off, música e efectos sonoros).	
454. 455. 456. 457. 458.	b d g h n	459. B1.5. Adecuación da música e dos sons ás intencións expresivas e comunicativas. Integración do son nas producións audiovisuais.	460. B1.5. Analizar o resultado perceptivo obtido ao modificar os elementos sonoros nunha produción audiovisual.	461. CA2B1.5.1. Analiza o valor funcional, expresivo e comunicativo dos recursos sonoros (voz, efectos e música) empregados nunha produción radiofónica ou na banda sonora dunha produción audiovisual.	462. CSI EE	463. Análise de bandas sonoras.	464. Unidade 2. 465. As bandas sonoras. 466. 18 sesións.
				467. CA2B1.5.2. Observa produtos audiovisuais e valora as funcións comunicativas e estéticas da integración de imaxe e son.	468. CD	469. Comentario dun audiovisual corto. Análise.	

Cultura Audiovisual II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Actividades Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
470. 471. 472. 473. 474.	b d g h n 475. B1.6. Elementos expresivos do son en relación coa imaxe. Funciós da banda sonora. 476. B1.7. A banda sonora na historia do cine. Grandes creadores.	477. B1.6. Analizar a calidade da composición musical nas bandas sonoras para o cine e a súa importancia no conxunto total da película.	478. CA2B1.6.1. Relaciona a banda sonora de películas emblemáticas e a súa importancia na calidade do conxunto total da obra fílmica realizada.	479. CA A	480. Visionado de secuencias con bandas sonoras significativas.	
481. 482. 483. 484. 485.	b d g h n 486. B1.8. A banda sonora no cine español. Principais compositores: Augusto Algueró, Roque Baños, Bernardo Bonezzi, Carmelo Bernaola, Antón García Abril, Alberto Iglesias, José Nieto, Alfonso Santisteban, Adolfo Waitzman, etc.	487. B1.7. Explicar a evolución do cine español a través das bandas sonoras de películas emblemáticas e compositores salientables.	488. CA2B1.7.1. Analiza a composición musical de bandas sonoras en España, e valora a calidade da construción musical realizada.	489. CC EC	490. Audición de bandas sonoras. 491. Análise formal.	
492. 493. 494. 495. 496. 497.	b d g h i n 498. B1.9. Os fitos históricos do proceso de transformación nas linguaxes e nos medios técnicos no paso do cine mudo ao cine sonoro.	499. B1.8. Valorar a importancia da función expresiva da imaxe, o son e a música no proceso de creación de audiovisuais e de novos medios, analizando as funcións comunicativas e estéticas dos produtos audiovisuais.	500. CA2B1.8.1. Recoñece as diferenzas entre a realidade e a representación que nos ofrecen os medios sonoros. 508. CA2B1.8.2. Identifica as funcións e as necesidades dos sistemas técnicos empregados na integración de imaxe e son nun audiovisual ou en novos medios.	501. CM CCT 509. CSI EE	502. Comparar cine mudo con sonoro. 503. Historia da gravación sonora.	504. Unidade 3. 505. Narración cinematográfica e son. 506. 13 sesións. 507. Exame 1ª avaliación.
510. 511. 512. 513. 514.	b d g h n 515. B1.10. O Slapstick na obra de Max Sennet, Max Linder e Charlie Chaplin.	516. B1.9. Analizar a técnica narrativa do cine mudo e as súas características técnicas.	517. CA2B1.9.1. Explica as características principais da narrativa visual do cine mudo, facendo referencia a escenas emblemáticas da historia deste cine.	518. CD	Visionado de fragmentos e comentario de obras de Max Sennet, Max Linder e Charlie Chaplin.	
519. 520. 521. 522. 523.	b d g h n 524. B1.11. A comedia visual en Buster Keaton e Harold Lloyd.	525. B1.10. Comentar as diferenzas entre os gags visuais e sonoros no cine.	526. CA2B1.10.1. Comenta as diferenzas narrativas entre a comedia de chiste visual e sonoro	527. CC L	528. Visionado de fragmentos e comentario de obras de os de curtametraxes de Buster Keaton e Harold Lloyd.	
529.	b 534. B1.12. Comedia dialogada. A	536. B1.11. Expor a complexidade	537. CA2B1.11.1. Analiza a composición	538. CM	539. Visionado de	

Cultura Audiovisual II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Actividades Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
530. 531. 532. 533.	d g h n 535. B1.13. Comedia coral. A obra cinematográfica de Luis García Berlanga.	técnica da comedia coral.	visual nas comedias corais e explica a complexidade técnica da súa resolución narrativa.	CCT	fragmentos de longametraxes de W. Allen e L.G. Berlanga. <i>Medianoite en París,</i> <i>Benvido mister Marshall.</i>	
Bloque 2. Características da produción audiovisual e multimedia en diferentes medios						
540. 541. 542. 543. 544.	b d g h n 545. B2.1. A industria cinematográfica, videográfica e televisiva segundo a evolución histórica das actividades de produción audiovisual. 546. B2.2. Organigramas e funcións profesionais na produción de produtos audiovisuais.	547. B2.1. Comentar o resultado artístico e técnico que utilizan os creadores na industria do cine e o teatro acerca do mundo do espectáculo.	548. CA2B2.1.1. Analiza a visión do mundo do cine en películas representativas.	549. CC EC	550. Visonado de <i>Cantando baixo a choiva</i> de S. Donen, <i>A noite Americana</i> de F. Truffaut, <i>Cinema Paradiso</i> de G. Tornatore e <i>Cautivos do mal</i> de V. Minelli.	551. Segunda avaliación 552. Unidade 4. 553. Procesos de produción audiovisual e multimedia. 554. 10 sesións.
555. 556. 557. 558. 559.	b d g h n 560. B2.3. Proceso de produción audiovisual e multimedia. 561. B2.4. Creación de imaxes en movemento e efectos dixitais.	562. B2.2. Analizar as características técnicas e expresivas de diferentes medios de comunicación, así como as súas posibilidades informativas e comunicativas, e identificar os tipos de destinatarios das mensaxes.	563. CA2B2.2.1. Relaciona a evolución histórica da produción audiovisual e da radiodifusión coas necesidades e as características dos produtos demandados pola sociedade. 568. CA2B2.2.2. Recoñece as funcións dos equipos técnicos humanos que interveñen nas producións audiovisuais e nos multimedia. 571. CA2B2.2.3. Compara as características fundamentais das persoas destinatarias da programación de emisións de radio e televisión.	564. CS C 569. CD 572. CA A	565. Quenes fan as películas e producións audiovisuais. 566. Lectura de <i>As catro vidas dunha película</i> de Pepe Coira. 567. Conferencia. 570. Personal no audiovisual e multimedia. 573. Realizar un organigrama do personal de tv.	
574. 575. 576.	b d g 579. B2.5. Edición e posprodución de documentos multimedia.	580. B2.3. Analizar os procesos técnicos que se realizan na posprodución de pezas audiovisuais.	581. CA2B.2.3.1. Describe a posprodución, a finalidade e as técnicas aplicadas á creación audiovisual.	582. CD	583. A posproducción de produtos multimedia. 584. Modificación	

Cultura Audiovisual II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Actividades Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
577. 578.	h n				mediante a edición, do xénero dun trailer cinematográfico.	
585. 586. 587. 588. 589. 590.	591. B2.6. Efectos na historia do cine e a televisión: noite americana, dobre exposición, croma e edición dixital. 592. B2.7. Condicionantes do deseño universal.	593. B2.4. Valorar a complexidade técnica e os resultados prácticos obtidos na fabricación de efectos para cine e televisión.	594. CA2.B2.4.1. Analiza a evolución dos efectos no cine. 601. CA2B2.4.2. Valora a necesidade da audiodescrición e da subtitulación de produtos audiovisuais e multimedia.	595. CC EC 602. CS C	596. Efectos visuais. 597. Presentación e visionado.	598. Unidade 5. 599. Efectos no audiovisual. 600. 7sesións.
Bloque 3. Os medios de comunicación audiovisual						
603. 604. 605. 606. 607.	608. B3.1. Linguaxe da televisión. Características técnicas e expresivas. Xéneros e formatos de programas de televisión. A televisión do futuro. Televisión interactiva. 609. B3.2. Fitos da televisión na linguaxe audiovisual.	610. B3.1. Valorar o uso e o acceso aos novos medios en relación coas necesidades comunicativas actuais e as necesidades dos servizos públicos de comunicación audiovisual tradicional.	611. CA2B3.1.1. Analiza producións radiofónicas e televisivas identificando as características dos xéneros e distinguindo os estereotipos máis comúns presentes nos produtos audiovisuais.	612. CC L	613. Xéneros televisivos. 614. Análise de rejilla.	615. Unidade 6. 616. A televisión. 617. 8 sesións.
618. 619. 620. 621. 622.	623. B3.3. A televisión en España. Tipoloxías de programas para televisión e a súa realización: informativos, entretemento, drama, comedia, terror, musicais, concursos, etc. 624. B3.4. Grandes realizadores/as.	625. B3.2. Analizar a importancia creativa, técnica e histórica dos/das principais realizadores/as da televisión en España.	626. CA2B3.2.1. Analiza pezas emblemáticas dos/das principais realizadores/as de televisión en España e comenta a calidade do produto realizado.	627. CC EC	628. Exposición. 629. Tipoloxía dos programas.	
630. 631. 632. 633. 634.	635. B3.5. Radio: características técnicas e expresivas. Xéneros e formatos de programas de radio (informativo, revista, retransmisión deportiva, etc.): características.	636. B3.3. Explicar as características principais da retransmisión radiofónica.	637. CA2B3.3.1. Comenta as principais características da retransmisión radiofónica e a evolución desde o seu inicio ata os sistemas dixitais actuais.	638. CA A	639. Xéneros radiofónicos. A súa historia e o presente.	640. Unidade 7. 641. A radio. 642. 8 sesións. Exame 2ª avaliación
643. 644.	648. B3.6. Radio interactiva.	649. B3.4. Comentar as diferenzas de formulación narrativa dos xéneros	650. CA2B3.4.1. Identifica as características principais dos xéneros	651. CC EC	652. Xéneros radiofónicos.	

Cultura Audiovisual II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Actividades Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
645. g 646. h 647. n		radiofónicos, e establecer as súas características principais.	radiofónicos. 654. CA2B3.4.2. Analiza a estrutura dos principais xéneros radiofónicos e establece as súas diferenzas principais: presentación, ritmo narrativo, locución, recursos musicais e sonoros, etc.	655. CC EC	653. Clasificación e análise.	
656. b 657. d 658. g 659. h	660. B3.7. Estudo de audiencias e programación. Características da obtención dos datos de audiencia. Sistemas de elaboración estatística de resultados e transcendencia na produción audiovisual.	661. B3.5. Analizar e valorar a importancia económica dos índices de audiencia nos ingresos publicitarios das empresas de comunicación.	662. CA2B3.5.1. Valora a participación dos estudos de audiencias na programación dos programas de radio e televisión.	663. CM CCT	664. Índices de audiencia 665. Análise do Marco xeral dos medios en España	666. Terceira avaliación 667. Unidade 8. 668. A audiencia. 669. 8 sesións.
670. b 671. d 672. g 673. h 674. n	675. B3.8. A radio e a televisión como servizo público. 676. B3.9. Medios de comunicación audiovisual de libre acceso. Internet e a socialización da información, a comunicación e a creación. 677. B3.10. Uso responsable da rede. 678. B3.11. Liberdade de expresión e dereitos individuais do/da espectador/a.	679. B3.6. Identificar e discernir as comunicacións que emiten os medios de difusión, diferenciando información de propaganda comercial.	680. CA2B3.6.1. Comenta a importancia dos programas informativos de radio e televisión, e a súa transcendencia social. 685. CA2B3.6.2. Compara a mesma noticia relatada segundo diferentes medios de comunicación e establece conclusións. 687. CA2B3.6.3. Valora a influencia dos medios de comunicación a través da rede	681. CC L 686. CSI EE 688. CS C	682. Comentario. 683. Análise crítico. 684. Información e opinión. O sentido crítico.	
Bloque 4. A publicidade						
689. b 690. d 691. g 692. h 693. n	694. B4.1. Análise da imaxe publicitaria. 695. B4.2. Publicidade: información, propaganda e sedución. 696. B4.3. Funcións comunicativas e estéticas.	697. B4.1. Valorar a dimensión social e de creación de necesidades das mensaxes publicitarias, analizando as funcións comunicativas e estéticas da mensaxe publicitaria.	698. CA2B4.1.1. Recoñece as funcións da publicidade, diferenciando os elementos informativos dos relacionados coa emotividade, a sedución e a fascinación. 705. CA2B4.1.2. Analiza imaxes publicitarias relacionando a súa composición e a súa estrutura coa consecución dos seus obxectivos.	699. CC L 706. CSI EE	700. Exposición. 701. Análise.	702. Unidade 9 703. A publicidade. 704. 12 sesións.

Cultura Audiovisual II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Actividades Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
			707. CA2B4.1.3. Xustifica a composición comunicativa e a estrutura de anuncios e mensaxes publicitarias en relación da consecución dos seus obxectivos.	708. L CC		
709. 710. 711. 712.	b d g h 713. B4.4. Novas formas de publicidade: localización do produto, e publicidade encuberta e subliminar (definicións correctas de ambas as situacións).	714. B4.2. Analizar os sistemas de inserción de publicidade nos programas de radio e televisión.	715. CA2B4.2.1. Analiza recursos utilizados para inserir publicidade nos programas (anuncio, patrocinio, publicidade encuberta, etc.). 718. CA2B4.2.2. Difire as vantaxes e os inconvenientes de cada recurso.	716. C CS 719. EE CSI	717. Realización dunha cuña publicitaria.	
720. 721. 722. 723. 724.	b d g h n 725. B4.2. Publicidade: información, propaganda e sedución. Estereotipos de xénero. Factores de identificación da publicidade sexista.	726. B4.3. Expor as consecuencias sociais do papel dos actores e das actrices cinematográficos/as como xeradores/as de tendencias e a súa relación cos patrocinadores comerciais.	727. CA2B4.3.1. Recoñece e explica razoadamente a presenza da publicidade e do patrocinio na imaxe social dos actores e as actrices, e a súa transcendencia social.	728. EC CC	729. Comentario crítico.	
730. 731. 732. 733.	b d g h 734. B4.5. Publicidade no deporte: claves sociais e económicas. 735. B4.6. Publicidade de dimensión social. Campañas humanitarias.	736. B4.4. Comentar a relación entre os triunfos deportivos e a súa asociación a produtos comerciais.	737. CA2B4.4.1. Analiza a relación entre o deporte e o patrocinio comercial ou a publicidade	738. A CA	739. Análise crítico da influencia do patrocinio no deporte e no mundo do espectáculo.	
Bloque 5. Análise de imaxes e mensaxes multimedia						
740. 741. 742. 743. 744.	b d g h n 745. B5.1. Lectura denotativa e connotativa de imaxes. Análise de imaxes fixas e en movemento. 746. B5.2. Análise de produtos multimedia.	747. B5.1. Desenvolver actitudes selectivas, críticas e creativas fronte ás mensaxes que recibimos a través das canles de difusión, aplicando solucións expresivas para elaborar pequenas producións audiovisuais.	748. CA2B5.1.1. Analiza producións multimedia e de novos medios, e xustifica as solucións comunicativas empregadas	749. EC CC	750. Manipulación dunha mensaxe publicitaria para cambiarlle a mensaxe.	751. Unidade 10. 752. Mensaxe audiovisual. 753. 10 sesións. Exame 3ª avaliación. Exame recuperación final.
754.	b 760. B5.3. Valores formais,	762. B5.2. Seleccionar e discernir	763. CA2B5.2.1. Compara os contidos	764. CS	765. Exposición.	

Cultura Audiovisual II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Actividades Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
755. d 756. g 757. h 758. m 759. n	estéticos, expresivos e de significado das imaxes. 761. B5.4. Incidencia das mensaxes segundo o emisor e o medio utilizado.	recursos audiovisuais adaptados a unha necesidade concreta.	comunicativos audiovisuais que se achán en internet e valora a adecuación dos emisores e as súas repercusións.	C	766. Análise crítica. 767. Comentario.	
			768. CA2B5.2.2. Recoñece expresivamente e narrativamente un filme, e valora as súas solucións técnicas na creación da mensaxe.	769. CC L		
			770. CA2B5.2.3. Analiza expresivamente e narrativamente un programa de televisión, e valora as súas solucións comunicativas e o público ao que vai dirixido.	771. CA A		
			772. CA2B5.2.4. Elabora unha pequena produción audiovisual, aplicando solucións expresivas segundo o xénero e o formato seleccionado.	773. CD	774. Realización dunha curtametraxe en grupos.	

Cultura audiovisual II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
Bloque 1. Integración de son e imaxe na creación de audiovisuais e novos medios				
775.	CA2B1.1.1. Explica as características físicas do son, e o proceso de creación e difusión.	50%	30%	70%
776.	CA2B1.2.1. Realiza gravacións de son con aparellos sinxelos e valora os resultados obtidos.	50%	-	100%
777.	CA2B1.3.1. Realiza edición dixital, convertendo pezas musicais dun sistema de son a outro (mono-estéreo, PCM wav, aiff-mp3) e avalía os resultados (tamaño, calidade, destino final, etc.).	50%	-	100%
778.	CA2B1.4.1. Constrúe pezas audiovisuais combinando imaxe e son, que integren voz en off, pezas musicais e efectos na narración visual.	50%	-	100%
779.	CA2B1.5.1. Analiza o valor funcional, expresivo e comunicativo dos recursos sonoros (voz, efectos e música) empregados nunha produción radiofónica ou na banda sonora dunha produción audiovisual.	75%	30%	70%
780.	CA2B1.5.2. Observa produtos audiovisuais e valora as funcións comunicativas e estéticas da integración de imaxe e son.	75%	50%	50%
781.	CA2B1.6.1. Relaciona a banda sonora de películas emblemáticas e a súa importancia na calidade do conxunto total da obra fílmica realizada.	100%	50%	50%
782.	CA2B1.7.1. Analiza a composición musical de bandas sonoras en España, e valora a calidade da construción musical realizada.	75%	-	100%
783.	CA2B1.8.1. Recoñece as diferenzas entre a realidade e a representación que nos ofrecen os medios sonoros.	100%	30%	70%
784.	CA2B1.8.2. Identifica as funcións e as necesidades dos sistemas técnicos empregados na integración de imaxe e son nun audiovisual ou en novos medios.	25%	70%	30%
785.	CA2B1.9.1. Explica as características principais da narrativa visual do cine mudo, facendo referencia a escenas emblemáticas da historia deste cine.	50%	70%	30%
786.	CA2B1.10.1. Comenta as diferenzas narrativas entre a comedia de chiste visual e sonoro	75%	70%	30%
787.	CA2B1.11.1. Analiza a composición visual nas comedias corais e explica a complexidade técnica da súa resolución narrativa.	25%	70%	30%
Bloque 2. Características da produción audiovisual e multimedia en diferentes medios				
788.	CA2B2.1.1. Analiza a visión do mundo do cine en películas representativas.	25%	30%	70%
789.	CA2B2.2.1. Relaciona a evolución histórica da produción audiovisual e da radiodifusión coas necesidades e as características dos produtos demandados pola sociedade.	50%	70%	30%

Cultura audiovisual II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
790.	CA2B2.2.2. Recoñece as funcións dos equipos técnicos humanos que interveñen nas producións audiovisuais e nos multimedia.	100%	50%	50%
791.	CA2B2.2.3. Compara as características fundamentais das persoas destinatarias da programación de emisións de radio e televisión.	50%	-	100%
792.	CA2B.2.3.1. Describe a posprodución, a finalidade e as técnicas aplicadas á creación audiovisual.	75%	30%	70%
793.	CA2.B2.4.1. Analiza a evolución dos efectos no cine.	25%	-	100%
794.	CA2B2.4.2. Valora a necesidade da audiodescrición e da subtitulación de produtos audiovisuais e multimedia.	50%	30%	70%
Bloque 3. Os medios de comunicación audiovisual				
795.	CA2B3.1.1. Analiza producións radiofónicas e televisivas identificando as características dos xéneros e distinguindo os estereotipos máis comúns presentes nos produtos audiovisuais.	50%	70%	30%
796.	CA2B.3.2.1. Analiza pezas emblemáticas dos/das principais realizadores/as de televisión en España e comenta a calidade do produto realizado.	25%	-	100%
797.	CA2B3.3.1. Comenta as principais características da retransmisión radiofónica e a evolución desde o seu inicio ata os sistemas dixitais actuais.	25%	50%	50%
798.	CA2B3.4.1. Identifica as características principais dos xéneros radiofónicos.	100%	30%	70%
799.	CA2B3.4.2. Analiza a estrutura dos principais xéneros radiofónicos e establece as súas diferenzas principais: presentación, ritmo narrativo, locución, recursos musicais e sonoros, etc.	100%	70%	30%
800.	CA2B3.5.1. Valora a participación dos estudos de audiencias na programación dos programas de radio e televisión.	75%	30%	70%
801.	CA2B3.6.1. Comenta a importancia dos programas informativos de radio e televisión, e a súa transcendencia social.	100%	70%	30%
802.	CA2B3.6.2. Compara a mesma noticia relatada segundo diferentes medios de comunicación e establece conclusións.	50%	70%	30%
803.	CA2B3.6.3. Valora a influencia dos medios de comunicación a través da rede	75%	30%	70%
Bloque 4. A publicidade				
804.	CA2B4.1.1. Recoñece as funcións da publicidade, diferenciando os elementos informativos dos relacionados coa emotividade, a sedución e a fascinación.	50%	70%	30%
805.	CA2B4.1.2. Analiza imaxes publicitarias relacionando a súa composición e a súa estrutura coa consecución dos seus obxectivos.	75%	50%	50%

Cultura audiovisual II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
806.	CA2B4.1.3. Xustifica a composición comunicativa e a estrutura de anuncios e mensaxes publicitarias en relación da consecución dos seus obxectivos.	50%	50%	50%
807.	CA2B4.2.1. Analiza recursos utilizados para inserir publicidade nos programas (anuncio, patrocinio, publicidade encuberta, etc.).	100%	70%	30%
808.	CA2B4.2.2. Difere as vantaxes e os inconvenientes de cada recurso.	100%	70%	30%
809.	CA2B4.3.1. Recoñece e explica razoadamente a presenza da publicidade e do patrocinio na imaxe social dos actores e as actrices, e a súa transcendencia social.	75%	30%	70%
810.	CA2B4.4.1. Analiza a relación entre o deporte e o patrocinio comercial ou a publicidade.	100%	70%	30%
Bloque 5. Análise de imaxes e mensaxes multimedia				
811.	CA2B5.1.1. Analiza producións multimedia e de novos medios, e xustifica as solucións comunicativas empregadas.	100%	70%	30%
812.	CA2B5.2.1. Compara os contidos comunicativos audiovisuais que se achan en internet e valora a adecuación dos emisores e as súas repercusións.	50%	30%	70%
813.	CA2B5.2.2. Recoñece expresivamente e narrativamente un filme, e valora as súas solucións técnicas na creación da mensaxe.	100%	50%	50%
814.	CA2B5.2.3. Analiza expresivamente e narrativamente un programa de televisión, e valora as súas solucións comunicativas e o público ao que vai dirixido.	50%	50%	50%
815.	CA2B5.2.4. Elabora unha pequena produción audiovisual, aplicando solucións expresivas segundo o xénero e o formato seleccionado.	100%	-	100%

Procedementos de avaliación para Cultura Audiovisual II

Tendo en conta os contidos e estándares de aprendizaxe, e aplicando os instrumentos e criterios de cualificación debe saír a avaliación do alumnado. As táboas anteriores son un referente para a aplicación porcentual respecto dos graos mínimos de consecución e os instrumentos de avaliación, pero a súa aplicación práctica é complexa para darlle o peso específico a cada estándar de aprendizaxe. A súa aplicación correcta dependería da impartición total do estándares de aprendizaxe. Como eso é quimérico, ou cando menos sumamente difícil, precisamos dun sistema máis real e operativo para avaliar e achar a cualificación por avaliacións e cualificación final ordinaria da materia. Precisamos asimismo dun sistema facilmente comprensible para que o alumnado poda entender cómo é o noso sistema de avaliación. Dese xeito poderán apreciar se foron ou non avaliados de xeito xusto e actuar de forma consecuente.

O alumnado manexa as cifras das súas cualificacións e aplica un cálculo matemático sinxelo de medias aritméticas, é dicir, suma e divide. A interpretación que pode facer o alumnado das táboas anteriores pode ser incorrecto ou impreciso. Temos que darlle unha información axeitada á súa perspectiva, na que descoñece cómo é todo o procedemento real de avaliación. Nas distintas actividades e traballos que se realicen durante o curso, o profesorado da materia explicará cales serán os criterios de cualificación empregados, de xeito que o alumnado poda tamén aprender a avaliar e comprenda da mellor maneira posible cómo achamos as súas cualificacións, tanto parciais como finais.

A hora de achar a cualificación do alumnado aplicarase a seguinte ponderación para a materia de Cultura Audiovisual II

Prácticas.....30%

Exames.....60%

Participación.....10%

A cualificación positiva será maior ou igual a 5.

Haberá recuperacións por trimestre e recuperación ordinaria de xuño.

As medias faranse a partir da nota mínima 4.

Na recuperación extraordinaria de xuño entrará toda a materia.

Alumnado con Cultura Audiovisual I pendente:

Para a avaliación de materias pendentes do bacharelato programaranse actividades de xeito periódico con reunións para a coordinación das mesmas, entrega de material, explicacións e resolucións de dúbidas e entrega de traballos. Programaránse de xeito acordado co alumnado os exames de avaliación.

O desenvolvemento destas materias farase segundo a programación correspondente das materias, pero tendo en conta que ao non poder asistir ás sesións como se cursaran de xeito ordinario, dito desenvolvemento verase simplificado e polo tanto reducido.

Os instrumentos de avaliación aplicaranse en función do grao mínimo de consecución, xa que ao cursaren ao mesmo tempo 2º de Bacharelato nestas materias moitos dos contidos xa os repasarán na aula e os aspecto máis significativos poderán aprendelos no día a día. Elimínanse todos os contidos referentes ao manexo de ferramentas TIC e utilización de *software* específico así como a realización destas actividades. Esta eliminación está xustificada pola imposibilidade de desenvolver ditos contidos prácticos ao non dispoñer de horas nas aulas de informática.

Realizarase un exame de toda a materia en abril.

Fundamentos da Arte- 2º de Bacharelato

Modalidade de Artes

Introdución

A materia de Fundamentos da Arte pretende proporcionar ao estudante unha visión de conxunto dalgúns dos fitos máis sobresaíntes das disciplinas relacionadas coas artes plásticas, audiovisuais e musicais, e coa danza, así como as artes decorativas, a vestimenta, etc. Recolle as principais manifestacións artísticas e culturais desenvolvidas desde a Antigüidade ata os nosos días, así como as ideas que as promoveron, a súa linguaxe artística e os artistas máis sobresaíntes de cada época. Con ela trátase de transcender o estudo da historia da arte como simple sucesión de fases ou historicismos, para chegar á comprensión profunda da atmosfera cultural, estética e social imperante en cada época, que determina a produción artística resultante e a intencionalidade dos creadores fronte ás súas obras.

A través do estudo das manifestacións artísticas do ser humano preténdese que o alumnado afonde nun modo de coñecemento do mundo non discursivo e, xa que logo, non baseado en ámbitos de investigación que procedan unicamente de métodos sistemáticos, racionais e proposicionais.

O devandito suposto pode resultar contraditorio coa forte sistematización da materia coa que estamos a tratar. Porén, cremos que resulta útil para simplificar a complexa tarefa de abordar o que é a arte e cales son os seus elementos fundamentais, sobre todo en alumnos e alumnas que empezan a súa formación neste campo dentro do sistema educativo. Tratarase de que o estudante consiga comprender as creacións artísticas e culturais que o rodean estudando a súa orixe, a idea de partida, e relacionándoas co tempo en que se crearon, así como a súa plasmación como obra creativa a través das formas e as técnicas da disciplina de que se trate.

Daquela, na docencia desta materia combinaranse polo menos tres parámetros fundamentais: as explicacións sobre a arte a partir da súa orixe como idea conceptual, o tratamento formal co que o artista traballou a idea, e os condicionantes históricos, sociais e empresariais que a rodean. O desenvolvemento cronolóxico da creación artística deberá ser parte fundamental da organización dos contidos ao longo dos dous anos de impartición, tendo presente que a base esencial desta materia é de contido plástico, máis que de contido histórico. Será tarefa do docente combinar ambos os dous, de xeito que o alumno obteña unha visión global e interrelacionada das obras de arte.

O obxectivo final da materia de Fundamentos da Arte é o de fomentar a capacidade de análise, xuízo e crítica persoal do alumnado, así como contribuír á súa formación como futuro artista e creador plástico.

Obxectivos

Tal como recolle a lexislación, a materia de Fundamentos da Arte II do bacharelato na modalidade de Artes contribuirá a desenvolver no alumnado determinadas capacidades:

- a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
 - b) Consolidar unha madurez persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacíficamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
 - c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
 - d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
 - e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
 - h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
 - i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
 - n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
 - p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.
- Capacitar a alumnado para superar as probas de acceso á Universidade.

Para aproximar ao alumnado ao coñecemento integral das máis importantes aportacións á creación artística ao longo da historia, farase especial fincapé na valoración e incorporación de mulleres artistas ao elenco, habitualmente masculino, de personalidades tradicionalmente consideradas. Artistas silenciadas como Camille Claudel, Sophie Taeuber, Sonia Delaunay, Gunta Stolz, María Blanchard, Lee Krasner, Frida Kahlo, Dorothea Lange, Georgia o'Keefee, Maruja Mallo, Josephine Baker, Coco Chanel, Louise Bourgeois, Leonora Carrington, Dora Maar, Eileen Gray, Lilly Reich, Charlotte Perriand, Remedios Varo, Bridget Riley, Cristina García Rodero, Cristina Iglesias, ...

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Metodoloxía didáctica

Secuenciación

Temporalización

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe

Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación

Avaliación de alumnado con materia pendente

Probos extraordinarias

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización			
Bloque 1. O Romanticismo									
816. 817. 818. 819.	b d e n 820. B1.1. Claves do Romanticismo: expresión desaforada do sentimento e oposición ao intelectualismo racionalista do século XVIII. 821. B1.2. Orientalismo idílico. Actitude vital de Lord Byron.	822. B1.1. Recoñecer as claves teóricas da obra artística romántica.	823. FA2.B1.1.1. Analiza o sentimento romántico e a súa relación coa arte.	824. CSIEE 825. CCEC	826. Exposición 827. Presentación 828. Cronoloxía	829. Unidade 1 830. 1ª Avaliación. 831. Setembro- Outubro.			
832. 833. 834. 835. 836.	b d e h n 837. B1.1. Claves do Romanticismo: expresión desaforada do sentimento e oposición ao intelectualismo racionalista do século XVIII.	838. B1.2. Diferenciar o significado do termo "romántico" aplicado ao movemento artístico do século XIX e o uso actual.	839. FA2.B1.2.1. Diferencia o termo romántico aplicado ao movemento artístico do século XIX e o uso actual.	840. CCL 841. CCEC					
842. 843. 844. 845.	b d e n 846. B1.3. Nacionalismo italiano e xermánico. 851. B1.4. Arquitectura: continuación e evolución do neoclasicismo. 852. B1.5. Arquitectura española: edificios notables. 857. B1.6. Pintura romántica. 864. B1.7. Pintura romántica en Francia. 868. B1.8. Pintura en España: Goya. 875. B1.9. Goya e o expresionismo das pinturas negras.	847. B1.3. Relacionar o romanticismo artístico co auxe do nacionalismo e a creación dos estados alemán e italiano. 853. B1.4. Analizar os principais edificios españois da época. 858. B1.5. Identificar os pintores románticos europeos. 865. B1.6. Comparar a pintura romántica francesa e a obra de Goya, e detectar semellanzas e influencias. 869. B1.7. Identificar a obra pictórica de Goya. 876. B1.8. Comparar as pinturas negras con expresións artísticas parecidas de	848. FA2.B1.3.1. Relaciona o romanticismo e o auxe do nacionalismo. 854. FA2.B1.4.1. Identifica os principais edificios españois da época: teatro Romea (Murcia), teatro Falla (Cádiz), teatro Campoamor Oviedo), Arco do Triunfo e Pazo de Xustiza (Barcelona), etc. 859. FA2.B1.5.1. Sopesa a importancia da obra pictórica de Karl Friedrich Schinkel, Caspar David Friedrich, Thomas Cole, John Constable, William Turner e outros. 866. FA2.B1.6.1. Analiza a pintura romántica francesa: Théodore Géricault, Eugène Delacroix e Antoine-Jean Gros. 870. FA2.B1.7.1. Recoñece a obra pictórica de Goya. 877. FA2.B1.8.1. Comenta as pinturas negras de Goya.	849. CSC 850. CCEC 855. CD 856. CCEC 860. CCEC 867. CCEC 871. CCEC 878. CCEC	861. Exposición 862. Presentación 863. Análise gráfica		872. Unidade 2 873. 1ª Avaliación. 874. Outubro.		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización	
		artistas doutras épocas, especialmente coa pintura expresionista do século XX.	879. FA2.B1.8.2. Compara a obra de Goya de características expresionistas con obras de contido formal similar noutras épocas e culturas.	880. CAA 881. CCEC			
	882. B1.10. A narración na pintura romántica.	883. B1.9. Comentar a composición de elementos pictóricos e narrativos de cadros emblemáticos da pintura romántica.	884. FA2.B1.9.1. Comenta o cadro "A balsa da Medusa" de Géricault, valorando a base histórica e o resultado plástico. 887. FA2.B1.9.2. Analiza a pintura "A morte de Sardanápalo".	885. CCL 886. CCEC 888. CCEC			
	889. B1.11. Etapas na pintura de Goya. 890. B1.12. Goya: clasificación temática das súas obras principais.	891. B1.10. Analizar as etapas pictóricas de Goya.	892. FA2.B1.10.1. Identifica os principais cadros do pintor aragonés. 894. FA2.B1.10.2. Clasifica a temática dos cadros de Goya.	893. CCEC 895. CCEC			
	896. B1.8. Pintura en España: Goya.	897. B1.11. Comparar a obra pictórica de Goya e de Velázquez.	898. FA2.B1.11.1. Relaciona o cadro "A familia de Carlos IV" con "As Meninas". 900. FA2.B1.11.2. Relaciona o cadro "A leiteira de Bordeos" coa pintura impresionista posterior.	899. CCEC 901. CCEC			
902. 903. 904. 905. 906.	b d e i n 907. B1.13. Inicios da fotografía. 908. B1.14. Temas fotográficos: retrato, paisaxe e historia. O pictorialismo.	909. B1.12. Explicar as orixes da impresión fotográfica.	910. FA2.B1.12.1. Identifica as primeiras impresións fotográficas.	911. CMCCT 912. CCEC	913. Exposición 914. Presentación 915. Análise gráfica	916. Unidade 3 917. 1ª Avaliación. 918. Outubro- Novembro.	
919. 920. 921. 922.	b d e n 923. B1.15. Música romántica. 924. B1.16. Ludwig Van Beethoven: obras principais (obra sinfónica, concertos e sonatas). 925. B1.17. Ludwig Van Beethoven e a superación do clasicismo musical.	927. B1.13. Comparar a música romántica coas anteriores ou posteriores.	928. FA2.B1.13.1. Comenta a música romántica, nomeadamente as principais obras de Beethoven 932. FA2.B1.13.2. Coñece e explica os principais cambios introducidos por Beethoven na forma sonata e sinfonía.	929. CCEC 933. CCEC	930. Audición 931. Comentario crítico		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	926. B1.18. Óperas: Verdi, Wagner e a mitoloxía xermánica.		934. FA2.B1.13.3. Identifica pezas representativas da obra de Verdi, Wagner e outros. 936. FA2.B1.13.4. Relaciona a obra musical de Wagner e a mitoloxía xermánica.	935. CCEC 937. CCEC		
938. 939. 940. 941.	942. B1.19. Indumentaria, moblaxe e decoración de interiores: estilos Regency e Napoleón III.	943. B1.14. Describir as claves estilísticas da moblaxe e dos obxectos suntuarios (xoiaría, reloxo e vestiario) dos estilos Regency e Napoleón III.	944. FA2.B1.14.1. Identifica as claves estilísticas na indumentaria, na moblaxe e na decoración dos estilos Regency e Napoleón III.	945. CCEC	946. Exposición 947. Presentación	
948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955.	956. B1.20. Xoiaría e reloxaía: o dourado.	957. B1.15. Analizar a técnica do dourado ao mercurio, incidindo na toxicidade do proceso, en relación coa explotación do ouro na actualidade. 961. B1.16. Debater acerca da simboloxía do ouro en diferentes culturas.	958. FA2.B1.15.1. Comenta a relación entre a reloxaía da época e o bronce dourado ao mercurio. 962. FA2.B1.16.1. Compara pezas fabricadas en ouro ao longo das diversas culturas da humanidade.	959. CMCCT 960. CCEC 963. CCEC		
964. 965. 966. 967.	968. B1.21. Nacemento da danza clásica.	969. B1.17. Comentar o nacemento en Francia da danza clásica e os seus elementos clave, por exemplo o uso do tutú e o baile de puntas.	970. FA2.B1.17.1. Explica o nacemento en Francia da danza clásica e os elementos clave que a compoñen.	971. CCEC	972. Comentario	
Bloque 2. O Romanticismo tardío (1850-1900)						
973. 974. 975. 976. 977.	978. B2.1. Revolución Industrial. Colonización de África. Guerra con China. Guerra de Secesión norteamericana. Independencia latinoamericana. 979. B2.2. Nacionalismo italiano e xermánico. Historicismo nostálxico. 992. B2.3. Arquitectura. Neoestilos: neomudéxar e neogótico.	980. B2.1. Identificar os principais feitos políticos da segunda metade do século XIX e a súa relación coa arte do seu tempo. 993. B2.2. Recoñecer os elementos de estilos anteriores aplicados a edificios da época: arcadas, columnas, decoración, etc.	981. FA2.B2.1.1. Relaciona o internacionalismo político europeo e a chegada a Europa da arte de Oriente. 990. FA2.B2.1.2. Comenta a Guerra de Secesión norteamericana e a súa influencia na arte. 994. FA2.B2.2.1. Identifica os edificios relacionados cos movementos neogótico e neomudéxar.	982. CAA 983. CCEC 991. CCEC 995. CCEC	984. Exposición 985. Presentación 986. Cronoloxía	987. Unidade 4 988. 1ª Avaliación. 989. Novembro.

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
996. 997. 998. 999. 1000.	b d e h n	1001. B2.4. Exposicións universais de París, Londres e Barcelona. A torre Eiffel.	1002. B2.3. Relacionar as exposicións universais de París, Londres, Barcelona e outras coa expansión das novas correntes arquitectónicas.	1003. FA2.B2.3.1. Relaciona as exposicións universais de París e Londres coa arquitectura. 1005. FA2.B2.3.2. Identifica os elementos principais da erección da torre Eiffel.	1004. CCEC 1006. CCEC	
1007. 1008. 1009. 1010. 1011.	b c d e n	1012. B2.5. Escultura: Auguste Rodin. 1013. B2.6. Camille Claudel, escultora.	1014. B2.4. Comparar a evolución escultórica desde o clasicismo, por exemplo Canova, coa nova plasticidade de Rodin e Camille Claudel. 1022. B2.5. Analizar a obra de Camille Claudel e a súa relación con Auguste Rodin.	1015. FA2.B2.4.1. Explica a evolución do clasicismo de Canova ao expresionismo de Rodin. 1020. FA2.B2.4.2. Analiza a obra de Camille Claudel. 1023. FA2.B2.5.1. Compara a obra de Rodin e Camille Claudel e establece as conclusións pertinentes.	1016. CCEC 1021. CCEC 1024. CSC 1025. CCEC	1017. Exposición 1018. Presentación 1019. Análise formal
1026. 1027. 1028. 1029.	b d e n	1030. B2.7. Mariano Benlliure.	1031. B2.6. Identificar os principais escultores españois da época, sinalando a obra de Mariano Benlliure.	1032. FA2.B2.6.1. Identifica a escultura española, especialmente a obra de Mariano Benlliure.	1033. CCEC	
1034. 1035. 1036. 1037.	b d e n	1038. B2.8. Pintura orientalista europea e española. 1045. B2.9. Historicismo: Eduardo Rosales, Francisco Pradilla e Alejandro Ferrant. 1049. B2.10. Pintura. Francia: os Pompier (Bouguereau, Cormon, Alexandre Cabanel e Jean-Léon Gérôme).	1039. B2.7. Identificar o xénero pictórico da "pintura orientalista", a partir da obra pictórica de artistas europeos e españois, por exemplo Mariano Fortuny. 1046. B2.8. Analizar a visión romántica da historia e o auxe do historicismo pictórico. 1050. B2.9. Confeccionar un catálogo de obras de fin de século relacionadas coa pintura "pompier", por exemplo de Bouguereau, Cormon, Alexandre Cabanel ou Jean-Léon Gérôme.	1040. FA2.B2.7.1. Identifica a pintura orientalista europea (francesa, inglesa, etc.) cos orientalistas españois, por exemplo Mariano Fortuny. 1047. FA2.B2.8.1. Relaciona a obra pictórica historicista dos pintores Eduardo Rosales, Francisco Pradilla e Alejandro Ferrant. 1051. FA2.B2.9.1. Recoñece a obra dos pintores "pompier" franceses: Bouguereau, Cormon, Alexandre Cabanel e Jean-Léon Gérôme, entre outros.	1041. CCEC 1048. CCEC 1052. CCEC	1042. Exposición 1043. Presentación 1044. Análise gráfica

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	1053. B2.11. Retrato galante: Madrazo e Franz Xaver Wintelhalter.	1054. B2.10. Comparar os retratos de Madrazo coas obras de pintores coetáneos, por exemplo Franz Xaver Wintelhalter.	1055. FA2.B2.10.1. Relaciona o retrato pictórico de Madrazo e Franz Xaver Wintelhalter.	1056. CCEC		
	1057. B2.12. Mariano Fortuny e Madrazo, artista total: pintor, escenógrafo, deseñador de moda e inventor. 1058. B2.13. Decoración e moda: Mariano Fortuny e Madrazo.	1059. B2.11. Recoñecer a evolución na moda feminina.	1060. FA2.B2.11.1. Recoñece os traballos de deseño e vestuario de Mariano Fortuny e Madrazo.	1061. CD 1062. CCEC		
1063. 1064. 1065. 1066.	b d e n 1067. B2.14. Movemento "Arts and Crafts": William Morris. 1083. B2.15. Reino Unido. Movemento prerrafaelita: John Everett Millais, Dante Gabriel Rossetti e William Holman Hunt, etc.	1068. B2.12. Debater acerca do movemento romántico de volta á fabricación artesanal inglés "Arts and Crafts".	1069. FA2.B2.12.1. Explica o movemento inglés "Arts and Crafts".	1070. CSIEE 1071. CCEC	1072. Exposición 1073. Presentación 1074. Análise gráfica 1075. Comentario crítico	1076. Unidade 5 1077. 1ª Avaliación. 1078. Decembro.
		1079. B2.13. Comentar as formulacións estéticas de William Morris.	1080. FA2.B2.13.1. Comenta as formulacións estéticas de William Morris.	1081. CMCCT 1082. CCEC		
		1084. B2.14. Analizar as principais obras pictóricas dos pintores prerrafaelitas ingleses.	1085. FA2.B2.14.1. Analiza a obra pictórica do movemento prerrafaelita.	1086. CCEC		
1087. 1088. 1089. 1090. 1091.	b d e i n 1092. B2.16. Desenvolvemento da técnica fotográfica.	1093. B2.15. Comentar as primeiras fotografías en branco e negro.	1094. FA2.B2.15.1. Identifica a técnica do retrato utilizada por Nadar.	1095. CMCCT 1096. CCEC	1097. Presentación 1098. Análise gráfica	
1099. 1100. 1101. 1102.	b d e n 1103. B2.17. Retrato fotográfico.	1104. B2.16. Relacionar o retrato fotográfico e o retrato pictórico.	1105. FA2.B2.16.1. Compara o retrato en pintura co retrato coetáneo en fotografía.	1106. CCEC		
	1107. B2.18. Orixes do cine. Nacemento do cine americano.	1108. B2.17. Describir o contexto en que se enmarca o nacemento do cine (os irmáns Lumier, Meliés e Segundo Chomón), así como o nacemento do cine americano.	1109. FA2.B2.17.1. Describe o contexto xeral en que xorde a cinematografía e os seus pioneiros.	1110. CCL 1111. CCEC	1112. Exposición 1113. Presentación	
	1114. B2.19. Música: rexionalismo eslavo.	1115. B2.18. Analizar a obra musical de compositores do leste de Europa: Alexander Borodín, Modesto Músorgski, Piotr Ilich	1116. FA2.B2.18.1. Recoñece a obra musical dos países eslavos: Alexander Borodín, Modesto Músorgski, Piotr Ilich	1117. CCEC	1118. Audición e visionado	

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización	
		Tchaikovski, Antonín Dvořák e Bedřich Smetana.	Tchaikovski e Bedřich Smetana.		1119. Comentario		
	1120. B2.20. Danza: Tchaikovsky ("O lago dos cisnes").	1121. B2.19. Analizar as claves artísticas no ballet "O lago dos cisnes", de Tchaikovski.	1122. FA2.B2.19.1. Analiza o ballet "O lago dos cisnes", de Tchaikovski.	1123. CCEC			
	1124. B2.21. A zarzuela.	1125. B2.20. Comentar a música popular española: a zarzuela.	1126. FA2.B2.20.1. Comenta a música popular española: a zarzuela.	1127. CCEC			
	1128. B2.21. A zarzuela.	1129. B2.21. Identificar adecuadamente as composicións máis populares da zarzuela española.	1130. FA2.B2.21.1. Identifica os fragmentos máis populares da zarzuela española.	1131. CCEC			
Bloque3. As vangardas							
1132. 1133. 1134. 1135. 1136.	b d e i n	1137. B3.1. A fotografía e a descomposición da imaxe. Influencia na pintura impresionista.	1138. B3.1. Relacionar as descubertas na composición da cor coa súa aplicación na técnica pictórica.	1139. FA2.B3.1.1. Relaciona a descuberta da descomposición da imaxe en cores primarias e a súa relación coa técnica impresionista.	1140. CMCCT 1141. CCEC	1142. Exposición 1143. Análise gráfica	1144. Unidade 6 1145. 2ª Avaliación. 1146. Xaneiro.
		1147. B3.2. A cor como descomposición da luz. Teoría aditiva e subtractiva da cor. Cores primarias e secundarias. Cores complementarias	1148. B3.2. Diferenciar as teorías de cor aditiva e subtractiva.	1149. FA2.B3.2.1. Diferencia a construción de cores coa luz da creación cos pigmentos.	1150. CMCCT 1151. CCEC	1152. Exposición 1153. Presentación 1154. Análise gráfica	
1155. 1156. 1157. 1158.	b d e n	1159. B3.3. Temática simbolista: erotismo, drogas, satanismo, etc. 1160. B3.4. Pintura de Odilon Redon.	1161. B3.3. Identificar os cadros con temática simbolista, diferenciándoos das outras temáticas.	1162. FA2.B3.3.1. Relaciona os temas artísticos e a súa aplicación á arte: simbolismo, erotismo, drogas e satanismo. 1169. FA2.B3.3.2. Analiza a obra pictórica de Odilon Redon.	1163. CSC 1164. CCEC 1170. CCEC	1165. Exposición 1166. Presentación 1167. Análise gráfica 1168. Análise comparativa	
		1171. B3.5. Paul Cézanne.	1172. B3.4. Coñecer a biografía de Cézanne, a súa relación coa parte comercial da creación artística e a influencia na técnica pictórica posterior.	1173. FA2.B3.4.1. Describe as principais creacións de Cézanne.	1174. CCEC		
		1175. B3.6. Decadencia do historicismo	1178. B3.5. Describir as claves da pintura	1179. FA2.B3.5.1. Identifica os cadros máis	1180. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	e auxe da vida cotiá. 1176. B3.7. Impresionismo: Monet, Manet, Pissarro e Sisley. 1177.	impresionista.	representativos de Manet, Monet, Pissarro e Sisley.			
	1185. B3.8. Reino Unido: John Singer Sargent.	1181. B3.6. Comparar a temática entre os motivos historicistas e o reflexo da vida cotiá nas pinturas da época. 1186. B3.7. Relacionar o retrato social no Reino Unido (obra pictórica de John Singer Sargent).	1182. FA2.B3.6.1. Compara os cadros historicistas coas obras de Pissarro ou Sisley. 1187. FA2.B3.7.1. Relaciona a obra pictórica de Sorolla con John Singer Sargent.	1183. CAA 1184. CCEC 1188. CCEC		
	1189. B3.9. Pintura en España: Santiago Rusiñol, Ramón Casas, Anglada Camarasa, Carlos de Haes, Isidro Nonell, Joaquín Sorolla e José Luis Sert.	1190. B3.8. Analizar a pintura española e o seu valor en relación á pintura europea.	1191. FA2.B3.8.1. Identifica as principais obras dos pintores españois, por exemplo: Santiago Rusiñol, Ramón Casas, Anglada Camarasa, Carlos de Haes, Isidro Nonell e Joaquín Sorolla.	1192. CCEC		
1193. 1194. 1195. 1196.	b d e n 1197. B3.10. Os "Navis" (Pierre Bonnard) e os "Fauves" (Matisse).	1198. B3.9. Distinguir a técnica pictórica impresionista da utilizada polos "Navis" e polos "Fauves".	1199. FA2.B3.9.1. Identifica a técnica pictórica dos "Navis" e dos "Fauves". 1201. FA2.B3.9.2. Analiza algunha obra de Pierre Bonnard e Matisse.	1200. CCEC 1202. CCEC		
1203. 1204. 1205. 1206. 1207.	b c d e n 1208. B3.11. Berthe Morisot e Mary Cassatt.	1209. B3.10. Comparar a calidade pictórica das pintoras impresionistas coas obras dos pintores masculinos, por exemplo as pintoras Berthe Morisot e Mary Cassatt.	1210. FA2.B3.10.1. Compara a obra pictórica das pintoras Berthe Morisot e Mary Cassatt cos pintores coetáneos.	1211. CSC 1212. CCEC		1213. Unidade 7 1214. 2ª Avaliación. 1215. Xaneiro- Febreiro. 1216.
1217. 1218. 1219. 1220.	b d e n 1221. B3.12. Arte Naif: Rousseau. 1226. B3.13. Van Gogh.	1222. B3.11. Analizar a técnica pictórica dos pintores naif. 1227. B3.12. Analizar a obra pictórica de Van Gogh. 1231. B3.13. Debater acerca da biografía de Van Gogh e a influencia que tivo na súa pintura.	1223. FA2.B3.11.1. Explica a concepción pictórica de Rousseau. 1228. FA2.B3.12.1. Analiza a arte de Van Gogh. 1232. FA2.B3.13.1. Debate acerca da posible relación entre a vida e a obra en Van Gogh.	1224. CSIEE 1225. CCEC 1229. CCL 1230. CCEC 1233. CSC 1234. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	1235. B3.14. Cubismo, ruptura dunha única visión: Juan Gris, George Braque e Pablo Ruiz Picasso.	1236. B3.14. Analizar a orixe teórica e a plasmación na arte das formulacións cubistas.	1237. FA2.B3.14.1. Analiza a concepción visual da arte cubista.	1238. CCEC	1241. Exposición 1242. Presentación 1243. Análise formal	
			1239. FA2.B3.14.2. Compara algunha obra cubista con outras anteriores.	1240. CCEC		
			1244. FA2.B3.14.3. Identifica as obras cubistas de Juan Gris, Pablo Picasso e Georges Braque.	1245. CCEC		
	1246. B3.15. A obra escultórica de Picasso e a súa relación con Julio González.	1247. B3.15. Comentar a escultura española da época; a técnica da soldadura en ferro e a súa relación con Picasso e Julio González.	1248. FA2.B3.15.1. Relaciona a escultura de Julio González e a de Picasso.	1249. CCEC		
1250. 1251. 1252. 1253. 1254.	b d e n p	1255. B3.16. Etapas pictóricas de Picasso.	1256. B3.16. Clasificar a obra pictórica de Picasso nas súas etapas máis representativas.	1257. FA2.B3.16.1. Compara as etapas creativas de Picasso: épocas rosa, azul, cubista e surrealista.	1258. CCEC	
1259. 1260. 1261. 1262.	b d e n	1263. B3.17. O cine como vangarda.	1264. B3.17. Coñecer o cine e as súas relacións coas primeiras vangardas artísticas.	1265. FA2.B3.17.1. Analiza os intercambios recíprocos entre a cinematografía e as vangardas noutras disciplinas da arte.	1266. CD 1267. CCEC	1268.
1272. 1273. 1274. 1275. 1276.	b d e n p	1277. B3.18. Cartel publicitario: elementos formais e narrativos.	1278. B3.18. Identificar a tipoloxía do cartel publicitario da época.	1279. FA2.B3.18.1. Analiza os elementos formais e narrativos que se dan no cartel publicitario.	1280. CCEC	1281. Exposición 1282. Presentación 1283. Análise gráfica
1284. 1285. 1286. 1287.	b d e n	1288. B3.19. O cartel e a arte. 1289. B3.20. Carteis de Jules Chéret, Alfons Mucha e Leonetto Cappiello.	1290. B3.19. Debater acerca da calidade artística do cartel publicitario. 1294. B3.20. Identificar pola súa tipoloxía as obras en cartel dos máis senlleiros artistas da súa época, por exemplo Jules Chéret, Alfons Mucha e Leonetto Cappiello.	1291. FA2.B3.19.1. Explica a importancia do cartel publicitario. 1295. FA2.B3.20.1. Explica a obra gráfica dos cartelistas Jules Chéret, Alfons Mucha e Leonetto Cappiello.	1292. CSIEE 1293. CCEC 1296. CCEC	
						1269. Unidade 8 1270. 2ª Avaliación. 1271. Febreiro.

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato							
Objectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización	
1297. 1298. 1299. 1300. 1301.	b d e i n	1302. B3.21. Estampaxe xaponesa. Técnica do ukiyo-e. Grandes gravadores nipóns: Kitagawa Utamaro, Utagawa Hiroshige e Katsushika Hokusai.	1303. B3.21. Analizar a técnica xaponesa do ukiyo-e e as principais obras dos estampadores xaponeses Kitagawa Utamaro, Utagawa Hiroshige e Katsushika Hokusai.	1304. FA2.B3.21.1. Analiza a técnica xaponesa do ukiyo-e e as principais obras dos estampadores xaponeses Kitagawa Utamaro, Utagawa Hiroshige e Katsushika Hokusai.	1305. CCEC		
1306. 1307. 1308. 1309.	b d e n	1310. B3.22. Influencia da estampaxe xaponesa en Europa. Vincent Van Gogh. Nacemento do cómic.	1311. B3.22. Debater acerca da influencia do gravado xaponés coas creacións europeas, sobre todo na obra de Van Gogh e dos debuxantes da denominada "líña clara", por exemplo Hergé.	1312. FA2.B3.22.1. Relaciona o gravado xaponés coas creacións europeas, sobre todo na obra de Van Gogh e de Hergé.	1313. CCEC		
		1314. B3.23. O cartel publicitario e a obra pictórica e gráfica de Henri de Toulouse-Lautrec.	1315. B3.23. Explicar o cartel e a obra gráfica de Henri de Toulouse-Lautrec.	1316. FA2.B3.23.1. Explica o cartel e a obra gráfica de Henri de Toulouse-Lautrec.	1317. CSIEE 1318. CCEC		
		1319. B3.24. Música. Impresionismo: Debussy e Ravel.	1320. B3.24. Analizar as claves da música impresionista francesa e do resto de Europa, por exemplo Debussy e Ravel.	1321. FA2.B3.24.1. Comenta a música impresionista, utilizando algunha obra de Claude Debussy ou Maurice Ravel.	1322. CCEC	1323. Audición 1324. Comentario	
		1325. B3.25. Música española: Falla, Albéniz, Granados e Salvador Bacarisse.	1326. B3.25. Coñecer os compositores españois e as súas obras máis representativas: Manuel de Falla, Isaac Albéniz, Enrique Granados, Salvador Bacarisse e outros.	1327. FA2.B3.25.1. Analiza a obra musical dos compositores españois Manuel de Falla, Isaac Albéniz, Enrique Granados e Salvador Bacarisse.	1328. CCEC		
Bloque 4. O Modernismo-Art Nouveau							
1329. 1330. 1331. 1332.	b d e n	1333. B4.1. Modernismo.	1334. B4.1. Analizar as claves estilísticas do Modernismo, que o diferencian claramente dos estilos anteriores e posteriores.	1335. FA2.B4.1.1. Identifica os elementos diferenciadores da arte modernista fronte ao xeometrismo da Art Decó e os neoestilos anteriores.	1336. CAA 1337. CCEC	1338. Exposición 1339. Presentación 1340. Análise gráfica	1341. Unidade 9 1342. 2ª Avaliación. 1343. Febreiro.
1344. 1345. 1346. 1347. 1348.	b d e n p	1349. B4.1. Modernismo. 1350. B4.2. Fantasía arquitectónica da fin de século: Art Nouveau. 1351. B4.3. Características principais da Art Nouveau francés. 1352. B4.4. Movemento en Europa:	1353. B4.2. Debater acerca da obra modernista en Europa, a súa extensión e a súa duración cronolóxica.	1354. FA2.B4.2.1. Comenta a duración cronolóxica e a extensión xeográfica do modernismo. 1356. FA2.B4.2.2. Explica o modernismo en Europa: Art Nouveau, Liberty, Sezession e	1355. CCEC 1357. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización	
	Modernismo, Jugendstil, Sezession e Liberty.		Jugendstil.				
1358. 1359. 1360. 1361.	b d e n 1362. B4.5. Arquitectura modernista europea: Víctor Horta e Adolf Loos. 1363. B4.6. Modernismo catalán: obra de Gaudí.	1364. B4.3. Recoñecer o modernismo español, nomeadamente a obra de Antonio Gaudí.	1365. FA2.B4.3.1. Compara a obra arquitectónica de Antonio Gaudí, Víctor Horta e Adolf Loos.	1366. CCEC			
	1367. B4.7. Escultura: obra de Josep Llimona.	1368. B4.4. Analizar a escultura modernista española, por exemplo a obra do escultor Josep Llimona.	1369. FA2.B4.4.1. Analiza a obra escultórica de Josep Llimona.	1370. CCEC	1371. Exposición 1372. Presentación 1373. Análise formal		
	1374. B4.8. Esculturas crisoelefantinas.	1375. B4.5. Recoñecer as claves estilísticas na escultura crisoelefantina.	1376. FA2.B4.5.1. Identifica pezas escultóricas que poidan clasificarse como crisoelefantinas.	1377. CCEC			
1378. 1379. 1380. 1381.	b d e n 1382. B4.9. Cartel publicitario en Cataluña: Alexandre de Riquer, Ramón Casas e outros.	1383. B4.6. Comentar a importancia da cartelística española, nomeadamente salientable na obra de Alexandre de Riquer e Ramón Casas.	1384. FA2.B4.6.1. Comenta a obra en cartel de Alexandre de Riquer, Ramón Casas e outros cartelistas españois.	1385. CCEC	1386. Exposición 1387. Análise gráfica		
	1388. B4.10. Moblaxe modernista.	1389. B4.7. Identificar a tipoloxía da moblaxe modernista.	1390. FA2.B4.7.1. Analiza a moblaxe modernista.	1391. CCEC	1392. Exposición 1393. Presentación 1394. Análise formal		
1395. 1396. 1397. 1398. 1399.	b d e i n 1400. B4.11. Revolución no vidro. Floreiros de Émile Gallé. Lámpadas de cores de Louis Comfort Tiffany.	1401. B4.8. Describir a evolución na técnica do vidro que supón a obra de Émile Gallé e Louis Comfort Tiffany.	1402. FA2.B4.8.1. Explica a importancia artística das creacións en vidro de Émile Gallé e Louis Comfort Tiffany.	1403. CCEC			
	1404. B4.12. Xoiaría modernista. Esmalte. Obra de Lluís Masriera.	1405. B4.9. Analizar os elementos clave da xoiaría modernista, utilizando as obras de René Lalique e de Lluís Masriera, entre outros.	1406. FA2.B4.9.1. Comenta a tipoloxía da xoiaría modernista, por exemplo os deseños de René Lalique e de Lluís Masriera, entre outros.	1407. CCEC			
Bloque 5. O Surrealismo e outras vangardas							
1408. 1409. 1410. 1411.	b d e n 1412. B5.1. Teorías de Sigmund Freud. A psicoloxía. 1413. B5.2. Irracionalismo onírico.	1414. B5.1. Relacionar a descuberta da psicoloxía coas claves plásticas do surrealismo.	1415. FA2.B5.1.1. Relaciona as ideas sobre a psicanálise de Sigmund Freud e as creacións surrealistas, especialmente co método paranoico-crítico de Salvador Dalí.	1416. CSC 1417. CCEC	1418. Exposición 1419. Presentación 1420. Análise	1421. Unidade 10 1422. 2ª Avaliación.	

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	Movemento surrealista: orixe.		1424. FA2.B5.1.2. Explica as principais características do movemento surrealista.	1425. CCEC	gráfica	1423. Febreiro-Marzo.
	1426. B5.3. Principais artistas: Salvador Dalí, Jean Arp e Joan Miró. 1427. B5.4. A pintura metafísica de Giorgio de Chirico.	1428. B5.2. Identificar as principais obras e os/as principais autores/as surrealistas.	1429. FA2.B5.2.1. Comenta as obras surrealistas de Jean Arp, Joan Miró e a pintura metafísica de Giorgio de Chirico.	1430. CCL 1431. CCEC		
	1432. B5.5. O surrealismo no cine: "Un can andaluz", de Luis Buñuel e Salvador Dalí. "A idade de ouro", de Buñuel.	1433. B5.3. Analizar a importancia histórica de Salvador Dalí e Luis Buñuel.	1434. FA2.B5.3.1. Describe o surrealismo no cine, utiliza a obra de Dalí e Buñuel "Un can andaluz" e o resto da filmografía de Luis Buñuel: "A idade de ouro", "Viridiana" e outras.	1435. CAA 1436. CCEC	1437. Presentación 1438. Análise gráfica	
	1439. B5.6. Cine alemán. Expresionismo alemán: "O gabinete do doutor Caligari" (1920), de Robert Wiene. 1440. B5.7. Xénero da ciencia ficción. Fritz Lang e a súa película "Metropolis" (1927). 1441. B5.8. "O anxo azul" (1930), de Josef von Sternberg, Marlene Dietrich.	1442. B5.4. Explicar a importancia do cine europeo sinalando exemplos de grande transcendencia posterior, como "O gabinete do doutor Caligari", "Metropolis", "O anxo azul", etc.	1443. FA2.B5.4.1. Comenta as claves do expresionismo alemán, nomeadamente salientable en "O gabinete do doutor Caligari", de Robert Wiene. 1445. FA2.B5.4.2. Analiza a importancia da película "O anxo azul", de Josef von Sternberg, e a presenza nela de Marlene Dietrich.	1444. CCEC 1446. CCEC		
	1447. B5.9. Movemento neoplasticista holandés "De Stijl": arquitectura, pintura e moblaxe. Piet Mondrian, Theo Van Doesburg e Gerrit Thomas Rietveld.	1448. B5.5. Explicar as claves estilísticas en arquitectura, pintura e moblaxe do movemento "De Stijl".	1449. FA2.B5.5.1. Explica a concepción artística dos neoplasticistas holandeses, o grupo "De Stijl". 1454. FA2.B5.5.2. Analiza as obras en arquitectura, pintura e moblaxe de artistas neoplasticistas: Piet Mondrian, Theo van Doesburg e Gerrit Thomas Rietveld.	1450. CCEC 1455. CCEC	1451. Exposición 1452. Presentación 1453. Análise gráfica	
	1456. B5.10. Movemento Dada. Obra escultórica de Jean Tinguely.	1457. B5.6. Debater acerca do movemento Dada e as obras máis importantes deste movemento artístico.	1458. FA2.B5.6.1. Describe o movemento Dada e a obra escultórica de Jean Tinguely.	1459. CCEC		
	1460. B5.11. Ballets de Serguéi Diághilev e Nijinsky. Escenografías e	1462. B5.7. Recoñecer a importancia dos ballets rusos en París e na historia da danza	1463. FA2.B5.7.1. Analiza a importancia do ballet ruso, utilizando a obra de Serguéi	1464. CD	1466. Visionado e audición	

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización	
	decorados. Relación con artistas da época: Picasso, Matisse e Natalia Goncharova. 1461. B5.12. Música e danza. Igor Stravinsky: "O paxaro de lume", "Petrushka" e "A consagración da primavera".	contemporánea.	Diághilev e Nijinsky. 1468. FA2.B5.7.2. Comenta a obra musical de Igor Stravinsky e a súa relación coa danza: "O paxaro de lume", "Petrushka" e "A consagración da primavera". 1470. FA2.B5.7.3. Describe presentacións coreográficas relacionadas con "A consagración da primavera", por exemplo o traballo de Pina Bausch.	1465. CCEC 1469. CCEC 1471. CCEC	1467. Comentario		
Bloque 6. Os felices anos vinte. Art Decó							
1472. 1473. 1474. 1475.	b d e n	1476. B6.1. Claves da Art Decó. 1477. B6.2. Desenvolvemento económico do período de entre guerras. 1478. B6.3. Auxe do luxo. A arte como produto para a elite. 1479. B6.4. Notas distintivas da arquitectura decó. 1480. B6.5. Estados Unidos: os grandes edificios. Escola de Chicago. Nova York: edificios Chrysler e Empire State. 1493. B6.4. Notas distintivas da arquitectura decó. 1494. B6.5. Estados Unidos: os grandes edificios. Escola de Chicago. Nova York: edificios Chrysler e Empire State. 1498. B6.6. Escultura: Pablo Gargallo e Constantin Brancusi.	1481. B6.1. Identificar as claves sociais e políticas que se relacionan co Art Decó. 1495. B6.2. Recoñecer o estilo Art Decó en arquitectura, identificando os edificios emblemáticos deste estilo. 1499. B6.3. Analizar as principais obras e escultores da época, por exemplo Pablo Gargallo e Constantin Brancusi.	1482. FA2.B6.1.1. Comenta a relación entre o desenvolvemento económico mundial e o auxe da Art Decó. 1491. FA2.B6.1.2. Explica a evolución desde a arte baseada na natureza (modernismo), á arte xeométrica (Art Decó). 1496. FA2.B6.2.1. Relaciona o Art Decó cos edificios anteriores da escola de Chicago e os edificios de Nova York, especialmente o Chrysler e o Empire State. 1500. FA2.B6.3.1. Compara a escultura de Pablo Gargallo e de Constantin Brancusi.	1483. CAA 1484. CCEC 1492. CCEC 1497. CCEC 1501. CAA 1502. CCEC	1485. Exposición 1486. Presentación 1487. Análise gráfica e formal	1488. Unidade 11 1489. 2ª Avaliación. 1490. Marzo.
1503. 1504. 1505. 1506.	b c d e	1508. B6.7. Tamara de Lempicka, pintora.	1509. B6.4. Debater acerca da obra pictórica de Tamara de Lempicka.	1510. FA2.B6.4.1. Comenta a obra pictórica da pintora Tamara de Lempicka.	1511. CSC 1512. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
1507.	n					
1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520.	b d e n b d e n	1521. B6.8. Música: revista musical. Folies Bergère e Moulin Rouge.	1522. B6.5. Recoñecer a importancia e a transcendencia musical do xénero artístico denominado revista musical.	1523. FA2.B6.5.1. Explica as claves artísticas do musical, relacionándoo co Folies Bergère, o Moulin Rouge, o Cotton Club e a traxectoria artística e persoal de Joséphine Baker.	1524. CSC 1525. CCEC	1526. Presentación 1527. Comentario
		1528. B6.9. Moblaxe Art Decó.	1529. B6.6. Describir os elementos esenciais en moblaxe e artes aplicadas do estilo Art Decó.	1530. FA2.B6.6.1. Identifica as claves esenciais da moblaxe decó.	1531. CCEC	1532. Exposición 1533. Presentación 1534. Análise crítica 1535. Debate
		1536. B6.10. Xoiaría decó e reloxo de pulseira. Empresas Cartier e Patek Philippe. 1537. B6.2. Auxe do luxo. A arte como produto para a elite.	1538. B6.7. Analizar a importancia do luxo e a súa relación cos deseños decó. Empresas Cartier e Patek Philippe.	1539. FA2.B6.7.1. Compara a tipoloxía das xoias decó, por exemplo Cartier, coas doutras épocas. 1542. FA2.B6.7.2. Analiza o concepto do luxo en relación á arte, por exemplo na xoiaría. 1545. FA2.B6.7.3. Debate acerca da relación entre luxo e artesanía utilizando, entre outros exemplos, a empresa Patek Philippe.	1540. CSIEE 1541. CCEC 1543. CSC 1544. CCEC 1546. CCL 1547. CCEC	
		1548. B6.11. Música dodecafónica, serialista e atonal. Arnold Schönberg.	1549. B6.8. Distinguir as claves da música dodecafónica, por exemplo a obra musical de Arnold Schönberg.	1550. FA2.B6.8.1. Analiza a música dodecafónica, utilizando composicións, entre outras, da obra musical de Arnold Schönberg, Anton Webern ou Alban Berg.	1551. CD 1552. CCEC	1553. Audición 1554. Comentario
		1555. B6.12. Música norteamericana. Irving Berlin e George Gershwin.	1556. B6.9. Avaliar as composicións musicais dos Estados Unidos, nomeadamente a obra musical de George Gershwin e Irving Berlin.	1557. FA2.B6.9.1. Comenta a obra musical de George Gershwin e Irving Berlin.	1558. CCEC	
		1559. B6.13. Música espiritual negra. Blues. Nacemento do Jazz.	1560. B6.10. Identificar a música popular norteamericana, nomeadamente a música espiritual negra, o blues e o jazz.	1561. FA2.B6.10.1. Identifica os ritmos e diferencia a música negra americana: espiritual, blues e jazz.	1562. CCEC	

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
1563. 1564. 1565. 1566. 1567.	b c d e n	1568. B6.14. Moda: a revolución no mundo da moda e no vestido da muller. Coco Chanel.	1569. B6.11. Explicar a evolución no traxe feminino e a súa relación co posible cambio do papel da muller na sociedade da época.	1570. FA2.B6.11.1. Analiza a revolución no traxe feminino que supuxo a obra de Coco Chanel.	1571. CSC 1572. CCEC	1573. Exposición 1574. Presentación 1575. Análise formal
Bloque 7. A Gran Depresión e a arte da súa época						
1576. 1577. 1578. 1579.	b d e n	1580. B7.1. "A fin da festa". A crise económica. O crack bolsista de 1929. Crise económica mundial. Auxe dos totalitarismos.	1581. B7.1. Comentar a relación entre a situación política europea e o seu reflexo na arte.	1582. FA2.B7.1.1. Analiza a representación plástica do crack bolsista de 1929 en Estados Unidos.	1583. CAA 1584. CCEC	1585. Exposición Presentación 1586. Análise gráfica
1590. 1591. 1592. 1593. 1594.	b d e h n	1595. B7.2. Fotografía comprometida cos pobres: Dorothea Lange e Walker Evans.	1596. B7.2. Analizar a arte social ou comprometida.	1597. FA2.B7.2.1. Comenta a obra fotográfica de Dorothea Lange e Walker Evans. 1600. FA2.B7.2.2. Compara a obra fotográfica de artistas con compromiso social coa fotografía esteticista de, por exemplo, Cecil Beaton.	1598. CSC 1599. CCEC 1601. CCEC	1587. Unidade 12 1588. 2ª Avaliación. 1589. Marzo.
1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607.	b d e h n p	1608. B7.3. O cine e a súa función social.	1609. B7.3. Debater acerca da función social da arte.	1610. FA2.B7.3.1. Expón razoadamente a importancia da arte como denuncia social, utilizando, por exemplo, o documental "As Hurdes, terra sen pan", de Luis Buñuel.	1611. CCL 1612. CCEC	1613. Debate
1614. 1615. 1616. 1617.	b d e n	1618. B7.4. A primeira película de animación: Brancaneves e os sete ananos", de Walt Disney. 1624. B7.5. Cómic europeo: "Tintín", de Hergé. 1625. B7.6. Cómic norteamericano. 1626. B7.7. O primeiro superheroe: "Superman", de Jerry Siegel e Joe	1619. B7.4. Analizar a importancia para o mundo da arte de Walt Disney como empresa. 1631. B7.5. Describir o nacemento do cómic, tanto do europeo, con "Tintín", como o norteamericano dos superheroes.	1620. FA2.B7.4.1. Analiza a importancia para o cine da obra creativa de Walt Disney. 1632. FA2.B7.5.1. Analiza a importancia do cómic europeo, nomeadamente a obra de Hergé. 1637. FA2.B7.5.2. Explica o nacemento dos superheroes norteamericanos do cómic.	1621. CD 1622. CCEC 1633. CCEC 1638. CCEC	1623. Visionado 1634. Presentación 1635. Análise gráfica 1636. Debate

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	Shuster. 1627. B7.8. O heroe triste e solitario: "Batman", de Bob Kane e Bill Finger. 1628. B7.9. O orgullo americano: "Capitán América", de Joe Simon e Jack Kirby. 1629. B7.10. As aventuras espaciais: "Flash Gordon", de Alex Raymond. 1630. B7.11. O exotismo selvático: "Tarzán", de Burne Hogarth.		1639. FA2.B7.5.3. Analiza as claves sociolóxicas e persoais dos superheroes do cómic: "Superman", "Batman" e "Capitán América". 1642. FA2.B7.5.4. Relaciona o cómic espacial co cine posterior, utilizando, entre outras, as aventuras espaciais de "Flash Gordon". 1644. FA2.B7.5.5. Comenta a relación entre cine e cómic no caso de "Tarzán".	1640. CSIEE 1641. CCEC 1643. CCEC 1645. CCEC		
1646. 1647. 1648. 1649. 1650.	b d e n p 1651. B7.12. O cómic como linguaxe artística.	1652. B7.6. Explicar a transcendencia posterior do cómic desta época na arte.	1653. FA2.B7.6.1. Debate acerca do valor do cómic como obra de arte.	1654. CCEC		
1655. 1656. 1657. 1658.	b d e n 1659. B7.13. Cine español. Producións Cifesa. 1665. B7.14. Ballet: traxectoria do Ballet da Ópera de París. Serge Lifar. 1670. B7.15. As "big bands" americanas: Benny Goodman, Glenn Miller, Duke Ellington, Tommy Dorsey, etc.	1660. B7.7. Analizar as claves sociolóxicas do cine español, no marco da cultura e da situación económica de España e da Guerra Civil. 1666. B7.8. Comentar a situación do ballet europeo e a influencia dos coreógrafos soviéticos no Ballet da Ópera de París. 1671. B7.9. Recoñecer as composicións musicais das denominadas "big bands" americanas, por exemplo a orquestra de Benny Goodman.	1661. FA2.B7.7.1. Recoñece as principais películas españolas da época, tendo en conta a relación da súa creación coa produtora Cifesa. 1667. FA2.B7.8.1. Analiza a importancia para a danza dos ballets soviéticos de principio de século. 1672. FA2.B7.9.1. Identifica a música swing e a súa relación coas "big bands" americanas.	1662. CSIEE 1663. CCEC 1668. CCEC 1673. CCEC	1664. Exposición 1669. Visionado 1674. Audición	
Bloque 8. A II Guerra Mundial						
1675. 1676. 1677. 1678. 1679.	b d e h n 1680. B8.1. Fascismo e comunismo. Iconoloxías asociadas.	1681. B8.1. Debater acerca da importancia da iconoloxía na promoción das correntes políticas da época.	1682. FA2.B8.1.1. Analiza as artes fascista e comunista, e establece diferenzas e semellanzas.	1683. CCL 1684. CCEC	1685. Exposición Presentación 1686. Análise gráfica e formal	1687. Unidade 13 1688. 2ª Avaliación.

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
1690. 1691. 1692. 1693. 1694.	b d e h n	1695. B8.2. Arquitectura fascista e comunista: Berlín e Moscova.	1696. B8.2. Identificar as claves da arquitectura, nomeadamente a relacionada coas ideoloxías totalitarias.	1697. FA2.B8.2.1. Compara a arquitectura de ambas as ideoloxías, principalmente en Berlín e en Moscova.	1698. CAA 1699. CCEC	1689. Marzo-Abril.
1700. 1701. 1702. 1703.	b d e n	1704. B8.3. Abstracción escultórica: Henry Moore, Antoine Pevsner e Naum Gabo.	1705. B8.3. Comentar a evolución na forma escultórica: a ruptura da forma.	1706. FA2.B8.3.1. Comenta a evolución escultórica europea, nomeadamente salientable nas obras de Henry Moore, Antoine Pevsner e Naum Gabo.	1707. CCEC	1708. Exposición 1709. Presentación 1710. Análise formal
1711. 1712. 1713. 1714. 1715.	b d e h n	1716. B8.4. Fascismo. Obra cinematográfica de Leni Riefensthal: "Olympia" e "O triunfo da vontade". 1717. B8.5. Comunismo. O cine de Serguéi Eisenstein: "O acoirazado Potemkin" (1925) e "Iván o terrible" (1943).	1718. B8.4. Analizar a obra cinematográfica europea da época, destacando principalmente a transcendencia das creacións de Leni Riefensthal e Serguéi Eisenstein.	1719. FA2.B8.4.1. Identifica as películas de Leni Riefensthal: "Olympia" e "O triunfo da vontade". 1724. FA2.B8.4.2. Analiza a construción narrativa visual de "O acoirazado Potemkin".	1720. CSIEE 1721. CCEC 1725. CCEC	1722. Visionado 1723. Análise crítica
		1726. B8.6. A obra musical de Wagner e o fascismo alemán. 1727. B8.7. Relación vital e musical de Dimitri Shostakóvich co comunismo soviético.	1728. B8.5. Describir a relación da obra musical de Wagner co fascismo e das composicións de Dimitri Shostakóvich co comunismo soviético.	1729. FA2.B8.5.1. Explica a relación entre a música de Wagner e o fascismo alemán.	1730. CSC 1731. CCEC	1732. Audición 1733. Comentario
		1734. B8.8. Fotoxornalismo independente: axencia Magnum. 1735. B8.9. Fotografía de guerra: Robert Capa. 1736. B8.10. Captación do instante: Henri de Cartier-Bresson.	1737. B8.6. Comentar a tipoloxía fotográfica relacionada cos conflitos bélicos, utilizando, por exemplo, a obra gráfica de Robert Capa ou dos españois Agustí Centelles, José María Díaz-Casariago, "Campúa" e Venancio Gombau ou "Alfonso".	1738. FA2.B8.6.1. Analiza as claves da fotografía de guerra, especialmente na obra de Robert Capa, Agustí Centelles ou "Alfonso". 1744. FA2.B8.6.2. Analiza a formulación ou presentación teórica da fotografía e o instante de Henri de Cartier-Bresson. 1746. FA2.B8.6.3. Relaciona a actitude vital e artística dos fotógrafos da axencia Magnum.	1739. CD 1740. CCEC 1745. CCEC 1747. CSIEE 1748. CCEC	1741. Exposición 1742. Presentación 1743. Análise gráfica
1749.	b	1753. B8.11. O París nocturno: Brassai.	1754. B8.7. Explicar a técnica da	1755. FA2.B8.7.1. Comenta a técnica da	1756. CMCCT	

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
1750. 1751. 1752.		fotografía nocturna e valorar os condicionantes técnicos, utilizando como exemplo a obra gráfica de Brassai, entre outros.	fotografía nocturna e as creacións de Gyula Halász "Brassai".	1757. CCEC		
1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763.	1764. B8.12. O cartel como propaganda política. 1765. B8.13. Colaxe. 1766. B8.14. Obra de Josep Renau.	1767. B8.8. Comparar a técnica da colaxe aplicada a diferentes motivos, por exemplo entre a obra de Josep Renau e Matisse.	1768. FA2.B8.8.1. Explica a técnica da colaxe e a súa utilización no cartel de propaganda política, sobre todo na obra de Josep Renau. 1773. FA2.B8.8.2. Realiza unha composición plástica mediante a técnica da colaxe.	1769. CMCCT 1770. CCEC 1774. CCEC	1771. Presentación 1772. Análise gráfica 1775. Deseño creativo	
1776. 1777. 1778. 1779.	1780. B8.15. Comedia musical: Fred Astaire e Gene Kelly.	1781. B8.9. Analizar as claves narrativas e plásticas da comedia musical norteamericana utilizando, entre outras, a filmografía de Fred Astaire e de Gene Kelly.	1782. FA2.B8.9.1. Comenta as claves da comedia musical norteamericana, utilizando, entre outros, as películas de Fred Astaire e de Gene Kelly.	1783. CCEC	1784. Exposición 1785. Visionado 1786. Análise	
1787. 1788. 1789. 1790. 1791.	1792. B8.16. Industria do cine: Hollywood. Grandes compañías americanas: Warner Brothers, United Artist, Columbia e Metro Goldwyn Mayer. 1793. B8.17. O cine clásico americano e os seus estilos	1794. B8.10. Razoar a importancia dos grandes estudos cinematográficos na historia e no desenvolvemento do cine.	1795. FA2.B8.10.1. Explica a importancia dos estudos de cine de Hollywood. 1798. FA2.B8.10.2. Analiza as claves do nacemento das grandes compañías norteamericanas de cine: Warner Brothers, United Artist, Columbia e Metro-Goldwyn-Mayer.	1796. CD 1797. CCEC 1799. CSIEE 1800. CCEC		
1801. 1802. 1803. 1804.	1805. B8.18. Cine de suspense: Alfred Hitchcock. 1809. B8.19. A comedia amarga: "To be or not to be", de Ernst Lubitsch, e "O gran ditador", de Charlie Chaplin.	1806. B8.11. Analizar o tempo narrativo do xénero do suspense. 1810. B8.12. Explicar as claves da comedia con formulacións sociais.	1807. FA2.B8.11.1. Analiza as claves narrativas do xénero do suspense, nomeadamente referido á filmografía de Alfred Hitchcock. 1811. FA2.B8.12.1. Describe as claves da comedia ácida ou amarga, comentando, entre outras posibles, as películas: "To be or not to be", de Ernst Lubitsch, e "O gran ditador", de Charlie Chaplin.	1808. CCEC 1812. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	1813. B8.20. Amor e guerra: "Casablanca", de Michael Curtiz.	1814. B8.13. Expor a relación entre amor e guerra no cine.	1815. FA2.B8.13.1. Identifica as claves cinematográficas de "Casablanca", de Michael Curtiz.	1816. CCEC		
1817. 1818. 1819. 1820. 1821.	b d e h n	1822. B8.21. Cine neorrealista italiano: "Roma, cidade aberta", de Roberto Rossellini, e "Ladrón de bicicletas", de Vittorio de Sica.	1823. B8.14. Describir as características formais e argumentais da comedia, o suspense e o cine neorrealista.	1824. FA2.B8.14.1. Comenta as características do cine neorrealista italiano, sobre todo nas películas "Roma, cidade aberta" e "Alemaña ano cero", de Roberto Rossellini, e "Ladrón de bicicletas", de Vittorio de Sica.	1825. CCEC	
Bloque 9. O Funcionalismo e as décadas dos 40 e dos 50						
1826. 1827. 1828. 1829. 1830.	b d e h n	1831. B9.1. Forma e función nas artes utilitarias: "a función fai a forma". 1832. B9.2. Arquitectura: simplificación ornamental. Xeometría e matemática como mensaxe primordial.	1833. B9.1. Debater acerca dos valores plásticos da arquitectura funcional.	1834. FA2.B9.1.1. Explica a idea: "a función fai a forma". 1841. FA2.B9.1.2. Comenta a frase do arquitecto Mies van der Rohe: "Menos é máis".	1835. CMCCT 1836. CCEC	1837. Comentario analítico
1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848.	b d e h n p	1849. B9.2. Arquitectura: simplificación ornamental. Xeometría e matemática como mensaxe primordial. 1850. B9.3. Funcionalismo orgánico escandinavo: Alvar Aalto, Eero Aarnio e Arne Jacobsen. 1851. B9.4. Moblaxe funcionalista.	1852. B9.2. Identificar a tipoloxía do edificio funcional.	1853. FA2.B9.2.1. Comenta as claves da arquitectura funcional. 1855. FA2.B9.2.2. Explica as claves do funcionalismo orgánico escandinavo, comentando a obra de Alvar Aalto, Eero Aarnio, Arne Jacobsen e o norteamericano Eero Saarinen. 1857. FA2.B9.2.3. Sinala as claves da moblaxe escandinava. 1859. FA2.B9.2.4. Compara o moble funcionalista con outros estilos anteriores e posteriores.	1854. CCEC 1856. CCEC 1858. CCEC 1860. CAA 1861. CCEC	1838. Unidade 14 1839. 3ª Avaliación. 1840. Abril.
1862. 1863. 1864.	b d e	1866. B9.5. A obra de Ludwig Mies van der Rohe, Frank Lloyd Wright e Le Corbusier.	1867. B9.3. Comparar as creacións dos arquitectos desta corrente creativa máis relevantes.	1868. FA2.B9.3.1. Identifica as principais creacións arquitectónicas de Mies van der Rohe, Frank Lloyd Wright e Le Corbusier.	1869. CCEC	1870. Exposición 1871. Presentación

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
1865. n						
1872. b 1873. d 1874. e 1875. h 1876. n	1877. B9.6. Deseño industrial. Bauhaus e a súa influencia posterior.	1878. B9.4. Relacionar a orixe do deseño industrial e a produción en serie.	1879. FA2.B9.4.1. Relaciona a escola alemá Bauhaus co deseño industrial.	1880. CSIEE 1881. CCEC		
1882. b 1883. d 1884. e 1885. h 1886. n 1887. p	1888. B9.7. Cómic español. 1889. B9.8. Francisco Ibáñez. Editorial Bruguera.	1890. B9.5. Comentar a importancia do cómic español.	1891. FA2.B9.5.1. Recoñece as claves do éxito do cómic español, incidindo na obra de Francisco Ibáñez e na súa relación coa editorial Bruguera.	1892. CSIEE 1893. CCEC	1894. Exposición 1895. Presentación	
1896. b 1897. d 1898. e 1899. h 1900. n	1901. B9.9. Cine: dominio do cine norteamericano. Grandes directores: John Ford e John Houston.	1902. B9.6. Debater acerca da supremacía comercial das producións cinematográficas norteamericanas e analizar as súas posibles causas.	1903. FA2.B9.6.1. Analiza o dominio europeo da cinematografía americana e a obra dos grandes directores norteamericanos, nomeadamente John Ford e John Houston.	1904. CCL 1905. CCEC	1906. Visionado 1907. Comentario 1908. Análise	
	1909. B9.10. A gran comedia. O alemán Billy Wilder.	1910. B9.7. Analizar a gran comedia cinematográfica, remarcando a obra do director alemán Billy Wilder.	1911. FA2.B9.7.1. Analiza a gran comedia cinematográfica, remarcando a obra plástica do director alemán Billy Wilder.	1912. CCEC		
	1913. B9.11. Cine español. Estudios Bronston.	1914. B9.8. Analizar as claves da creación dos estudos Bronston en España.	1915. FA2.B9.8.1. Comenta a cinematografía española e a importancia dos estudos Bronston.	1916. CSIEE 1917. CCEC		
	1918. B9.12. Comedia española: Luís García Berlanga.	1919. B9.9. Relacionar a obra cinematográfica de Luís García Berlanga coa sociedade española do seu tempo.	1920. FA2.B9.9.1. Analiza as claves da comedia na obra cinematográfica de Luís García Berlanga.	1921. CCEC		
	1922. B9.13. Moda: alta costura. Obra de Cristóbal Balenciaga. O "new look" de Christian Dior.	1923. B9.10. Explicar as claves da moda de alta costura e os seus condicionantes artísticos e económicos.	1924. FA2.B9.10.1. Analiza a industria da moda de alta costura aplicando, entre outras, a obra creativa de Cristóbal Balenciaga.	1925. CD 1926. CCEC	1927. Exposición	
	1928. B9.14. A música neorromántica de Joaquín Rodrigo: "Concerto de Aranjuez".	1929. B9.11. Recoñecer a música do mestre Rodrigo, especialmente o "Concerto de Aranjuez", analizando diferentes versións	1930. FA2.B9.11.1. Relaciona a obra musical de Joaquín Rodrigo co romanticismo musical anterior, sinalando a importancia	1931. CCEC	1932. Audición	

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
		da súa obra.	mundial do "Concerto de Aranjuez".			
	1933. B9.15. Danza contemporánea: coreografías de Maurice Béjart e Roland Petit.	1934. B9.12. Analizar a evolución das coreografías no ballet, desde os ballets rusos ata as novas creacións, por exemplo de Maurice Bejart e Roland Petit.	1935. FA2.B9.12.1. Comenta as claves da danza moderna e as coreografías de Maurice Béjart e Roland Petit.	1936. CCEC	1937. Visionado	
Bloque 10. Os Anos 60 e 70						
1938. 1939. 1940. 1941. 1942.	b d e h n	1943. B10.1. Arquitectura. Estilo internacional. 1944. B10.2. Arquitectura española: Francisco Javier Sáenz de Oiza e Miguel Fisac.	1945. B10.1. Analizar a evolución na arquitectura, intentando dilucidar posibles estilos ou a evolución desde os edificios anteriores.	1946. FA2.B10.1.1. Comenta a uniformidade estilística mundial do estilo arquitectónico denominado "estilo internacional". 1954. FA2.B10.1.2. Analiza a arquitectura española, nomeadamente os traballos de Francisco Javier Sáenz de Oiza e Miguel Fisac.	1947. CCEC 1955. CCEC	1948. Exposición 1949. Presentación 1950. Análise gráfica 1951. Unidade 15 1952. 3ª Avaliación. 1953. Abril.
		1956. B10.3. Expresionismo figurativo e expresionismo abstracto. Pintura hiperrealista. 1957. B10.4. Expresionismo abstracto: Jackson Pollock e Mark Rothko. 1958. B10.5. Expresionismo figurativo: Francis Bacon e Lucian Freud. 1959. B10.6. Hiperrealismo: David Hockney, Antonio López e Eduardo Naranjo. 1960. B10.7. Importancia histórica dos grupos españois de artistas plásticos "El Paso" (1957) e o seu antecesor "Dau al Set" (1948).	1961. B10.2. Explicar as claves conceptuais e plásticas do expresionismo figurativo, do expresionismo abstracto, do Pop Art, do hiperrealismo e da arte cinética.	1962. FA2.B10.2.1. Comenta as claves do expresionismo figurativo, desde o expresionismo alemán ata a obra de Francis Bacon e de Lucian Freud. 1964. FA2.B10.2.2. Explica a obra pictórica de Jackson Pollock e de Mark Rothko. 1966. FA2.B10.2.3. Identifica as claves da pintura hiperrealista e/ou Pop Art, comparando as obras de David Hockney e dos españois Antonio López e Eduardo Naranjo, entre outros. 1968. FA2.B10.2.4. Analiza as claves artísticas das correntes expresionistas.	1963. CCEC 1965. CCEC 1967. CCEC 1969. CCEC	
		1970. B10.8. O expresionismo na escultura española.	1974. B10.3. Recoñecer os principais estilos escultóricos españois, a escultura	1975. FA2.B10.3.1. Analiza a importancia da escultura expresionista española.	1976. CCEC	

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización	
	1971. B10.9. Escultores vascos: Jorge Oteiza, Eduardo Chillida e Agustín Ibarrola. 1972. B10.10. Abstracción geométrica: Pablo Palazuelo, Martín Chirino e Amadeo Gabino. 1973. B10.11. Movemento cinético: Eusebio Sempere.	vasca, a abstracción xeométrica e outras.	1977. FA2.B10.3.2. Describe a importancia da escultura vasca e indica as obras de Jorge Oteiza, Eduardo Chillida e Agustín Ibarrola. 1979. FA2.B10.3.3. Comenta a abstracción xeométrica escultórica na obra de Martín Chirino, Amadeo Gabino, Pablo Palazuelo, Pablo Serrano e Gustavo Torner, entre outros. 1981. FA2.B10.3.4. Analiza a arte cinética e a relación coa obra creativa de Eusebio Sempere.	1978. CCEC 1980. CCEC 1982. CCEC			
	1983. B10.12. Fotografía: o sensualismo de David Hamilton e a elegancia de Juan Gyenes.	1984. B10.4. Analizar as diferentes visións da realidade a través da fotografía.	1985. FA2.B10.4.1. Compara a concepción plástica na obra fotográfica de David Hamilton, Juan Gyenes, Irving Penn e outros.	1986. CCEC	1987. Comentario 1988. Análise gráfica		
1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994.	b d e h i n	1995. B10.13. Música. O son estéreo.	1996. B10.5. Explicar os avances técnicos na reprodución do son e expor as claves técnicas da música estereofónica e a súa evolución ata a actualidade.	1997. FA2.B10.5.1. Comenta as claves do son musical monofónico, estereofónico, dolby, 5.1 e 7.1.	1998. CMCCT 1999. CCEC	2000. Audición 2001. Comentario 2002. Análise	2003. Unidade 16 2004. 3ª Avaliación. 2005. Abril-Maio.
2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011.	b d e h n p	2012. B10.14. Música Pop: The Beatles. 2013. B10.15. Grandes concertos de masas. Cultura de fans. 2014. B10.16. O jazz alcanza un público de masas: Chet Baker, Miles Davis e Chick Corea.	2015. B10.6. Comparar os movementos musicais occidentais: pop, rock, jazz, blues, etc.	2016. FA2.B10.6.1. Analiza as claves da música pop. 2019. FA2.B10.6.2. Identifica as principais cancións dos Beatles. 2021. FA2.B10.6.3. Explica as claves do movemento Fans. 2024. FA2.B10.6.4. Comenta a aceptación maioritaria do jazz. 2026. FA2.B10.6.5. Analiza a obra	2017. CD 2018. CCEC 2020. CCEC 2022. CSC 2023. CCEC 2025. CCEC 2027. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
			jazzística e vital de Miles Davis e Chet Baker.			
2028. 2029. 2030. 2031. 2032.	b d e h n	2033. B10.17. Novo cine español. O cine da transición: Saura, Camus, Picazo, Patino, Erice, Borau e a Escola de Barcelona.	2034. B10.7. Analizar os cambios que se producen na cinematografía española durante a transición.	2035. FA2.B10.7.1. Describe a evolución do cine español no período da transición.	2036. CCEC	2037. Visonado 2038. Comentario
		2039. B10.18. Cine. Novo impulso norteamericano: Francis Ford Coppola.	2040. B10.8. Valorar a importancia para a industria do cine da obra creativa de Francis Ford Coppola, George Lucas e outros.	2041. FA2.B10.8.1. Comenta o rexurdimento do gran cine norteamericano coa obra cinematográfica de Francis Ford Coppola.	2042. CSIEE 2043. CCEC	
		2044. B10.19. Gran cine xaponés: Akira Kurosawa.	2045. B10.9. Comparar o cine europeo, o norteamericano e o oriental.	2046. FA2.B10.9.1. Analiza a filmografía do director xaponés Akira Kurosawa.	2047. CCEC	
2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053.	b d e g h n	2054. B10.20. Nacemento da televisión como fenómeno de comunicación de masas.	2055. B10.10. Analizar a importancia crecente da televisión como fenómeno de comunicación e a súa importancia na arte.	2056. FA2.B10.10.1. Recoñece o paso da televisión a ser un fenómeno de comunicación de masas.	2057. CCL 2058. CCEC	
2059. 2060. 2061. 2062. 2063.	b d e h n	2064. B10.21. Cómic: éxito internacional da editorial Marvel.	2065. B10.11. Comentar a nova xeración de superheroes do cómic, nomeadamente coa editorial "Marvel" e a obra de Stan Le.	2066. FA2.B10.11.1. Explica as claves do éxito mundial da editorial de cómics Marvel.	2067. CCEC	2068. Exposición 2069. Presentación 2070. Análise gráfica
		2071. B10.22. Auxe do flamenco: Paco de Lucía e Camarón de la Isla. 2072. B10.23. Baile flamenco: Antonio, Carmen Amaya e a compañía de Antonio Gades.	2073. B10.12. Expor a importancia da música flamenca en todo o mundo.	2074. FA2.B10.12.1. Identifica a obra musical de Paco de Lucía e de Camarón de la Isla.	2075. CCEC	2076. Audición 2077. Comentario
				2078. FA2.B10.12.2. Explica as claves do éxito internacional do flamenco.	2079. CCEC	
				2080. FA2.B10.12.3. Recoñece a importancia do baile flamenco no mundo, con referencia á danza e ás coreografías de Carmen Amaya e Antonio Gades.	2081. CSC 2082. CCEC	

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización	
			2083. FA2.B10.12.4. Analiza a situación do flamenco en España e establece conclusións a partir dos datos obtidos.	2084. CCEC			
	2085. B10.24. Moda europea. 2086. B10.25. Moda francesa: Yves Saint Laurent.	2087. B10.13. Comentar a evolución na moda europea deste tempo.	2088. FA2.B10.13.1. Analiza a importancia da moda francesa, con referencia ás creacións de Yves Saint Laurent.	2089. CAA 2090. CCEC	2091. Presentación		
Bloque 11. Os Anos 80-90							
2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097.	b d e h n p	2098. B11.1. Arquitectura. Estilo posmoderno. O edificio como espectáculo.	2099. B11.1. Analizar a evolución da arquitectura desde a uniformidade racionalista ao barroquismo personalista do creador.	2100. FA2.B11.1.1. Explica a evolución da arquitectura, desde o edificio como función ao edificio como espectáculo.	2101. CCEC	2102. Exposición 2103. Presentación 2104. Análise formal	2105. Unidade 17 2106. 3ª Avaliación. 2107. Maio.
2108. 2109. 2110. 2111. 2112.	b d e h n	2113. B11.2. Escultura: exceso figurativo. Obra de Fernando Botero e Alberto Giacometti.	2114. B11.2. Comentar a evolución escultórica en Occidente	2115. FA2.B11.2.1. Compara as obras escultóricas de Fernando Botero e Alberto Giacometti.	2116. CCEC		
2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123.	b d e g h n p	2124. B11.3. A música como acción política de masas. "Live Aid".	2125. B11.3. Analizar o fenómeno social que supón a música en vivo retransmitida a través da televisión.	2126. FA2.B11.3.1. Analiza a forza da música pop e a súa capacidade de crear acción política, explicando o fenómeno musical "Live Aid".	2127. CSC 2128. CCEC	2129. Exposición 2130. Audición	
2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136.	b d e g h n	2137. B11.4. Eclósión da moda como fenómeno de masas. 2138. B11.5. Novo ideal de beleza colectivo: substitución das actrices polas supermodelos.	2139. B11.4. Debater acerca do ideal de beleza en relación co éxito mediático e social das supermodelos.	2140. FA2.B11.4.1. Comenta a eclósión da moda como fenómeno de masas. 2144. FA2.B11.4.2. Explica a idea de beleza en referencia ao éxito das supermodelos. 2146. FA2.B11.4.3. Analiza o cambio de patrón estético desde as actrices cara ás	2141. CSC 2142. CCEC 2145. CCEC 2147. CCEC	2143. Análise crítico	

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
			modelos.			
	2148. B11.6. O desfile de modas como espectáculo multimedia. 2149. B11.7. O/a deseñador/a como estrela mediática. 2150. B11.8. Industria do "prêt à porter". O mundo dos complementos. 2151. B11.9. Grandes deseñadores: Alexander McQueen, Valentino, Chanel (Lagerfeld), Dior (John Galliano), Armani, Versace, Calvin Klein, Tom Ford e Carolina Herrera.	2152. B11.5. Comparar as creacións no mundo da moda dos/das deseñadores/as máis relevantes.	2153. FA2.B11.5.1. Comenta a evolución dos pases de modelos a espectáculos audiovisuais. 2158. FA2.B11.5.2. Explica o auxe dos/das deseñadores/as nos medios de comunicación de masas. 2161. FA2.B11.5.3. Identifica as claves estilísticas dos principais deseñadores de moda: Alexander McQueen, Valentino, Chanel (Lagerfeld), Dior (John Galliano), Armani, Versace, Calvin Klein, Tom Ford e Carolina Herrera.	2154. CD 2155. CCEC 2159. CSIEE 2160. CCEC 2162. CAA 2163. CCEC	2156. Análise formal 2157. Análise crítico	
	2164. B11.10. Pop dos anos 80 e 90: Madonna e Michael Jackson. 2165. B11.11. Novo papel do/da artista na industria musical.	2166. B11.6. Analizar o cambio filosófico que supón asumir o novo papel do/da artista como fenómeno mutante, e a actividade metamórfica de Michael Jackson e Madonna.	2167. FA2.B11.6.1. Analiza a obra musical e artística de Michael Jackson e Madonna.	2168. CSIEE 2169. CCEC	2170. Audición 2171. Comentario	
2172. 2173. 2174. 2175. 2176.	b d e h n 2177. B11.12. Danza española: compañías de Sara Baras e Joaquín Cortés. 2184. B11.13. Cine español. Proxección internacional: José Luís Garci, Fernando Trueba, Fernando Fernán Gómez, Pedro Almodóvar e Alejandro Amenábar.	2178. B11.7. Expor a importancia das compañías musicais españolas en todo o mundo, destacando especialmente a difusión das compañías flamencas. 2185. B11.8. Recoñecer as principais obras cinematográficas dos creadores españois, e valorar o seu éxito internacional.	2179. FA2.B11.7.1. Explica a importancia das compañías de danza e das coreografías de Sara Baras e de Joaquín Cortés. 2186. FA2.B11.8.1. Recoñece a obra cinematográfica dos directores máis importantes de España: José Luís Garci, Fernando Trueba, Fernando Fernán Gómez, Pedro Almodóvar, Alejandro Amenábar, Álex de la Iglesia, etc.	2180. CSIEE 2181. CCEC 2187. CCEC	2182. Visionado 2183. Análise	
2188. 2189. 2190.	b c d 2194. B11.14. Directoras españolas, novas miradas da realidade: Pilar Miró e Icíar Bollaín.	2195. B11.9. Valorar a irrupción das directoras españolas no panorama cinematográfico español e internacional,	2196. FA2.B11.9.1. Analiza o labor creativo de Pilar Miró, Icíar Bollaín e outras directoras españolas.	2197. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato							
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización	
2191. e 2192. h 2193. n		analizando a súa obra artística: Pilar Miró, Iciar Bollain, Josefina Molina, etc.	2198. FA2.B11.9.2. Analiza en termos de diversidade e complementariedade o cine español feminino e masculino.	2199. CSC 2200. CCEC			
2201. b 2202. d 2203. e 2204. g 2205. h 2206. i 2207. n	2208. B11.15. Televisión: aparición da cor. 2209. B11.16. Retransmisións en directo: olimpíadas, fútbol, concertos e guerras.	2210. B11.10. Explicar a evolución técnica e escenográfica do paso da televisión en branco e negro á televisión en cor.	2211. FA2.B11.10.1. Explica a evolución da técnica televisiva desde o branco e negro á cor. 2215. FA2.B11.10.2. Relaciona a televisión e os grandes eventos seguidos en directo a través dela: olimpíadas, fútbol, concertos e guerras.	2212. CMCCT 2213. CCEC 2216. CSC 2217. CCEC	2214. Análise		
2218. b 2219. d 2220. e 2221. h 2222. n	2223. B11.17. Fotografía en España: Cristina García-Rodero e Alberto García Alix.	2224. B11.11. Analizar a realidade social española a través da mirada fotográfica de Cristina García Rodero e Alberto García-Alix.	2225. FA2.B11.11.1. Comenta a visión de España e a súa xente reflectida na obra fotográfica de Cristina García Rodero e Alberto García-Alix.	2226. CCEC	2227. Análise crítico 2228. Análise gráfico		
2229. b 2230. d 2231. e 2232. h 2233. i 2234. n	2235. B11.18. Cine de animación: Estudios Pixar; estrea de "Toy Story".	2236. B11.12. Comentar a evolución do cine de animación.	2237. FA2.B11.12.1. Comenta o éxito das películas de animación das produtoras Pixar e Dream Works, e a súa relación coas novas técnicas de animación dixitais.	2238. CCEC	2239. Visionado 2240. Comentario		
Bloque 12. Os anos 2000 a 2013							
2241. a 2242. b 2243. e 2244. g 2245. h 2246. n	2247. B12.1. O ecoloxismo e a arte.	2248. B12.1. Analizar a importancia do ecoloxismo e da creación artística relacionada con esta filosofía.	2249. FA2.B12.1.1. Analiza as manifestacións artísticas relacionadas co ecoloxismo utilizando, entre outras, as fotografías de Ansel Adams, a película "Dersu Uzala", ou os documentais de Félix Rodríguez de la Fuente ou do National Geographic.	2250. CSC 2251. CCEC	2252. Análise crítico	2253. Unidade 18 2254. 3ª Avaliación. 2255. Abril.	
2256. a 2257. b 2258. d 2259. e	2262. B12.2. Islamismo radical: destrución das imaxes relixiosas.	2263. B12.2. Debater acerca do islamismo radical e da iconoclastia a través da historia da arte.	2264. FA2.B12.2.1. Comenta o concepto iconoclasta do islamismo radical, en referencia, por exemplo, á destrución das imaxes de Buda, entre outras posibles.	2265. CCL 2266. CCEC			

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
2260. 2261.	h n					
2267. 2268. 2269. 2270. 2271.	b d e h n	2272. B12.3. Arquitectura máis relevante da década: Norman Foster (concepto "High Tech"), Álvaro Siza, Peter Zumthor, Jean Nouvel, Reem Koolhaas, Rafael Moneo, Shigeru Ban, Souto de Moura, etc. 2273. B12.4. A construción como espectáculo e a súa polémica: Frank Gehry e Santiago Calatrava.	2274. B12.3. Identificar os edificios máis relevantes da década, en España e no resto do mundo.	2275. FA2.B12.3.1. Analiza os edificios estrela e a súa repercusión mundial. 2280. FA2.B12.3.2. Compara as creacións emblemáticas de Frank Gehry, Santiago Calatrava e Norman Foster, entre outros posibles.	2276. CCEC 2281. CCEC	2277. Exposición 2278. Presentación 2279. Análise formal
		2282. B12.5. Obra de Zara Hadid.	2283. B12.4. Comparar a obra arquitectónica de Zara Hadid coa do resto de arquitectos/as contemporáneos/as.	2284. FA2.B12.4.1. Comenta a obra arquitectónica de Zara Hadid.	2285. CCEC	
2286. 2287. 2288. 2289. 2290. 2291. 2292.	b d e g h n p	2293. B12.6. Tecnoloxía dixital: cine, televisión, fotografía e música. 2294. B12.7. Internacionalismo universal: internet. 2295. B12.8. Novas canles de promoción artística: blogs, redes sociais e plataformas como YouTube, Vimeo, Instagram, Pinterest, etc.	2296. B12.5. Explicar a importancia de internet na creación artística.	2297. FA2.B12.5.1. Describe a importancia de internet na arte actual. 2302. FA2.B12.5.2. Analiza a tecnoloxía dixital e a súa relación coa creación artística. 2305. FA2.B12.5.3. Explica o potencial difusor da creación artística que supón YouTube e outras plataformas similares.	2298. CD 2299. CCEC 2303. CD 2304. CCEC 2306. CD 2307. CCEC	2300. Comentario 2301. Análise crítico
2308. 2309. 2310. 2311. 2312.	b d e h n	2313. B12.9. Música e baile. Novas tendencias: hip-hop e dance.	2314. B12.6. Identificar novas formas de danza, tales como o hip-hop e o dance.	2315. FA2.B12.6.1. Comenta as novas coreografías relacionadas co hip-hop e o dance.	2316. CCL 2317. CCEC	2318. Audición 2319. Visionado
2320. 2321. 2322. 2323. 2324. 2325.	b d e h n p	2326. B12.10. Cine en español: éxito internacional de Guillermo del Toro con "O labirinto do fauno". 2327. B12.11. Internacionalización do cine español: Juan Antonio Bayona e Rodrigo Cortés.	2328. B12.7. Analizar a obra cinematográfica española recente, en referencia, por exemplo, aos traballos de Juan Antonio Bayona, Jaume Balagueró e outros posibles.	2329. FA2.B12.7.1. Comenta a obra cinematográfica española recente, en referencia, por exemplo, aos traballos de Juan Antonio Bayona, Daniel Monzón, Jaume Balagueró, etc.	2330. CCEC	2331. Visionado 2332. Análise crítico

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
2333. 2334. 2335. 2336. 2337.	b d e h n	2338. B12.12. Xénero documental no cine.	2339. B12.8. Coñecer as características propias do xénero documental no cine.	2340. FA2.B12.8.1. Describe as características máis importantes do xénero documental no cine.	2341. CCEC	
2342. 2343. 2344. 2345. 2346. 2347. 2348.	b d e g h n p	2349. B12.13. Técnicas da produción audiovisual. Integración multimedia. 2350. B12.14. Televisión: series de TV, equiparables en popularidade e audiencia ao cine.	2351. B12.9. Explicar a estrutura narrativa das series de ficción para televisión en oposición ao sistema narrativo do cine.	2352. FA2.B12.9.1. Analiza as claves da produción de series para televisión. 2355. FA2.B12.9.2. Expón os factores do éxito de audiencia nas series para televisión, e dá exemplos. 2358. FA2.B12.9.3. Compara a técnica narrativa das series televisivas coa ficción cinematográfica.	2353. CCL 2354. CCEC 2356. CAA 2357. CCEC 2359. CCEC	

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
Bloque 1. O Romanticismo				
2360.	FA2.B1.1.1. Analiza o sentimento romántico e a súa relación coa arte.	70%	70%	30%
2361.	FA2.B1.2.1. Diferencia o termo romántico aplicado ao movemento artístico do século XIX e o uso actual.	50%	70%	30%
2362.	FA2.B1.3.1. Relaciona o romanticismo e o auxe do nacionalismo.	70%	70%	30%
2363.	FA2.B1.4.1. Identifica os principais edificios españois da época: teatro Romea (Murcia), teatro Falla (Cádiz), teatro Campoamor Oviedo), Arco do Triunfo e Pazo de Xustiza (Barcelona), etc.	70%	70%	30%
2364.	FA2.B1.5.1. Sopesa a importancia da obra pictórica de Karl Friedrich Schinkel, Caspar David Friedrich, Thomas Cole, John Constable, William Turner e outros.	100%	70%	30%
2365.	FA2.B1.6.1. Analiza a pintura romántica francesa: Théodore Géricault, Eugène Delacroix e Antoine-Jean Gros.	100%	70%	30%
2366.	FA2.B1.7.1. Recoñece a obra pictórica de Goya.	100%	70%	30%
2367.	FA2.B1.8.1. Comenta as pinturas negras de Goya.	100%	70%	30%
2368.	FA2.B1.8.2. Compara a obra de Goya de características expresionistas con obras de contido formal similar noutras épocas e culturas.	70%	70%	30%
2369.	FA2.B1.9.1. Comenta o cadro "A balsa da Medusa" de Géricault, valorando a base histórica e o resultado plástico.	100%	70%	30%
2370.	FA2.B1.9.2. Analiza a pintura "A morte de Sardanápalo".	100%	70%	30%
2371.	FA2.B1.10.1. Identifica os principais cadros do pintor aragonés.	100%	70%	30%
2372.	FA2.B1.10.2. Clasifica a temática dos cadros de Goya.	100%	70%	30%
2373.	FA2.B1.11.1. Relaciona o cadro "A familia de Carlos IV" con "As Meninas".	100%	70%	30%
2374.	FA2.B1.11.2. Relaciona o cadro "A leiteira de Bordeos" coa pintura impresionista posterior.	70%	70%	30%
2375.	FA2.B1.12.1. Identifica as primeiras impresións fotográficas.	100%	70%	30%
2376.	FA2.B1.13.1. Comenta a música romántica, nomeadamente as principais obras de Beethoven	70%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2377.	FA2.B1.13.2. Coñece e explica os principais cambios introducidos por Beethoven na forma sonata e sinfonía.	70%	70%	30%
2378.	FA2.B1.13.3. Identifica pezas representativas da obra de Verdi, Wagner e outros.	70%	70%	30%
2379.	FA2.B1.13.4. Relaciona a obra musical de Wagner e a mitoloxía xermánica.	70%	70%	30%
2380.	FA2.B1.14.1. Identifica as claves estilísticas na indumentaria, na moblaxe e na decoración dos estilos Regency e Napoleón III.	30%	70%	30%
2381.	FA2.B1.15.1. Comenta a relación entre a reloxaaría da época e o bronce dourado ao mercurio.	30%	70%	30%
2382.	FA2.B1.16.1. Compara pezas fabricadas en ouro ao longo das diversas culturas da humanidade.	30%	70%	30%
2383.	FA2.B1.17.1. Explica o nacemento en Francia da danza clásica e os elementos clave que a compoñen.	30%	70%	30%
Bloque 2. O Romanticismo tardío (1850-1900)		-		
2384.	FA2.B2.1.1. Relaciona o internacionalismo político europeo e a chegada a Europa da arte de Oriente.	30%	70%	30%
2385.	FA2.B2.1.2. Comenta a Guerra de Secesión norteamericana e a súa influencia na arte.	50%	70%	30%
2386.	FA2.B2.2.1. Identifica os edificios relacionados cos movementos neogótico e neomodéxar.	70%	70%	30%
2387.	FA2.B2.3.1. Relaciona as exposicións universais de París e Londres coa arquitectura.	100%	70%	30%
2388.	FA2.B2.3.2. Identifica os elementos principais da erección da torre Eiffel.	100%	70%	30%
2389.	FA2.B2.4.1. Explica a evolución do clasicismo de Canova ao expresionismo de Rodin.	100%	70%	30%
2390.	FA2.B2.4.2. Analiza a obra de Camille Claudel.	100%	70%	30%
2391.	FA2.B2.5.1. Compara a obra de Rodin e Camille Claudel e establece as conclusións pertinentes.	100%	70%	30%
2392.	FA2.B2.6.1. Identifica a escultura española, especialmente a obra de Mariano Benlliure.	70%	70%	30%
2393.	FA2.B2.7.1. Identifica a pintura orientalista europea (francesa, inglesa, etc.) cos orientalistas españois, por exemplo Mariano Fortuny.	70%	70%	30%
2394.	FA2.B2.8.1. Relaciona a obra pictórica historicista dos pintores Eduardo Rosales, Francisco Pradilla e Alejandro Ferrant.	30%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2395.	FA2.B2.9.1. Recoñece a obra dos pintores "pompier" franceses: Bouguereau, Cormon, Alexandre Cabanel e Jean-Léon Gérôme, entre outros.	70%	70%	30%
2396.	FA2.B2.10.1. Relaciona o retrato pictórico de Madrazo e Franz Xaver Wintehalter.	70%	70%	30%
2397.	FA2.B2.11.1. Recoñece os traballos de deseño e vestuario de Mariano Fortuny e Madrazo.	70%	70%	30%
2398.	FA2.B2.12.1. Explica o movemento inglés "Arts and Crafts".	30%	70%	30%
2399.	FA2.B2.13.1. Comenta as formulacións estéticas de William Morris.	30%	70%	30%
2400.	FA2.B2.14.1. Analiza a obra pictórica do movemento prerrafaelita.	70%	70%	30%
2401.	FA2.B2.15.1. Identifica a técnica do retrato utilizada por Nadar.	100%	70%	30%
2402.	FA2.B2.16.1. Compara o retrato en pintura co retrato coetáneo en fotografía.	100%	70%	30%
2403.	FA2.B2.17.1. Describe o contexto xeral en que xorde a cinematografía e os seus pioneiros.	100%	70%	30%
2404.	FA2.B2.18.1. Recoñece a obra musical dos países eslavos: Alexander Borodín, Modesto Músorgski, Piotr Ilich Tchaikovski e Bedřich Smetana.	30%	70%	30%
2405.	FA2.B2.19.1. Analiza o ballet "O lago dos cisnes", de Tchaikovski.	70%	70%	30%
2406.	FA2.B2.20.1. Comenta a música popular española: a zarzuela.	30%	70%	30%
2407.	FA2.B2.21.1. Identifica os fragmentos máis populares da zarzuela española.	30%	70%	30%
Bloque3. As vangardas		-		
2408.	FA2.B3.1.1. Relaciona a descuberta da descomposición da imaxe en cores primarias e a súa relación coa técnica impresionista.	100%	70%	30%
2409.	FA2.B3.2.1. Diferencia a construción de cores coa luz da creación cos pigmentos.	70%	70%	30%
2410.	FA2.B3.3.1. Relaciona os temas artísticos e a súa aplicación á arte: simbolismo, erotismo, drogas e satanismo.	30%	70%	30%
2411.	FA2.B3.3.2. Analiza a obra pictórica de Odilon Redon.	30%	70%	30%
2412.	FA2.B3.4.1. Describe as principais creacións de Cézanne.	100%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2413.	FA2.B3.5.1. Identifica os cadros máis representativos de Manet, Monet, Pissarro e Sisley.	100%	70%	30%
2414.	FA2.B3.6.1. Compara os cadros historicistas coas obras de Pissarro ou Sisley.	70%	70%	30%
2415.	FA2.B3.7.1. Relaciona a obra pictórica de Sorolla con John Singer Sargent.	70%	70%	30%
2416.	FA2.B3.8.1. Identifica as principais obras dos pintores españois por exemplo: Santiago Rusiñol, Ramón Casas, Anglada Camarasa, Carlos de Haes, Isidro Nonell e Joaquín Sorolla.	70%	70%	30%
2417.	FA2.B3.9.1. Identifica a técnica pictórica dos "Navis" e dos "Fauves".	100%	70%	30%
2418.	FA2.B3.9.2. Analiza algunha obra de Pierre Bonnard e Matisse.	100%	70%	30%
2419.	FA2.B3.10.1. Compara a obra pictórica das pintoras Berthe Morisot e Mary Cassatt cos pintores coetáneos.	100%	70%	30%
2420.	FA2.B3.11.1. Explica a concepción pictórica de Rousseau.	70%	70%	30%
2421.	FA2.B3.12.1. Analiza a arte de Van Gogh.	100%	70%	30%
2422.	FA2.B3.13.1. Debate acerca da posible relación entre a vida e a obra en Van Gogh.	100%	70%	30%
2423.	FA2.B3.14.1. Analiza a concepción visual da arte cubista.	100%	70%	30%
2424.	FA2.B3.14.2. Compara algunha obra cubista con outras anteriores.	70%	70%	30%
2425.	FA2.B3.14.3. Identifica as obras cubistas de Juan Gris, Pablo Picasso e Georges Braque.	100%	70%	30%
2426.	FA2.B3.15.1. Relaciona a escultura de Julio González e a de Picasso.	100%	70%	30%
2427.	FA2.B3.16.1. Compara as etapas creativas de Picasso: épocas rosa, azul, cubista e surrealista.	100%	70%	30%
2428.	FA2.B3.17.1. Analiza os intercambios recíprocos entre a cinematografía e as vangardas noutras disciplinas da arte.	70%	70%	30%
2429.	FA2.B3.18.1. Analiza os elementos formais e narrativos que se dan no cartel publicitario.	70%	70%	30%
2430.	FA2.B3.19.1. Explica a importancia do cartel publicitario.	70%	70%	30%
2431.	FA2.B3.20.1. Explica a obra gráfica dos cartelistas Jules Chéret, Alfons Mucha e Leonetto Cappiello.	70%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Critérios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2432.	FA2.B3.21.1. Analiza a técnica xaponesa do ukiyo-e e as principais obras dos estampadores xaponeses Kitagawa Utamaro, Utagawa Hiroshige e Katsushika Hokusai.	70%	70%	30%
2433.	FA2.B3.22.1. Relaciona o gravado xaponés coas creacións europeas, sobre todo na obra de Van Gogh e de Hergé.	70%	70%	30%
2434.	FA2.B3.23.1. Explica o cartel e a obra gráfica de Henri de Toulouse-Lautrec.	100%	70%	30%
2435.	FA2.B3.24.1. Comenta a música impresionista, utilizando algunha obra de Claude Debussy ou Maurice Ravel.	30%	70%	30%
2436.	FA2.B3.25.1. Analiza a obra musical dos compositores españois Manuel de Falla, Isaac Albéniz, Enrique Granados e Salvador Bacarisse.	30%	70%	30%
Bloque 4. O Modernismo-Art Nouveau		-		
2437.	FA2.B4.1.1. Identifica os elementos diferenciadores da arte modernista fronte ao xeometrismo da Art Decó e os neoestilos anteriores.	70%	70%	30%
2438.	FA2.B4.2.1. Comenta a duración cronolóxica e a extensión xeográfica do modernismo.	70%	70%	30%
2439.	FA2.B4.2.2. Explica o modernismo en Europa: Art Nouveau, Liberty, Sezession e Jugendstil.	70%	70%	30%
2440.	FA2.B4.3.1. Compara a obra arquitectónica de Antonio Gaudí, Víctor Horta e Adolf Loos.	70%	70%	30%
2441.	FA2.B4.4.1. Analiza a obra escultórica de Josep Llimona.	70%	70%	30%
2442.	FA2.B4.5.1. Identifica pezas escultóricas que poidan clasificarse como crisoelefantinas.	30%	70%	30%
2443.	FA2.B4.6.1. Comenta a obra en cartel de Alexandre de Riquer, Ramón Casas e outros cartelistas españois.	70%	70%	30%
2444.	FA2.B4.7.1. Analiza a moblaxe modernista.	30%	70%	30%
2445.	FA2.B4.8.1. Explica a importancia artística das creacións en vidro de Émile Gallé e Louis Comfort Tiffany.	30%	70%	30%
2446.	FA2.B4.9.1. Comenta a tipoloxía da xoiaría modernista, por exemplo os deseños de René Lalique e de Lluís Masriera, entre outros.	30%	70%	30%
Bloque 5. O Surrealismo e outras vangardas		-		
2447. Dalí.	FA2.B5.1.1. Relaciona as ideas sobre a psicanálise de Sigmund Freud e as creacións surrealistas, especialmente co método paranoico-crítico de Salvador	70%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2448.	FA2.B5.1.2. Explica as principais características do movemento surrealista.	100%	70%	30%
2449.	FA2.B5.2.1. Comenta as obras surrealistas de Jean Arp, Joan Miró e a pintura metafísica de Giorgio de Chirico.	100%	70%	30%
2450.	FA2.B5.3.1. Describe o surrealismo no cine, utiliza a obra de Dalí e Buñuel "Un can andaluz" e o resto da filmografía de Luis Buñuel: "A idade de ouro", "Viridiana" e outras.	70%	70%	30%
2451.	FA2.B5.4.1. Comenta as claves do expresionismo alemán, nomeadamente salientable en "O gabinete do doutor Caligari", de Robert Wiene.	70%	70%	30%
2452.	FA2.B5.4.2. Analiza a importancia da película "O anxo azul", de Josef von Sternberg, e a presenza nela de Marlene Dietrich.	70%	70%	30%
2453.	FA2.B5.5.1. Explica a concepción artística dos neoplasticistas holandeses, o grupo "De Stijl".	100%	70%	30%
2454.	FA2.B5.5.2. Analiza as obras en arquitectura, pintura e moblaxe de artistas neoplasticistas: Mondrian, van Doesburg e Gerrit Thomas Rietveld.	100%	70%	30%
2455.	FA2.B5.6.1. Describe o movemento Dada e a obra escultórica de Jean Tinguely.	100%	70%	30%
2456.	FA2.B5.7.1. Analiza a importancia do ballet ruso, utilizando a obra de Serguéi Diághilev e Nijinsky.	30%	70%	30%
2457.	FA2.B5.7.2. Comenta a obra musical de Igor Stravinsky e a súa relación coa danza: "O paxaro de lume", "Petruška" e "A consagración da primavera".	30%	70%	30%
2458.	FA2.B5.7.3. Describe presentacións coreográficas relacionadas con "A consagración da primavera", por exemplo o traballo de Pina Bausch.	30%	70%	30%
Bloque 6. Os felices anos vinte. Art Decó		-		
2459.	FA2.B6.1.1. Comenta a relación entre o desenvolvemento económico mundial e o auxe da Art Decó.	70%	70%	30%
2460.	FA2.B6.1.2. Explica a evolución desde a arte baseada na natureza (modernismo), á arte xeométrica (Art Decó).	100%	70%	30%
2461.	FA2.B6.2.1. Relaciona o Art Decó cos edificios anteriores da escola de Chicago e os edificios de Nova York, especialmente o Chrysler e o Empire State.	70%	70%	30%
2462.	FA2.B6.3.1. Compara a escultura de Pablo Gargallo e de Constantin Brancusi.	100%	70%	30%
2463.	FA2.B6.4.1. Comenta a obra pictórica da pintora Tamara de Lempicka.	70%	70%	30%
2464.	FA2.B6.5.1. Explica as claves artísticas do musical, relacionándoo co Folies Bergère, o Moulin Rouge, o Cotton Club e a traxectoria artística e persoal de Joséphine Baker.	70%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2465.	FA2.B6.6.1. Identifica as claves esenciais da moblaxe decó.	100%	70%	30%
2466.	FA2.B6.7.1. Compara a tipoloxía das xoias decó, por exemplo Cartier, coas doutras épocas.	30%	70%	30%
2467.	FA2.B6.7.2. Analiza o concepto do luxo en relación á arte, por exemplo na xoiaría.	30%	70%	30%
2468.	FA2.B6.7.3. Debate acerca da relación entre luxo e artesanía utilizando, entre outros exemplos, a empresa Patek Philippe.	30%	70%	30%
2469.	FA2.B6.8.1. Analiza a música dodecafónica, utilizando composicións, entre outras, da obra musical de Arnold Schönberg, Anton Webern ou Alban Berg.	30%	70%	30%
2470.	FA2.B6.9.1. Comenta a obra musical de George Gershwin e Irving Berlin.	30%	70%	30%
2471.	FA2.B6.10.1. Identifica os ritmos e diferencia a música negra americana: espiritual, blues e jazz.	70%	70%	30%
2472.	FA2.B6.11.1. Analiza a revolución no traxe feminino que supuxo a obra de Coco Chanel.	70%	70%	30%
Bloque 7. A Gran Depresión e a arte da súa época		-		
2473.	FA2.B7.1.1. Analiza a representación plástica do crack bolsista de 1929 en Estados Unidos.	70%	70%	30%
2474.	FA2.B7.2.1. Comenta a obra fotográfica de Dorothea Lange e Walker Evans.	100%	70%	30%
2475.	FA2.B7.2.2. Compara a obra fotográfica de artistas con compromiso social coa fotografía esteticista de, por exemplo, Cecil Beaton.	100%	70%	30%
2476.	FA2.B7.3.1. Expón razoadamente a importancia da arte como denuncia social, utilizando, por exemplo, o documental "As Hurdes, terra sen pan", de Luis Buñuel.	100%	70%	30%
2477.	FA2.B7.4.1. Analiza a importancia para o cine da obra creativa de Walt Disney.	100%	70%	30%
2478.	FA2.B7.5.1. Analiza a importancia do cómic europeo, nomeadamente a obra de Hergé.	100%	70%	30%
2479.	FA2.B7.5.2. Explica o nacemento dos superheroes norteamericanos do cómic.	100%	70%	30%
2480.	FA2.B7.5.3. Analiza as claves sociolóxicas e persoais dos superheroes do cómic: "Superman", "Batman" e "Capitán América".	100%	70%	30%
2481.	FA2.B7.5.4. Relaciona o cómic espacial co cine posterior, utilizando, entre outras, as aventuras espaciais de "Flash Gordon".	100%	70%	30%
2482.	FA2.B7.5.5. Comenta a relación entre cine e cómic no caso de "Tarzán".	100%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2483.	FA2.B7.6.1. Debate acerca do valor do cómic como obra de arte.	100%	70%	30%
2484.	FA2.B7.7.1. Recoñece as principais películas españolas da época, tendo en conta a relación da súa creación coa produtora Cifesa.	70%	70%	30%
2485.	FA2.B7.8.1. Analiza a importancia para a danza dos ballets soviéticos de principio de século.	30%	70%	30%
2486.	FA2.B7.9.1. Identifica a música swing e a súa relación coas "big bands" americanas.	70%	70%	30%
Bloque 8. A II Guerra Mundial		-		
2487.	FA2.B8.1.1. Analiza as artes fascista e comunista, e establece diferenzas e semellanzas.	70%	70%	30%
2488.	FA2.B8.2.1. Compara a arquitectura de ambas as ideoloxías, principalmente en Berlín e en Moscova.	70%	70%	30%
2489.	FA2.B8.3.1. Comenta a evolución escultórica europea, nomeadamente salientable nas obras de Henry Moore, Antoine Pevsner e Naum Gabo.	100%	70%	30%
2490.	FA2.B8.4.1. Identifica as películas de Leni Riefensthal: "Olympia" e "O triunfo da vontade".	100%	70%	30%
2491.	FA2.B8.4.2. Analiza a construción narrativa visual de "O acoirazado Potemkin".	100%	70%	30%
2492.	FA2.B8.5.1. Explica a relación entre a música de Wagner e o fascismo alemán.	70%	70%	30%
2493.	FA2.B8.6.1. Analiza as claves da fotografía de guerra, especialmente na obra de Robert Capa, Agustí Centelles ou "Alfonso".	100%	70%	30%
2494.	FA2.B8.6.2. Analiza a formulación ou presentación teórica da fotografía e o instante de Henri de Cartier-Bresson.	100%	70%	30%
2495.	FA2.B8.6.3. Relaciona a actitude vital e artística dos fotógrafos da axencia Magnum.	70%	70%	30%
2496.	FA2.B8.7.1. Comenta a técnica da fotografía nocturna e as creacións de Gyula Halász "Brassai".	70%	70%	30%
2497.	FA2.B8.8.1. Explica a técnica da colaxe e a súa utilización no cartel de propaganda política, sobre todo na obra de Josep Renau.	30%	70%	30%
2498.	FA2.B8.8.2. Realiza unha composición plástica mediante a técnica da colaxe.	70%	70%	30%
2499.	FA2.B8.9.1. Comenta as claves da comedia musical norteamericana, utilizando, entre outros, as películas de Fred Astaire e de Gene Kelly.	70%	70%	30%
2500.	FA2.B8.10.1. Explica a importancia dos estudos de cine de Hollywood.	100%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
2501. FA2.B8.10.2. Analiza as claves do nacemento das grandes compañías norteamericanas de cine: Warner Brothers, United Artist, Columbia e Metro-Goldwyn-Mayer.	100%	70%	30%
2502. FA2.B8.11.1. Analiza as claves narrativas do xénero do suspense, nomeadamente referido á filmografía de Alfred Hitchcock.	100%	70%	30%
2503. FA2.B8.12.1. Describe as claves da comedia ácida ou amarga, comentando, entre outras posibles, as películas: "To be or not to be", de Ernst Lubitsch, e "O gran ditador", de Charlie Chaplin.	100%	70%	30%
2504. FA2.B8.13.1. Identifica as claves cinematográficas de "Casablanca", de Michael Curtiz.	100%	70%	30%
2505. FA2.B8.14.1. Comenta as características do cine neorrealista italiano, sobre todo nas películas "Roma, cidade aberta" e "Alemaña ano cero", de Roberto Rossellini, e "Ladrón de bicicletas", de Vittorio de Sica.	100%	70%	30%
Bloque 9. O Funcionalismo e as décadas dos 40 e dos 50	-		
2506. FA2.B9.1.1. Explica a idea: "a función fai a forma".	70%	70%	30%
2507. FA2.B9.1.2. Comenta a frase do arquitecto Mies van der Rohe: "Menos é máis".	70%	70%	30%
2508. FA2.B9.2.1. Comenta as claves da arquitectura funcional.	70%	70%	30%
2509. FA2.B9.2.2. Explica as claves do funcionalismo orgánico escandinavo, comentando a obra de Alvar Aalto, Eero Aarnio, Arne Jacobsen e o norteamericano Eero Saarinen.	100%	70%	30%
2510. FA2.B9.2.3. Sinala as claves da moblaxe escandinava.	70%	70%	30%
2511. FA2.B9.2.4. Compara o moble funcionalista con outros estilos anteriores e posteriores.	70%	70%	30%
2512. FA2.B9.3.1. Identifica as principais creacións arquitectónicas de Mies van de Rohe, Frank Lloyd Wright e Le Corbusier.	100%	70%	30%
2513. FA2.B9.4.1. Relaciona a escola alemá Bauhaus co deseño industrial.	100%	70%	30%
2514. FA2.B9.5.1. Recoñece as claves do éxito do cómic español, incidindo na obra de Francisco Ibáñez e na súa relación coa editorial Bruguera.	100%	70%	30%
2515. FA2.B9.6.1. Analiza o dominio europeo da cinematografía americana e a obra dos grandes directores norteamericanos, nomeadamente John Ford e John Houston.	100%	70%	30%
2516. FA2.B9.7.1. Analiza a gran comedia cinematográfica, remarcando a obra plástica do director alemán Billy Wilder.	100%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2517.	FA2.B9.8.1. Comenta a cinematografía española e a importancia dos estudos Bronston.	70%	70%	30%
2518.	FA2.B9.9.1. Analiza as claves da comedia na obra cinematográfica de Luís García Berlanga.	100%	70%	30%
2519.	FA2.B9.10.1. Analiza a industria da moda de alta costura aplicando, entre outras, a obra creativa de Cristóbal Balenciaga.	30%	70%	30%
2520.	FA2.B9.11.1. Relaciona a obra musical de Joaquín Rodrigo co romanticismo musical anterior, sinalando a importancia mundial do "Concerto de Aranjuez".	30%	70%	30%
2521.	FA2.B9.12.1. Comenta as claves da danza moderna e as coreografías de Maurice Béjart e Roland Petit.	30%	70%	30%
Bloque 10. Os Anos 60 e 70		-		
2522.	FA2.B10.1.1. Comenta a uniformidade estilística mundial do estilo arquitectónico denominado "estilo internacional".	70%	70%	30%
2523.	FA2.B10.1.2. Analiza a arquitectura española, nomeadamente os traballos de Francisco Javier Sáenz de Oiza e Miguel Fisac.	100%	70%	30%
2524.	FA2.B10.2.1. Comenta as claves do expresionismo figurativo, desde o expresionismo alemán ata a obra de Francis Bacon e de Lucian Freud.	100%	70%	30%
2525.	FA2.B10.2.2. Explica a obra pictórica de Jackson Pollock e de Mark Rothko.	100%	70%	30%
2526.	FA2.B10.2.3. Identifica as claves da pintura hiperrealista e/ou Pop Art, comparando as obras de David Hockney e dos españois Antonio López e Eduardo Naranjo, entre outros.	100%	70%	30%
2527.	FA2.B10.2.4. Analiza as claves artísticas das correntes expresionistas.	70%	70%	30%
2528.	FA2.B10.3.1. Analiza a importancia da escultura expresionista española.	70%	70%	30%
2529.	FA2.B10.3.2. Describe a importancia da escultura vasca e indica as obras de Jorge Oteiza, Eduardo Chillida e Agustín Ibarrola.	100%	70%	30%
2530.	FA2.B10.3.3. Comenta a abstracción xeométrica escultórica na obra de Martín Chirino, Amadeo Gabino, Pablo Palazuelo, Pablo Serrano e Gustavo Torner, entre outros.	70%	70%	30%
2531.	FA2.B10.3.4. Analiza a arte cinética e a relación coa obra creativa de Eusebio Sempere.	70%	70%	30%
2532.	FA2.B10.4.1. Compara a concepción plástica na obra fotográfica de David Hamilton, Juan Gyenes, Irving Penn e outros.	70%	70%	30%
2533.	FA2.B10.5.1. Comenta as claves do son musical monofónico, estereofónico, dolby, 5.1 e 7.1.	30%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2534.	FA2.B10.6.1. Analiza as claves da música pop.	70%	70%	30%
2535.	FA2.B10.6.2. Identifica as principais cancións dos Beatles.	70%	70%	30%
2536.	FA2.B10.6.3. Explica as claves do movemento Fans.	70%	70%	30%
2537.	FA2.B10.6.4. Comenta a aceptación maioritaria do jazz.	70%	70%	30%
2538.	FA2.B10.6.5. Analiza a obra jazzística e vital de Miles Davis e Chet Baker.	70%	70%	30%
2539.	FA2.B10.7.1. Describe a evolución do cine español no período da transición.	70%	70%	30%
2540.	FA2.B10.8.1. Comenta o rexurdimento do gran cine norteamericano coa obra cinematográfica de Francis Ford Coppola.	100%	70%	30%
2541.	FA2.B10.9.1. Analiza a filmografía do director xaponés Akira Kurosawa.	100%	70%	30%
2542.	FA2.B10.10.1. Recoñece o paso da televisión a ser un fenómeno de comunicación de masas.	70%	70%	30%
2543.	FA2.B10.11.1. Explica as claves do éxito mundial da editorial de cómics Marvel.	70%	70%	30%
2544.	FA2.B10.12.1. Identifica a obra musical de Paco de Lucía e de Camarón de la Isla.	70%	70%	30%
2545.	FA2.B10.12.2. Explica as claves do éxito internacional do flamenco.	30%	70%	30%
2546.	FA2.B10.12.3. Recoñece a importancia do baile flamenco no mundo, con referencia á danza e ás coreografías de Carmen Amaya e Antonio Gades.	30%	70%	30%
2547.	FA2.B10.12.4. Analiza a situación do flamenco en España e establece conclusións a partir dos datos obtidos.	30%	70%	30%
2548.	FA2.B10.13.1. Analiza a importancia da moda francesa, con referencia ás creacións de Yves Saint Laurent.	30%	70%	30%
Bloque 11. Os Anos 80-90		-		
2549.	FA2.B11.1.1. Explica a evolución da arquitectura, desde o edificio como función ao edificio como espectáculo.	70%	70%	30%
2550.	FA2.B11.2.1. Compara as obras escultóricas de Fernando Botero e Alberto Giacometti.	100%	70%	30%
2551.	FA2.B11.3.1. Analiza a forza da música pop e a súa capacidade de crear acción política, explicando o fenómeno musical "Live Aid".	70%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2552.	FA2.B11.4.1. Comenta a eclosión da moda como fenómeno de masas.	70%	70%	30%
2553.	FA2.B11.4.2. Explica a idea de beleza en referencia ao éxito das supermodelos.	70%	70%	30%
2554.	FA2.B11.4.3. Analiza o cambio de patrón estético desde as actrices cara ás modelos.	70%	70%	30%
2555.	FA2.B11.5.1. Comenta a evolución dos pases de modelos a espectáculos audiovisuais.	70%	70%	30%
2556.	FA2.B11.5.2. Explica o auxe dos/das deseñadores/as nos medios de comunicación de masas.	70%	70%	30%
2557.	FA2.B11.5.3. Identifica as claves estilísticas dos principais deseñadores de moda: Alexander McQueen, Valentino, Chanel (Lagerfeld), Dior (John Galliano), Armani, Versace, Calvin Klein, Tom Ford e Carolina Herrera.	30%	70%	30%
2558.	FA2.B11.6.1. Analiza a obra musical e artística de Michael Jackson e Madonna.	70%	70%	30%
2559.	FA2.B11.7.1. Explica a importancia das compañías de danza e das coreografías de Sara Baras e de Joaquín Cortés.	30%	70%	30%
2560.	FA2.B11.8.1. Recoñece a obra cinematográfica dos directores máis importantes de España: José Luís Garci, Fernando Trueba, Fernando Fernán Gómez, Pedro Almodóvar, Alejandro Amenábar, Álex de la Iglesia, etc.	100%	70%	30%
2561.	FA2.B11.9.1. Analiza o labor creativo de Pilar Miró, Icíar Bollaín e outras directoras españolas.	100%	70%	30%
2562.	FA2.B11.9.2. Analiza en termos de diversidade e complementariedade o cine español feminino e masculino.	70%	70%	30%
2563.	FA2.B11.10.1. Explica a evolución da técnica televisiva desde o branco e negro á cor.	70%	70%	30%
2564.	FA2.B11.10.2. Relaciona a televisión e os grandes eventos seguidos en directo a través dela: olimpíadas, fútbol, concertos e guerras.	30%	70%	30%
2565.	FA2.B11.11.1. Comenta a visión de España e a súa xente reflectida na obra fotográfica de Cristina García Rodero e Alberto García-Alix.	100%	70%	30%
2566.	FA2.B11.12.1. Comenta o éxito das películas de animación das produtoras Pixar e Dream Works, e a súa relación coas técnicas de animación dixitais.	70%	70%	30%
Bloque 12. Os anos 2000 a 2013		-		
2567.	FA2.B12.1.1. Analiza as manifestacións artísticas relacionadas co ecoloxismo utilizando, entre outras, as fotografías de Ansel Adams, a película "Dersu Uzala", ou os documentais de Félix Rodríguez de la Fuente ou do National Geographic.	70%	70%	30%
2568.	FA2.B12.2.1. Comenta o concepto iconoclasta do islamismo radical, en referencia, por exemplo, á destrución das imaxes de Buda, entre outras posibles.	70%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2569.	FA2.B12.3.1. Analiza os edificios estrela e a súa repercusión mundial.	70%	70%	30%
2570.	FA2.B12.3.2. Compara as creacións emblemáticas de Frank Gehry, Santiago Calatrava e Norman Foster, entre outros posibles.	70%	70%	30%
2571.	FA2.B12.4.1. Comenta a obra arquitectónica de Zara Hadid.	70%	70%	30%
2572.	FA2.B12.5.1. Describe a importancia de internet na arte actual.	70%	70%	30%
2573.	FA2.B12.5.2. Analiza a tecnoloxía dixital e a súa relación coa creación artística.	70%	70%	30%
2574.	FA2.B12.5.3. Explica o potencial difusor da creación artística que supón YouTube e outras plataformas similares.	70%	70%	30%
2575.	FA2.B12.6.1. Comenta as novas coreografías relacionadas co hip-hop e o dance.	100%	70%	30%
2576.	FA2.B12.7.1. Comenta a obra cinematográfica española recente, como a de Juan Antonio Bayona, Daniel Monzón, Jaume Balagueró, .etc.	100%	70%	30%
2577.	FA2.B12.8.1. Describe as características máis importantes do xénero documental no cine.	100%	70%	30%
2578.	FA2.B12.9.1. Analiza as claves da produción de series para televisión.	70%	70%	30%
2579.	FA2.B12.9.2. Expón os factores do éxito de audiencia nas series para televisión, e dá exemplos.	70%	70%	30%
2580.	FA2.B12.9.3. Compara a técnica narrativa das series televisivas coa ficción cinematográfica.	70%	70%	30%

O proceso para avaliar cada estándar de aprendizaxe mediante os instrumentos de avaliación aplicando as porcentaxes reflectidas nas táboas superiores é materialmente imposible. Para poder facelo as preguntas dos exames deberían incluír todos os estándares correspondentes, e o sistema de cualificación destas probas non sería polo tanto nin operativo, nin obxectivo nin, xusto. Non se pode preguntar todo para poder avalialo todo. Polo tanto debemos entender as distintas cifras de porcentaxes das táboas superiores como unhas referencias que nos serven para darlle distintos pesos específicos aos distintos estándares.

A hora de achar a cualificación do alumnado aplicarase a seguinte ponderación para a materia de Fundamentos da Arte II:

Probas.....85%

Traballos..... 10%

Participación e iniciativas.....5%

Alumnado con Fundamentos da Arte I pendente:

Para a avaliación de materias pendentes do bacharelato programaranse actividades de xeito periódico con reunións para a coordinación das mesmas, entrega de material, explicacións e resolucións de dúbidas e entrega de traballos. Programaranse de xeito acordado co alumnado os exames de avaliación.

O desenvolvemento destas materias farase segundo a programación correspondente das materias, pero tendo en conta que ao non poder asistir ás sesións como se cursaran de xeito ordinario, dito desenvolvemento verase simplificado e polo tanto reducido.

Os instrumentos de avaliación aplicaranse en función do grao mínimo de consecución, xa que ao cursaren ao mesmo tempo 2º de Bacharelato nestas materias moitos dos contidos xa os repasarán na aula e os aspectos máis significativos poderán aprendelos no día a día. Elimínanse todos os contidos referentes ao manexo de ferramentas TIC e utilización de *software* específico así como a realización destas actividades. Esta eliminación está xustificada pola imposibilidade de desenvolver ditos contidos prácticos ao non dispoñer de horas nas aulas de informática.

Realizarase un exame de toda a materia en abril.

Deseño- 2º de Bacharelato

Modalidade de Artes

Introdución

A materia de Deseño neste curso de 2º de bacharelato ten que basearse, xa que o aprendizaxe é propedéutico, nos coñecementos que posúe o alumnado. Temos aquí un problema, xa que os que desenvolveron esta nova lei de educación decidiron que os estudantes da modalidade de Artes non poderían cursar a materia de Debuxo técnico. Unha disciplina como é o deseño precisa de coñecementos técnicos para a súa realización e, por suposto, para poder entender as ideas representadas e poder asimesmo transmitir as de xeito correcto. Vémonos na obriga de impartir unha materia (Deseño)e, á vez, impartir outra (Debuxo técnico) para poder acadar os nosos obxectivos.

Estamos a falar dunha materia que formará parte das probas de acceso á Universidade. Unha materia que xa na lei anterior plantexaba dificultades pola súa amplitude e pola estrutura e insuficiente duración da proba. A extensión dos contidos da propia materia obriga a ter que impartilos sen posibilidade de profundización, se ademais temos que formar ao alumnado en aspectos técnicos que deberían ter, pero que o propio sistema non llo permite. Imaxinémonos impartir Física a alumnos que non teñen uns coñecementos mínimos de matemáticas.

A materia de Deseño ten por finalidade proporcionar unha base sólida acerca dos principios e dos fundamentos que constitúen esta actividade. É unha materia de carácter teórico-práctico que, sen pretender formar especialistas na materia, debe proporcionarlle ao alumnado os coñecementos fundamentais do ámbito do deseño e as ferramentas necesarias para se iniciar no estudo, na análise e na realización de proxectos elementais de deseño.

O deseño aplícase en todos os ámbitos e atópase por todas as partes, penetrando no cotián de tal xeito que a súa omnipresencia o torna imperceptible. A función do deseño na sociedade contemporánea non debe entenderse unicamente como o proceso de ideación e proxección para a produción de obxectos, sexan estes bidimensionais ou tridimensionais. Un problema de deseño non é un problema circunscrito á superficie xeométrica de dúas ou tres dimensións. Todos os obxectos se conectan sempre cun contorno, directa ou indirectamente, e, xa que logo, o conxunto de conexións que un obxecto establece con moi distintas esferas é extensísimo. O deseño debe atender tanto aos aspectos materiais, tecnolóxicos e funcionais dos obxectos como aos simbólicos e de comunicacións. Un bo deseño contribúe a que poidamos utilizar eficazmente os obxectos dun xeito intuitivo e cómodo, ou a que comprendamos con rapidez as mensaxes do noso contexto.

O estudo dos fundamentos do deseño é de grande importancia para capacitar ao alumnado para a comprensión do seu contorno e para a satisfacción con el, e para desenvolver a creatividade e o pensamento diverxente, ao potenciar a capacidade para producir respostas múltiples ante un mesmo estímulo. O estudo e a iniciación á práctica do deseño deben fomentar unha actitude analítica respecto á información que chega do contorno, contribuíndo a desenvolver a sensibilidade e o sentido crítico.

Por outra banda, o desenvolvemento e a adquisición de competencias constitúen elementos fundamentais á hora de abordar e orientar o proceso de ensino e aprendizaxe. Os contidos da materia estrutúranse en cinco bloques que agrupan contidos e procedementos; malia iso o seu desenvolvemento non debe entenderse de xeito secuencial.

Deseño- 2º de Bacharelato

Obxectivos

Tal como recolle a lexislación, a materia de Deseño contribuirá a desenvolver no alumnado determinadas capacidades:

- b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
- m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

O ensino da materia de Deseño do 2º curso do bacharelato terá como obxectivo concreto o desenvolvemento das seguintes capacidades do alumnado:

- Coñecer as bases do deseño como disciplina.
- Comprender a evolución do concepto de deseño e áreas da actividade humana nas que se desenvolve.
- Analizar os condicionantes e o simbolismo funcional do deseño como se entende na actualidade.
- Rexeitar o uso de estereotipos e linguaxe sexista nas propias creacións do deseño.
- Desenvolver no alumnado o espírito crítico e o hábito de traballo en equipo.
- Valorar a importancia da metodoloxía no proceso de deseño.
- Coñecer e valorar as aportacións de Galicia ao mundo do deseño.
- Resolver problemas sinxelos de deseño.

- Saber elixir as técnicas de representación máis axeitadas para amosar unha determinada solución de deseño.
- Coñecer e experimentar as diferentes relacións compositivas e posibilidades que poden serrar os elementos visuais.
- Valorar o papel do deseño na cultura actual e a súa influencia no contorno.
- Capacitar a alumnado para superar as probas de acceso á Universidade.

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Metodoloxía didáctica

Secuenciación

Temporalización

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe

Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación

Probas extraordinarias

Deseño. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
Bloque 1. Evolución histórica e ámbitos do deseño						
2581. 2582. 2583. 2584. 2585.	<p>b d g h n</p> <p>2586. B1.1. Concepto de deseño: definición, orixes e tendencias.</p> <p>2598. B1.2. Historia do deseño. Da artesanía á industria: a Revolución Industrial. Principais períodos e escolas de deseño en diferentes ámbitos. Figuras máis salientables.</p> <p>2599.</p> <p>2606. B1.3. Funcións do deseño. Deseño e comunicación social. Influencia do deseño na ética e na estética contemporáneas.</p>	2587. B1.1. Coñecer e describir as características fundamentais dos movementos históricos e das correntes e escolas máis salientables na historia do deseño, recoñecer as achegas do deseño en diferentes ámbitos e valorar a repercusión que tivo nas actitudes éticas, estéticas e sociais na cultura contemporánea.	<p>2588. DEB1.1.1. Coñece e describe as características fundamentais das principais correntes e escolas da historia do deseño.</p> <p>2600. DEB1.1.2. Analiza imaxes relacionadas co deseño, identifica o ámbito ao que pertencen e relaciónaaas coa súa corrente, a súa escola ou o seu período.</p> <p>2607. DEB1.1.3. Analiza imaxes de produtos de deseño e de obras de arte, e explica razoadamente as principais semellanzas e diferenzas entre estes dous ámbitos, utilizando con propiedade a terminoloxía específica da materia.</p>	2589. CCL 2601. CCEC 2602. CSC 2608. CAA	2590. Exposición. 2591. Presentación. 2592. Análise gráfica e formal. 2593. Comentario.	<p>2594. Unidade 1.1.</p> <p>2595. Fundamentos 1.</p> <p>2596. 1ª Avaliación.</p> <p>2597. Setembro</p> <p>2604. Unidade transversal.</p> <p>2605. Durante todo o curso.</p> <p>2610. Unidade 1.2.</p> <p>2611. Fundamentos 2.</p> <p>2612. 1ª Avaliación.</p> <p>2613. Setembro-outubro.</p>
2614. 2615. 2616. 2617. 2618. 2619.	<p>b d g h l n</p> <p>2620. B1.4. Deseño publicitario e hábitos de consumo.</p> <p>2621. B1.5. Deseño sustentable: ecoloxía e ambiente.</p> <p>2622. B1.6. Principais campos de aplicación do deseño: gráfico, de interiores, de moda e de produtos.</p> <p>2623. B1.7. Deseño e arte. Diferenzas e similitudes entre o obxecto artístico e o obxecto de deseño.</p> <p>2624. B1.8. Proceso do</p>	2625. B1.2. Comprender que a actividade de deseñar sempre está condicionada polo contorno natural, social e cultural, e polos aspectos funcionais, simbólicos, estéticos e comunicativos aos que se lles queira dar resposta.	2626. DEB1.2.1. Comprende, valora e explica de maneira argumentada a incidencia que ten o deseño na formación de actitudes éticas, estéticas e sociais e nos hábitos de consumo.	2627. CCL	2628. Exposición. 2629. Presentación. 2630. Análise gráfica e formal.	<p>2631. Unidade 1.3</p> <p>2632. Fundamentos 3.</p> <p>2633. 1ª Avaliación.</p> <p>2634. Outubro</p>

Diseño. 2º de bacharelato

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	deseño: deseño e creatividade. Desde a preparación ata a elaboración do produto deseñado.					
Bloque 2. Elementos de configuración formal						
2635. 2636. 2637. 2638. 2639.	b d g h n 2640. B2.1. Teoría da percepción visual. Proceso da percepción visual. Leis da Gestalt.	2641. B2.1. Identificar os elementos que forman a estrutura da linguaxe visual.	2642. DEB2.1.1. Identifica os principais elementos da linguaxe visual presentes en obxectos de deseño ou do contexto cotián.	2643. CMCC T	2644. Exposición. 2645. Presentación. 2646. Análise gráfica e formal. 2647. Exercicio técnico. 2648. Exercicio creativo.	2649. Unidade 2. 2650. Elementos. 2651. 2ª Avaliación. 2652. Xaneiro.
2653. 2654. 2655. 2656. 2657. 2658.	b d g h m n 2659. B2.2. Elementos básicos da linguaxe visual: punto, liña, plano, cor, forma e textura. Aplicación ao deseño. 2660. B2.3. Linguaxe visual: creación de mensaxes visuais.	2661. B2.2. Utilizar os elementos básicos da linguaxe visual na realización de composicións creativas que evidencien a comprensión e a aplicación dos fundamentos compositivos.	2662. DEB2.2.1. Realiza composicións gráficas, seleccionando e utilizando equilibradamente os principais elementos da linguaxe visual. 2664. DEB2.2.2. Analiza imaxes ou produtos de deseño, recoñecendo e diferenciando os seus aspectos funcionais estéticos e simbólicos.	2663. CD 2665. CD		
2666. 2667. 2668. 2669. 2670. 2671.	b d g h m n 2672. B2.4. Sintaxe visual. Sistemas de ordenación: estrutura e composición. Recursos na organización da forma e o espazo, e a súa aplicación ao deseño: repetición, ordenación e composición modular, simetría, dinamismo, deconstrución, etc. 2673. B2.5. Cor: modelos, gamas, interacción e harmonía. Espazos de cor.	2674. B2.3. Aplicar as teorías perceptivas e os recursos da linguaxe visual á realización de produtos concretos de deseño.	2675. DEB2.3.1. Aplica as teorías perceptivas e os recursos da linguaxe visual á realización de propostas de deseño en diferentes ámbitos. 2685. DEB2.3.2. Utiliza a cor atendendo ás súas calidades funcionais, estéticas e simbólicas, e á súa adecuación a propostas específicas de deseño.	2676. CCEC 2686. CCEC	2677. Exposición. 2678. Presentación. 2679. Análise gráfica e formal. 2680. Exercicio creativo.	2681. Unidade 3. 2682. Cor. 2683. 1ª Avaliación. 2684. Decembro.
2687. 2688.	b d 2692. B2.6. Deseño e función. Relación entre forma e función. Análise da dimensión	2693. B2.4. Diferenciar os aspectos formais, funcionais, estéticos e comunicativos de obxectos de	2694. DEB2.4.1. Modifica os aspectos comunicativos dunha peza de deseño, ideando alternativas compositivas e	2695. CD	2696. Exposición. 2697. Presentación.	

Diseño. 2º de bacharelato

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
2689. g 2690. m 2691. n	pragmática, simbólica e estética do deseño.	referencia dos distintos ámbitos do deseño.	reelaborándoa con diferentes técnicas, materiais, formatos e acabamentos.			2700. 1ª Avaliación. 2701. Novembro.
2702. DEB2.4.2. Descompón en unidades elementais unha obra de deseño gráfico complexa e reorganízalas elaborando novas composicións plasticamente expresivas, equilibradas e orixinais.			2703. CCEC			
Bloque 3. Teoría e metodoloxía do deseño						
2704. b 2705. d 2706. g 2707. n	2708. B3.1. Introducción á teoría do deseño: definición de teoría, metodoloxía, investigación e proxecto.	2709. B3.1. Valorar a importancia da metodoloxía como ferramenta para a formulación, o desenvolvemento, a realización e a comunicación acertados do proxecto de deseño.	2710. DEB3.1.1. Coñece e aplica a metodoloxía proxectual básica.	2711. CCL	2712. Exposición. 2713. Presentación.	2714. Unidade 4. 2715. Metodoloxía do deseño. Procesos. 2716. 2ª Avaliación. 2717. Xaneiro.
2718. b 2719. d 2720. g 2721. h 2722. m 2723. n	2724. B3.2. Fases do proceso do deseño: formulación e estruturación (suxeito, obxecto, método e finalidade), elaboración e selección de propostas, e presentación do proxecto.	2725. B3.2. Resolver problemas de deseño de xeito creativo, lóxico e racional, adecuando os materiais e os procedementos á súa función estética, práctica e comunicativa.	2726. DEB3.2.1. Desenvolve proxectos sinxelos que dean resposta a propostas específicas de deseño previamente establecidas.	2727. CSIEE		
	2728. B3.3. Fundamentos de investigación no proceso do deseño: compilación de información e análise de datos.	2729. B3.3. Compilar e analizar información relacionada cos aspectos do proxecto que se vaia desenvolver, para realizar propostas creativas e realizables ante un problema de deseño.	2730. DEB3.3.1. Determina as características técnicas e as intencións expresivas e comunicativas de diferentes obxectos de deseño.	2731. CSC	2732. Exposición. 2733. Presentación. 2734. Análise.	
			2735. DEB3.3.2. Recolle información, analiza os datos obtidos e realiza propostas creativas.	2736. CAA		
2737. b 2738. d	2743. B3.4. Planificación do proceso de execución: propósito, necesidades, estilo,	2744. B3.4. Achegar solucións diversas e creativas ante un problema de deseño, potenciando o	2745. DEB3.4.1. Planifica o proceso de realización desde a fase de ideación ata a elaboración final da obra.	2746. CMCC T	2747. Exposición. 2748. Exercicio creativo.	

Deseño. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
2739. 2740. 2741. 2742.	g h m n	orçamento, tempo de execución, etc.	desenvolvemento do pensamento diverxente.	2749. DEB3.4.2. Debuxa ou interpreta a información gráfica, tendo en conta as características e os parámetros técnicos e estéticos do produto para o seu posterior desenvolvemento.	2750. CMCC T	
2751. 2752. 2753. 2754. 2755. 2756.	b d g h m n	2757. B3.5. Materiais técnicos e procedementos para a realización de esquemas e bosquexos gráficos.	2758. B3.5. Coñecer e aplicar técnicas básicas de realización de esquemas e bosquexos, presentar con corrección os proxectos e argumentalos con base nos seus aspectos formais, funcionais, estéticos e comunicativos.	2759. DEB3.5.1. Realiza esquemas e bosquexos para visualizar a peza e valorar a súa adecuación aos obxectivos propostos. 2769. DEB3.5.2. Materializa a proposta de deseño e presenta e defende o proxecto realizado, desenvolvendo a capacidade de argumentación e a autocrítica. 2771. DEB3.5.3. Planifica o traballo, coordínase, participa activamente, e respecta e valora as realizacións do resto dos integrantes do grupo nun traballo de equipo.	2760. CAA 2770. CSIEE 2772. CSC	2761. Exposición. 2762. Presentación. 2763. Exercicio técnico. 2764. Sistemas. 2765. Unidade 5. 2766. Técnicas de representación. 2767. 3ª Avaliación. 2768. Marzo.
Bloque 4. Deseño gráfico						
2773. 2774. 2775. 2776. 2777. 2778.	b d g h m n	2779. B4.1. Funcións comunicativas do deseño gráfico: identidade, información e persuasión. 2780. B4.2. Ámbitos de aplicación do deseño gráfico. 2781. B4.3. Deseño gráfico e sinalización. Sinalética. Principais factores condicionantes, pautas e elementos na elaboración de sinais. 2782. B4.4. Aplicacións.	2783. B4.1. Explorar con iniciativa as posibilidades plásticas e expresivas da linguaxe gráfica e utilízalas de xeito creativo na ideación e na realización de obra orixinal de deseño gráfico, e analizar desde o punto de vista formal e comunicativo produtos de deseño gráfico, identificando os recursos gráficos, comunicativos e estéticos empregados.	2784. DEB4.1.1. Realiza proxectos sinxelos nalgún dos campos propios do deseño gráfico como a sinalización, a edición, a identidade, a embalaxe ou a publicidade. 2793. DEB4.1.2. Examina obxectos de deseño e determina a súa idoneidade en función das súas características técnicas, comunicativas e estéticas.	2785. CCEC 2794. CCEC	2786. Exposición. 2787. Presentación. 2788. Análise gráfica e formal. 2789. Unidade 6. 2790. Deseño gráfico. 2791. 2ª Avaliación. 2792. Febreiro- Marzo.

Deseño. 2º de bacharelato

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
2795. 2796. 2797. 2798. 2799. 2800.	b d g h m n	2801. B4.5. Tipografía: carácter tipográfico. Elementos tipográficos. Lexibilidade. Clasificación dos tipos. Principais familias tipográficas.	2802. B4.2. Identificar as principais familias tipográficas e recoñecer as pautas básicas de lexibilidade, estrutura, espazamento e composición. 2809. DEB4.2.2. Utiliza de xeito adecuado a tipografía seguindo criterios acertados na súa elección e na súacomposición.	2803. DEB4.2.1. Identifica as principais familias tipográficas e recoñece as nocións elementais de lexibilidade, estrutura, espaciado e composición 2810. CCEC	2804. CCEC 2810. CCEC	2805. Exposición. 2806. Presentación. 2807. Análise gráfica e formal. 2808. Exercicio creativo.
		2811. B4.7. Deseño publicitario. Fundamentos e funcións da publicidade. Elementos da linguaxe publicitaria.	2812. B4.3. Realizar proxectos elementais de deseño gráfico identificando o problema, achegando solucións creativas e seleccionando a metodoloxía e os materiais adecuados para a súa materialización.	2813. DEB4.3.1. Resolve problemas sinxelos de deseño gráfico utilizando os métodos, as ferramentas e as técnicas de representación adecuadas.	2814. CMCC T	2815. Exposición. 2816. Presentación. 2817. Exercicio creativo.
2818. 2819. 2820. 2821. 2822.	b d g h n	2823. B4.8. A función comunicativa da imaxe e a súa relación cos ámbitos do deseño.	2824. B4.4. Desenvolver unha actitude reflexiva e creativa en relación coas cuestións formais e conceptuais da cultura visual da sociedade da que forma parte.	2825. DEB4.4.1. Relaciona o grao de iconicidade de imaxes gráficas coas súas funcións comunicativas. 2828. DEB4.4.2. Emite xuízos de valor argumentados respecto á produción gráfica propia e allea con base nos seus coñecementos sobre a materia, o seu gusto persoal e a súa sensibilidade.	2826. CAA 2829. CSIEE	2827. Exposición. 2830. Comentario.
2831. 2832. 2833. 2834. 2835. 2836.	b d g h m n	2837. B4.9. Programas informáticos de ilustración e deseño: programas de deseño vectorial e programas de maquetaxe.	2838. B4.5. Iniciarase na utilización de programas informáticos de ilustración e deseño aplicándoos a diferentes propostas de deseño.	2839. DEB4.5.1. Utiliza con solvencia os recursos informáticos idóneos e aplícaos á resolución de propostas específicas de deseño gráfico.	2840. CD	2841. Exercicio técnico-creativo.
Bloque 5. Deseño de produto e do espazo						
2842.	b	2847. B5.1. Nocións básicas de deseño de obxectos.	2848. B5.1. Analizar os aspectos formais, estruturais, semánticos e	2849. DEB5.1.1. Analiza obxectos de deseño e determina a súa idoneidade,	2850. CAA	2851. Exposición. 2854. Unidade 7. 2855. Deseño de

Diseño. 2º de bacharelato

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
2843. d 2844. g 2845. h 2846. n		funcionais de obxectos de deseño, que poden ser naturais, artificiais, de uso cotián ou propios do deseño.	realizando en cada caso un estudo da súa dimensión pragmática, simbólica e estética. 2858. DEB5.1.2. Determina as características formais e técnicas de obxectos de deseño atendendo ao tipo de produto e ás súas intencións funcionais e comunicativas.	2859. CCEC	2852. Presentación. 2853. Análise formal.	obxectos. 2856. 3ª Avaliación. 2857. Marzo-abril.
2860. b 2861. d 2862. g 2863. h 2864. m 2865. n	2866. B5.2. Proceso creativo no deseño de obxectos e espazos: estudo previo, planificación, bosquejos, representación gráfica, modelo ou maqueta. 2867. B5.3. Técnicas e materiais de representación gráfica.	2868. B5.2. Desenvolver un proxecto sinxelo de deseño industrial, seguindo unha metodoloxía idónea e seleccionando as técnicas de realización apropiadas.	2869. DEB5.2.1. Desenvolve proxectos sinxelos de deseño de produtos en función de condicionantes e requisitos específicos previamente determinados. 2873. DEB5.2.2. Interpreta a información gráfica achegada en supostos prácticos de deseño de obxectos e do espazo. 2875. DEB5.2.3. Utiliza adecuadamente os materiais e as técnicas de representación gráfica.	2870. CSIEE 2874. CCEC 2876. CD	2871. Presentación. 2872. Exercicio técnico.	
2877. b 2878. d 2879. g 2880. h 2881. m 2882. n	2883. B5.4. Deseño do espazo habitable. Organización do espazo: condicionantes físicos, técnicos, funcionais e psicosociais. 2884. B5.5. Distribución e circulación. 2885. B5.6. Principais materiais, instalacións e elementos construtivos empregados no deseño de interiores: características técnicas, estéticas e construtivas. 2886. B5.7. Iluminación.	2887. B5.3. Realizar un proxecto elemental de espazo habitable, seguindo unha metodoloxía idónea e seleccionando as técnicas de realización apropiadas.	2888. DEB5.3.1. Realiza esquemas e esbozos para visualizar e valorar a adecuación do traballo aos obxectivos propostos. 2896. DEB5.3.2. En propostas de traballo en equipo, participa activamente na planificación e na coordinación do traballo e respecta e valora as realizacións e as achegas do resto de integrantes do grupo. 2898. DEB5.3.3. Propón solucións viables de habitabilidade, distribución e circulación no espazo en supostos sinxelos de deseño de interiores.	2889. CCEC 2897. CSC 2899. CSC	2890. Presentación. 2891. Exercicio técnico-creativo.	2892. Unidade 8. 2893. Deseño de espazo habitable. 2894. 3ª Avaliación. 2895. Maio.

Diseño. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
			2900. DEB5.3.4. Valora a metodoloxía proxectual, recoñece os factores que interveñen nela e aplícaa á resolución de supostos prácticos.	2901. CSIEE		
2902. b 2903. d 2904. g 2905. h 2906. n	2907. B5.8. Funcións, morfoloxía, e tipoloxía dos obxectos. Relación entre obxecto e usuario/a. 2908. B5.9. Conceptos básicos de ergonómia, antropometría e biónica e a súa aplicación ao deseño de produtos e interiores.	2909. B5.4. Valorar a importancia do coñecemento e da aplicación dos fundamentos ergonómicos e antropométricos, nos procesos de deseño, entendendo que son ferramentas imprescindibles para mellorar o uso dun obxecto ou dun espazo e adecualos ás medidas, á morfoloxía e ao benestar humanos.	2910. DEB5.4.1. Coñece as nocións básicas de ergonómia e antropometría, e aplícaa en supostos prácticos sinxelos de deseño de obxectos e do espazo.	2911. CMCC T	2912. Exposición. 2913. Presentación.	2914. Unidade 1.5. 2915. Fundamentos 5. 2916. 2ª Avaliación. 2917. Marzo.

Deseño Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
Bloque 1. Xeometría e debuxo técnico				
2918.	DEB1.1.1. Coñece e describe as características fundamentais das principais correntes e escolas da historia do deseño.	100%	75%	25%
2919.	DEB1.1.2. Analiza imaxes relacionadas co deseño, identifica o ámbito ao que pertencen e relaciónaaas coa súa corrente, a súa escola ou o seu período.	75%	50%	50%
2920.	DEB1.1.3. Analiza imaxes de produtos de deseño e de obras de arte, e explica razoadamente as principais semellanzas e diferenzas entre estes dous ámbitos, utilizando con propiedade a terminoloxía específica da materia.	100%	50%	50%
2921.	DEB1.2.1. Comprende, valora e explica de maneira argumentada a incidencia que ten o deseño na formación de actitudes éticas, estéticas e sociais e nos hábitos de consumo.	50%	75%	25%
Bloque 2. Elementos de configuración formal				
2922.	DEB2.1.1. Identifica os principais elementos da linguaxe visual presentes en obxectos de deseño ou do contexto cotián.	100%	50%	50%
2923.	DEB2.2.1. Realiza composicións gráficas, seleccionando e utilizando equilibradamente os principais elementos da linguaxe visual.	75%	25%	75%
2924.	DEB2.2.2. Analiza imaxes ou produtos de deseño, recoñecendo e diferenciando os seus aspectos funcionais estéticos e simbólicos.	100%	75%	25%
2925.	DEB2.3.1. Aplica as teorías perceptivas e os recursos da linguaxe visual á realización de propostas de deseño en diferentes ámbitos.	50%	-	100%
2926.	DEB2.3.2. Utiliza a cor atendendo ás súas calidades funcionais, estéticas e simbólicas, e á súa adecuación a propostas específicas de deseño.	50%	25%	75%
2927.	DEB2.4.1. Modifica os aspectos comunicativos dunha peza de deseño, ideando alternativas compositivas e reelaborándoa con diferentes técnicas, materiais, formatos e acabamentos.	25%	-	100%
2928.	DEB2.4.2. Descompón en unidades elementais unha obra de deseño gráfico complexa e reorganizaas elaborando novas composicións plasticamente expresivas, equilibradas e orixinais.	75%	50%	50%
Bloque 3. Teoría e metodoloxía do deseño				
2929.	DEB3.1.1. Coñece e aplica a metodoloxía proxectual básica.	100%	25%	75%
2930.	DEB3.2.1. Desenvolve proxectos sinxelos que dean resposta a propostas específicas de deseño previamente establecidas.	75%	25%	75%
2931.	DEB3.3.1. Determina as características técnicas e as intencións expresivas e comunicativas de diferentes obxectos de deseño.	50%	50%	50%

Deseño Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2932.	DEB3.3.2. Recolle información, analiza os datos obtidos e realiza propostas creativas.	50%	50%	50%
2933.	DEB3.4.1. Planifica o proceso de realización desde a fase de ideación ata a elaboración final da obra.	100%	-	100%
2934.	DEB3.4.2. Debuxa ou interpreta a información gráfica, tendo en conta as características e os parámetros técnicos e estéticos do produto para o seu posterior desenvolvemento.	50%	50%	50%
2935.	DEB3.5.1. Realiza esquemas e bosquejos para visualizar a peza e valorar a súa adecuación aos obxectivos propostos.	100%	-	100%
2936.	DEB3.5.2. Materializa a proposta de deseño e presenta e defende o proxecto realizado, desenvolvendo a capacidade de argumentación e a autocrítica.	25%	25%	75%
2937.	DEB3.5.3. Planifica o traballo, coordínase, participa activamente, e respecta e valora as realizacións do resto dos integrantes do grupo nun traballo de equipo.	100%	-	100%
Bloque 4. Deseño gráfico				
2938.	DEB4.1.1. Realiza proxectos sinxelos nalgún dos campos propios do deseño gráfico como a sinalización, a edición, a identidade, a embalaxe ou a publicidade.	50%	25%	75%
2939.	DEB4.1.2. Examina obxectos de deseño e determina a súa idoneidade en función das súas características técnicas, comunicativas e estéticas.	25%	50%	50%
2940.	DEB4.2.1. Identifica as principais familias tipográficas e recoñece as nocións elementais de lexibilidade, estrutura, espaciado e composición.	75%	50%	50%
2941.	DEB4.2.2. Utiliza de xeito adecuado a tipografía seguindo criterios acertados na súa elección e na súa composición.	100%	-	100%
2942.	DEB4.3.1. Resolve problemas sinxelos de deseño gráfico utilizando os métodos, as ferramentas e as técnicas de representación adecuadas.	50%	-	100%
2943.	DEB4.4.1. Relaciona o grao de iconicidade de imaxes gráficas coas súas funcións comunicativas.	100%	50%	50%
2944.	DEB4.4.2. Emite xuízos de valor argumentados respecto á produción gráfica propia e allea con base nos seus coñecementos sobre a materia, o seu gusto persoal e a súa sensibilidade.	25%	75%	25%
2945.	DEB4.5.1. Utiliza con solvencia os recursos informáticos idóneos e aplícaos á resolución de propostas específicas de deseño gráfico.	25%	-	100%
Bloque 5. Deseño de produto e do espazo				
2946.	DEB5.1.1. Analiza obxectos de deseño e determina a súa idoneidade, realizando en cada caso un estudo da súa dimensión pragmática, simbólica e estética.	100%	50%	50%

Deseño Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
2947. DEB5.1.2. Determina as características formais e técnicas de obxectos de deseño atendendo ao tipo de produto e ás súas intencións funcionais e comunicativas.	100%	25%	75%
2948. DEB5.2.1. Desenvolve proxectos sinxelos de deseño de produtos en función de condicionantes e requisitos específicos previamente determinados.	75%	25%	75%
2949. DEB5.2.2. Interpreta a información gráfica achegada en supostos prácticos de deseño de obxectos e do espazo.	100%	50%	50%
2950. DEB5.2.3. Utiliza adecuadamente os materiais e as técnicas de representación gráfica.	50%	50%	50%
2951. DEB5.3.1. Realiza esquemas e esbozos para visualizar e valorar a adecuación do traballo aos obxectivos propostos.	75%	25%	75%
2952. DEB5.3.2. En propostas de traballo en equipo, participa activamente na planificación e na coordinación do traballo e respecta e valora as realizacións e as achegas do resto de integrantes do grupo.	100%	-	100%
2953. DEB5.3.3. Propón solucións viables de habitabilidade, distribución e circulación no espazo en supostos sinxelos de deseño de interiores.	25%	50%	50%
2954. DEB5.3.4. Valora a metodoloxía proxectual, recoñece os factores que interveñen nela e aplícaa á resolución de supostos prácticos.	25%	-	100%
2955. DEB5.4.1. Coñece as nocións básicas de ergonomía e antropometría, e aplícaa en supostos prácticos sinxelos de deseño de obxectos e do espazo.	100%	75%	25%

Procedementos de avaliación para Deseño

Tendo en conta os contidos e estándares de aprendizaxe, e aplicando os instrumentos e criterios de cualificación debe saír a avaliación do alumnado. As táboas anteriores son un referente para a aplicación porcentual respecto dos graos mínimos de consecución e os instrumentos de avaliación, pero a súa aplicación práctica é complexa para darlle o peso específico a cada estándar de aprendizaxe. A súa aplicación correcta dependería da impartición total do estándares de aprendizaxe. Como eso é quimérico, precisamos dun sistema máis real e operativo para avaliar e achar a cualificación por avaliacións e cualificación final ordinaria da materia. Precisamos asimismo dun sistemas fácilmente comprensible para que o alumnado poda entender cómo é o noso sistema de avaliación. Dese xeito poderán apreciar se foron ou non avaliados de xeito xusto e actuar de deforma consecuenta.

O alumnado manexa as cifras das súas cualificacións e aplica un cálculo matemático sinxelo de medias aritméticas, é dicir, suma e divide. A interpretación que pode facer o alumnado das táboas anteriores pode ser incorrecto ou impreciso. Temos que darlle unha información axeitada á súa perspectiva, na que descoñece cómo é o procedemento real de avaliación. Nas distintas actividades e traballos que se realicen durante o curso, o profesor da materia explicará cales serán os criterios de cualificación empregados, de xeito que o alumnado poda tamén aprender a avaliar e comprenda da mellor maneira posible cómo achamos as súas cualificacións, tanto parciais como finais. Se achamos unha media dos valores porcentuais dos exames e dos traballos saen uns valores aproximados dun 30% da cualificación para os exames e dun 70% para os traballos, esta será a referencia que terán os alumnos, podendo ver, se o desexan a táboas anteriores.

Debuxo técnico II- 2º de Bacharelato

Modalidade de Ciencias

Introdución

O debuxo técnico constitúese nunha ferramenta de descrición obxectiva das formas e as súas relacións espaciais. É polo tanto unha linguaxe universal ao servizo da ciencia, da arte e da técnica na que debe presidir a racionalidade e cunha "gramática", baséase na xeometría métrica e proxectiva, nos sistemas de representación e nas normas correspondentes.

O debuxo técnico emprégase como medio de comunicación en calquera proceso de investigación ou proxecto que se valga dos aspectos visuais das ideas e das formas para visualizar o que se estea a deseñar e, de ser o caso, definir dun xeito claro e exacto o que se desexa producir; é dicir, como linguaxe universal nos seus dous niveis de comunicación: comprender ou interpretar a información codificada, e expresarse ou elaborar información comprensible polas persoas destinatarias.

O alumnado, ao adquirir competencias específicas na interpretación de documentación gráfica elaborada de acordo coa norma nos sistemas de representación convencionais, pode coñecer mellor o mundo. Isto require, ademais do coñecemento das principais normas de debuxo, un desenvolvemento avanzado da súa visión espacial, entendida como a capacidade de abstracción para, por exemplo, visualizar ou imaxinar obxectos tridimensionais representados mediante imaxes planas.

Ademais de comprender a complexa información gráfica que nos rodea, cómpre que o estudante aborde a representación de espazos ou obxectos de calquera tipo e elabore documentos técnicos normalizados que plasmen as súas ideas e os seus proxectos, relacionados tanto co deseño gráfico como coa ideación de espazos arquitectónicos ou coa fabricación artesanal ou industrial de pezas e conxuntos.

Durante este curso traballarase no afondamento das competencias relacionadas co debuxo técnico como linguaxe de comunicación e instrumento básico para a comprensión, análise e representación da realidade.

No primeiro bloque, desenvolverase durante o curso os elementos necesarios para resolver problemas de configuración de formas no plano, ao tempo que se analiza a súa presenza na natureza e na arte ao longo da historia, e as súas aplicacións ao mundo científico e técnico. Trátase de ver as relacións entre as matemáticas (a xeometría) e as súas aplicacións e resolucións gráficas (o debuxo técnico).

O segundo bloque é unha continuación do estudado o curso anterior na representación da tridimensionalidade sobre dúas dimensións. A base áchase nos sistemas de proxección, que permiten ao alumnado resolver problemas de xeometría proxectiva e comprender de xeito mellor a tridimensionalidade, pero por medio da súa representación. Este bloque débese abordar de xeito integrado para permitir descubrir as relacións entre sistemas e as vantaxes e os inconvenientes de cada un. Ademais, é conveniente potenciar a utilización do debuxo a man alzada como ferramenta de comunicación de ideas e análise de problemas de representación.

O terceiro bloque é normativo e na súa parte final desenvolve o debuxo por medio de ferramentas TIC. Pretende dotar ao estudante dos procedementos para simplificar, unificar e obxectivar as representacións gráficas. Este bloque está nomeadamente relacionado co proceso de elaboración de proxectos, a súa condición de linguaxe universal fai que a súa utilización sexa unha constante ao longo da etapa.

O proxecto ten como obxectivo principal que ao estudante mobilice e interrelacione os elementos adquiridos ao longo de toda a etapa e que os empregue para elaborar e presentar de xeito individual e colectivo os bosquexos, esbozos e planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño gráfico, industrial ou arquitectónico.

Debuxo técnico II- 2º de Bacharelato

Obxectivos

Tal como recolle a lexislación, a materia de Debuxo técnico do bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado determinadas capacidades:

- b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
- m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación.

O ensino da materia de Debuxo técnico no 2º curso do bacharelato terá como obxectivo concreto o desenvolvemento das seguintes capacidades do alumnado:

- Utilizar axeitadamente e con destreza tanto os instrumentos como a terminoloxía específica do debuxo técnico.
- Valorar a importancia que ten o correcto acabado e a presentación do debuxo no referido á diferenciación dos distintos trazos que o configuran, a súa exactitude e a limpeza e o coidado do soporte.
- Considerar o debuxo técnico como unha linguaxe científica, valorando a necesidade de coñecer a súa sintaxe para poder expresar e comprender a información.

- Comprender e empregar os sistemas de representación para resolver problemas xeométricos no espazo e representar figuras tridimensionais no plano.
- Valorar a universalidade da normalización no debuxo técnico e aplicar as principais normas UNE e ISO referidas á obtención, posición e acoutamento das vistas das formas descritas.
- Conseguir a destreza e a rapidez necesarias ao empregar o esbozo e a perspectiva a man alzada como medios de expresión gráfica.
- Planificar e reflexionar sobre o proceso de realización de calquera construción xeométrica tanto de forma individual como colectiva, sendo capaces de establecer con flexibilidade e responsabilidade as relacións necesarias naquelas actividades que requiran dun traballo colectivo.
- Integrar os coñecementos de debuxo técnico dentro dos procesos tecnolóxicos e en aplicacións da vida cotiá, revisando e valorando o estado de consecución do proxecto ou actividade sempre que sexa necesario.
- Capacitar ao alumnado para superar as probas de acceso á Universidade.

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Metodoloxía didáctica

Secuenciación

Temporalización

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe

Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación

Avaliación de alumnado con materia pendente

Probas extraordinarias

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización	
Bloque 1. Xeometría e debuxo técnico							
2956.	b	2962. B1.1. Resolución de problemas xeométricos.	2970. B1.1. Resolver problemas de tanxencias mediante a aplicación das propiedades do arco capaz, dos eixes e centros radicais e/ou da transformación de circunferencias e rectas por inversión, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.	2971. DT2.B1.1.1. Identifica a estrutura xeométrica de obxectos industriais ou arquitectónicos a partir da análise de plantas, alzados, perspectivas ou fotografías, sinalando os seus elementos básicos e determinando as principais relacións de proporcionalidade.	2972. CCL	2973. Lá minas	2974. Unidade 1. 2975. Estrutura xeométrica. 2976. 1ª Avaliación. 2977. Setembro-Outubro.
2957.	d	2963. B1.2. Proporcionalidade. Rectángulo áureo. Aplicacións.		2978. DT2.B1.1.2. Determina lugares xeométricos de aplicación ao debuxo aplicando os conceptos de potencia ou inversión.	2979. CMC CT	2980. Lá minas	2981. Unidade 2. 2982. Fundamentos de xeometría. 2983. 1ª Avaliación. 2984. Outubro.
2958.	e	2964. B1.3. Construción de figuras planas equivalentes.		2985. DT2.B1.1.3. Transforma por inversión figuras planas compostas por puntos, rectas e circunferencias describindo as súas posibles aplicacións á resolución de problemas xeométricos.	2986. CAA		
2959.	g	2965. B1.4. Relación entre os ángulos e a circunferencia. Arco capaz.		2987. DT2.B1.1.4. Selecciona estratexias para a resolución de problemas xeométricos complexos, analizando as posibles solucións e transformándoos por analogía noutros problemas máis sinxelos.	2988. CSIE E	2989. Explicacións. 2990. Lá minas	
2960.	i	2966. B1.5. Aplicacións.		2991. DT2.B1.1.5. Resolve problemas de tanxencias aplicando as propiedades dos eixes e centros radicais, e indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.	2992. CMC CT	2993. Lá minas	
2961.	l	2967. B1.6. Potencia dun punto respecto a unha circunferencia. Determinación e propiedades do eixe radical e do centro radical. Aplicación á resolución de tanxencias. 2968. B1.7. Inversión. Determinación de figuras inversas. Aplicación á resolución de tanxencias. 2969. B1.8. Transformacións xeométricas. Aplicacións.					
2994.	b	3000. B1.9. Trazado de curvas cónicas e técnicas.	3005. B1.2. Debuxar curvas cíclicas e cónicas e identificar os seus principais elementos, utilizando as súas propiedades fundamentais para resolver problemas de pertenza, tanxencia ou incidencia.	3006. DT2.B.1.2.1. Comprende a orixe das curvas cónicas e as relacións métricas entre elementos, describe as súas propiedades e identifica as súas aplicacións.	3007. CCL	3008. Explicacións	3009. Unidade 3. 3010. Curvas cónica e técnicas. 3011. 1ª Avaliación. 3012. Novembro.
2995.	d	3001. B1.10. Curvas cónicas. Orixe, determinación e trazado da elipse, a parábola e a hipérbola.		3013. DT2.B1.2.2. Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas, aplicando as súas propiedades, e xustifica o procedemento utilizado.	3014. CAA	3015. Explicacións. 3016. Lá minas	
2996.	e	3002. B1.11. Curvas técnicas. Orixe, determinación e trazado das curvas cíclicas e envolventes.		3017. DT2.B1.2.3. Traza curvas cónicas logo de determinar os elementos que as definen, tales como eixes, focos, directrices, tanxentes ou asíntotas, resolvendo o seu trazado por puntos ou por homoloxía respecto á circunferencia.	3018. CSIE E		
2997.	g						
2998.	i	3003. B1.12. Resolución de problemas de pertenza, tanxencia e incidencia. Aplicacións. 3004. B1.13. Homoloxía.					

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización	
2999.	I	Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras homólogas. Aplicacións.					
3019.	b	3025. B1.13. Homoloxía. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras homólogas. Aplicacións.	3029. B1.3. Relacionar as transformacións homolóxicas coas súas aplicacións á xeometría plana e aos sistemas de representación, valorando a rapidez e a exactitude nos trazados que proporciona a súa utilización.	3030. DT2.B1.3.1. Comprende as características das transformacións homolóxicas, identifica os seus invariantes xeométricos e describe as súas aplicacións.	3031. CCL	3032. Ex plicacións.	3033. Unidade 4. 3034. Transformación xeométricas. 3035. 1ª Avaliación. 3036. Decembro.
3020.	d	3026. B1.13. Homoloxía. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras homólogas. Aplicacións.		3037. DT2.B1.3.2. Aplica a homoloxía e a afinidade á resolución de problemas xeométricos e á representación de formas planas.	3038. E CSIE		
3021.	e	3027. B1.14. Afinidade. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras homólogas. Aplicacións.		3040. DT2.B1.3.3. Deseña a partir dun bosquejo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas complexas, e indica graficamente a construción auxiliar utilizada.	3041. CMC CT		
3022.	g	3028. B1.15. Trazado de figuras planas complexas utilizando escalas e construcións auxiliares axeitadas.					
3023.	i	3027. B1.14. Afinidade. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras afíns. Construción da elipse afín a unha circunferencia.					
3024.	l	3028. B1.15. Trazado de figuras planas complexas utilizando escalas e construcións auxiliares axeitadas.					
Bloque 2. Sistemas de representación							
3042.	b	3048. B2.1. Punto, recta e plano no sistema diédrico.	3054. B2.1. Valorar a importancia da elaboración de debuxos a man alzada para desenvolver a visión espacial, analizando a posición relativa entre rectas, planos e superficies, identificando as súas relacións métricas para determinar o sistema de representación axeitado e a estratexia idónea que solución os problemas de representación de corpos ou espazos tridimensionais.	3055. DT2.B2.1.1. Comprende os fundamentos ou principios xeométricos que condicionan o paralelismo e a perpendicularidade entre rectas e planos, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados como ferramenta base para resolver problemas de pertenza, posición, mínimas distancias e verdadeira magnitude.	3056. CAA	3057. Ex plicacións.	3058. Unidade 5. 3059. Sistema diédrico. 3060. 2ª Avaliación. 3061. Decembro-Xaneiro.
3043.	d	3049. B2.2. Resolución de problemas de pertenza, incidencia, paralelismo e perpendicularidade.		3062. DT2.B2.1.2. Representa figuras planas contidas en planos paralelos, perpendiculares ou oblicuos aos planos de proxección, trazando as súas proxeccións diédricas.	3064. E CSIE		
3044.	e	3050. B2.3. Determinación da verdadeira magnitude de segmentos e formas planas.		3063. DT2.B2.1.3. Determina a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando xiro.			
3045.	g	3051. B2.4. Construción de figuras planas no sistema diédrico.					
3046.	i	3052. B2.5. Abatemento de planos. Determinación dos seus					
3047.	l						

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	<p>elementos. Aplicacións.</p> <p>3053. B2.6. Xiro dun corpo xeométrico. Aplicacións.</p>					
	<p>3066. B2.7. Cambios de plano. Determinación das novas proxeccións. Aplicacións.</p> <p>3067. B2.8. Afinidade entre proxeccións.</p> <p>3068. B2.9. Problema inverso ao abatemento.</p> <p>3069. B2.10. Corpos xeométricos no sistema diédrico.</p> <p>3070. B2.11. Representación de poliedros regulares. Posicións singulares.</p> <p>3071. B2.12. Determinación das súas seccións principais.</p> <p>3072. B2.13. Representación de prismas e pirámides.</p>		<p>3073. DT2.B2.1.3. Determina a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando cambios de plano en sistema diédrico e, de ser o caso, no sistema de planos cotados.</p> <p>3078. DT2.B2.1.4. Representa o hexaedro ou cubo en calquera posición respecto aos planos coordenados, o resto dos poliedros regulares, prismas e pirámides en posicións favorables, coa axuda das súas proxeccións diédricas, determinando partes vistas e ocultas.</p>	<p>3074. CAA</p> <p>3079. CSIE</p>	<p>3075. Láminas.</p>	<p>3076. 2ª Avaliación.</p> <p>3077. Febreiro-Marzo.</p>
<p>3080. b</p> <p>3081. d</p> <p>3082. e</p> <p>3083. g</p> <p>3084. i</p> <p>3085. i</p>	<p>3086. B2.14. Representación de cilindros, conos e esferas. Seccións planas.</p> <p>3087. B2.15. Determinación de seccións planas e elaboración de desenvolvementos.</p> <p>3088. B2.16. Interseccións.</p> <p>3089. B2.17. Xiros, abatements ou cambios de plano para determinar a verdadeira magnitude de elementos de pezas tridimensionais.</p>	<p>3090. B2.2. Representar poliedros regulares, pirámides, prismas, cilindros e conos mediante as súas proxeccións ortográficas, analizando as posicións singulares respecto aos planos de proxección, determinando as relacións métricas entre os seus elementos, as seccións planas principais e a verdadeira magnitude ou desenvolvemento das superficies que os conforman.</p>	<p>3091. DT2.B2.2.1. Representa cilindros e conos de revolución aplicando xiros ou cambios de plano para dispor as súas proxeccións diédricas en posición favorable para resolver problemas de medida.</p> <p>3097. DT2.B2.2.2. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, cilíndricas, cónicas e/ou esféricas, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude.</p> <p>3099. DT2.B2.2.3. Acha a intersección entre liñas rectas e corpos xeométricos coa axuda das súas proxeccións diédricas ou a súa perspectiva, indicando o trazado auxiliar utilizado para a determinación dos puntos de entrada e saída.</p> <p>3101. DT2.B2.2.4. Desenvolve superficies poliédricas, cilíndricas e cónicas, coa axuda das súas proxeccións diédricas, utilizando xiros, abatements ou cambios de plano para obter a verdadeira magnitude</p>	<p>3092. CMC</p> <p>3093. CAA</p> <p>3098. CMC</p> <p>3100. CMC</p> <p>3102. CAA</p>	<p>3094. Láminas.</p>	<p>3095. 2ª Avaliación.</p> <p>3096. Marzo.</p>

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
			das arestas e caras que as conforman.			
3103. 3104. 3105. 3106. 3107. 3108.	b d e g i l	3109. B2.18. Sistemas axonométricos ortogonais. 3110. B2.19. Posición do triedro fundamental. 3111. B2.20. Relación entre o triángulo de trazas e os eixes do sistema. 3112. B2.21. Determinación de coeficientes de redución. 3113. B2.22. Tipoloxía das axonometrías ortogonais. Vantaxes e inconvenientes. 3114. B2.23. Representación de figuras planas. 3115. B2.24. Representación simplificada da circunferencia. 3116. B2.25. Representación de corpos xeométricos e espazos arquitectónicos. Seccións planas. Interseccións.	3117. B2.3. Debuxar axonometrías de poliedros regulares, pirámides, prismas, cilindros e conos, dispoñendo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios, utilizando a axuda do abatemento de figuras planas situadas nos planos coordenados, calculando os coeficientes de redución e determinando as seccións planas principais.	3118. DT2.B2.3.1. Comprende os fundamentos da axonometría ortogonal, clasificando a súa tipoloxía en función da orientación do triedro fundamental, determinando o triángulo de trazas e calculando os coeficientes de redución. 3125. DT2.B2.3.2. Debuxa axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais, dispoñendo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios. 3128. DT2.B2.3.3. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, debuxando isometrías ou perspectivas cabaleiras.	3119. CMC CT 3126. CCE C 3129. CMC CT	3120. Explicacións. 3127. Láminas. 3121. Unidade 6. 3122. Sistema axonométrico. 3123. 3ª Avaliación. 3124. Abril.
Bloque 3. Documentación gráfica de proxectos						
3130. 3131. 3132. 3133. 3134. 3135.	b d e g i l	3136. B3.1. Elaboración de bosqueños, esbozos e planos. 3137. B3.2. Proceso de deseño ou fabricación: perspectiva histórica e situación actual. 3138. B3.3. Proxecto: tipos e elementos. 3139. B3.4. Planificación de proxectos. 3140. B3.5. Identificación das fases dun proxecto. Programación de tarefas. 3141. B3.6. Elaboración das	3148. B3.1. Elaborar bosqueños, esbozos e planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño industrial ou arquitectónico, valorar a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a utilización de aplicacións informáticas, planificar de maneira conxunta o seu desenvolvemento, revisar o avance dos traballos e asumir as tarefas encomendadas con responsabilidade.	3149. DT2.B3.1.1. Elabora e participa activamente en proxectos cooperativos de construción xeométrica, aplicando estratexias propias adecuadas á linguaxe do debuxo técnico. 3155. DT2.B3.1.2. Identifica formas e medidas de obxectos industriais ou arquitectónicos, a partir dos planos técnicos que os definen. 3157. DT2.B3.1.3. Debuxa bosqueños a man alzada e esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas. 3159. DT2.B3.1.4. Elabora esbozos de conxuntos e/ou pezas industriais ou obxectos arquitectónicos, dispoñendo as vistas, os cortes	3150. CSC 3156. CMC CT 3158. CCE C 3160. CCE C	3151. Láminas. 3152. Unidade 7. 3153. 3ª Avaliación. 3154. Maio.

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	<p>primeiras ideas.</p> <p>3142. B3.7. Tipos de planos: de situación, de conxunto, de montaxe, de instalación, de detalle, de fabricación ou de construción.</p> <p>3143. B3.8. Presentación de proxectos.</p> <p>3144. B3.9. Elaboración da documentación gráfica dun proxecto gráfico, industrial ou arquitectónico sinxelo.</p> <p>3145. B3.10. Debuxo de bosquexos a man alzada e esquemas.</p> <p>3146. B3.11. Elaboración de debuxos cotados.</p> <p>3147. B3.12. Elaboración de esbozos de pezas e conxuntos.</p>		<p>e/ou as seccións necesarias, tomando medidas directamente da realidade ou de perspectivas a escala, elaborando bosquexos a man alzada para a elaboración de debuxos cotados e planos de montaxe, instalación, detalle ou fabricación, de acordo coa normativa de aplicación.</p>			
3161. 3162. 3163. 3164. 3165. 3166.	<p>b d e g i i</p> <p>3167. B3.13. Posibilidades das tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao deseño, á edición, ao arquivamento e á presentación de proxectos.</p> <p>3168. B3.14. Debuxo vectorial 2D. Debuxo e edición de entidades. Creación de bloques. Visibilidade de capas.</p> <p>3169. B3.15. Debuxo vectorial 3D. Inserción e edición de sólidos. Galerías e bibliotecas de modelos. Incorporación de texturas.</p> <p>3170. B3.16. Selección do encadramento, a iluminación e o punto de vista.</p>	3172. B3.2. Presentar de xeito individual e colectivo os bosquexos, os esbozos e os planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño industrial ou arquitectónico, valorar a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a utilización de aplicacións informáticas, planificar de maneira conxunta o seu desenvolvemento, revisar o avance dos traballos e asumir as tarefas encomendadas con responsabilidade.	<p>3173. DT2.B3.2.1. Comprende as posibilidades das aplicacións informáticas relacionadas co debuxo técnico, e valora a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a súa utilización.</p> <p>3180. DT2.B3.2.2. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D, creando entidades, importando bloques de bibliotecas, editando obxectos e dispoñendo a información relacionada en capas diferenciadas pola súa utilidade.</p> <p>3183. DT2.B3.2.3. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos utilizando programas de creación de modelos en 3D, inserindo sólidos elementais, manipulándoos ata obter a forma buscada, importando modelos ou obxectos de galerías ou bibliotecas, incorporando texturas, seleccionando o encadramento, a iluminación e o punto de vista adecuado ao propósito buscado.</p> <p>3185. DT2.B3.2.4. Presenta os traballos de debuxo técnico utilizando recursos gráficos e informáticos, de xeito que estes sexan</p>	3174. CD	3175. Ex plicacións.	<p>3176. Unidade 8.</p> <p>3177. Debuxo técnico e novas tecnoloxías.</p> <p>3178. 3ª Avaliación.</p> <p>3179. Maio.</p>
				3181. CD	3182. Lá minas.	
				3184. CD		
				3186. CD		

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	3171. B3.17. Resolución de exercicios de debuxo técnico utilizando recursos informáticos.		claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron.			

Debuxo técnico II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
Bloque 1. Xeometría e debuxo técnico			
3187. DT2.B1.2.2. Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas, aplicando as súas propiedades, e xustifica o procedemento utilizado.	80%	80%	20%
3188. DT2.B1.2.3. Traza curvas cónicas logo de determinar os elementos que as definen, tales como eixes, focos, directrices, tanxentes ou asíntotas, resolvendo o seu trazado por puntos ou por homoloxía respecto á circunferencia.	80%	80%	20%
3189. DT2.B1.3.1. Comprende as características das transformacións homolóxicas, identifica os seus invariantes xeométricos e describe as súas aplicacións.	60%	80%	20%
3190. DT2.B1.3.2. Aplica a homoloxía e a afinidade á resolución de problemas xeométricos e á representación de formas planas.	80%	80%	20%
3191. DT2.B1.3.3. Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas complexas, e indica graficamente a construción auxiliar..	60%	80%	20%
Bloque 2. Sistemas de representación			
3192. DT2.B2.1.1. Comprende os fundamentos ou principios xeométricos que condicionan o paralelismo e a perpendicularidade entre rectas e planos, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados como ferramenta base para resolver problemas de pertenza, posición, mínimas distancias e verdadeira magnitude.	80%	80%	20%
3193. DT2.B2.1.2. Representa figuras planas contidas en planos paralelos, perpendiculares ou oblicuos aos planos de proxección, trazando as súas proxeccións diédricas.	80%	80%	20%
3194. DT2.B2.1.3. Determina a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando xiros, abatements ou cambios de plano en sistema diédrico e, de ser o caso, no sistema de planos cotados.	60%	80%	20%
3195. DT2.B2.1.4. Representa o hexaedro ou cubo en calquera posición respecto aos planos coordenados, o resto dos poliedros regulares, prismas e pirámides en posicións favorables, coa axuda das súas proxeccións diédricas, determinando partes vistas e ocultas.	80%	80%	20%
3196. DT2.B2.2.1. Representa cilindros e conos de revolución aplicando xiros ou cambios de plano para dispor as súas proxeccións diédricas en posición favorable para resolver problemas de medida.	60%	80%	20%
3197. DT2.B2.2.2. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, cilíndricas, cónicas e/ou esféricas, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude.	80%	80%	20%
3198. DT2.B2.2.3. Acha a intersección entre liñas rectas e corpos xeométricos coa axuda das súas proxeccións diédricas ou a súa perspectiva, indicando o trazado auxiliar utilizado para a determinación dos puntos de entrada e saída.	80%	80%	20%

Debuxo técnico II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
3199. DT2.B2.2.4. Desenvolve superficies poliédricas, cilíndricas e cónicas, coa axuda das súas proxeccións diédricas, utilizando xiros, abatements ou cambios de plano para obter a verdadeira magnitude das arestas e caras que as conforman.	60%	80%	20%
3200. DT2.B2.3.1. Comprende os fundamentos da axonometría ortogonal, clasificando a súa tipoloxía en función da orientación do triedro fundamental, determinando o triángulo de trazas e calculando os coeficientes de redución.	80%	80%	20%
3201. DT2.B2.3.2. Debuxa axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais, dispoño a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios.	90%	20%	80%
3202. DT2.B2.3.3. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, debuxando isometrías ou cabaleiras.	60%	20%	80%
Bloque 3. Documentación gráfica de proxectos			
3203. DT2.B3.1.1. Elabora e participa activamente en proxectos cooperativos de construción xeométrica, aplicando estratexias propias adecuadas á linguaxe do debuxo técnico.	50%	-	100%
3204. DT2.B3.1.2. Identifica formas e medidas de obxectos industriais ou arquitectónicos, a partir dos planos técnicos que os definen.	50%	-	100%
3205. DT2.B3.1.3. Debuxa bosquexos a man alzada e esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas.	80%	-	100%
3206. DT2.B3.1.4. Elabora esbozos de conxuntos e/ou pezas industriais ou obxectos arquitectónicos, dispoño as vistas, os cortes e/ou as seccións necesarias, tomando medidas directamente da realidade ou de perspectivas a escala, elaborando bosquexos a man alzada para a elaboración de debuxos cotados e planos de montaxe, instalación, detalle ou fabricación, de acordo coa normativa de aplicación.	50%	-	100%
3207. DT2.B3.2.1. Comprende as posibilidades das aplicacións informáticas relacionadas co debuxo técnico, e valora a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a súa utilización.	50%	-	100%
3208. DT2.B3.2.2. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D, creando entidades, importando bloques de bibliotecas, editando obxectos e dispoño a información relacionada en capas diferenciadas pola súa utilidade.	50%	-	100%
3209. DT2.B3.2.3. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos utilizando programas de creación de modelos en 3D, inserindo sólidos elementais, manipulándoos ata obter a forma buscada, importando modelos ou obxectos de galerías ou bibliotecas, incorporando texturas, seleccionando o encadramento, a iluminación e o punto de vista adecuado ao propósito buscado.	50%	-	100%
3210. DT2.B3.2.4. Presenta os traballos de debuxo técnico utilizando recursos gráficos e informáticos, de xeito que estes sexan claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron.	50%	-	100%

Procedemento de cualificación específico de Debuxo Técnico II

Se realizarán exercicios de avaliación cunha periodicidade entre unha e tres veces por avaliación, sempre en función das unidades expostas, a súa carga lectiva e extensión das propias unidades. Isto quere dicir que se farán exames nos que se avalíe só unha unidade e outros nos que se podan avaliar máis de unha unidade. O anterior xustifícase na diferente extensión e carga lectiva das distintas unidades.

En segundo de bacharelato a metodoloxía comprenderá unha primeira fase de exposición teórica e visualización de exemplos, unha segunda fase de resolución de exercicios de dificultade progresiva e por último a realización de probas de avaliación. A resolución de exercicios alternará o traballo na aula coa corrección na pizarra xunto con exercicios recollidos polo profesor e que serán documentos de avaliación. A referencia para a elaboración dos exercicios e as probas tipo exame de avaliación serán aprobadas das ABAU das anteriores PAAU e ABAU.

A cualificación de cada trimestre será positiva sempre que tódalas probas de avaliación foran superadas. A cualificación será a media aritmética dos exames . Tamén serán instrumentos de avaliación os exercicios recollidos polo profesor, a asistencia diaria ás clases, a toma cotiá de apuntes e o cumprimento dos prazos fixados para a entrega dos exercicios. Todos estes instrumentos son obxectivos e medibles cara á cualificación final de cada avaliación e da final de curso.

A duración das probas de avaliación será dun mínimo de 50 minutos e un máximo de 90 minutos. Se as probas non foran superadas, faranse probas de recuperación coas mesmas características que as ordinarias. Ao rematar o curso poderá facerse unha proba final extraordinaria, para que o alumnado que non superara nin recuperara os contidos das anteriores avaliacións poda facelo, así mesmo, este exercicio poderá facerse, para o alumnado que quera mellorar a súa cualificación final.

Alumnado con Debuxo técnico I pendente:

Para a avaliación de materias pendentes do bacharelato programaranse actividades de xeito periódico con reunións para a coordinación das mesmas, entrega de material, explicacións e resolucións de dúbidas e entrega de traballos. Programaranse de xeito acordado co alumnado os exames de avaliación.

O desenvolvemento destas materias farase segundo a programación correspondente das materias, pero tendo en conta que ao non poder asistir ás sesións como se cursaran de xeito ordinario, dito desenvolvemento verase simplificado e polo tanto reducido.

Os instrumentos de avaliación aplicaranse en función do grao mínimo de consecución, xa que ao cursaren ao mesmo tempo 2º de Bacharelato nestas materias moitos dos contidos xa os repasarán na aula e os aspectos máis significativos poderán aprendelos no día a día. Elimínanse todos os contidos referentes ao manexo de ferramentas TIC e utilización de *software* específico así como a realización destas actividades. Esta eliminación está xustificada pola imposibilidade de desenvolver ditos contidos prácticos ao non dispoñer de horas nas aulas de informática.

A superación das 1ªe 2ª avaliación da materia de debuxo técnico II, terá efecto recuperador da materia de debuxo técnico I pendente.

O alumnado poderá realizar un exame de toda a materia en abril.

PROTOCOLO DE ADAPTACIÓN AO CONTEXTO DA COVID-19

O ensino presencial simultaneará a docencia no centro coa activación mediante a plataforma e-dixgal para alumnado de ESO e utilizando a Aula Virtual para alumnado de bacharelato, para ter acceso aos contidos e tarefas de cada materia. De darse a circunstancia do confinamento individual, de grupo de risco, de aula ou da totalidade do centro, a práctica docente desenvolverase por vía telemática. A interacción profesorado-alumnado realizarase a través da plataforma Webex como complemento á plataforma e-dixgal e Aula Virtual, cos horarios e temporalización que mellor se adapten aos horarios do ensino presencial.

Para asegurar o dereito á educación do alumnado que non poida seguir o ensino telemático, o centro facilitará os equipamentos e tecnoloxías de comunicación que permitan a este alumnado o seguemento das clases e de non ser posible, utilizarase o correo ordinario e mensaxería para a comunicación coas familias e recollida de tarefas.

Para a avaliación do alumnado implicado no ensino telemático, substituiranse as probas presenciais por cuestionarios a realizar na plataforma webex, coa temporalización adaptada e coa recollida de tarefas complementarias ás propostas para o ensino presencial.

Cambios de metodoloxía:

-Na aula utilizarase máscaras mentres a autoridade sanitaria o faga obrigatorio.

-Recomendarase o desinfectado de mans e do material específico.

-Na nova situación escolar aplicaranse os protocolos de limpeza indicados pola Consellería para a situación Covid 19, adicando uns minutos ao comezo e ao remate de cada clase á limpeza de mesas e material.

-Cada alumno utilizará só o seu material. O profesorado de Plástica poderá proporcionar papel ou outro material cumprindo as condicións axeitadas á situación.

-Para evitar o uso de papel nas entregas e minimizar o intercambio entre profesorado e alumnado utilizarase a plataforma e-dixgal e a Aula virtual para a entrega de traballos. Traballarase tanto en clase como en casa con papel e os materiais axeitados, pero as entregas faranse en formato dixital (fotos, escaneado, vídeos...).

- A información relativa as distintas materias do departamento figurará na páxina WEB do Centro e enviarase a información necesaria ás familias por medios dixitais.

- Dada a situación actual de seminormalidade, a actividade docente desenvolverase coa temporalización recollida na programación, procurando priorizar as actividades de características máis necesitadas de presencialidade, en previsión de posibles confinamentos.

Sistemas de seguemento.

Continuarase utilizando os medios incorporados en marzo de 2020: Plataforma e-dixgal, Aula Virtual e correo electrónico.

En caso de darse unha situación semi-presencial recurrirse ás clases por vídeoconferencia, que puedan seguirse na aula e na casa, sempre que se dispoñan os medios axeitados (ordenador, cámaras, etc.)

En caso de darse unha situación non presencial daranse clases utilizando a plataforma webex.

Avaliación e calificación.

As porcentaxes asignadas a probas poderán ser exámenes ou traballos cun prazo de entrega (realizados en clase ou en casa, segundo cada caso). Esta medida ,e aplicable aos tres escenarios (presencial, semi-presencial e non presencial) a criterio do profesorado.

	Enseñanza presencial	Enseñanza semi-presencial	Enseñanza non presencial
Contidos	Se impartirán os contidos expostos na programación.	Adaptaranse os contidos e as actividades segundo as circunstancias.	Adaptaranse os contidos e as actividades segundo as circunstancias.
Metodoloxía	A recollida na programación.	Combinando ferramentas habituais nas clases presenciais e dixitais.	A través de ferramentas telemáticas e dixitais.
Seguemento	Aula, Plataforma E-dixgal e Aula Virtual	Aula, Plataforma webex, E-dixgal e Aula virtual	Plataforma webex, E-dixgal e Aula virtual
Avaliación e Calificación	As porcentaxes (de exames e traballos) sinaladas na presente programación.	As porcentaxes asignadas a probas poderán ser exámenes ou traballos cun prazo de entrega (realizados en clase ou en casa, segundo cada caso). Esta medida e aplicable aos tres escenarios (presencial, semi-presencial e non presencial) a criterio do profesorado.	As porcentaxes asignadas a probas poderán ser exámenes ou traballos cun prazo de entrega (realizados en clase ou en casa, segundo cada caso). Esta medida e aplicable aos tres escenarios (presencial, semi-presencial e non presencial) a criterio do profesorado.
Espazos	Aula de Debuxo, informática ou desdobres. Intentarase plantexar traballos no exterior.	En principio aulas referidas con medios de retransmisión axeitados. Os espazos que indique o Plan de Continxencia.	A través de videoconferencia. Alumnado con cámara e respectando algunhas normas, como na aula: puntualidade, atención, vestimenta...
Recursos educativos	Plataforma E-dixgal, material de Aula	Plataforma E-dixgal, material de aula	O mesmo que nos outros dous escenarios pero a través das videoconferencias. Utilizaranse videos explicativos, formularios e videos realizados polo alumnado.
Ferramentas	Utilización da Aula Virtual para evitar o intercambio frecuente de papel e material.	Plataforma E-dixgal, Webex, e-mail	Plataforma E-dixgal, Webex, e-mail

Materiais e recursos didácticos

Espazos e materiais

O departamento de debuxo conta cun pequeno despacho seminario para as reunións do departamento e para o traballo dos profesores membros do mesmo, Cun ordenador portátil tres postos de traballo e unha estantería. Tamén dispónse das seguintes aulas:

- Aula de debuxo. Conta cunha mesa de profesor con ordenador de sobremesa e canón de proxección. Pizarras verde e branca, mesas de debuxo fixas, mesas de debuxo con taboleiro regulable, estanterías, con biblioteca específica do departamento, materiais (papel, útiles de debuxo técnico, materiais de pintura, arxila e útiles de traballo, tórculo e materiais para grabado, tres ampliadoras e material de revelado fotográfico analóxico, sete ordenadores de sobremesa con conexión a internet e tres fregadoiros con auga corrente. Nesta aula dispónse de estanterías corridas para depósito de material e traballos.

- Aula de desdobres contigua á aula de debuxo. Consta de mesa de profesor, canón de proxección, pizarras verde e branca, estanterías e postos de traballo para utilizar cando está ocupada a aula de debuxo.

A pesar de dispoñer de aula específica, esta non é suficiente para todo o alumnado. Dáselle preferencia na mesma aos grupos de ESO e ás materias de debuxo artístico, volume e deseño de bacharelato.

A materia de cultura audiovisual I e II imparte a docencia na aula de informática do centro (no taller de tecnoloxía) e utiliza eventualmente a aula de debuxo.

Recursos didácticos

O departamento conta asimesmo con material específico para as materias de volume (ferramentas), cultura audiovisual (material fotográfico), debuxo artístico (modelos de escaiola, de madeira, sólidos, focos de luz, etc.). Dipoñemos dun tórculo de grabado e o material habitual para impartir a materia de secundaria de Educación plástica, visual e audiovisual (texoiras, pinces, plantillas de encerado, etc.). O alumnado de 1º,3º e 4º de ESO conta con ordenadores Abalar que poden utilizar no centro e na casa.

Estase a implementar a dotación de material audiovisual (cámaras, micrófonos, software, etc) . Dispoñemos dunha aula de informática para parte das horas para impartir os contidos TIC das distintas materias, e para o correcto desenvolvemento da materia de Cultura Audiovisual I e II, pero non para a parte audiovisual de 3º e 4º de ESO (agás os oito ordenadores da aula de debuxo).

O departamento conta cunha dotación bibliográfica básica para as distintas materias. En Educación plástica, visual e audiovisual da ESO dispoñemos de exemplares dunhas poucas editoriais. En debuxo técnico as modificacións legislativas non son moitas e hai abundante material editado e todo tipo de recursos didácticos dispoñibles.

Dadas estas circunstancias, non hai fixado ningún libro de texto obrigatorio para ningunha materia. Todo o material será elaborado polos membros do departamento, empregándose tanto apuntes en fotocopias como arquivos en soporte dixital ou noutro tipo de soporte.

Empregaranse os recursos abalar en 1º, 3º e 4º de ESO, a pesar das reducidas dimensións das pantallas dos equipos, pero valórase facer uso para determinadas unidades, non de xeito xeral.

A posibilidade do emprego da aula virtual está condicionada á dispoñibilidade de equipos informáticos e conexión a internet da que dispón o alumnado na súa casa.

Avaliación

Criterios de avaliación

Os criterios de avaliación para cada materia e nivel quedan recollidos nas táboas correspondentes adxuntas a este documento.

Procedementos de avaliación.

Se fará unha avaliación continuada o longo de todo o proceso didáctico. Ao ser esta unha materia eminentemente procedimental, é fundamental o contacto de cotío co alumno, de xeito que o proceso ensino-aprendizaxe se poda adecuar en cada momento cara a consecución dos obxectivos.

Haberá un seguimento sistematizado do alumno respecto á materia e respecto ao grupo. En concreto os aspectos a ter en conta son:

- Observación periódica.
- Traballos e apuntes, esbozos, probas, etc.
- Emprego dos materiais e medios.
- Axeitamento ao tema proposto.
- Calidade estética.
- Esforzo persoal.
- Interese polos aspectos da materia.
- Creatividade.

Tamén se fomentará a autoavaliación coa intención de que o alumno desenvolva os criterios de valoración persoal e externa.

A avaliación do nivel acadado, en relación ás capacidades, e seguindo os obxectivos desenvoltos a traves dos contidos, non se basa na nota numérica media dos exercicios feitos ao longo das distintas avaliacións. Tampouco se basea na valoración media das cualificacións parciais obtidas nas distintas actividades. Baséase na valoración media e progresiva dos diferentes parámetros ou criterios e as porcentaxes correspondentes que se establecen para cada un dos niveis. As probas obxectivas tipo exame realizaranse coa temporalidade que se recolle no apartado de temporalización de cada materia e nivel. Podendo ser probas de trimestre ou probas por unidade ou unidades didácticas. Estas probas cualificaranse de 0 a 10 e serán individuais, aportando á nota global a porcentaxe que queda especificada en cada materia e nivel. Unha parte importante da avaliación, por ser moitas das nosas materias procedimentais, obterase da observación diaria do profesorado que terá en conta o comportamento, a actitude de cara á materia , a atención prestada na aula e o traballo práctico diario realizado tanto na aula como na casa.

Perda do dereito de avaliación continua

As faltas de asistencia individuais ás actividades docentes, deberán ser debidamente xustificadas polo pai, nai ou titor legal para os alumnos menores de idade e poderá ser xustificada de xeito personal polo alumnado maior de idade, ante o profesor titor do grupo. Esta xustificación deberá facerse efectiva e sempre coa documentación axeitada ao xuízo do titor.

A falta inxustificada a clase de xeito reiterado pode provocar a imposibilidade de aplicación correcta dos criterios de avaliación e a propia avaliación continua, e polo tanto, pode levar consigo a aplicación de sistemas extraordinarios de avaliación. O alumnado poderá perder o dereito a avaliación continua nas distintas áreas ou materias segundo os criterios recollidos na normativa do centro.

A perda do dereito de avaliación continua será comunicado de xeito escrito polo profesor e será asinada a comunicación por parte do alumno e do seu titor legal se o houbera.

Avaliación de alumnado con materias pendentes de cursos anteriores

Materias pendentes de ESO

Para o alumnado con materias pendentes de Educación plástica, visual e audiovisual o Departamento programará as actividades para cada trimestre. Ao alumnado se lle entregará o conxunto de exercicios temporalizados e coas datas límite de entrega para cada unha das avaliacións. O Xefe do Departamento estará a súa disposición para explicar e aclarar cantas dúbidas teñan e así poder seguir de xeito máis polo miúdo o proceso de elaboración dos traballos. Se o alumnado así o demandara, o Xefe do departamento realizará no tempo de lecer sesións de reforzo ou axuda para este alumnado.

O alumnado será avaliado segundo os criterios de avaliación e o seu grao mínimo de consecución tal como quedan reflectidos nas táboas das páxinas da programación. Procederá a cualificar ao alumnado por trimestre a partir dos traballos entregados. Se o alumnado, seguindo este procedemento, fora avaliado positivamente nas dúas primeiras avaliacións non terá que facer o exame final ordinario no mes de abril. Se non entregara os traballos, ou fora avaliado negativamente nalgún dos distintos trimestres e non acadara a nota mínima de 5, terá que facer, de xeito obrigatorio a proba ordinaria de abril. A data de convocatoria para dita proba, así coma as datas límite de entrega serán postas en coñecemento do alumnado durante o primeiro mes de curso. Cada alumno recibirá o conxunto de actividades cun índice de referencia na que constarán as instrucións para facelas, as datas límite de entrega por trimestre e da proba final, asinando un “recibi” conforme.

Materias pendentes de Bacharelato

Para a avaliación de materias pendentes do bacharelato programaranse actividades de xeito periódico con reunións para a coordinación das mesmas, entrega de material, explicacións e resolucións de dúbidas e entrega de traballos. Programaranse de xeito acordado co alumnado os exames de avaliación.

O desenvolvemento destas materias farase segundo a programación correspondente das materias, pero tendo en conta que ao non poder asistir ás sesións como se cursaran de xeito ordinario, dito desenvolvemento verase simplificado e polo tanto reducido.

Os instrumentos de avaliación aplicaranse en función do grao mínimo de consecución, xa que ao cursaren ao mesmo tempo 2º de Bacharelato nestas materias moitos dos contidos xa os repasarán na aula e os aspectos máis significativos poderán aprendelos no día a día. Elimínanse todos os contidos referentes ao manexo de ferramentas TIC e utilización de *software* específico así como a realización destas actividades. Esta eliminación está xustificada pola imposibilidade de desenvolver ditos contidos prácticos ao non dispoñer de horas nas aulas de informática.

Cualificación

Sistemas de cualificación

Os criterios de cualificación quedan reflectidos nos apartados correspondentes para cada materia e nivel. Nas distintas táboas quedan recollidas as porcentaxes, grao mínimo de consecución e peso da cualificación para os distintos estándares e criterios de avaliación.

Os instrumentos de avaliación se axustarán en todo momento ao exposto na aula e aos contidos recollidos nesta programación, sendo esta aberta e podendo sufrir modificacións sempre que exista o acordo do departamento. Todos os procedementos de avaliación o serán dun xeito flexible e aplicando o sentido común, tendo como referente os valores numéricos.

O procedemento de avaliación para a avaliación extraordinaria se basará nunha única proba na que se reflectirán os coñecementos dun xeito o máis global posible. Dita cualificación das probas extraordinarias poderá matizarse se o alumnado presenta traballos feitos no verán.

Obtención das cualificacións de avaliación

A cualificación das avaliacións así como a final do curso non serán simplemente o resultado de achar a media matemática entre as distintas probas de avaliación (exercicios e exames). A cualificación estará tamén supeditada á entrega de todos os exercicios nos prazos fixados e non serán avaliados positivamente os alumnos que non entregaran a maioría dos traballos ou unha parte salientable, anque superen as probas tipo exame. Se valorará positivamente a entrega de calquera traballo antes da data fixada, así como a entrega de exercicios ou traballos voluntarios. Se a data de entrega non fora respetada a cualificación da actividade será modificada, restándolle puntuación en función do número de días de retraso, e tendo en conta se hai ou non reiteración. Esta medida é compensatoria; non sería xusto que se cualificará do mesmo xeito un traballo que se fixo no prazo acordado que un que se fixo nun prazo maior.

No caso das materia máis procedimentais como Educación plástica, visual e audiovisual, Debuxo artístico I e II Volume I, a realización dos traballos e exercicios ten unha maior importancia de cara á avaliación que a realización dos posibles exames. Todos os alumnos deberán presentar os traballos e exercicios nos prazos fixados. De non ser así o sistema de recuperación consistirá na entrega dos traballos e exercicios non entregados ou a repetición daqueles que foran avaliados negativamente. No caso de non entregar un número significativo de exercicios ao longo das avaliacións, para recuperar e poder ser avaliado positivamente, o alumno terá que entregar os traballos pendentes xunto con outros de carácter complementario. Sendo estas unhas materias fundamentalmente procedimentais, e tendo en conta que nestes niveis é fundamental dito desenvolvemento práctico, o traballo diario terá unha importancia superior ás probas de avaliación. Neste sentido a recuperación da materia avaliada negativamente en xuño na convocatoria extraordinaria de setembro se poderá basar na realización de traballos de recuperación e complementarios durante o verán xunto coa proba extraordinaria de setembro.

Para obter a cualificación de avaliación de trimestre dun alumno se procederá a calcular a media aritmética coas porcentaxes correspondentes de probas tipo exame e outros exercicios, actividades, etc. Tendo en conta que na maior parte dos casos o valor numérico de esa cualificación non é un número enteiro, se procederá ao redondeo por aproximación tendo en conta a actitude do alumno, respecto das normas, cumprimento dos prazos de entrega, asistencia regular, puntualidade e o esforzo e interese que o alumno amose de cara a materia.

Para achar a cualificación final ordinaria do curso se achará a media aritméticas dos tres trimestres. Se o resultado non é un número enteiro farase o redondeo ao número enteiro superior se a parte decimal é igual ou superior a 5. Dito redondeo só se aplicará cando todas as avaliacións fosen cualificadas cunha nota igual ou superior a 4. Tampouco se fará o redondeo ao enteiro superior cando a avaliación do terceiro trimestre sexa inferior a 3 puntos respecto da avaliación anterior. Tamén poderá facerse o redondeo ao enteiro superior naqueles casos nos que as cualificacións dos tres trimestres sexan progresivas e ascendentes.

Probas ordinarias

Para a realización de calquera das probas ordinarias que se desenvolvan ao longo do curso, o alumnado ten a obriga de traer todo o material necesario, e non será función do profesorado do departamento aportar material ao alumnado, agás situacións excepciónais que a criterio do profesor da materia, considere flexibilizar a norma anterior.

Durante a realización das probas obxectivas de avaliación tipo control ou exame, o alumnado non poderá empregar ningún tipo de fonte de información allea aos seus coñecementos, é dicir, non poderá empregar as chamadas “chuletas”, os chamados “cambiazos”, copia de libros ou apuntes, ou ningún tipo de dispositivo electrónico, xa sexa directamente ou a través de persoas alleas ao grupo de xeito que dende fóra da aula comuniquen as respostas das probas. O emprego de métodos non lícitos na realización de calquera tipo de exame, terá como consecuencia a perda da obxectividade na súa corrección e cualificación, sendo anulada a totalidade do seu contido. De ser sorprendido empregando calquera dos métodos anteriores, ou se se demostra o seu uso, o exercicio quedará anulado, non tendo dereito á súa corrección e puntuándose de xeito automático cunha cualificación de cero (0).

Do mesmo xeito, se se apreciará que na entrega de exercicios, un alumno non foi o autor do traballo, este non será cualificado ata que o alumno, por medio dunha proba obxectiva extraordinaria, sexa capaz de demostrar a súa autoría. De non poder demostrala, o traballo ou traballos presentados quedarán anulados ao ter a certeza de que de xeito obxectivo o alumno non foi quen de facelos, e polo tanto a súa cualificación nesos traballos ou exercicios será de cero (0).

Probas extraordinarias

Para a realización de calquera das probas extraordinarias, o alumnado ten a obriga de traer todo o material necesario, e non será función do profesorado do departamento aportar material ao alumnado, agás situacións excepciónais que a criterio do profesor da materia, considere flexibilizar a norma anterior.

Durante a realización das probas obxectivas da avaliación extraordinaria, o alumnado non poderá empregar ningún tipo de fonte de información allea aos seus coñecementos, é dicir, non poderá empregar as chamadas “chuletas”, os chamados “cambiazos”, e ningún tipo de dispositivo electrónico co que persoas alleas ao grupo e dende fóra da aula comuniquen as respostas das probas. O emprego de métodos non lícitos na realización dos exames extraordinarios, terá como consecuencia a perda da obxectividade na súa corrección e cualificación, sendo anulada a totalidade do seu contido. De ser sorprendido empregando

calquera dos métodos arriba citados, ou se se demostra o seu uso, o exercicio quedará anulado, non tendo dereito á súa corrección e puntuándose de xeito automático cunha cualificación de cero (0).

Educación plástica, visual e audiovisual

O profesor poderá programar, en función dos resultados acadados por cada alumno na convocatoria ordinaria, actividades de recuperación para seren desenvolvidas durante o verán, de xeito que o proceso de recuperación da materia sexa específico para cada alumno.

Para a obtención da cualificación na convocatoria extraordinaria se procederá, por una parte coa correspondente nota do exame cualificado de 0 a 10, e por outra, se aplicará unha matización en sentido positivo naqueles casos que o alumnado presente traballos feitos no verán. De non obter unha cualificación cun número enteiro se procederá ao redondeo; se a parte decimal é menor ou igual que 5 a cualificación final será o enteiro da nota do exame, se a parte decimal é maior que 5 se redondeará ao enteiro superior consecutivo.

Materias de Bacharelato

Para a obtención da cualificación na convocatoria extraordinaria se procederá coa correspondente nota do exame extraordinario cualificado de 0 a 10. De non obter unha cualificación cun número enteiro se procederá ao redondeo; se a parte decimal é menor ou igual que 5 a cualificación final será o enteiro da nota do exame, se a parte decimal é maior que 5 se redondeará ao enteiro superior consecutivo.

Recuperación de probas ou avaliacións non superadas

Os alumnos que non superaran unha proba ou avaliación durante o curso terán que realizar actividades de recuperación e reforzo ou exames de recuperación. A forma de recuperación queda definido do seguinte xeito para as distintas materias e niveis:

Educación plástica, visual e audiovisual – 1º de ESO	Exercicios de recuperación
Educación plástica, visual e audiovisual – 3º de ESO	Exercicios de recuperación
Educación plástica, visual e audiovisual – 4º de ESO	Exercicios de recuperación
Debuxo artístico I- 1º de Bacharelato	Exercicios de recuperación
Debuxo técnico I- 1º de Bacharelato	Exame por unidade ou unidades
Cultura audiovisual I- 1º de Bacharelato	Exercicios de recuperación e/ou exame
Fundamentos da arte I- 1º de Bacharelato	Exercicios de recuperación e/ou exame
Volume I- 1º de Bacharelato	Exercicios de recuperación
Debuxo artístico II- 2º de Bacharelato	Exercicios de recuperación
Debuxo técnico II- 2º de Bacharelato	Exame por unidade ou unidades

Cultura audiovisual II- 2º de Bacharelato
Fundamentos da arte II- 2º de Bacharelato
Deseño- 2º de Bacharelato

Exercicios de recuperación e/ou exame
Exercicios de recuperación e/ou exame
Exercicios de recuperación e/ou exame

Acreditación de coñecementos para determinadas materias de bacharelato

Nas materias de contidos progresivos de 2º de Bacharelato, ata o momento só está contemplado o Debuxo técnico II. Coa posibilidade de cambio de modalidade entre 1º e 2º de bacharelato a nova lexislación non contempla dita acreditación para as materias de Debuxo artístico II, Fundamentos da arte II e Cultura Audiovisual II.

Se houbera algún alumno que opte por cursar Debuxo técnico II, sen ter cursado Debuxo técnico I, terá que superar as probas correspondentes á materia de debuxo técnico II nas 1ª e 2ª avaliacións, ou presentarse á proba do mes de abril con toda a materia de debuxo técnico I.

Para os alumnos que cambien en 2º de bacharelato pola modalidade de artes, terán que cursar as materias obrigatorias desta modalidade correspondente a 1º de bacharelato, en concreto as materias de Debuxo Artístico I, Fundamentos da Arte I e Cultura audiovisual I. Se o alumno repite curso e ademais solicitou un cambio de modalidade ao bacharelato de artes, terá que cursar as materias chave das de segundo, en concreto Debuxo artístico I, se cursa Debuxo artístico II, Fundamentos da Arte I e Cultura audiovisual I. Esta situación é similar a ter unha materia pendente, polo que o seguimento e avaliación destes alumnos será responsabilidade do Xefe do Departamento, que poderá delegar dita labor nos profesores das materias sinaladas sempre que impartan materias de 2º de bacharelato ao alumnado que se atope nesta situación.

Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente

Os indicadores de logro que empregaremos son os que seguen:

Planificación

- A programación está deseñada en relación co currículo establecido no decreto 86/2015.
- A programación está redactada cunha linguaxe clara.
- Están temporalizados os estándares de aprendizaxe trimestralmente, establecendo unha relación entre os obxectivos e as competencias clave.
- Establecéronse de xeito explícito os criterios, procedementos e instrumentos de avaliación e autoavaliación que permiten facer o seguemento do progreso dos alumnos e comprobar o grao de consecución dos estándares e competencias.
- Farase a planificación con cada grupo tendo en conta a programación da materia.
- Están seleccionados e secuenciados os contidos da programación de aula cunha distribución e unha progresión axeitada ás características de cada grupo de alumnos.
- Adoptaranse estratexias e se programarán actividades en función dos obxectivos didácticos, en función dos distintos tipos de contidos e en función das características dos alumnos.
- As clases planificaranse de xeito flexible, preparando actividades e recursos (persoais, materiais, de tempo, de espazo, de agrupamentos...) axustados á programación didáctica e, axustando sempre, o máis posible ás necesidades e intereses dos alumnos.
- Previsión das actividades de recuperación para o alumnado que non acadou os obxectivos.
- Valorar a diversidade á hora de facer a programación.
- A programación concreta os elementos transversais a traballar en cada curso.
- A programación establece de xeito explícito as actividades complementarias e extraescolares.
- Coordinación co profesorado do departamento.
- Coordinar a actividade educativa de co resto do profesorado (xa sea por nivel ou departamentos)

Desenvolvemento**Información**

- Informar aos alumnos dos criterios, dos procedementos e dos instrumentos de avaliación.
- Informar ás familias dos criterios, dos procedementos e dos instrumentos de avaliación.

Motivación inicial dos alumnos

- Presentar ou propoñer un plan de traballo, explicando a súa finalidade, antes de cada unidade.
- Plantexar situacións introdutorias previas ao tema que se vai tratar (traballos, diálogos, lecturas...).

Motivación ao longo de todo o proceso

- Manter o interese do alumnado partindo das súas experiencias, cunha linguaxe clara e adaptada.
- Comunicar a finalidade das aprendizaxes, a súa importancia, funcionalidade, aplicación real...
- Dar información dos progresos conseguidos así como das dificultades atopadas. Presentación dos contidos e obxectivos.
- Relacionar os contidos e actividades cos intereses e coñecementos previos dos alumnos.
- Estructurar e organizar os contidos dando una visión xeral de cada tema (qué teñen que aprender, qué é fundamental e importante...)
- Facilitar a adquisición de novos contidos a través dos pasos necesarios, intercalando preguntas aclaratorias, sintetizando, exemplificando...

Actividades na aula

- Plantexar actividades que aseguren a adquisición dos estándares previstos e as habilidades e técnicas instrumentais básicas.
- Propoñer aos alumnos actividades variadas (de diagnóstico, de introducción, de motivación, de desenvolvemento, de síntese, de consolidación, de recuperación, de ampliación e de avaliación).
- Proporcionar información ao alumnado sobre a execución das tarefas e cómo melloralas.
- No caso de que os logros acadados polo alumnado sexan insuficientes, propoñer novas actividades que faciliten a súa adquisición ou reforzo.
- No caso de que os logros sexan acadados nun breve período de tempo, propoñer novas actividades que faciliten un maior grado de adquisición para os alumno con maiores capacidades.
- Propoñer actividades que posibiliten acadar distintos graos de execución.
- Ter en consideración as indicacións do departamento de orientación no caso de ter que adoptar medidas co alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.
- Nas actividades debe existir un equilibrio entre as actividades individuais e os traballos en grupo.
- Á hora de constituir grupos, ter en conta os seguintes criterios: niveis homoxéneos ou heteroxéneos, sorteo...
- Á hora de realizar actividades ter en conta as dinámicas cooperativas.

Recursos e organización da aula

- Repartir o tempo adecuadamente: (breve tempo de exposición e o resto do mesmo para as actividades que os alumnos realizan na aula).
- Adoptar distintos agrupamentos en función do momento, da tarefa a realizar, dos recursos a utilizar, etc., a procura sempre dun adecuado clima de traballo.
- Utilizar recursos didácticos variados (audiovisuais, informáticos, técnicas de aprender a aprender...), tanto para a presentación dos contidos como para a práctica dos alumnos, favorecendo o uso autónomo por parte dos mesmos.

Instruccións, aclaracións e orientacións ás tarefas dos alumnos:

- Comprobar, de diferentes xeitos, que los alumnos comprenderon a tarefa que teñen que realizar: facendo preguntas, facendo que verbalicen o proceso...
- Facilitar estratexias de aprendizaxe: cómo solicitar axuda, cómo buscar fontes de información, pasos para resolver cuestións, problemas, fomentar participación de todos...

Clima da aula

- As relacións dentro da aula e as que éstos establecen entre sí deben ser correctas, fluidas e dende unhas perspectivas non discriminatorias.
- Favorecer a elaboración de normas de convivencia coa aportación de todos e reaccionar de xeito ecuánime ante situacións conflitivas.
- Fomentar o respecto e a colaboración entre los alumnos e aceptar as súas suxerencias e aportacións, tanto para a organización das clases como para as actividades de aprendizaxe.
- Proporcionar situacións que faciliten aos alumnos o desenvolvemento da afectividade como parte da súa educación integral.

Seguimento/ control do proceso de ensino-aprendizaxe:

- Revisar e corrixir frecuentemente os contidos, actividades propostas (dentro e fóra da aula, adecuación da temporalización, agrupamentos e materiais empregados).
- Proporcionar información ao alumno sobre a execución das tarefas e cómo pode melloralas e favorecer os procesos de autoavaliación e coavaliación.
- Coordinación con outros profesionais (profesores de apoio, equipo de Orientación Educativa e Psicopedagóxica, Departamento de Orientación), para modificar e/ou adaptar contidos, actividades, metodoloxía, recursos... aos diferentes ritmos e posibilidades de aprendizaxe.

Táboas para recollida da información

Avaliación do proceso de ensino e de práctica docente	Escala			
Indicadores de logro - Procesos de ensino	1	2	3	4
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado con NEAE?				
8- Tomouse algunha medida organizativa para atender al alumnado con NEAE?				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12.- Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?				

Indicadores de logro – Práctica docente	1	2	3	4
1.- Como norma xeral fanse explicacións xerais para todo o alumnado				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				

3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
7.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
8.- Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				
9.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
10.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames,etc?				
11.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
12.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
13.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
14.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
15.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares				
16.- Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,.. ?				

Mecanismo de avaliación e modificación da programación didáctica	Escala			
	1	2	3	4
Indicadores de logro				
1.- Deseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?				

3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secunciación e temporalización?				
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?				
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas				
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8.- Asignouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				
10.- Asociouse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?				
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?				
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				
13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
14.- O libro de texto é adecuado, atractivo e de fácil manipulación para o alumnado?				
15.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				
16.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
17.- Fixouse para o bacharelato un procedementos de acreditación de coñecementos previos?				
18.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.				
19.- Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación				
20.- Fixáronse criterios para a avaliación final?				
21.- Establecéronse criterios para a avaliación extraordinaria?				

22.- Establecéronse criterios para o seguimento de materias pendentes?				
23.- Fixáronse criterios para a avaliación desas materias pendentes?				
24.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				
25.- Definíronse programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares?				
26.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?				
27.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
28.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
29.- Informouse ás familias sobre os criterios de promoción?				
30.- Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso				
31.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
32.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

Medidas de atención á diversidade

O desenvolvemento da materia de Educación plástica, visual e audiovisual debe ter en conta as diferentes características que presenta o alumnado. Estas diferencias poden ser de motivación, interese ou de capacidades. O enfoque metodolóxico deberá posibilitar unha acción aberta, de xeito que, tanto a nivel de contidos como nos plantexamentos didácticos podan variar segundo as necesidades específicas da aula ou do alumnado.

O material didáctico elaborado polas editorias, fundamentalmente os libros de texto, esquecen ao alumnado zurdo. As explicacións, métodos e apuntes que forman parte da materia serán, nos casos necesarios, adaptados especificamente para este alumnado. Un exemplo pode ser o manexo do escuadro e do cartabón ou o trazado de ángulos con estas ferramentas.

Para acadar os mellores resultados, e tendo en conta a complexidade dalgúns dos contidos, a atención a diversidade debe estar sempre presente na actividade docente. Dita atención poderá contemplarse na programación de aula, na metodoloxía e nas actividades de reforzo e ampliación.

No que se refire á programación, nesta área atopamos contidos nos que a comprensión dalgúns aspectos esixen un alto nivel de comprensión espacial ou un nivel de execución moi especializado. Tendo en conta que non todo o alumnado adquire ao mesmo tempo e coa mesma intensidade os contidos tratados e a capacidade correspondente, a programación de aula estará deseñada de xeito que asegure un nivel mínimo para o conxunto, prestando oportunidades de recuperar. A secuenciación dos contidos é cíclica, isto permite retomar conceptos básicos que garanten a súa comprensión por parte do alumnado. Metodoloxicamente, as estratexias didácticas concretas que van aplicarse na aula contemplan a diversidade a partir da avaliación inicial, pero tendo presente que dita avaliación non ten como finalidade situar ao alumnado nun nivel académico dentro do grupo. Tendo tamén en conta que as capacidades artísticas — xa sexan motrices ou creativas— marcan moitas diferenzas entre o alumnado, sempre que sexa posible organizarse dentro do grupo tres niveis de aprendizaxe:

- O nivel xeral para a maioría da clase.
- Un nivel para alumnado con dificultades de aprendizaxe nesa materia, con actividades simplificadas e de reforzo nos aspectos fundamentais.
- Un nivel complementario para aquel alumnado con maior capacidade de asimilación de conceptos, maior destreza manual ou máis facilidade de expresión artística, para evitaren frustración por aburrimiento.

En canto ás actividades de reforzo e ampliación nesta materia plantexaranse exercicios de reforzo para aquel alumnado que non acadara o nivel mínimo, xa sexa coa finalidade de recuperar como a de consolidar contidos non asimilados totalmente. As actividades de ampliación terán como finalidade asentarse nos contidos básicos que todo o alumnado necesita para afrontar un determinado nivel académico e que non foron acadados en anos anteriores, así mesmo poderán incluírse actividades para o alumnado que superando ampliamente o nivel medio demande actividades máis especializadas.

Nos niveis de 1º de ESO e 3º de ESO atópase alumnado con dificultades de aprendizaxe. Para este alumnado o departamento elaborará as correspondentes adaptacións curriculares significativas individuais, que serán supervisadas polo departamento de orientación. Para unha atención máis personalizada deste alumnado, cando menos nunha das sesións semanais poderá asistir persoal de pedagogía terapéutica para axudar e reforzar as actividades.

Actividades complementarias e extraescolares

O Departamento de Debuxo non ten programada ningunha actividade complementaria nin extraescolar fixa. En función da programación de actividades do Museo de Pontearreas, MARCO de Vigo, Fundación Abanca, Museo Municipal Quiñones de León de Vigo, Museo Provincial de Pontevedra , Fundación Barrie de la Maza, CGAC de Santiago, Cidade da Cultura de Santiago, Museo Cerralves de Oporto,...poderán realizarse actividades coma talleres e visitas guiadas. Estes organismos realizan exposicións todos os anos con visitas programadas para escolares e con unidades didácticas específicas e talleres didácticos.

Contémplase a posibilidade de facer una visita á ESAD (Escola de Arte Dramático) de Vigo, ao IES Audiovisual de Vigo e á Facultade de Belas Artes de Pontevedra, e/ou a realización no noso centro de charlas explicativas sobre os estudos que ofertan estas escolas.

O departamento participará nas actividades complementarias que sexan propostas no centro ao longo do curso como o Samaín, día da Paz, día das Letras Galegas, celebración do Antroido, Loita contra a violencia de xénero, defensa dos dereitos humanos, da igualdade e dos colectivos LGTBI, etc.

En concreto as actividades propostas e aprobadas polo Consello Escolar son as seguintes:

Nome da actividade	Obxectivo e curso ao que vai destinado	Data ou aproximación da mesma
Excursión a Porto	Visita ao Museo Serralves, Centro Prtugués de fotografía, Museo da Misericordia, WOW. Alumnado do 2º Bacharelato de Artes.	2º trimestre
Excursión a Pontevedra	Visita á Facultade de Bellas Artes, Museo Provincial e Escola de Ilustración e Banda Deseñada “El Garaje Hermético” de Pontevedra, PAAR de Campolameiro. Alumnado do 1º Bacharelato de Artes .	2º trimestre
Excursión a Vigo	Visita ao MARCO, Museo Quiñones de León, Fundación Abanca. Alumnado 4º ESO de EPVA.	2º trimestre
Excursión a Santiago de Compostela	Visita á Cidade da Cultura e á exposición Galica Futura, visita á Fundación Granell e percorrido polo Casco Histórico Alumnado 4º ESO de EPVA.	2º trimestre
Charlas conferencias	Alumnado de 1º e 2º de Bacharelato de Artes.	Ao longo de todo o curso, en función da dispoñibilidade dos conferenciantes.

Plan lector

O Departamento de Debuxo ten integrado no desenvolvemento da súa actividade ordinariaa promoción da lectura e o coñecemento e uso dos libros. En todas as aulas específicas (volume, taller, técnica e cabaletes) hai de xeito habitual libros de consulta ou publicacións relacionadas coa arte. De xeito habitual fanse sesións con libros, comentando as súas características, autores, etc. Dentro da materia de Deseño en 2º de bacharelato, na parte correspondente ao deseño gráfico profundízase no coñecemento dos libros dende o punto de vista técnico e estético.

No seguinte listado aparecen os libros recomendados para o alumnado nas distintas materias e niveis:

1º de ESO - Educación plástica, visual e audiovisual**CONTOS DE MEDO** (tamén para 3º e 4º de ESO)

VARIOS AUTORES

Editorial: TrisTram, 2005

CONTOS DE NOVA YORK (tamén para 3º e 4º de ESO)

O HENRY

Editorial: TrisTram, 1997

CONTOS (tamén para 3º e 4º de ESO)

EDGAR ALLAN POE

Editorial: TrisTram, 1996

3º e 4º de ESO - Educación plástica, visual e audiovisual**CONTOS DE PINTURA**

VARIOS AUTORES

Editorial:TrisTram, 1997

EL COMIC Y EL ARTE SECUENCIAL

WILL EISNER

Editorial: Norma, 1998

Fundamentos da Arte

HISTORIA DEL ARTE

ERNST GOMBRICH

Editorial: Alianza editorial, 1992

LEER LA PINTURA

NADEIJE LANEYRIE-DAGEN

Editorial: Larousse, 2013

EL ARTE, CONVERSACIONES IMAGINARIAS CON MI MADRE

JUANJO SAEZ

Editorial: Reservoir books, Random House Mondadori, 2006

¿QUÉ ESTAS MIRANDO? 150 AÑOS DE ARTE MODERNO EN UN ABRIR Y CERRAR DE OJOS

WILL GOMPERTZ, 2013

Editorial: Taurus, 2013

EL ARTE EN LA HISTORIA

MARTIN KEMP

Editorial: Turnes publicaciones, 2015

LA AGONÍA Y EL ÉXTASIS

IRVING STONE

Editorial: El País, 2005

PINTURA Y VIDA COTIDIANA EN EL RENACIMIENTO

MICHAEL BAXANDALL

Editorial: Gustavo Gili, 2000

Volume

ALTCOMIC, UNA APROXIMACIÓN A LA ARQUITECTURA

ANGEL LUIS TABERNERO

Editorial: Ilus Books, 2014

LAS TÉCNICAS ARTÍSTICAS

CORRADO MALTESE (COORDINADOR)

Editorial: Cátedra (Manuales arte Cátedra), 1990

LA ESCULTURA, PROCESOS Y PRINCIPIOS

RUDOLF WITKTOWER

Editorial: Alianza, 1997

Debuxo artístico

SOBRE EL DIBUJO

JOHN BERGER

Editorial: Gustavo Gili, 2011

DIBUJO, PERFECCIONAR EL LENGUAJE DE LA EXPRESIÓN VISUAL

KEITH MICKLEWIGHT

Editorial: Blume, 2006

DIBUJAR SIN MIEDO

KERRY LEMON

Editorial: Promopress, 2015

FIGURAS HUMANAS, DIBUJO AL NATURAL. Clase de dibujo

EDDIE ARMER

Editorial: Hispano europea, 2015

DIBUJAR, TRUCOS TÉCNICAS Y RECURSOS PARA LA INSPIRACIÓN VISUAL

HELEN BIRCH

Editorial: Gustavo Gili, 2015

DIBUJO A TINTA, ARTISTAS CONTEMPORÁNEOS, TÉCNICAS TRADICIONALES

JAMES HOBBS

Editorial: Gustavo Gili, 2016

LAS TÉCNICAS ARTÍSTICAS

CORRADO MALTESE (COORDINADOR)

Editorial: Cátedra (Manuales arte Cátedra), 1990

TÉCNICAS Y MATERIALES DEL ARTE (Los diccionarios del Arte)

ANTONELLA FUGA

Editorial: Mondadori Electa, 2004

DIBUJAR, TRUCOS TÉCNICAS Y RECURSOS PARA LA INSPIRACIÓN VISUAL

HELEN BIRCH

Editorial: Gustavo Gili, 2015

DIBUJO A TINTA, ARTISTAS CONTEMPORÁNEOS, TÉCNICAS TRADICIONALES

JAMES HOBBS

Editorial: Gustavo Gili, 2016

Cultura audiovisual

UNHA (BREVÍSIMA) HISTORIA DO CINE

PEPE COIRA

Editorial: Xunta de Galicia(colección Andel), 2001

AS CATRO VIDAS DUNHA PELÍCULA

XOSÉ A. COIRA NIETO

Editorial: Xunta de Galicia(colección Andel), 1995

LA SINTAXIS DE LA IMAGEN

DONIS A. DONDIS

Editorial: Gustavo Gili, 1985

HISTORIA DE LA FOTOGRAFÍA

MARIE-LOUP SOUGEZ

Editorial: Ediciones Cátedra (Cuadernos arte Cátedra), 1988

LA FOTOGRAFÍA COMO DOCUMENTO SOCIAL

GISÈLE FREUND

Editorial: Gustavo Gili, 1993

ARTE Y FOTOGRAFÍA

AARON SCHARF

Editorial: Alianza editorial (Alianza Forma), 1994

LECCIONES DE CINE. CLASES MAGISTRALES DE GRANDES DIRECTORES EXPLICADAS POR ELLOS MISMOS.

TIRARD, L.

Editorial: Paidós, 2003

Diseño

EL ARTE COMO OFICIO

BRUNO MUNARI

Editorial: Idea books, 2005

DISEÑO: HISTORIA, TEORIA Y PRACTICA DEL DISEÑO INDUSTRIAL

BERNHARD E. BÜRDEK

Editorial: Gustavo Gili, 1994

DISEÑADOR/CIUDADANO

MILTON GLASER

Editorial: Gustavo Gili, 2014

Grupos por materias, niveis e horas lectivas do departamento.

Materia, nivel e modalidade	Grupos	Horas
Educación plástica, visual e audiovisual de 1º de ESO	3	6
Educación plástica, visual e audiovisual de 3º de ESO	3	6
Educación plástica, visual e audiovisual de 4º de ESO	1	3
Debuxo técnico I de 1º de Bacharelato da modalidade de Ciencias	1	4
Debuxo artístico I de 1º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	3
Volume de 1º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	3
Cultura audiovisual I de 1º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	4
Fundamentos da arte I de 1º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	4
Debuxo técnico II de 2º de Bacharelato da modalidade de Ciencias	1	4
Debuxo artístico II de 2º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	3
Deseño de 2º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	4
Cultura audiovisual II de 2º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	4
Fundamentos da Arte II de 2º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	4
Total	17	52

Membros do departamento de Debuxo e distribución das horas lectivas e reducións.

Marta Outeiriño GallegoProfesora definitiva	
1º ESO.....Educación plástica, visual e audiovisual.....	6 horas
1º Bacharelato.....Debuxo Artístico I.....	3 horas
1º bacharelato.....Fundamentos da Arte I.....	4 horas
2º bacharelato.....Debuxo Artístico II.....	3 horas
2º bacharelato.....Fundamentos da Arte II.....	4 horas
Total.....	20 horas

Laura García CoutoProfesora en expectativa de destino tras aprobar as oposicións 2021	
3º ESO.....Educación plástica, visual e audiovisual.....	6 horas
4º ESO.....Educación plástica, visual e audiovisual.....	3 horas
1º bacharelato.....Cultura Audiovisual I.....	4 horas
2º bacharelato.....Cultura Audiovisual II.....	4 horas
Total.....	17 horas

Xoán Carlos Fernández Ameal	Profesor definitivo e xefe do departamento
1º bacharelato.....	Volume.....3 horas
1º bacharelato.....	Debuxo técnico I.....4 horas
2º bacharelato.....	Deseño.....4 horas
2º bacharelato.....	Debuxo técnico II.....4 horas
(Reducción Xefatura Departamento.....	2 horas)
(Reducción Axuda Secretaría do IES.....	2 horas)
	Total..... 15 (+4) horas

Total horas lectivas departamento52 (+4) horas

Setembro de 2021

O xefe do departamento: Xoán Carlos Fernández Ameal